AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Roksan İSEL

ALANYA KALESİ KAZISINDA BULUNAN SIRLI SERAMİKLER

Sanat Tarihi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2023

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Roksan İSEL

ALANYA KALESİ KAZISINDA BULUNAN SIRLI SERAMİKLER

Danışman
Prof. Dr. Osman ERAVŞAR

Sanat Tarihi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2023

T.C.

Akdeniz Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Roksan İSEL'in bu çalışması, jürimiz tarafından Sanat Tarihi Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan	: Doç. Dr. Lale AVŞAR	(İmza)
Üye (Danışman)	: Prof. Dr. Osman ERAVŞAR	(İmza)
Üye	: Doç. Dr. Sevinç GÖK İPEKÇİOĞLU	(İmza)

Tez Başlığı: Alanya Kalesi Kazısında Bulunan Sırlı Seramikler

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi :18/10/2023

Mezuniyet Tarihi : …./…./202…

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum "Alanya Kalesi Kazısında Bulunan Sırlı Seramikler" adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımca yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

İmza

Roksan İSEL

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

08 /1 1 / 2023

TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU BEYAN BELGESİ

Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Roksan İSEL
Öğrenci Numarası	202052047007
Anabilim Dalı	Sanat Tarihi
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Danışman Öğretim Üyesi Bilgileri	
Unvanı, Adı-Soyadı	Prof. Dr. Osman ERAVŞAR
Doktora Tez Başlığı	Alanya Kalesi Kazısında Bulunan Sırlı Seramikler
Turnitin Bilgileri	
Ödev Numarası	Alıntılar hariç:2221554720 Alıntılar dahil:2221554147
Rapor Tarihi	08.11.2023
Benzerlik Oranı	Alıntılar hariç: %2 Alıntılar dahil: %2

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Yukarıda bilgileri bulunan öğrenciye ait tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 436 sayfalık kısmına ilişkin olarak Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarında belirlenen filtrelemeler uygulanarak yukarıdaki detayları verilen ve ekte sunulan rapor alınmıştır.
Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir:
(X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise:
Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylarım.
( ) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise:
Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esaslarında öngörülen yüzdelik sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.

Gerekçe:

Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlere uygun olarak tarafımca yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.

Danışman Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Osman ERAVŞAR

İmza

İÇİNDEKİLER

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ……...İV
ŞEKİLLER LİSTESİ…….....V
ÇİZİMLER LİSTESİ…….....Vİ
TABLOLAR LİSTESİ…….....X
KISALTMALAR LİSTESİ……...Xİ
ÖZET…….....Xİİ
SUMMARY…….....Xİİİ
ÖNSÖZ……...…….....Xİ V
GİRİŞ…….....1

BİRİNCİ BÖLÜM

ALANYA KALESİ TARİHİ ÇERÇEVESİ VE KAZI ÇALIŞMALARI

1.1.Alanya Kalesi Tarihi Çerçevesi…… 7
1.2.Alanya Kalesi Kazı Çalışmaları (1985-2021) ……16

İKİNCİ BÖLÜM

KATALOG

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME

3.1. HAMUR……...…378
3.2.FORM VE İŞLEV…….380
3.2.1.Testiler…….....380
3.2.1.1.Testi Kaideleri…….……..380
3.2.1.2.Testi Boyun ve Ağız Parçaları..……...……...…….382
3.2.1.3.Testicik……...…..…….....383
3.2.1.4.Akıtacaklı Testi?……...…….....……383
3.2.2.Kandil……..384

3.2.3.Kapak……..……384
3.2.4.Derin Kaplar……384
3.2.4.1.Kademeli-Konik Çukur Gövdeli Kaplar……...……385
3.2.4.2. Kademeli Çukur Gövdeli Kaplar……...……..386
3.2.4.3.Konik Çukur Gövdeli Kaplar……387
3.2.4.4.Yayvan Gövdeli Kaplar……387
3.2.4.5.Yarı Küresel Gövdeli Kaplar……389
3.2.5.Ağız Formları……..390
3.2.6.Kaide Formları…… 391
3.3.Süsleme Teknikleri……... 394
3.3.1.Tek Renk Sır Tekniği……..…394
3.3.2.Sgraffito Tekniği…….395
3.3.2.1.Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği……...……...396
3.3.2.2.Boyalı Sgraffito Tekniği……...……397
3.3.2.2.1.Tek Renk Boyalı Sgraffito Tekniği……..…….397
3.3.2.2.2.İki Renk Boyalı Sgraffito Tekniği……...…..…397
3.3.3.Champleve Tekniği……399
3.3.4.Boyalı Sgraffito ve Slip Tekniği…… 399
3.3.5.Tek Renk Sırlı Kazıma ve Slip Tekniği…… 399
3.3.6.Slip Tekniği…….400
3.3.7.Sıraltı Tekniği…….……...…….401
3.3.8.Ebru/Mermer Dekorlu Seramikler…….. 402
3.3.9.Boya Dekorlu…….. 403
3.3.10.Sır Üstü Tekniği……..... 403
3.4.Süsleme……...……..403
3.4.1.Geometrik…….....404
3.4.2.Bitkisel……..... 405
3.4.3.Figüratif Bezemeler…….....406
3.4.3.1.İnsan Figürü…….....406
3.4.3.2.Hayvan Figürü……...406
3.4.4.Yazı…….……407
3.5.Usta İşaretleri…… 407

SONUÇ……...409

KAYNAKLAR……..416
ÖZGEÇMİŞ…….……..…432

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1 1. Piri Reis Kitab-i Bahriye'sinde Alaiyye Haritası 15
Fotoğraf 1 2. Francis Beaufort'un Karamanya eserinden Alanya Kalesi Gravürü 16

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. 1.Alanya Kalesi Vaziyet Planı 22
Şekil 1. 2.Alanya Kızılkule-Tersane Bölümleri Vaziyet Planı 23
Şekil 1. 3.Alanya Kalesi İçkale Vaziyet Planı 24
Şekil 1. 4.Alanya İçkale Saray Bölümü Vaziyet Planı 24

ÇİZİMLER LİSTESİ

Çizim 2.1. 27
Çizim 2 2 29
Çizim 2 3 31
Çizim 2 4 33
Çizim 2 5 35
Çizim 2 6 37
Çizim 2 7 39
Çizim 2 8 41
Çizim 2 9 43
Çizim 2 10 45
Çizim 2 11 47
Çizim 2 12 49
Çizim 2 13 51
Çizim 2 14 53
Çizim 2 15 55
Çizim 2 16 57
Çizim 2 17 59
Çizim 2 18 61
Çizim 2 19 63
Çizim 2 20 65
Çizim 2 21 67
Çizim 2 22 69
Çizim 2 23 71
Çizim 2 24 73
Çizim 2 25 75
Çizim 2 26 77
Çizim 2 27 79
Çizim 2 28 81
Çizim 2 29 83
Çizim 2 30 85
Çizim 2 31 87
Çizim 2 32 89
Çizim 2 33 91
Çizim 2 34 93
Çizim 2 35 95
Çizim 2 36 97
Çizim 2 37 99
Çizim 2 38 101
Çizim 2 39 103
Çizim 2 40 105
Çizim 2 41 107
Çizim 2 42 109
Çizim 2 43 111

Çizim 2 44 113
Çizim 2 45 115
Çizim 2 46 117
Çizim 2 47 119
Çizim 2 48 121
Çizim 2 49 123
Çizim 2 50 125
Çizim 2 51 127
Çizim 2 52 129
Çizim 2 53 131
Çizim 2 54 133
Çizim 2 55 135
Çizim 2 56 137
Çizim 2 57 139
Çizim 2 58 141
Çizim 2 59 143
Çizim 2 60 145
Çizim 2 61 147
Çizim 2 62 149
Çizim 2 63 151
Çizim 2 64 153
Çizim 2 65 155
Çizim 2 66 157
Çizim 2 67 159
Çizim 2 68 161
Çizim 2 69 163
Çizim 2 70 165
Çizim 2 71 167
Çizim 2 72 169
Çizim 2 73 171
Çizim 2 74 173
Çizim 2 75 175
Çizim 2 76 177
Çizim 2 77 179
Çizim 2 78 181
Çizim 2 79 183
Çizim 2 80 185
Çizim 2 81 187
Çizim 2 82 189
Çizim 2 83 191
Çizim 2 84 193
Çizim 2 85 195
Çizim 2 86 197
Çizim 2 87 199
Çizim 2 88 201
Çizim 2 89 203
Çizim 2 90 205

Çizim 2 91 207
Çizim 2 92 209
Çizim 2 93 211
Çizim 2 94 213
Çizim 2 95 215
Çizim 2 96 217
Çizim 2 97 219
Çizim 2 98 221
Çizim 2 99 223
Çizim 2 100 225
Çizim 2 101 227
Çizim 2 102 229
Çizim 2 103 231
Çizim 2 104 233
Çizim 2 105 235
Çizim 2 106 237
Çizim 2 107 239
Çizim 2 108 241
Çizim 2 109 243
Çizim 2 110 245
Çizim 2 111 247
Çizim 2 112 249
Çizim 2 113 251
Çizim 2 114 253
Çizim 2 115 255
Çizim 2 116 257
Çizim 2 117 259
Çizim 2 118 261
Çizim 2 119 263
Çizim 2 120 265
Çizim 2 121 267
Çizim 2 122 269
Çizim 2 123 271
Çizim 2 124 273
Çizim 2 125 275
Çizim 2 126 277
Çizim 2 127 279
Çizim 2 128 281
Çizim 2 129 283
Çizim 2 130 285
Çizim 2 131 287
Çizim 2 132 289
Çizim 2 133 291
Çizim 2 134 293
Çizim 2 135 295
Çizim 2 136 297
Çizim 2 137 299

Çizim 2 138 301
Çizim 2 139 303
Çizim 2 140 305
Çizim 2 141 307
Çizim 2 142 309
Çizim 2 143 311
Çizim 2 144 313
Çizim 2 145 315
Çizim 2 146 317
Çizim 2 147 319
Çizim 2 148 321
Çizim 2 149 323
Çizim 2 150 325
Çizim 2 151 327
Çizim 2 152 329
Çizim 2 153 333
Çizim 2 154 335
Çizim 2 155 337
Çizim 2 156 339
Çizim 2 157 341
Çizim 2 158 343
Çizim 2 159 345
Çizim 2 160 347
Çizim 2 161 349
Çizim 2 162 351
Çizim 2 163 353
Çizim 2 164 355
Çizim 2 165 357
Çizim 2 166 359
Çizim 2 167 361
Çizim 2 168 363
Çizim 2 169 367
Çizim 2 170 369
Çizim 2 171 375

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3 1. Testi Halka Kaideler 381
Tablo 3 2. Testi Kavisli Halka Kaideler 381
Tablo 3 3. Testi Düz Kaideler 381
Tablo 3 4. Testi Ağız Parçaları 382
Tablo 3 5. Testi Boyun ve Ağız Parçaları 382
Tablo 3 6. Testicik 383
Tablo 3 7. Akıtacaklı Testi? 383
Tablo 3 8. Kandil 384
Tablo 3 9. Kademeli-Konik Çukur Gövdeli Kaplar 385
Tablo 3 10. Kademeli Çukur Gövdeli Kaplar 386
Tablo 3 11. Konik Çukur Gövdeli Kaplar 387
Tablo 3 12. Yayvan Gövdeli Kaplar 388
Tablo 3 13.Yarı Küresel Gövdeli Kaplar 389
Tablo 3 14. Ağız Formları 391
Tablo 3 15. Seramiklerde Usta İşaretleri 408

KISALTMALAR LİSTESİ

MÖ.	: Milattan Önce
MS.	: Milattan Sonra
cm.	: Santimetre
Kat.no.	: Katalog Numarası
Ed.	: Editör
vb.	: ve benzeri
res.	: Resim
foto.	: Fotoğraf
çiz.	: Çizim
Çev.	: Çeviren
yy.	: yüzyıl
Fig.	: Figür
Taf.	: Tafel
Plt.	: Plate
Tab.	: Tablo
Örn.	: Örnek
Lev.	: Levha

ÖZET

Bu çalışmada, Alanya Kalesi 1985 ile 2021 yılları arasında arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılan sırlı seramikler incelenmiştir. Seramiklerin tarihlendirilmesi Orta Bizans döneminden başlayarak Geç Osmanlı dönemine kadar uzanan bir tarih çerçevesi içerisinde 176 seramik örneği katalog içerisinde incelenmiştir.

Alanya Kalesi Kazı Başkanlığı Deposunda muhafıza edilen bu seramikler, bezeme tekniklerine göre ayrılarak kendi içerisinde formlarına göre sıralanmış, hamur, hamur dokusu, form, bezeme, kompozisyon başlıkları altında incelenmiştir.

Alanya Kalesi'nde arkeolojik kazılar ile ortaya çıkarılan seramiklerin tarihsel bağlamda form ve bezeme başlıkları altında tipolojik bir değerlendirilme yapılmış, bunun sonucu olarak kentin ticari ilişkileri, kentte hüküm sürmüş devletlerin varlığı, diğer kentlerde görülen seramikler ile bağlantıları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alanya, Kazı, Sır, Seramik

SUMMARY
GLAZED CERAMICS FOUND IN THE ALANYA CASTLE EXCAVATION

In this study, glazed ceramics unearthed during archaeological excavations in Alanya Castle between 1985 and 2021 were examined. Dating of ceramics 176 ceramic samples were examined in the catalog within a historical framework starting from the Middle Byzantine period and extending to the Late Ottoman period.

These ceramics, preserved in the Alanya Castle Excavation Directorate Depot, were separated according to their decoration techniques, listed according to their forms, and examined under the headings of dough, dough texture, form, decoration and composition.

A typological evaluation was made under the headings of form and decoration in the historical context of the ceramics unearthed during archaeological excavations in Alanya Castle, and as a result, the commercial relations of the city, the existence of the states that reigned in the city, and their connections with the ceramics seen in other cities were determined.

Key Words: Alanya, Excavation, Glaze, Ceramics

ÖNSÖZ

Seramikler, insanların temel yaşamsal ihtiyaçlarını, sosyal yapılarındaki çeşitliliği ve iş alanlarındaki beceri ve statüleri gösteren en önemli arkeolojik bulgular arasında yer almaktadır. Ortaya çıkarılan her seramik ürünü bilimsel olarak önemli veriler sunmaktadır. Bu örnekler ile seramiklerin bulunduğu alanlar tarihsel bağlamda incelenen diğer seramik örnekleri ile benzerlikleri ve belirli testler sonucunda bölgenin tarihlendirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Kolay bulunabilen ve hazırlanabilen hamur yapısı, ateşe, suya dayanıklı olması, ufak ve kolay taşınabilir, istenilen şekli alabildiği ve istenilen şekilde tasarlanıp işlevsel olarak kullanılabildiği için her dönemde ve çeşitli form, bezeme, teknik özelliklerle karşımıza çıkmaktadır.

Alanya Kalesi kazılarında bulunan sırlı seramikler örnekleri, hamur yapısı, bezeme teknikleri, formları, motif detayları ve tarihsel bağlamda Orta Çağ ve sonraki dönemlerdeki yeri açısından belirli tipoloji ve detaylarla incelenmiştir.

Tez çalışmamda bana seramikleri emanet eden ve danışmanlık yapan hocam Prof. Dr. Osman ERAVŞAR'a, tezimde ve savunmamda emeği geçen hocam Doç. Dr. Lale AVŞAR'a ve tezimdeki düzenlemeler için sabırla bana yardımcı olup yolumu aydınlatan hocam Doç. Dr. Sevinç GÖK İPEKÇİOĞLU'na çok teşekkür ederim.

Alanya Kalesi kazısında emeği geçen tüm hocalara, öğrencilere, işçi emekçilere ve çalışanlara emekleri için teşekkür eder, minnetlerimi sunarım.

Lisans hayatımdan bu yana bana her alanda akli ve manevi olarak yalnız olmadığımı hissettiren, emeklerin mutlaka karşılık bulduğuna beni inandıran, maddi ve manevi desteği ile yanımda olan sevgili hocam Soner DEMİR'e müteşekkirim.

Tez sürecinde kaygılarımı yumuşatan ve beni anlamaya çalışan dostlarıma teşekkür ederim. Hayatımın her alanında bana inanan, güvenen ve aldığım kararları destekleyen, kendim olabilme şansını bana sunan, eğitim hayatım boyunca desteklerini benden esirgemeyen sevgili aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Babama…

Roksan İSEL

Antalya, 2023

GİRİŞ

Konunun Tanımı, Önemi, Amacı ve Sınırı

Alanya, tarihi Helenistik döneme kadar inen, birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış, kesintisiz gelişim gösteren bir bölgedir. İlkçağlarda korsanların sığınağı olarak kullanılmış olan Alanya Kalesi, Bizans hakimiyetinde gelişmiş, Selçukluların fethi ile yeni bir sürece girmiştir. Anadolu Selçuklu hakimiyetinde kalede hem mimari onarım ve eklemeler yapılmış hem de ticari hayatın hareketliliği sağlanmıştır. Daha sonraki yıllarda birçok uygarlığın egemenliği altında olan bölge, Osmanlı döneminde gelişimini tamamlayarak bugünkü halini almıştır. Alanya Kalesi'ndeki kazı çalışmaları 1985 yılında İçkale'nin güneydoğusunda yer alan "Saray" diye anılan bölümde başlatılmıştır. Günümüze kadar olan süreçte üç ayrı ekip ile Saray, Tersane, Kızılkule, Tophane, Ehmedek, Arap Evliyası gibi bölgelerde kazı çalışmaları yapılmıştır. Belirli bölgelerde kazı ve konservasyon çalışmaları hala devam etmektedir.

"Alanya Kalesi Kazısında Bulunan Sırlı Seramikler" başlıklı tez çalışması kapsamında, Alanya Kalesinde 1985 ile 2021 yılları arasında yapılan kazı çalışmaları sonucu ortaya çıkarılan sırlı seramikler, çıkarıldıkları bölgeler baz alınarak tarihlendirilmesi yapılarak, tespit edilen yüzyıllar arasında bölgede hüküm süren çeşitli uygarlıklar ve kültürlerin belirlenmesi, dönem içerisinde bölge sınırları ve fiziki olarak yakın bölgeler ile geliştirdikleri ticari ilişkiler neticesinde bu bölgelerdeki seramiklerin Alanya Kalesindeki seramik örnekleri ile benzerlik ve farklılıkları tartışılıp, dönemi içerisinde değerlendirilecektir. Seramik örneklerinin Anadolu ve çevre kültürler içerisindeki yeri tespit edilerek, Alanya Kalesi seramik ekolü ortaya çıkarılacaktır.

Çalışmada belirlenen bölge ve seramik eserler daha önce hiçbir teze ana konu olmamıştır. Ancak katalogda yer alan bazı seramik buluntuları çeşitli makalelere ve çalışmalara konu edilmiştir. Toplu bir değerlendirmeye tabi tutulmamış olan çalışma, makalelerde dönemlerin temel alınmasıyla değerlendirilip, yayınlanmıştır.

Tez çalışmasının kapsamı, seramiklerin tamamı 1985 yılı ile başlayıp günümüze kadar devam eden Alanya Kalesi'nin İçkale, Ehmedek, Tersane, Kızılkule, Tophane, Bedesten bölgelerinin kazılarından ele geçirilen sırlı seramik buluntularından oluşmaktadır. Kazı faaliyetleri devam ettiği için konu 1985-2021 yılları arasında yapılan kazı çalışmaları ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada dönem sınırlamasında seramiklerin tespit edilmesiyle doğru orantılı bir yol izlenmiştir. Genellikle Bizans dönemi ithal seramik buluntularına rastlanılmışsa da bölgesel olarak Osmanlı döneminde de devam eden iskânın izleri olarak Geç dönem Çanakkale, İznik, Eyüp işi seramikler de konu sınırlarına dâhil edilmiştir.

Yöntem

Çalışmayı oluşturan seramiklerin tamamı, 1985 yılından bugüne kadar aralıksız devam eden Alanya Kalesi kazılarından ele geçirilmiştir. Çalışmalar halen devam ettiği için 1985-2021 yılı sınırları içerisinde seramikler değerlendirilmiştir. Bu araştırmada form veren 176 adet sırlı seramik kataloğa dâhil edilmiştir.

Çalışmanın ilk bir aylık döneminde Alanya Kalesi kazı deposunda korunan 1985-2021 yılları kazılarına ait etütlük ve envanterlik seramiklerin tamamı elden geçirilerek değerlendirilmiş, sırlı ve form veren seramikler seçilip, çalışmaya dahil edilmiştir. Seramikler envanter numarası ve envanter fişleri ile gruplandırılmıştır. Seçilen seramiklerin çoğunluğuna göre tez konusu kesinlik kazanmıştır. Gruplandırılan seramikler temizlenmiş ve birleştirilebilecek eserlerin hepsinin konservasyonu gerçekleştirilmiştir. Seçilen seramiklerin profil ve desen çizimleri yapılarak fotoğrafları çekilmiştir. Kataloğa alınan eserlerin hamur renkleri Munsell renk kataloğundan tespit edilmiş, hamur cinsi, katkıları gözlem yoluyla incelenmiştir. Seramikler katalogda belirli özellikleri temel alınarak arşivlenmiştir. Eserlere ait el çizimleri CorelDrawx5 programına aktarılarak bilgisayar çizimleri tamamlanmıştır. Seramikler envanter numarası, ölçüsü, buluntu yeri-tarihi, formu, hamur, sır ve astar özellikleri, bezeme teknikleri, tarihlendirme başlıkları ile katalog bölümünde verilmiştir.

Konu ile ilgili kaynak taraması AKMED Suna&İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Merkezi, Boğaziçi Üniversite Kütüphanesi ve Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesinde, dijital ortamda yayımlanan makaleler ve dergiler ile tamamlanarak tezin yazım aşamasına geçilmiştir.

Çalışmada Birinci bölümde Alanya Kalesi tarihi ve Alanya Kalesi'nde 1985'ten bu yana yapılan kazı çalışma yerlerinin özet bilgileri anlatılmıştır.

İkinci Bölüm Katalog kısmıdır. Seramikler bezeme teknikleri baz alınarak kendi içerisinde formlarına göre sınıflandırılmıştır. Örnekler, buluntu yeri ve tarihleri, formları, ölçüleri, hamur rengi, sır, astar, süsleme teknikleri, bezeme kompozisyonu başlıkları altında tanıtılmış ve benzer örnekleri baz alınarak tarihlendirilmiştir.

Üçüncü bölümde seramik örnekleri formlarına, bezeme tekniklerini, motifleri göre alt başlıklara ayrılarak benzer örnekleri ile değerlendirilmiştir.

Son bölümde sonuç kısmında seramikler dönemsel olarak ayrı paragraflarda değerlendirilmiştir. Her dönem içerisinde karakteristik hamur, sır, astar, bezeme özellikleri baz alınarak Alanya Kalesindeki örnekler ile benzerlik ve farklılıkları anlatılmıştır.

Seramiklerin buluntu yerleri ile tarihlendirilmesi arasındaki bağlantı anlatılarak Alanya bölgesindeki seramik örneklerine netice kazandırılmaya çalışılmıştır.

Tezin sonunda kaynaklar ve özgeçmiş yer almaktadır.

Yayınlara Göre Konunun Değerlendirilmesi

Alanya ve Kalesi'ni ziyaret eden seyyahlardan; Strabon "*Geographika*"[1] eseri Antik Çağ'ın ansiklopedi niteliğindedir. Anadolu coğrafyası hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. İbni Battuta Seyahatnamesinde[2] Antalya bölgesinin ihtişamından bahsederek, benzer liman şehirlerine olan üstünlüğüne de değinmiştir. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde[3] kırk yıl süren gezilerinde gözlemlerini anlatmaktadır. Alanya Kalesinin tasvirini yapmış, şehrin durumu hakkın oldukça ayrıntılı bilgiler vermiştir. Charles Texier'in "*Küçük Asya*"[4] kitabında Alanya'dan kısaca bahseder. Bilgileri Strabon'dan almıştır.

Seton Lloyd ve Rice D. Storm, "*Alanya (Alaiye"*)[5] kitabında Alanya'nın coğrafyası, tarihi, Kalenin yapılarının çizimleri ve resimleriyle birlikte tanımları yapılmış, bir ana kaynak olarak tezde kullanılmıştır.

İbrahim Hakkı Konya'nın "*Alanya (Alaiyye)*"[6] adlı eserinde Alanya'nın İslam öncesi devirlerinden başlayarak Cumhuriyet'e kadar olan bir Alanya tarihi bize sunmaktadır. Aynı zamanda ayrı başlıklar altında Salnameleri, Alanya'nın tarihi abidelerini, kale içerisindeki ve Alanya yakınlarındaki yapıları, fotoğraf ve tarihi vesika ile anlatmıştır. Bu yayında verilen bilgilerden tez kapsamında Alanya'nın tarihi, yapı tanımları ve kitabeleri, salnameleri kullanılmaktadır.

Osman Eravşar'ın "*Kalon Oros/Alanya Ortaçağ Arkeolojisi*" kitabında yer alan "*Askeri bir tahkimat olarak Alanya Kalesi ve Tersanesi*" ve "*Alanya iç kale köşklü hamam*" bölümleri Alanya Kalesinde yapılan son kazı çalışmalarının neticesinde derlenen yeni bir tarih yazımı anlatılmaktadır. [7]

Scott Redford, "*Anadolu Selçuklu Bahçeleri (Alaiyye/Alanya)*"[8] kitabı Alanya'daki Selçuklu Dönemi'ne tarihlenen köşk yapılarının dış kullanımlarını anlatarak, tarım alanları, sulama sistemleri, av bahçelerini içeren bir bahçe anlayışını Alanya örneği ile ortaya koymaktadır.

---

[1] Strabon,2000: 251-524.
[2] İbn Battuta, 2004.
[3] Evliya Çeleb,2014.
[4] Texier, 2002, 477
[5] Lloyd ve Rice, 1989.
[6] Konyalı, 1946.
[7] Eravşar, 2021: 29-74, 75-90.
[8] Redford, 2008.

Alanya Kalesi'nin kazı çalışmaları için M. Oluş Arık'ın[9] kazı sonuçları toplantıları yayınları önemli bir tutmaktadır.

Tez konusunu oluşturan seramikler için ilk olarak seramik sözcüğünün açıklanması ve seramikte kullanılan hamurlar, süsleme teknikleri için Anılanmert, Beril – Rona, Zeynep, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi'nde[10] "*Seramik*" maddesi, A. Tuba Ökse, Önasya Arkeolojisi Seramik Terimleri kitabı ve Zehra Çobanlı – Ayşe Canpolat'ın "Seramik Sanatında Kullanılan Torbalar" adlı makalesinden yararlanılmıştır. Seramik hamurlarının renklerini, içerisindeki katkıları anlamak için; Munsell'in "*Munsell Book Of Color – Glossy Finish Collection*"[11] yararlanılmıştır.

Türk-İslam seramiklerinin tanımlanmasında genel başvuru kaynakları olarak; Rüçhan Arık "*Kubad Abad*" eserinde yer alan saray kazısında ele geçen seramikler, Beyhan ve Nakış Karamağaralı[12], Sevinç Gök İpekçioğlu[13], Muharrem Çeken[14], Gül Tunçel[15], Lale Bulut[16] yayınları oldukça önemlidir.

Bizans dönemi Anadolu seramikleri için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar içinde Lale Doğer[17], Filiz İnanan[18], Ebru Nurşen Fındık[19], Zeynep Mercangöz[20], Ömür Bakırer'in[21] Scott Redford[22] çalışmaları dikkat çekmektedir. Bizans seramiklerin tanımlanmasında ve tipoloji oluşturulmasın oldukça önemli isimlerin Ken Dark[23], , D.T. Rice[24], C.H. Morgan'ın[25] çalışmaları ve A.H.S. Megaw[26]'ın Zeuxippus tipi olarak adlandırdığı seramik grubunun tanıtıldığı çalışmaları[27] dikkate değerdir. Bizans seramikleri

---

[9] Arık, 1986: 335-347; Arık, 1987: 365-378; Arık, 1988: 421-435; Arık, 1993: 579-583; Arık, 1994: 389-391; Arık, 1995:389-392; Arık, 1998: 651-654; Arık,1999: 557-558; Arık, 2000: 421-428; Arık, 2001: 171-186; Arık, 2002: 510-534; Arık, 2004: 37-42; Arık, 2005: 206-228; Arık, 2007: 91-107; Arık, M. O. ve Bilici, K. Z., 2008: 15-24.

[10] Anılmert ve Rona, 1997.

[11] Munsell, 1966.

[12] Karamağaralı, B., 1982; Karamağaralı-Akgül, 1991, Karamağaralı-Akgül, 1995: 35-46.

[13] Gök - İpekçioğlu, S. ve Buğdaycı, B. ve Duğan, S.A., 2020: 200-217.; Gök Gürhan, 2010: 291—305; Gök-Gürhan, 2007; Gök-Gürhan, 2008: 59-83; Gök-Gürhan, 2009: 291-305.

[14] Çeken, 2005; Çeken, 2007: 111-119.

[15] Tunçel, 1992; Tunçel, 1999: 633-648.; Tunçel, 2002: 114-125.

[16] Bulut, 1991; Bulut, 1994: 1-18; Bulut, 1996: 31-46.

[17] Doğer L. ve Armağan E. M., 2020: 71-110.; Doğer, 2002; Doğer, 2004: 1-31; Doğer, 2005: 105-133; Doğer, 2008: 23-54; Doğer, 2009: 211-229; Doğer, 2010: 49-63.

[18] İnanan, 2010; İnanan, 2021: 626-635.

[19] Fındık, 2007: 1-13; Fındık, 2008; Fındık, 2011;Fındık, 2013; Fındık, 2014; Fındık, 2020.

[20] Mercangöz, ,2013; Mercangöz, 2018; Mercangöz, 2019.

[21] Bakırer, 1980.

[22] Redford, 1995: 55-80; Redford, 2001: 59-138; Redford, 2005: 83-186.

[23] Dark, 2002.

[24] Rice, 1930; Rice, 1965; Rice, 1966.

[25] Morgan,1942.

[26] Megaw, 1975: 34-45.

[27] Megaw 1968: 67-88; Megaw, 1989: 256-266.

için ayrıca Joanita Vroom[28], Veronique Fronçois[29], Adrian J. Boas[30] yayınları seramiklerin değerlendirilmesinde oldukça faydalı olmuştur.

Tez çalışmasının ana kaynaklarından Beate Böhlendorf'un "G*lasierte Byzantinische Keramik Aus Der Türkei I-II-III*" adlı çalışması üç ayrı ciltte toplanmıştır. İlk cildinde seramiklerin çıkarıldıkları kentlerin ayrı başlıklar altında bir tanıtımı ve değerlendirmesi yapılmıştır. İkinci ciltte seramik katalogları vardır. Üçüncü ciltte seramiklerin çizimleri tablolar halinde verilmiştir. Bu kaynak Alanya Kalesi seramik örneklerinin tarihlendirilmesi ve benzer örnekleri ile karşılaştırılmasında oldukça önemli bir yere sahiptir.

Azize Yener'in "*Antalya Kaleiçi Sırlı Seramikleri*" adlı çalışması Antalya kaleiçinde çıkarılan seramikler kataloglar halinde tarihsel bağlamda ayrı başlıklar altında değerlendirilmiştir. Bölgesel olarak Antalya'nın Alanya ile fiziki yakınlığı seramik form ve bezemelerinin benzerliğini beraberinde getirmektedir. Bu sebeple ana kaynaklardan biri olan çalışma, tezde seramik örneklerinin tarihlendirilmesi ve benzer örneklerinin karşılaştırılması için önemli bir yer tutmaktadır.

Alanya Kalesi'nde özellikle orta çağ ve sonrası baz alındığında Kıbrıs ile ticari ilişkilerin oldukça yoğun olduğu görülmektedir. Bu dönem seramiklerin sirkülasyonu çalışmada da açık bir şekilde görülmektedir. Demetra Papanikola Bakirtzi ve Nicholas Coureas'ın editörlüğünü yaptığı "*Cypriot Medieval Ceramics Reconsiderations and New Perspectives"* kitabında Kıbrıs seramiklerinin detaylı anlatımları ve örnekleri vardır. Bu kaynak çalışma için başvuru kaynağı niteliğindedir. Akdeniz havzasında da Kıbrıs ve Haçlı seramik ekollerinin görüldüğü bilinmektedir. Demetre Papanikola-Bakirtzi'in[31] Kıbrıs seramikleri ile ilgili yaptığı kitap ve makale çalışmaları Alanya Kalesi seramiklerinin Kıbrıs örneklerinin çoğunun tarihlendirilmesinde ve anlamlandırılmasında önemli rol oynamıştır. Bu bölgelerdeki çalışmalar için, Gülgün Köroğlu[32], Arthur Lane[33], Denys Pringle[34], Scott Redford'un "*Port Saint Symeon Ceramics And Cyprus*"[35] makalesinde, Hatay ve Çukurova bölgesindeki sgraffito seramiğinin yeni buluntular açısından bir değerlendirmesi yapılmıştır. Makale Ortaçağ Doğu Akdeniz toplumlarının kültür ve sanatı içindeki seramiklerin yerini anlamlandırması açısından tezde yararlanılmıştır. Redford'un "*Excavations at Gritille (1982-*

[28] Vroom, 2019; Vroom, 2015: 364-374.
[29] François V. ve Vallauri L., 2001: 523-546; François, 1997: 411-442; François, 2001: 147-190; François, V. ve Ersoy, A., 2011: 337-419.
[30] Boas, 1994: 102-122.
[31] Papanikola- Bakirtzis, 1989; Papanikola-Bakırtzis, 1993; Papanikola-Bakirtzis, 1999.
[32] Köroğlu, 2012: 1-32.
[33] Lane, 1938: 19-78.
[34] Pringle, 1997: 137-156.
[35] Redford,2014.

1984): The Medieval Period. A Preliminary Report"[36] makalesinde ilk başta Gritille bölgesinin konumu, önemi, tarihsel anlatılmıştır. Makalede sonraki aşamalarda, kazıların tarihsel bağlamda gelişimi, yapılan çalışmalar, ortaya çıkan mimari kalıntıların tarihsel karşılıkları, cam, sikke, metal ürünler gibi küçük el sanatlarını içeren buluntuların Ortaçağ kentleri ile karşılaştırılarak belirli bir tarihlendirilme yapılması ile devam etmiştir. Makalede yer alan sırlı seramiklerin tanıtımı tez için önemli bir karşılaştırma seçeneği sunmaktadır. Bölgede bulunan beyazımsı sarı renk hamurlu parlak sırlı, kahverengi, sarı, düz renk seramikler, mutfak için kullanılan seramiklerin form ve işlevselliği ile yerel üretim olduğu kanıtlanan Rakka tipi seramik örneklerinin bulunması tezde yer alan seramiklerin Anadolu'daki karşılığını bulması bakımından önem arz etmektedir.

Avissar'ın "*Pottery of The Crusader, Ayyubıd, And Mamluk Perıods In Israel*"[37] adlı kitabında Eyyubi ve Memluk dönemlerine ait sırlı ve sırsız seramiklerinin hamur dokusu, katkı malzemeleri, form ve işlevsel özellikleri yer almaktadır.

Osmanlı dönemi içerisinde değerlendirilen Mermer desenli seramik grupları için Gülgün Yılmaz'ın makaleleri, H. Örçün Barışta'nın "*Eyüp Sultan'dan Ebru Desenli Seramik ve Çiniler*"[38] adlı makalesinde ebru desenli seramiklerin üretiminden, gelişiminden söz eder. Filiz Yenişehirlioğlu'nun "*Tekfur Sarayı Çini Fırınları Kazısı 1995-2001*"[39] adlı yayınında kazılarda sonucunda elde ettiği Ebru desenli sırlı ve sırsız seramik buluntularından bahsederek, Tekfur sarayının da bir üretim merkezi olduğunu söyler. Bunun dışında Nikos D. Kontogiaanis[40] Sevinç Gök'ün "*Akdeniz Ticaretinin Önemli Belge Buluntuları: Seramikler*"[41] adlı makalesinde Akdeniz ticaretinde seramiklerin önemli bir malzeme olduğunu arkeolojik kaynaklarla açıklamaktadır. Çanakkale seramikleri için Gönül Öney'in[42], Turan ve Ayşe Takaoğlu'nun[43], Deniz Ayda'nın[44], Beate Böhlendorf'un[45], Filiz Yenişehirlioğlu'nun[46] çalışmaları önemlidir.

[36] Redford, 1986: 103-139.
[37] Avissar, ve Stern, 2005.
[38] Barışta, 2000.
[39] Yenişehirlioğlu, 2003.
[40] Kontogiannis, 2002: 39-49.
[41] Gök, 2011.
[42] Öney, 1971.
[43] Takaoğlu, T. ve Takaoğlu, A., 2021.
[44] Deniz Ayda, 199: 373-389.
[45] Böhlendorf-Arslan, 2002.
[46] Yenişehirlioğlu, 2007: 349-365.

BİRİNCİ BÖLÜM
ALANYA KALESİ TARİHİ ÇERÇEVESİ VE KAZI ÇALIŞMALARI

1.1.Alanya Kalesi Tarihi Çerçevesi

Alanya, Akdeniz bölgesinde, Antalya'nın doğusunda yer alan, sarp ve yüksek bir yarımadanın üzerine kurulmuş bir kenttir.[47] Kentin coğrafi konumu sınırda olduğu için, tarihi kaynaklarda bazen Pamphylia bazen de Kilikya bölgesine ait kentler arasında zikredilmektedir. [48] Antik Çağlarda Coracesium/Korakesium[49] ismi ile anılmış olan kent ilk defa MÖ. IV. yüzyılda Skylax tarafından kayıt altına alınmıştır. [50] Daha sonra Strabon, Livy, Pliny, Plutarch gibi tarih-coğrafya yazarları buna referans olmuşlardır. [51] Alanya çağlar boyunca birçok isim ile adlandırılmıştır.[52]

Kentte en eski yerleşimin izleri İç kale ve Ehmedek bölümlerinin duvar örgü tekniklerinde görülmektedir. [53]

Kalede bulunan altı adet kapıdan orta kapı, meyyit kapısı ve aşağı kapı olarak adlandırılan üç kapı orta çağ kentine geçişi sağlamaktadır. Orta kapı Helenistik duvarının üzerinde bulunmaktadır. Bu kapı Selçuklu döneminde onarılmış ve kitabeler yerleştirilmiştir.

---

[47] Strabon, Korakesiyon'u, Pamphylia ve Kilikya arasındaki sınırda sarp bir kaya üzerine konumlandırılmış bir hisar şeklinde anlatır (Strabon, 2000: 251); C.Texier kenti, Coracesium Burnu olarak anlatmakta ve dağın eteğinde, limanın batısında yerleşimli olduğunu zikretmektedir (Texier, 2002: 477); İbni Bibi "*Fakat Gelinovros (Galonoros) kalesi ki âsüman onun önünde zemin gibi düz bir ova, yüce dağlar onun yanında ufak bir tepedir, Denizden hendeği, mermerden hisarı vardır*." der(İbni Bibi, 1941: 94); Cilvarda Burnu Katalan haritasında "*Cape Bolda* veya *Cape Ubaldo*" olarak gösterilmiştir (Beaufort, 1818: 176; Leake 1824: 126; Lloyd-Rice, 1989: 6; Alishan 1899: 373-374; Bilici, 1993: 311; Hellenkemper ve Hild, 2004: 589). Aynı şekilde haritada gösterilen bölgenin Alanya olamayacağına dair bilgiler de mevcuttur (Heyd 1885: 574; Mason, 1989: 94).

[48] MÖ. VI. Yüzyılda Skylax Korakesium'u Pamphylia'ya dahil etmektedir (Skylax, 2012: 251); Strabon başta olmak üzere, Pliny de Melas ve Maris Magni, Melas nehrini sınır olarak kabul ederek Korekesium'u Kilikya bölgesine dahil eder (Strabon, 2000: 251; Pliny, 1893: 449); 1845 yılında yazılan *Recueildesitinerairesanciens: comprenantl'Itineraired'Antonin* adlı eserde "*Coracesium Pulchrum"* olarak kaydedilen Alanya, Pamphylia bölgesindeki kentler arasında olduğu anlatılmıştır(https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k1030814.texteImage Erişim tarihi: 14.06.2023).

[49] Turan, 1990: 111.

[50] Skylax, 2012: 101.

[51]Strabon, Alanya'nın gemi yapımı için sedir ağacının bolluğuna değinir. Yüksek bir kayalık üzerine kurulduğundan bahseder. Daha sonra korsanların yatağı olduğunu anlatır (Strabon, 2000: 251); Livy, kentin surlarının mevcut olduğuna değinir (Livius, 1823, 33.20); Pliny, 1893: 93-94; Plutarch, 1917: 187.

[52] Antik dönemlerde *Coracesium* olarak adlandırılan şehir, Yunanca ve Latincede "*Corax*" Karga, Latincede "*Caesium*" Gök anlamına gelmektedir. Şehrin ismi "*Gök Karga*" olarak anlamlandırılabilir (Konyalı, 1946:30); Anadolu Selçuk dönemi öncesinde *Coracesium* (Strabon, 2000: 251; Plutarch, 1917: 185); Bizans imparatorluğu döneminde "Güzel Dağ" anlamına gelen *Kalon Oros/Kalon Oron* (*Καλὸν Ὄρος*) ismini almıştır (Bozkuş,2016:210; Lloyd ve Rice,1989:2; Konyalı,1946:30); Alanya daha sonra; *Galonoros / Gallianorum / Gallianorum* (Hellenkemper ve Hild, 2004:587.; İbni Bibi, 1941: 84); Selçuklu fethinden sonra; *Alâiyye, Alâiye, Alaya* gibi isimler ile anılmıştır. Kıbrıs, Venedik, Cenevizliler tarafından ise *Candelor / Candelori* (Hellenkemper ve Hild, 2004: 588) *Candalour / Candeluor* (Simon de Saint Quentin, 1965: 67-72); *Scandelore, Galanorum, Escandelour* (Lloyd.Rice, 1989), *El Candelor* (Morosini, 1898: 56-57), *Candiloro* (Piloti, 1950: 60) olarak adlandırılmıştır.

[53] Eravşar, 2021: 30-31.

Kent ilk defa III. Antiochus'a (MÖ. 222-187) karşı başarılı şekilde direnç gösteren şehir olarak zikredilmiştir.[54] Bu dönemde yarımadayı kuzey-güney doğrultuda ikiye bölen bir sur duvarı kentin ilerideki gelişiminde önemli rol oynayacaktır.[55]

MÖ. 140 yılında *Diodotus Tyrphon* isimli korsan kenti ele geçirmiştir.[56] Alanya bu yüzyılda korsanların istilasına uğrayarak bir korsan limanı ve üssü haline gelmiştir.[57] Orta kale surları ile Ehmedek duvarlarının bir kısmında bulunan harçsız, iri taşlar, kentin en erken duvar örgüsü olması özelliğine sahiptir. Tyrphon'un yerleştiği bölge ise bu duvarın arkasında kalan kent olduğu düşünülmektedir.[58]

Güç kazanan Diodotos Tryphon, Seleucosların kralı VI. Antiochus'un ölümüne sebep olmuş bunun üzerine oğlu VII. Antiochus'un Diodotos Tryhon'u Coracesium'da yakalayarak intihara zorladığı bilinmektedir.[59] Roma, MÖ. 74-75 yıllarında korsanlık faaliyetlerini sonlandırmak için bölgeye *Publius Seriulius Vatia*'yı göndermiş ancak başarılı sonuç alamamıştır. [60] MÖ. 65 yılında gönderilen Pompeius'un komutasında korsanlar ile yapılan *Coracesium Savaşı* neticesinde Alanya açıklarında korsanların hakimiyetine son verilmiştir.[61] Korsan faaliyetlerinin üç ay içinde yok olduğu bilinmektedir. Bu savaştan sonra Korakesium'da Roma hâkimiyeti başlamıştır.[62]

2017 yılında yapılan kazılarda ortaya çıkarılan bir mezar steli dışında Roma dönemine ait belgeler oldukça azdır. MS. II. yüzyıl birlikte başlayan Part ve Sasani saldırıları *Korakesium'a* kadar dayandığı bilinmektedir.[63] Yükseltilen Helenistik dönem surları, Ehmedek'e eklenen kare kesitli roma örgüleri ve iç kale güneydoğu duvarındaki farklı duvar örgüleri ile görülen mimari değişimler bu kanıyı doğrulamaktadır.[64]

---

[54] Lloyd, 1989: 1.
[55] Eravşar, 2021: 33.
[56] Lloyd, 1989: 1.
[57] Texier'de buranın bir korsan yatağı olduğunu ve Cilvarda Burnu'nun dağ tarafından yıkık bir kalenin varlığından söz eder(Texier, 2002: 477).
[58] Eravşar, 2021: 32.
[59] "*Demetrios'un oğlu Antiokhos tarafından, Tryphon bir yerde kuşatılarak intihara zorlandı.*" (Strabon, 2000: XIV, 5.2).
[60] Lloyd, 1989: 1.
[61] Plutarch, 1917: 185-186.
[62] Korsanlara karşı Pompeius'un saldırısı ile ilgili şunları anlatmıştır; "*Korsanların en kalabalık ve güçlü olanları Toros Dağları'nın yakınlarındaki kalelere sığınıp, gemilerini de Kilikya'daki Coracesium burnunun yakınlarına getirerek Pompeius'un saldırılarını beklemişlerdir. Burada yapılan savaşta yenilmişler ve sonra da kuşatılmışlardır. Fakat kuşatma sonunda Pompeius'a yalvararak hâkim oldukları adalar ve şehirler ile birlikte teslim olduklarını bildiren bir mektup göndermişlerdir. Böylece korsanlarla olan savaşa son verildi ve üç aydan kısa bir süre içerisinde tüm korsanlık denizden uzaklaştırılmıştır.*" (Plutarch, Pompey, 28, 1-2).
[63] Eravşar, 2021: 34.
[64] Eravşar, 2021: 35.

Kent, bu dönemde Mısır'a bal ve şarap ihraç ettiği aynı zamanda Mısır ile antlaşma yapılıp *Cleopatra'ya* gemisi için sedir ağaçlarını hediye ettiği bilinmektedir.[65]

MS. III. ve IV. yüzyıllarda Anadolu *I. Konstantin*'in (MS. 272-337) ardında bıraktığı vesikalıklara göre *theme*'lara ayrılmış ve kent *Sibyrrha Thema*'sı içerisinde yer alarak, eyalet ve piskoposluk merkezi *Selge* (Silifke) olan sınırlara yerleşmiştir.[66]

Erken Hıristiyan ve Bizans dönemlerindeki durumu hakkında "Karanlık Çağ" olarak adlandırabileceğimiz bir dönem görülmekte ve Haçlı Seferlerine kadar olan süreçte belgelenen çok az iz bulunmaktadır. Alanya Kalesinde Bizans izleri 6. yüzyıldan itibaren kesinlik kazanmaktadır.[67]

İçkale kilisesi ve çevresinde yapılan kazılar neticesinde çıkarılan II. Justinus (MS. 565-578), II. Constanz (MS. 641-668), IV. Leo (MS. 775-780) dönemlerine ait olan sikkeler ve seramikler Bizans döneminde iskân edildiğini göstermektedir.[68] Aynı zamanda Hıristiyanlığı kabul ettiklerini ve konsüllerde piskopos ile temsil edildiği bilinmektedir.[69] Tarsuslu *Paulus'un* bölgeye ziyareti Hıristiyanlığın daha hızlı yayılmasına etken olan sebeplerden biri olarak görülebilir.[70]

Bizans hâkimiyetinde iken ismi Güzel Dağ anlamına gelen Rumca *Kalon Oros/Kalon Oron (ΚαλόνΟρος)* olarak anılmaktaydı.[71] Kenti ilk defa bu isimle zikreden ve yemek ihtiyacı için buraya gelen *Aziz Willibald*, şehri harap bir vaziyette bulduğunu yazmıştır.[72] Aynı zamanda bu dönemde kent, Akdeniz'in en işlek limanlarından biri haline gelmesinin yanında 11-12. yüzyıllar süresince Ege ve Akdeniz kıyılarındaki limanları birbirine bağlayan önemli bir merkez konumundadır.[73]

Bizans dönemi surları Alanya'da orta kale surlarından ve bu surlara kuzeybatı yönünde bağlanan Ehmedek'ten oluştuğu bilinmektedir. Bizans dönemi için karakteristik olan kaleye şapel yerleştirme, Alanya orta kalesinde mevcut durumda iki tane görülmektedir. Bunlar şapele dönüştürülmüş olan Arap Evliyası şapeli ve Kule 19 olarak adlandırılan yapılardır.[74]

---

[65] Hellenkemper ve Hild, 2004: 587; Strabon, 2000: 253-254.
[66] Konyalı, 1946: 37
[67] Eravşar, 2021: 35.
[68] Arık, 2005: 216.
[69] Lloyd, 1989: 2; İznik Konsülü'nde (MS 325) Syedralı *Nesto*r, Ekümenik Konsülü'nde (MS. 381) *Piskopos Theodulos*, Kaldekon Konsülü'nde (MS. 451) *Syedralı Gaios* görülmektedir (Honigmann, 1942: 69). 17. Yüzyılda ise Myra Patrikliğine bağlanmıştır (Hellenkemper ve Hild, 2004: 587-590).
[70] Turgut, 2021: 1907.
[71] Lloyd, 1989: 2; Konyalı, 1946: 58.
[72] Hellenkemper ve Hild, 2004: 587.
[73] Ercenk, 1992: 363; Redford, 2014: 549.
[74] Eravşar, 2021: 36.

İçkale'de yer alan kilise, MS. 5. ve 6. yüzyıllara tarihlendirilmektedir. İlk olarak üç nefli bazilikal bir kilise olarak inşa edilmiş, daha sonra üzerine dört yapraklı yonca planında ikinci dönem kilisesi konumlandırılmıştır. İkinci dönem kilisesi ise 10-11. yüzyıla tarihlendirilmektedir.[75]

İslam'ın yayılması ile 860 yılında Abbasiler bir süre şehri ele geçirmişlerdir.[76] 10. yüzyıldan itibaren Alanya, Kibyrralılar'ın deniz filolarının tedarik limanı haline gelmiş ve ticaret canlanmıştır.[77] Tüccarlar, yüklerini Alanya'dan İskenderiye'ye ihraç için sevk ediyorlar, dönüşlerde ise gemilere keten, şeker, kumaş, biber vb. ürünler alıp, kara yolu ile Anadolu'ya ve deniz yolu ile Batı'ya sevk ediyorlardı.[78] Alanya, hem Mısır için kereste tedariki hem de Memluk askeri teşkilatı için kölelerin temin edilmesinde önemli bir yere sahiptir.[79]

11. yüzyılda Bizans hâkimiyetinin devam ettiğini ve Bizans'ın donanma merkezinin Kıbrıs olduğu bilinmektedir.[80] Bu süreçler içerisinde Akdeniz kıyılarında deprem ve salgın hastalıkların vuku bulduğunu, bu sebeple şehir nüfusunun azaldığını ve küçülerek ıssız bir yer haline geldiği söylenebilir.[81] Kent, Komnenoslar döneminde, II. Ionnes Komnones (MS. 1118 ile 1143) tarafınca tekrar inşa olduğu ve tamir edildiği bilinmektedir.[82]

1071 yılında Malazgirt zaferi sonucu, Anadolu'nun Türklerin eline geçmesine ve ticaretin, sanatın ve birçok alanda Bizans-Selçuklu etkileşimiyle değişmesine yol açmıştır. Anadolu Selçuklular 1097'de I. Haçlı Seferlerinden sonra kıyılara sefer düzenlemeye başlamışlardır.[83] Bir süre sonra Kilikya bölgesine Ermeni göçleri başlamış ve bu durum Ermeni Kralı olan II. Gagik'in tahtından vazgeçinceye kadar devam etmiştir.[84] Aynı zamanda Selçuklular ile Venedikliler arasında yapılan antlaşmadan anlaşılacağı üzere bölgeye sonradan Venedikli ve Pisalı tüccarlar da gelmişlerdir.[85]

12. yüzyıla gelindiğinde Bizans'ın otoritesi zayıflamış, Alanya ve civarında ise bu yüzyılda küçük kaleleri ile beylikler halinde yaşamaya devam etmişlerdir.[86] Aynı zamanda Ermeniler kendi hâkimiyetlerini ilan etmişlerdir. 1198'de taç giyen Ermeni Kralı'nın

[75] Eravşar, 2021: 37.
[76] Gürbüz, 2001:208.
[77] Heyd, 2000: 108.
[78] Heyd, 2000: 612.
[79] Bozkuş, 2016: 211.
[80] Redford, 2021: 18.
[81] Duggan, 2004: 127.
[82] Redford, 2021: 22.
[83] Çavuşdere, 2009: 56.
[84] Ersan, 2007: 108.
[85] Turan, 1988: 144.
[86] Konyalı, 1946: 39.

töreninde bulunan dini liderler ve beylerin isimlerinden oluşan Simbat kroniğinde "*Kalano'no'r'soy*", *"Ayzhutap"*, *"Sop"* ve *"Noghlon"* kentlerinin Prens Kyr Vard'ın[87] hâkimiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.[88] Bu dönemde Orta surlara dik yapılan ince ve kaba yonu taş malzemeden yarım dairevi ve kare formunda sekiz burç inşa edilmiştir.[89] İçkale'de yer alan saray bölümünün erken evresinde inşa izleri görülmektedir.[90]

Akdeniz'de Türk hâkimiyeti I. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından Antalya'nın 1207 yılında *Aldobrandini* isminde bir İtalya'ndan alması ile başlamıştır.[91] 1221 yılında[92] Kyr Vard'ın elinde olan kent, I. Alâeddin Keykubad tarafından teslim alınmıştır.[93] Kentin ismi, I. Alaeddin Keykubad'ın şahsına atfedilerek "*Alâiyye*" adını almıştır.[94] Bu dönemde kent, Akdeniz'deki ikinci liman kenti ve sultanın kışlık sarayı olmuştur.[95] Kir Vard'a ikta olarak Akşehir ve birkaç köy verilmiştir.[96] Daha sonra Sultan Kyr Vard'ın kardeşinin hüküm sürdüğü Alara Kalesi de alınmıştır.[97]

Alâeddin Keykubad Anadolu Selçuklu tarihinin en parlak ve varlıklı dönemini yaşatmıştır. Alaiyye, Sultanın zenginliğini yansıtan bir yer olduğu bilinmektedir. Aynı zamanda Sultanın hazinesinin kentte olduğu anlatılmaktadır.[98] Sultan kente ülke coğrafyasından her kesim insanı, zanaatkârları ve Türkmenleri yerleştirmiştir.[99]

---

[87] Simbat Vakayinamesinde "Adom" adlı bir Ermeni'nin torunu olduğu yazar (https://www.scribd.com/document/395304403/BA%C5%9EKUMANDAN-S%C4%B0MBAT-VEKAY%C4%B0NAMES%C4%B0-pdf :80 (erişim tarihi: 14.06.2023); Yunanca "*Kirios*" kelimesi Türkçeye "*kir*" olarak geçmiş, "bey, ağa, hâkim, reis, hükümdar, emir" anlamları vardır(Hacıgökmen, 2012: 3); *Kir* unvanı Bizanslı asilzade olduğunu göstermekle birlikte Trabzon imparatorluğunda da bu unvanın kullanıldığı bilinmektedir (İbni Bibi, 1941: 61; Abu'l Farac, 1950: 497-549-565-651).

[88] https://www.scribd.com/document/395304403/BA%C5%9EKUMANDAN-S%C4%B0MBAT-VEKAY%C4%B0NAMES%C4%B0-pdf :73(erişim tarihi: 14.06.2013)

[89] Eravşar, 2021: 39.

[90] Eravşar, 2021: 41.

[91] Lloyd, 1989: 3.

[92] Abu'l Farac 620/1223 tarihini vermiştir (Abu'l Farac, 1950: 516).

[93] Alanya kalesinin fethi için 2 ay harp edildiği, Kyr Vard'ın kaleyi Sultan'a kendisi teslim ettiği bilinmektedir(İbni Bibi: 1941: 96).

[94] Bununla ilgili olarak: İbni Bibi "*Mermer kayalarla yapılmış olan bu kalenin kendi ismi ve lakabıyla şereflenmesini münasip gördüğünden Gelinovros kalesi adının Alaiye'ye kaydedilmesini ferman buyurdu.*' (İbni Bibi, 1941: 98) ; Anonim Selçukname 'de, "*Yapımı tamamlanınca bu şehre kendi adını koydurdu, Ona Alâ'iyye adını verdi*"; Abu'l-Farac; "*Adrianos denizinin sahili üzerindeki kuvvetli kaleyi alarak buraya Alâiye namını verdi*" ifadelerini kullanmışlardır(Abu'l Farac: 1950, 516); Aynı zamanda doğrudan kendi adını taşıyan tek şehir olma özelliğine sahiptir(Baykara, 1990: 167).

[95] Turan, 2003: 112.

[96] İbni Bibi: 1941: 97.

[97] İbni Bibi: 1941: 98.

[98] Tarihi kaynaklarda; "*Sultanın, toprakları arasında, hazinesinin yer aldığı Alanya (Candelaria) adını taşıyan çok güçlü bir kalesi vardı. Hazinesinde değerli taşlar ve büyük miktardaki para dışında on altı küp dökülmüş saf altın olduğu söylenir*" (Quentin, 1965: 71-72); diğer kaynakta: "*Kıbrıs'a vardığımız sıralar Konya Sultanı tüm pagan dünyasında en zengin hükümdardı. Bir keresinde, müthiş bir şey yapmıştı. Kendisine ait altının büyük bir kısmını erittirip uzak diyarlara şarap saklamak için kullanılan ve üç ya da dört büyük fıçılık alanı kaplayan türden çanak kavanozlara bu altını döktürdü. Bundan sonra kavanozları kırdırttı ve ortaya çıkan iri altın*

Alâeddin Keykubad kentin imar faaliyetleri için emir verdiği ve sonrasında kentin yeni bir siluet kazandığı bilinmektedir.[100] Surlara kuleler yapılarak, cephelerine kitabeler yerleştirilmiştir. Ehmedek ve Aşağı Kapı arasındaki bölüme ikinci tahkimat duvarının yapılması savunma ve korunmayı da güçlendirmiştir. İçkale'nin güneydoğu yönüne odalar, cihannüma ve harem gibi bölümlerin bulunduğu, İçkale'de diğer yapılarla bağlantıları olan bir saray inşa, altı adet sarnıç ve tonozlu koğuş bölümleri inşa edilmiştir.[101] Son yapılan çalışmalarda Selçuklu dönemine ait olduğu bilinen bugün giriş açıklığı olarak kullanılan bölümde bir köşk hamamı kalıntısına ulaşılmıştır.[102]

MS. 1226 yılında liman bölgesine inşa edilen Tersane, gemilerin tamiri, saklanması ve kalenin liman tarafından korunması için bir deniz üssü şeklinde inşa edilmiş, burçlarla çevrelenmiş, 5 sivri kemerli bölümden oluşmaktadır.[103] Bu yapı ile kısa zamanda Alanya Akdeniz'de Selçukluların bir filosu haline dönüştüğü ve kente ticaret için gelenlere büyük kolaylıklar sağladığı bilinmektedir. Tersanenin güney tarafında iki katlı olarak bir kayanın üzerine inşa edilmiş tophane ise tersaneyi belirli bölgelerden emniyet altına almak için yapılmış ve dehliz ile sura bağlanmıştır.[104] Ardından I. Alâeddin Keykubad'ın emri ile mimar *Ebu Ali Reha Kettani* tarafından sekizgen gövdeli, kırmızı tuğla malzeme kullanılarak yapılmış olan Kızılkule, olası saldırılara karşı kaleyi korumak ve askeri amaçlara hizmet etmesi amacıyla kullanılmıştır. Kızılkule'nin batı sur duvarı üzerinde yer alan MS.1226 tarihli kitabeden Ehmedek'e uzanan kara suru ve gömlek surunun da aynı tarihte tamamlandığı düşünülebilir.[105]

Selçuklu döneminde liman kentleri fethedilerek ticari antlaşmalar yapılmıştır. Alâeddin Keykubad döneminde Venedikliler ile yapılan antlaşma yenilenmiştir.[106]

13. yüzyılın ikinci yarısında Moğol istilası ile Selçukluların iktidarı sarsıntıya uğramıştır. Alaeddin Keykubad'ın ölümünden sonra kentte Selçuklu dönemine ait bir yapı faaliyeti gözlenmemektedir.[107] Kent bu dönemde Mısır, İskenderiye ve Suriye'den birçok

---

külçelerini kalelerinden birine, oraya giren herkesin görüp elleyebileceği bir yere bıraktı. Bu devasa parçalardan en azından altı ya da yedi tane vardı" der (Joinville, 2002: 83).

[99] Lloyd, 1989: 4.

[100] Eravşar, 2021: 39.

[101] Eravşar, 2021: 40.

[102] Eravşar, 2021: 40.

[103] "*Kalenin doğu tarafında beş göz tersane limanları var. Daha önce orada kadırgalar yaparlarmış*" (Evliya Çelebi, 2011: 323).

[104] Lloyd, 1989: 19-22.

[105] Konyalı, 1946: 144.

[106] Turan, 1988: 124,144.

[107] Lloyd, 1989: 6.

tüccarın geldiği, şeker, keten ve biber yüklendiği önemli bir liman kenti olarak bilinmektedir. Ancak Antalya ile rekabet edebilecek güçte olmadığı bilinmektedir.[108]

1292 yılında Kerimüddin Karaman Bey'in oğlu Mecdüdin Mahmud Alaiyye'yi almıştır.[109] Daha sonra Memluk sultanı Melik-ül-eşref Selâhiddin Halil (1290-1293) adına hutbe okutmuştur.[110] Alaiyye Beylerinin hem yönetim olarak hem de ticari olarak Memluk Devleti'nin hâkimiyeti altında olduğu bilinmektedir.[111]

İbni Battuta 1333 yılında Alaiyye'ye geldiğinde kent Yusuf Bey'in elindeydi ve kadı Celaleddin Erzincani idi. İbni Battuta Alaiyye hakkında Türkmen nüfusunun fazlalığına değinerek, burada Suriyeli, İskenderiyeli ve Kahireli tüccarların gelip alışveriş yaptığını, bölgede bolca kereste bulunduğunu ve bunların İskenderiye, Dimyat ve Mısır'a gönderildiğini anlatmaktadır.[112] Bu dönemde Alaiyye'nin varlıklı bir durumda olduğu söylenebilir.

Kıbrıslıların Kız Kulesi'nde üs kazanması Karamanoğullarını telaşlandırmış ve bunun neticesinde Karamanoğulları Tekeoğulları ile Kıbrıs'ın istilasını konu alan bir ittifak yapmıştır. Bunun üzerine Kıbrıs Kralı I. Peter Antalya'yı Teke beyinden teslim almıştır. Çok geçmeden Alaiyye desteği ile Kıbrıs'a kuşatma yapılmış ve Kıbrıslılar Antalya'yı Teke beyine geri vermiştir.[113] 14. yüzyılın sonunda liman, Mısır ve Suriye ile ticari ve gemi yapımı açısından önemli bir alışveriş noktası olmuştur.[114]

Yıldırım Bayezid'in Karamanoğullarına 1398 yılında son vermesiyle, Alaiyye Osmanlı hâkimiyetinde ancak Karamanoğulları'na bağlı olarak yönetilmiştir. Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezid'in Timur'a yenilmesiyle, Timur'un Alaiyye'yi işgal etmiştir. Timur, Karamanoğlu Mehmed ve Ali Beylere hilat giydirerek Alaiyye'yi kendilerine vermiştir.[115] Bundan sonra Savcı Bey ve oğlu Emir-i Azam Karaman'ın Sultan Baybars adına gümüş sikke bastırdığı bilinmektedir.[116]

1423 yılında başa geçen Karaman Bey'in İç Kale'deki yaptırdığı onarım sayesinde ne zaman başa geçtiğini anlayabilmekteyiz.[117] Karaman Bey, 1427 yılında iki kale ve 5000 altına Alaiyye'yi Memluklere satmış ve Memluk sultanlığına tabii olarak Alaiye Beyleri tarafından

---

[108] Heyd, 2000: 610-611.
[109] "*Frenklerin denizden gelerek Alâiyye'yi aldılar, sonra Karamanoğulları bu şehri Frenklerden geri aldılar*." (Anonim Selçukname,2014:66).
[110] Konyalı,1946: 81-83.
[111] Aynı zamanda 1321, 1326, 1329 tarihlerinde Memluk hükümdarı olan Nasıreddin Muhammed bin Kalavun (1310-1341) adına sikke bastırmışlardır (Konyalı, 1946: 84,132).
[112] İbni Battuta,2004: 402.
[113] Lloyd, 1989: 7.
[114] Hellenkemper ve Hild, 2004: 589.
[115] Merçil, 1993: 204.
[116] Uzunçarşılı, 2003: 92-95.
[117] Konyalı, 1946: 91.

yönetilmiştir.[118]Çoğu zaman Alaiye beyleri ticari kaygılardan dolayı itaatsizlik ettiği bilinmektedir.

Alaiyye'nin başına geçen Lütfi Bey, kısa süre sonra Memluk Himayesine girmiştir.[119] Sultan Çakmak'ın emri ile Kıbrıs'a sefer hazırlamış ancak Memluk ordusunun Rodos'a yenilgiye uğraması ile bundan vazgeçmiştir.[120] 1450 yılında Kıbrıs Kralı II. John (MS. 1423-58) ile dört maddelik bir antlaşma imzalamıştır. Buna göre altı yıl sürecek olan bu antlaşma; iki bölge için de karşılıklı serbest ticaret hakkı, güvence sağlanması, can ve mal güvenliği gibi konular içermektedir.[121] Bu antlaşma ile Alaiyye'nin ticaret hacmi genişlemiş ve Mısır-Avrupa ticaretinin yanı sıra Kıbrıs ile de ticaret yapmış, böylelikle varlıklı bir liman kenti oluşmuştur.[122]

1471'de Gedik Ahmed Paşa tarafından Alaiye beylerinden Kılıçarslan ile barış yoluyla alınıp, Osmanlı hakimiyetine geçmiştir.[123] Böylece Alâiyye Beyliği sona ermiştir. En erken tahrir defterlerindeki (1481) kayıtlara göre kent sancak sayılarak Mirliva hassı olarak kaydedilmiştir.[124]

Piri Reis 1523 yılında Alâiyye'yi ziyaret ettiği dönemde kalenin ihtişamını, pamuk, ipek ve susamın buranın mahsulü olduğunu anlatmıştır.[125] Aynı zamanda yaptığı tasvirler ile Alaiye'nin o zamanki siluetini gözler önüne sermiştir. Piri Reis burada gemiciklerin yattığı bir tersane olduğundan da bahsetmiştir;

"Alanya'nın denizden gelirken nişanı, onun üst kısmında bulunan yüksek dağlardır. Bu dağlarda üç adet kule vardır. Ortada bulunan kulenin altında Alanya Kalesi yer alır. Daha yakın gelince, dağ üzerinde Alanya'nın kalesi de görünür. Alanya, ada gibi bir burundur. Bu burun tamamıyla dağlıktır. Bu dağın üstü, işte bizim sözünü ettiğimiz kaledir. Bu kalenin alt tarafı bakımlıdır. Yukarısı dağ kısmı

---

[118] Uzunçarşılı, 1984: 92.: 1428 yılında Karaman Bey adına Alaiye darplı sikkeler vardır (Öztürk ve Perk, 2013: 47).
[119] Konyalı, 1946: 95-101.
[120] Lloyd, 1989: 7.
[121] Lloyd, 1989: 7.
[122] Turan, 1964: 224-225.
[123] *"O vakitler Alanya beyi, Lütfi Beyoğlu Kılıç Arslan idi. Gedik Ahmed'in geldiğini gördü. Gedik Ahmed vardığı gibi hemen toplar kurdurdu… Sözün kısası, Ahmed Paşa gerektiği gibi bunların hatırlarını hoş etti ne kendilerine ne de beylerine bir zarar gelmeyeceğine, hatta yararının dokunacağına inandırdı. Kılıç Arslan Bey de bu söze razı oldu. Hisardan çıktı, Ahmed Paşa'ya geldi ve hisarı teslim etti. Gedik Ahmed de hisarı kendi kullanımına aldı. İçindekilere Osmanlı kanunuyla muamele ederek hisarda bıraktı…"* (Aşık Paşazade, 2003: 257-258).
[124] Aynı zamanda kalede dizdar hariç 76 görevli bulunduğu yazmaktadır (Gürbüz, 2001: 9).
[125] Lloyd ve Rice, 1989: 8.

boştur. Fakat o boş olan yerden yukarıda başka bir hisar vardır. Onun içinde hisar erenleri bulunur… ”[126]

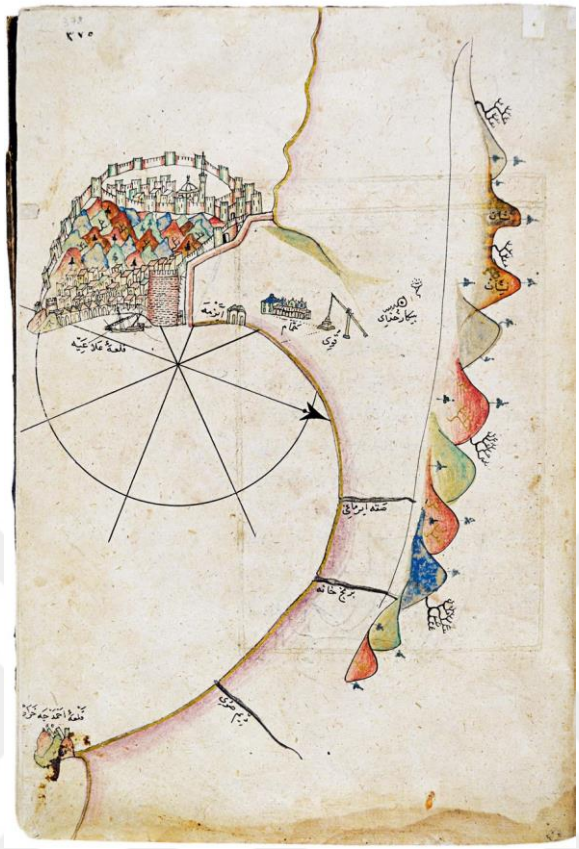

Fotoğraf 1 1. Piri Reis Kitab-i Bahriye'sinde Alaiyye Haritası

Kaynak: https://www.atlasdergisi.com/kesfet/bilim-haberleri/piri-reis-ve-haritasi.html (erişim tarihi:14.06.2023)

Alaiye Osmanlı'nın yönetiminde liva olarak Anadolu Vilayeti 'ne bağlanmış ve sancak beyi tarafından yönetilmiştir. 1550 yılı civarında Alanya Sancağı üç kazaya ayrılmıştır. 1571'de Alanya Kıbrıs'a bağlanmış ve Mısır ile ticari ilişkisi sonlanmıştır.[127] 16. yüzyılın ikinci yarısında Kale cami ile Alanya Kalesi'nin deprem sebebiyle yıkıldığı bilinmektedir.[128]

1608 yılında Adana'ya bağlı bir sancak olarak bilinen Alanya, aynı yıl *Amiral Yakopo I. Portera* komutasında Medici Donanma'sının saldırısına uğraşmıştır.[129]

1650 yılında Alaiye'ye gelen Kâtip Çelebi buranın ihtişamını Bağdat Kalesi ile karşılaştırır. Ayrıca, pamuk, ipek ve susamı buranın mahsulleri olarak zikretmektedir.[130]

[126] Piri Reis, 2013: 1603.
[127] Hellenkemper ve Hild, 2004: 589.
[128] Duggan, 2004: 144.
[129] Bilici, 1993: 310.
[130] Lloyd-Rice, 1989: 8.

Evliya Çelebi Alanya'ya geldiğinde buranın Kıbrıs'a bağlı bir sancak olarak ve bu sancağa bağlı 26 kaza olduğunu zikretmektedir. "*Kalesi, deniz kıyısında göklere doğru baş uzatmış yalçın kırmızı kaya üzerinde beş köşe İskender Seddi gibi büyük bir kaledir*." Alanya Kalesinin doğu tarafının limana doğru uzandığını, batı tarafının yüksek kayalar üzerine oturmuş olduğunu yazmaktadır.[131]

19. yüzyılda ticari olarak geniş bir liman olmasa da gemilerin uğradığı bir iskeleye sahiptir. Bu dönemde kenti ziyaret eden Francis Beaufort şu gözlemleri paylaşmaktadır: "*Alanya'ya giderken birkaç köy, kale ve kilisenin yanından geçtik. Hepsi harap ve terk edilmiştir.*"[132]

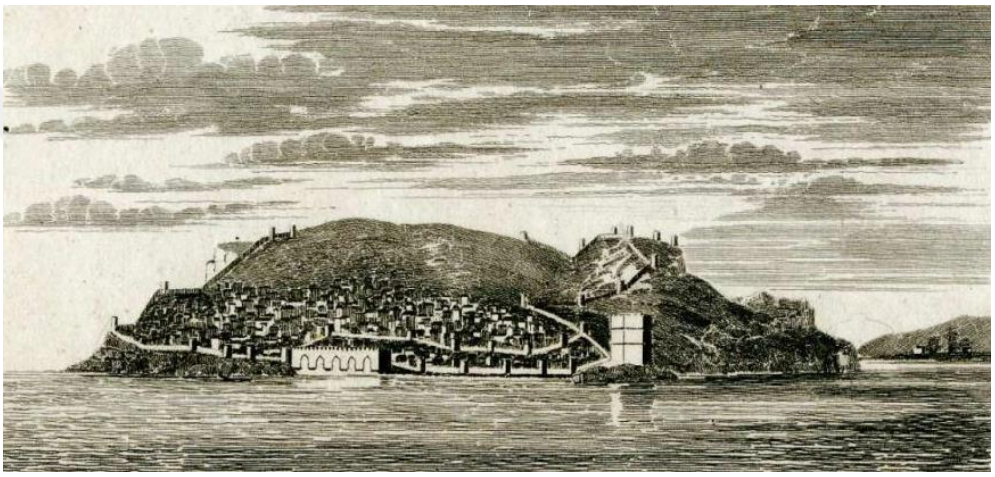

Fotoğraf 1 2. Francis Beaufort'un Karamanya eserinden Alanya Kalesi Gravürü
Kaynak:https://books.google.com.tr/books?id=6c4GAAAAQAAJ&printsec=frontcover&hl=tr#v=onepage&q=167&f=false **(erişim tarihi: 14.06.2023)**

Osmanlı Devleti'nde değişen yönetim sistemi ile Alaiye sancağı 1847 yılında Karaman Eyaletine bağlanmış, 1868 yılında ise Konya Eyaletinin Teke Sancağına bağla bir kadılık olarak bilinmektedir. 1871 yılında da Antalya kazası olduğu bilinmektedir ve aynı yıl ilk belediye teşkilatı kurulmuştur.

1.2.Alanya Kalesi Kazı Çalışmaları (1985-2021)

Alanya Kalesi, Birinci dönem kazı çalışmalarına Prof. Dr. Oluş Arık tarafından 1985 yılında başlanmıştır. İlk aşamada bölgenin yüzey araştırması ve temizliği yapılmış ardından var olan haritalardan plan kontrolleri sağlanmıştır.

[131] Evliya Çelebi, 2011: 320.
[132] Beaufort, 1818: 167.

1985 yılında ilk olarak yüzey çalışması yapılmıştır. Surların ve diğer yapıların mevcut durumları tespit edilip belgelenmiştir. Tophane semtinde yapılan araştırmalarda freskli, beşik tonozlu bir kilise tespit edilmiştir. Arasta'nın güneyinde 1249-1240 tarihli bir kitabe bulunmuştur. İçkale'de Saray olarak tanımlanan yapıda temizlik çalışmaları yapılmış, turkuaz sırlı çiniler ve sırlı seramik parçaları bulunmuştur. Aynı zamanda İçkale vaziyet planı çıkarılmış, güneydoğuda yer alan hamamın rölöve çalışması yapılmıştır.[133] (Şek.1.3)

1986 yılı çalışmalarında İçkaledeki mekânlar kodlanarak bölümlere ayrılmıştır. Buna göre İçkale Saray'ında ve 11 a no.'lu sarnıçta yüzey temizliği yapılmıştır. 15 no. mekanda zemin seviyesine kadar kazı yapılmıştır. 18 ve 19 no.'lu mekanlarda 1985 yılında çıkarılan topraklar elenmiştir.[134] (Şek.1.3)

1987 kazısında ilk olarak 14 no.'lu İçkale'nin güneydoğusunda yer alan burcun güneybatısında kazı çalışmaları yapılmıştır. 13 no.'lu mekan, İçkale'nin güneydoğu köşesinde yer alan, Selçuklu döneminde inşa edilmiş bir burçtur. Burada ilk olarak iç mekan temizliği yapılmış, ardından yapılan sondaj çalışmaları ile kuzey-batı güney-doğu doğrultusunda uzayan duvar kalıntı ortaya çıkarılmıştır. İçkalenin güneydoğusunda, yapı toplulukları tarafından çevrili ve saray diye anılan sahada kazı çalışmalarına başlanmıştır. Güneydoğu kuzeybatı yönlerinde yapılan dikdörtgen planlı bir yapının temel kalıntıları ortaya çıkarılmıştır.[135] (Şek.1.4)

1990 yılındaki kazılarda İçkale Sarayı'nın güneydoğu sur duvarının önünde 12 J, 12 K ve 12 L bölümleri ile kazı çalışmaları yapılmıştır. 12 K bölümünde kuzeybatı-güneydoğu'ya uzanan ve sur duvarına yaslanan moloz taşlı bir duvar kalıntısı ortaya çıkartılmıştır. Sarayın güneydoğu kesiminde tonoz örtülü üç mekanın bulunduğu görülmekte; bu mekanların saray inşasından sonraki bir dönemde yapıldığı anlaşılmıştır.[136] (Şek.1.4)

1991 yılında 9-K planında kazılar devam etmiştir. 1992 yılında fresklerin restorasyon ve konservasyon çalışmaları yapılmıştır.

1993 kazılarının ilk bölümünü 1992 yılında açılan plan karelerin aralarında kalan yolların kaldırılması oluşturmuştur. 9-J bölümün içinde güneydoğu kuzeybatı yönünde devam eden duvarın 8-J bölümü içinde kalan ve kuzeydoğu-güneybatı yönünde devam eden duvarla birleştiği anlaşılmıştır. 1994 yılındaki kazı çalışmalarında İçkale'nin güneydoğu köşesindeki sarayın 1993 yılında başlayan avlu kazısına bu yıl da devam edilmiş; avlunun kuzeybatı

[133] Arık, 1986: 335-347.
[134] Arık, 1987:365-378.
[135] Arık, 1988:421-435.
[136] Arık, 1991:413-421.

bölümünde çalışmalar yapılmıştır. Sarayın planı okunabilir duruma gelmiş, 4 adet revak ayağının avlunun güneybatı cephesi boyunca da uzandığı tespit edilmiştir.[137]

1995 yılında Selçuklu sarayının mimari planını tamamlamak için kabul salonu ve taht eyvanında rölöve, fotografik belgeleme ve sondaj çalışmaları başlanmıştır. Sarayın doğu duvarın kenarında ve mevcut döşeme seviyesinin altında su tesisatına ait bir kalıntı tespit edilmiştir. Bu kalıntının, eyvan döşemesinin altında uzanan ve 1991 yılında gün yüzüne çıkarılan Bizans dönemine ait sarnıç ile iletişimde olan su yolu fonksiyonu olduğu anlaşılmıştır. Tören avlusunun kuzey köşesine dıştan eklemlenen 8 no.'lu mekanın tuğla döşemesi ve mekanın içerisinde yer alan havuzda rölöve ile tespit edilmiştir.[138]

1996 yılı kazı çalışmasında Selçuklu Sarayı'nda rölöve, kesit ve elevasyonları ile aksonometrik ölçü ve çizimler tamamlanmıştır. Bazı noktalarda sondaj çalışmaları yapılmıştır. İçkale'de yer alan taht eyvanı ile tören avlusunda çalışmalar yapılmıştır.[139]

1997 yılı kazı çalışmasında İçkalenin dışında ve İçkalenin şehir suru ile bitiştiği kuzeydoğu köşesinde yer alan tanımsız bir yapı kalıntısının ortaya çıkarılmıştır. Kuzey-güney doğrultuda dikdörtgen planlı iki mekandan oluşan bir yapı olduğu anlaşılmaktadır. A ve B olarak ayrılan mekanlarda kazı çalışmaları yapılmıştır. [140]

1998 yılında içkalenin kuzeybatı köşesinde ve bayrak burcu denilen burç ile içkalenin sur duvarının bitiştiği köşede, sura dıştan eklemlenen bölümde kazı çalışmaları devam etmiştir.[141]

1999 yılı kazı çalışmasında İçkale'nin Bayrak Burcu ve Koğuş bölümlerinin yer aldığı kuzey köşesinde ve İçkale sur duvarının şehir suru ile birleştiği yerde bulunan iki bölmeli yapı kalıntısında 1997 yılından beri sürdürülen çalışmalara bu yıl da devam edilmiştir. B mekanı olarak anılan bölümde yapılan stratigrafi esas alınarak ilk yapılışından sonra terk edildiği ve sonraki bir tarihte tekrar iskan olunduğu anlaşılmaktadır.[142] (Şek.1.3/4)

2000 yılı kazı çalışmalarında içkaleyi kuzey kenarı boyunca sınırlandıran seyir terasının batı ucundaki üç bölümlü tonozlu mekânda resimli galeri olarak işlev kazandırmak amacıyla temizlenmiştir. Mekanın 1-A olarak adlandırılan giriş bölümünde yapılan sondajda, tuğla seki ile güneye doğru ilerledikçe insitu vaziyette bir su tesisatıyla birlikte kare formlu tuğlalardan oluşan zemin döşemesi de açığa çıkarılmıştır. KD-B mekanı kazısı buluntuları, içkalenin şehir suru ile birleştiği kuzey dış köşesinde, kalıntının doğu kanadındaki B

[137] Arık, 1995: 389-391.
[138] Arık, 1996: 531-532.
[139] Arık, 1997: 651-653.
[140] Arık, 1998: 557-558.
[141] Arık, 1999: 429-430.
[142] Arık, 2000: 421-422.

mekanının örtü ve taşıyıcı elemanlarının belirlenmesi amacıyla, kuzeydoğu köşede bir sondaj yapılmıştır. Köşe tuğla gömme ayakların kalıntıları ortaya çıkarılmıştır. Bunlardan yola çıkarak mekanın çapraz tonozlarla örtülü olduğu anlaşılmıştır. Esas kapı önündeki çalışmalar; mekanının güney kanadında ve içkalenin esas kapısı ile sınırlanan avluda, alanın tanımlanması amacıyla temizlik ve kazı çalışmalarına başlanmıştır. İçkale'nin dışında, kale kapısının da bulunduğu ön avlu da çalışmalar yapılmıştır. Selçuklu Sarayı 7 no.'lu mekanın dökülen duvar resimlerine konservasyon çalışması yapılmıştır.[143]

2001 yılında İçkale'nin doğu duvarında yer alan kale kapısında, özgün döşemeyi ve Selçuklu sarayında yer alan Ön Avlu ile ilişkisini anlamlandırmak amacıyla kazı çalışmaları yapılmıştır. Söz konusu alan yerli kayalardan ibaret olduğu anlaşılmaktadır. Selçuklu Sarayı ve Freskli Avlu 'da yer alan duvar resimlerinde bozulmalar meydana gelmiş ve bu bağlamda fresklerin yüzeyinde temizleme işlemi yapılmış.(Şek.1.3/5)

İçkale'yi doğu kenarı boyunca sınırlandıran sur duvarının kuzeyinde ve sur duvarına bitişik olarak uzanan tonozlu bir yapıda kazı çalışmaları başlamıştır. Geçici-koruma altına alınmıştır.[144]

2002 kazı çalışmaları, İçkale kapısı ile Selçuklu sarayı arasında kalan ön avlunun kuzey bölümünde başlamıştır. Çalışmalara, içkale kapısının eşik kotu ile aynı seviyeye ulaşıldığında son verilmiştir. Freskli avluya güneybatı köşesinde birleşen burçta (B2) yapılan çalışmalar yapılmış ve burç ile adam atacağı arasındaki alanda da kazı çalışmaları yapılmıştır.(Şek.1.3/d) Tonozlu Galeri(TG 3)'de yapılan çalışmalarda kare planlı 6 kemer ayağı ortaya çıkarılmıştır. Selçuklu sarayının kuzeybatı köşesine bitişik sarnıcın güney bölümünde yapılan çalışmalar yapılmıştır.[145]

2003 yılında İçkale kilisenin güneyinde eski bazilikanın yan neflerini ortaya çıkarmak ve binanın inşaat aşamalarını tespit edebilmek için söz konusu alanda kazı çalışmalarına başlanmıştır. Bazilikanın güney nefinin sınırlarını tespit etmek ve doğu-batı yönünde uzanan duvarına güney yönünde bitişen kalıntıların anlamını aydınlatmak amacıyla bu kesimde de bir çalışma gerçekleştirilmiştir. (Şek.1.3/3) Tonozlu Galeri (TG3)'de yapılan çalışmalar, içkaleyi güney yönünde sınırlandıran sur duvarının bir bölümünde yapılmıştır.(Şek.1.3/4)

Yüzey çalışmaları, Hisariçi'ni doğu batı yönünde iki bölüme ayıran Bizans surunun, bedestene giden yol dolayısıyla yıkılmış olduğu anlaşılan kesimde bir şehir kapısının bulunabileceği tespit edilmiş; surun batı yönüne doğru devam eden bölümünde üç bölümlü

[143] Arık, 2001:171-186.
[144] Arık, 2002:519-534.
[145] Arık, 2003: 123-126.

tonozlu bir bina harabesi bulunmuştur. Hisariçini doğu yönünde sınırlandıran Helenistik dönem surunun üzerinde, sonraki onarımlar sırasında yapıldığı anlaşılan bina kalıntıları izlerine rastlanılmıştır.[146]

2004 yılı çalışmaları, Tonozlu galerinin (TG1) güney ucu ile kilise apsisi ve İçkale kapısı ile sınırlanan alanda çıkarılan tonozlu mekanın bulunduğu yerde devam etmiştir. Tonozlu mekanın güneyinde ve bitişik konumda bir tonozlu mekan daha ortaya çıkarılmıştır. Tonozlu iki mekan ile tonozlu galeri (TG1) arasında kalan bölümde de bir çalışma yapılmış; burada sura paralel olarak uzanan bir su kanalı ortaya çıkarılmıştır. Selçuklu sarayının teşrifat bölümünü oluşturduğu bilinen ön kanadına kuzey-batı köşesinde dıştan eklemlenen sarnıç ile içkale kilisesi arasında yer alan bölümde de kazı çalışmaları yapılmıştır.

Kilise güney nefte yapılan çalışmalarında istiridye kabuklarının bulunması kalsiyum kaynağı olması ve kalsiyumun cam imalatında kullanılması ile ilişkisi olabileceği düşünülmüştür. Kilisenin batısında yapılan çalışmalar, cephenin güney kesimindeki duvarın önünde başlanmıştır. Kilisenin bugünkü batı girişinin önünde yapılan çalışmalarda, mevcut döşeme kotunun altına inilmiş ve temel seviyesinde kalan kayalık zemin ortaya çıkarılmıştır. Üç nefli bazilikanın batı cephe duvarı da tespit edilmiştir. İçkale kilisesinde bulunan mezarlardaki iskelet analizleri yapılarak Antropoloji raporu ile yayımlanmıştır.[147] (Şek.1.3/3)

2005 yılında içkalenin güneydoğusunda Selçuklu hamamı olarak bilinen yapıda çalışmalar yapılmıştır. Yapının rölöve ve belgeleme çalışmaları da tamamlanmıştır. Tonozlu galeri (TG3) de yapılan çalışmalara batı ucunda devam edilmiştir. 2006 yılı çalışmaları İçkale Kilisesinin etrafında bulunan mezarlarda başlamıştır. İçkalenin güney yönünde ve kilise çevresinde jeo-arkeolojik çalışmalar yapılmıştır. Hisariçi Arap Evliyası Şapel ve çevresinde kazı çalışmaları yapılmış, burada Helenistik dönem burcunun üzerine şapel yapıldığı anlaşılmıştır. Selçuklu Hamamında kazılar devam etmiştir. Şapel A (Resimli Kilise) tek nefli küçük şapelin temizlik ve belgeleme çalışmaları tamamlandıktan sonra kazısı yapılmıştır. Alanya Belediyesinin girişimleri ile Alanya Kalesi koruma amaçlı imar planına bağlı olarak hazırlanan Kızılkule-Tophane ekseni projesinde alanın tersaneye yakın güney bölümünde yoğun çalışmalar yapılmıştır. Deniz surunun güneyinde, sur duvarı altında kalmış bir yapı kalıntısının temel duvarları da ortaya çıkarılmıştır.[148] (Şek.1.2/2)

2007 yılı çalışmalarında Tophane mahallesinde harabe konut alanı yerleşimin bulunduğu çevrede gerçekleştirilmiştir. Hisariçi mahallesinde, bedestenin kuzeyindeki

[146] Arık, 2004: 37-42.
[147] Arık, 2005: 213-228.
[148] Arık, 2007: 91-106.

sarnıcın duvarında Yunanca yazılı devşirme bir kitabe parçası ile Süleymaniye Camii'nin doğusunda ve er kapı denen girişe inilen yolun çevresinde de tuğladan bazı kemerler tespit edilmiştir. (Şek.1.1/5) Tophane Şapel A alanında duvar resimleri için konservasyon çalışmalarına başlanmıştır. Tophane Şapel B alanında çalışmalar devam etmiştir.[149]

Birinci dönem kazı çalışmaları 2008 yılında sona ermiştir. İkinci dönem çalışmaları Prof. Dr. Bekir Deniz Başkanlığında bir heyet tarafından yürütülmüştür. İkinci dönem kazı çalışmaları ise 2011 yılı içinde çalışmaları sonlandırmıştır. İkinci dönem kazı çalışmalarında iç kale surlar bölgesinin güney kesiminde yapılmış, bu alana bulunan surlara baskı oluşturan toprak tabakası kaldırılmıştır.

Üçüncü dönem kazı çalışmaları Prof. Dr. Osman ERAVŞAR'ın başkanlığında 2013 yılında başlamıştır. Bu çalışmalar halen devam etmektedir. Çalışmalar, Ehmedek, İç Kale Saray, Hamam ve Kilise çevresi, Arasta bölgesinde yürütülmüştür.

2018 yılı çalışmaları Ehmedek üçgen burcunda başlanmıştır. (Şek.1.1/9) Arasta olarak adlandırılan bölgelerdeki dükkânlarda temizlik çalışması yapılmıştır. (Şek.1.1/7) İçkale sarayının avlusunda kazı çalışması yapılmış, özgün döşeme ortaya çıkarılarak sarayın içindeki çalışmalar tamamlanmıştır. Kalenin bugünkü kullanılan giriş açıklığını geçtikten sonra ulaşılan bölümde duvarlara bitiş vaziyette küçük bir kalıntı bulunuyordu. Kazı, kale giriş açıklığındaki kalıntının duvar takibi yapılarak başlanmıştır. Kuzey kesimine doğru yönelen temel seviyesinde bir duvar izi bulunmuştur. Girişin hemen yanındaki kemerli bölümün altında üzeri tonoz ile örtülü doğu-batı yönünde uzanan bir mekanın olduğu tespit edilmiştir.[150] (Şek.1.3/e)

2019-2022 kazı sezonlarında geçen dönemlerde devam eden Ehmedek alanı zemin kotuna kadar inilerek kazısı tamamlanmıştır. Buradan Osmanlı dönemine ait çeşitli madeni eşyalar, silahlar, çiviler, seramik parçaları çıkarılmıştır.(Şek.1.1/9)

Diğer bir kazı alanı olan Arasta bölgesinde kazı çalışmaları başlamıştır. Burada bulunan mezarlar kaldırılarak, temizliği yapılmıştır. Duvar takibi yapılarak alanı kullanıma açma çalışmaları başlamıştır. Gelecek kazı sezonlarında bölgede çalışmalar devam edecektir.(Şek.1.1/7)

İçkale bölgesinde daha önce temizliği yapılan mevcut giriş kapısının yanında yer alan tonozlu yapının takibi yapılmaya başlanmıştır. Ortaya çıkarılan mimari izler ve su mimarisine ait malzemeler buranın bir hamam yapısı olabileceği düşüncesi akla getirmiştir. Alanın S8 olarak adlandırılan bölümünde yoğun çini ve seramik parçalarına rastlanılmıştır. Yapılan

[149] Arık ve Bilici, 2008: 15-24.
[150] Eravşar ve Tay, 2019: 623-643.

çalışmalar sonucunda bu alanda plaka halinde beyaz zemin üzerinde siyah ve mavi çizgilerle oluşturulmuş elinde mızrak tutan, badem gözlü, peçeli süvari motifli sıraltı çini bulunmuştur. Bu alanda yapılan son çalışmalar neticesinde hamam olabileceği kasını üzerine düşünülmüş ve sonuç olarak buranın saraya bağlı bir köşk hamamı sarayın bir bölümü olabileceği kanısına varılmıştır.[151] (Şek.1.3/1)

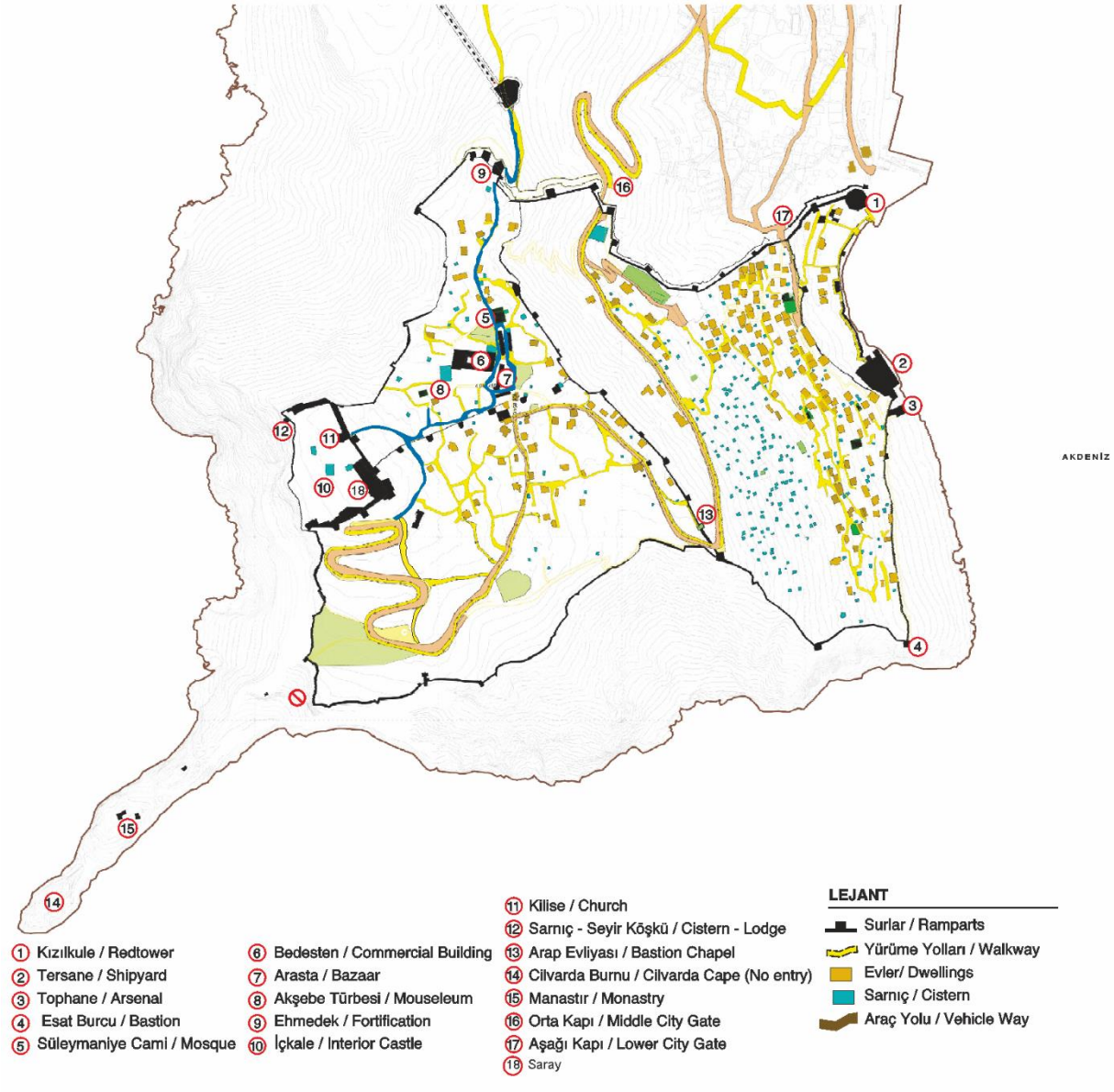

Şekil 1. 1.Alanya Kalesi Vaziyet Planı

Kaynak: Osman ERAVŞAR

[151] Eravşar, 2021: 76.

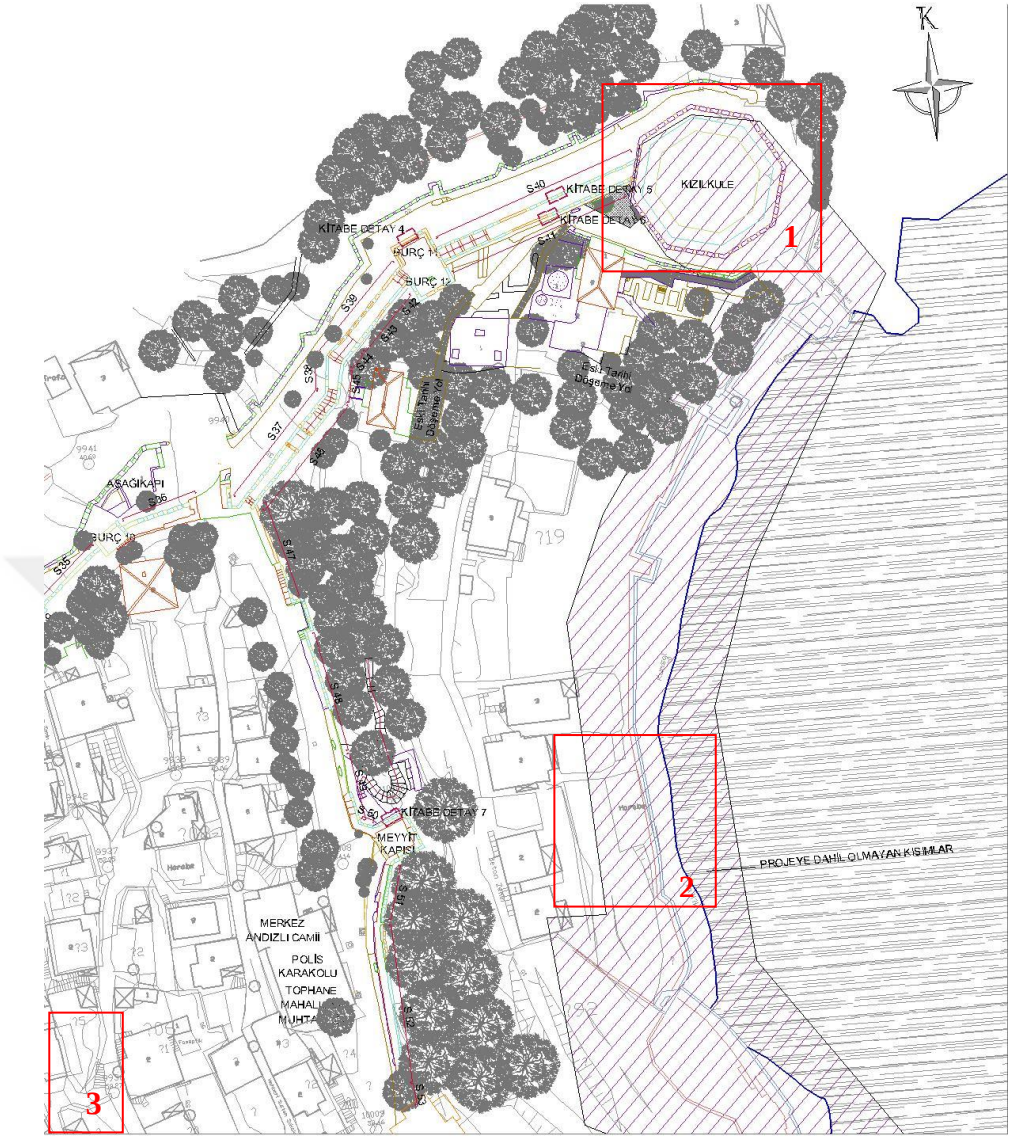

Şekil 1. 2.Alanya Kızılkule-Tersane Bölümleri Vaziyet Planı

Kaynak: Osman ERAVŞAR

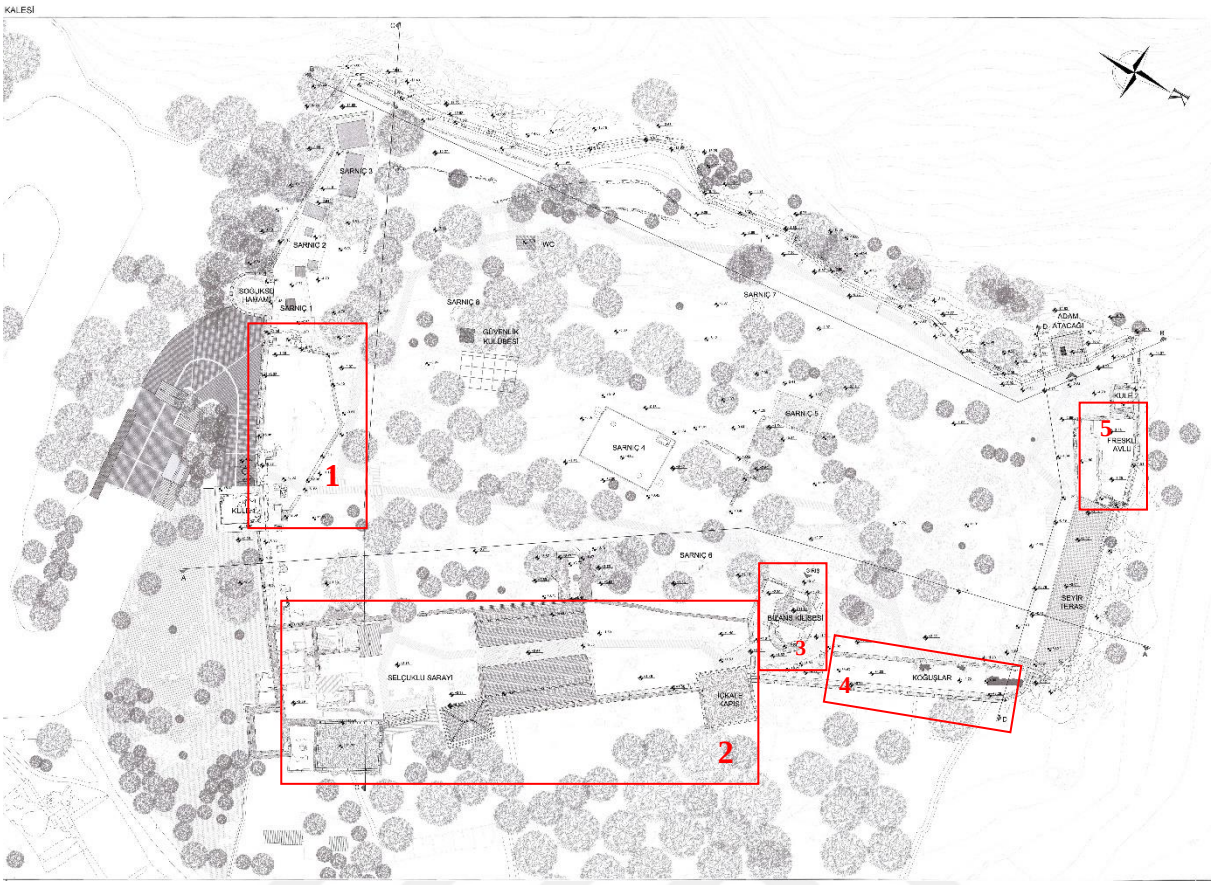

Şekil 1. 3.Alanya Kalesi İçkale Vaziyet Planı

Kaynak: Osman ERAVŞAR

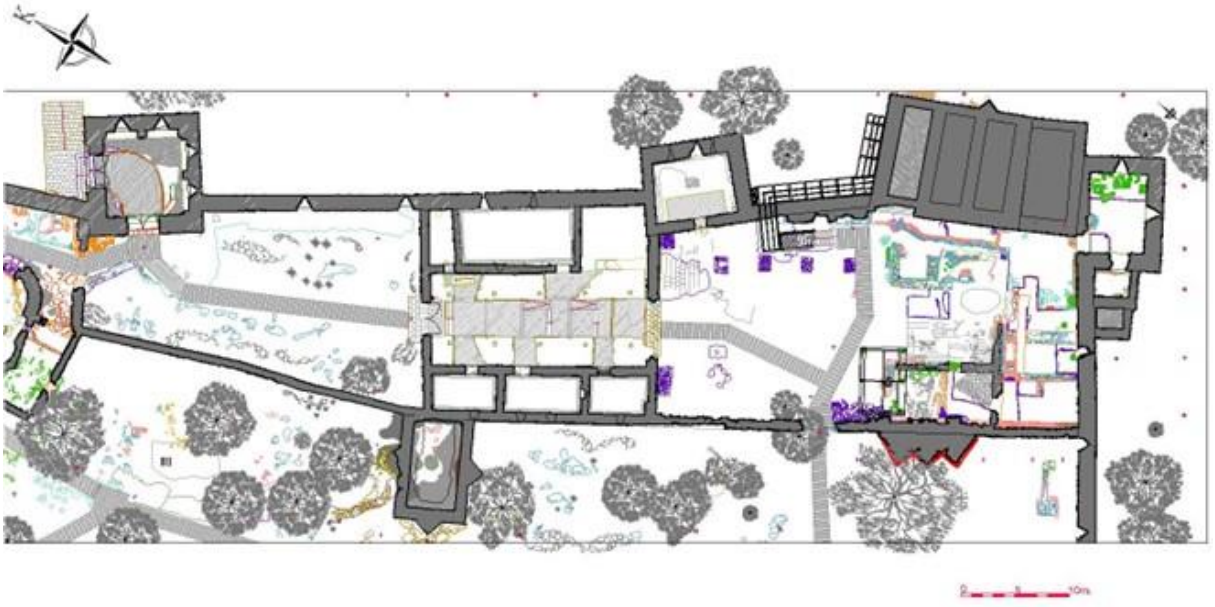

Şekil 1. 4.Alanya İçkale Saray Bölümü Vaziyet Planı

Kaynak: Osman ERAVŞAR

İKİNCİ BÖLÜM
KATALOG

Tezin ikinci bölümünü oluşturan katalog kısmında 176 adet seramik, buluntu yeri-tarihi, formu, ölçüleri, hamur, sır ve astar özellikleri, süsleme teknikleri, bezeme kompozisyonları başlıkları altında incelenmiştir. Bu seramikler ilk olarak bezeme tekniklerine göre sınıflandırılmıştır. Daha sonra bezeme teknikleri kendi içerisinde tarihlere göre ayrılmış, bu tarih sıralaması da kendi içerisinde ilk önce kaide sonrasında ağız, gövde formu şekilde sırlanmıştır. Seramikler sırası ile tek renkli sır tekniği, sgraffito tekniği, slip tekniğini, sıraltı tekniği ve sır üstü tekniği düzeninde gruplandırılmıştır. Tek renk sır tekniği seramik örneklerinin en yoğun grubu olması ve temel bir teknik olmasından dolayı ilk sıraya konumlandırılmıştır. Seramiklerde şekil kritiği yapılarak, buluntu bölgeleri ve benzer örnekler baz alınarak tarihlendirme yapılmıştır. Hamur özellikleri mineralojik analize tabi tutulmamış olup hamur ve sır özellikleri çıplak göz ile tespit edilmiştir.

Katalog No **:** 1

Buluntu Yeri **:** İçkale/Sarnıç No. 10

Buluntu Tarihi **:** 1985

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Yüksek boyutta, orta çaplı, halka tipli kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 7/2), ince-sık gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler açık/koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur. İç yüzeyde merkezi konumu vurgular nitelikte daire formunda kabartma vardır.

Benzer Örnek **:** Türker, 2013:365, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2.1.

Katalog No **:** 2

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase

Form **:** Alçak boyutlu, küçük çaplı, halka tipli kaide, dışbükey, küresel gövdeli, ağız kenarında içe doğru kavis yapan gövde, içe kalınlaştırılmış ağız kenarı

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 2.5YR 6/4), sık gözenekli, ince-sert dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Böhlendorf, 2004, Taf.G/1/471, (13. yüzyıl)

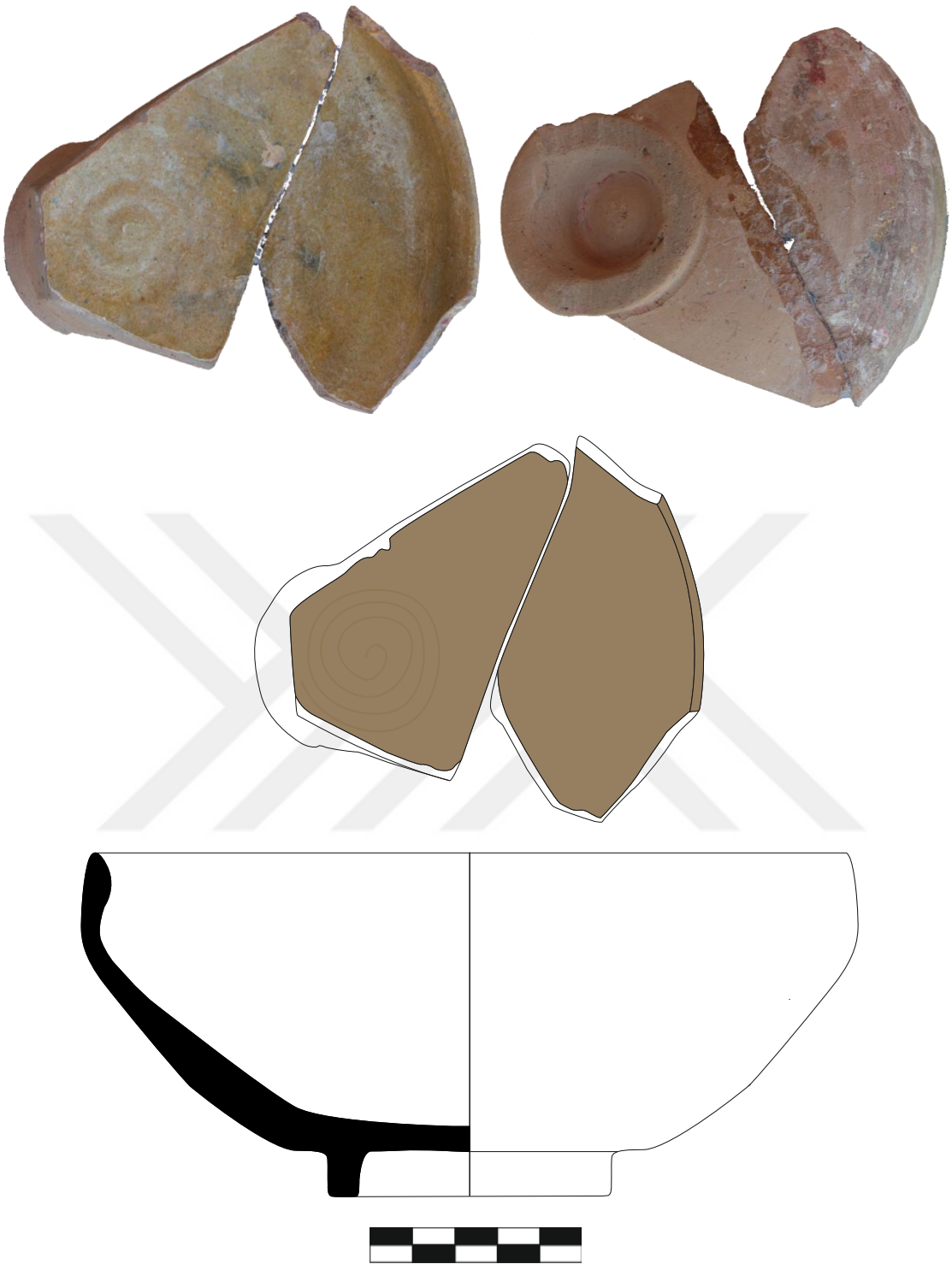

Çizim 2 2

Katalog No **:** 3

Buluntu Yeri **:** İçkale/Tonozlu Galeri

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase

Form **:** Yüksek, halka tipli kaide, kaideden dışa eğik küresel formda uzanan gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/2), sık gözenekli, ince-sert dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler açık sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Böhlendorf, 2004, taf.129/600 (13. yüzyıl)

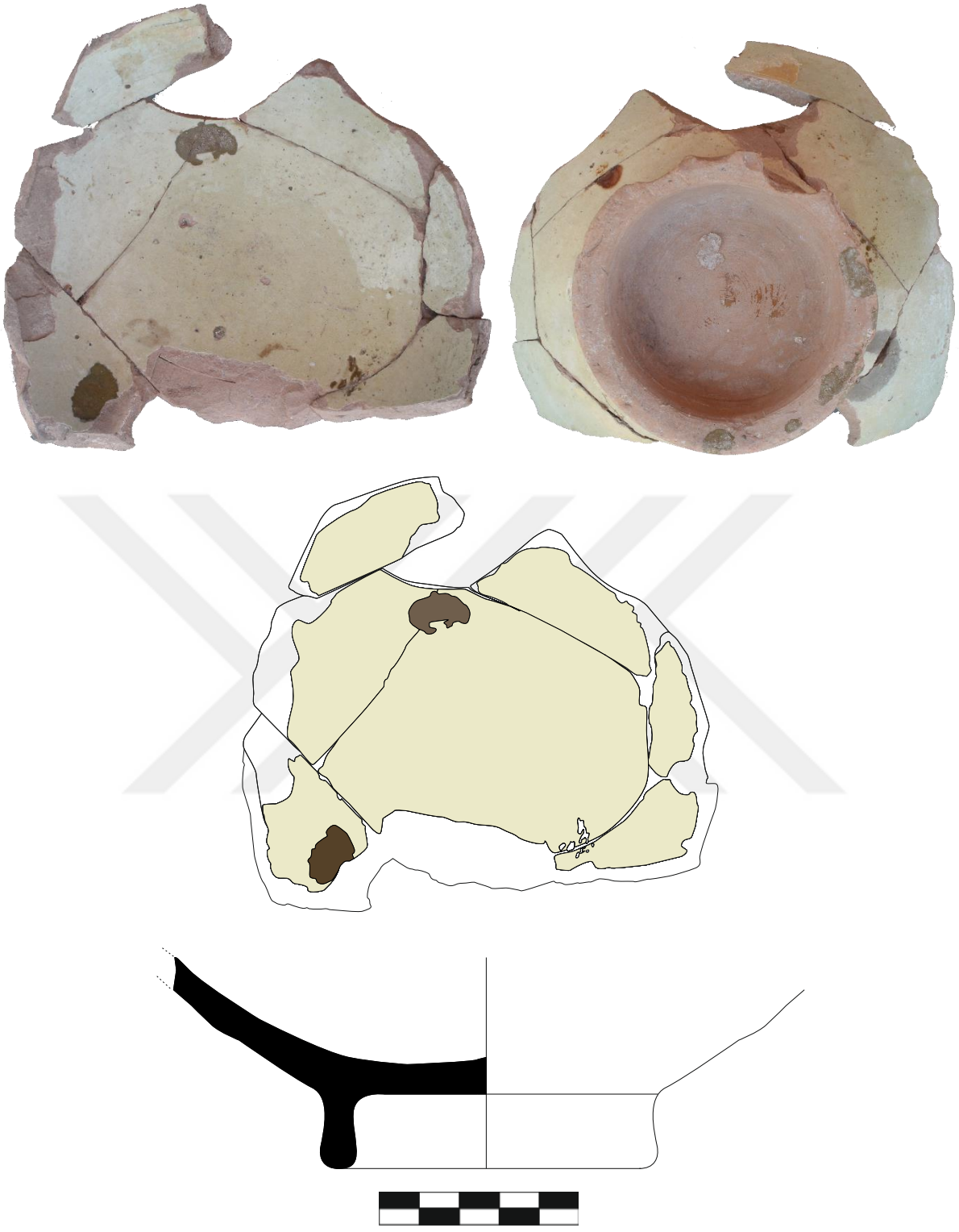

Çizim 2 3

Katalog No **:** 4

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı/Sarnıç

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Yüksek boyutta, geniş çaplı, halka tipli, gövde kaideden yukarı dışbükey açılmaktadır**.**

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2.0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kahverengi (Munsell 7.5YR 6/4), gözeneksiz, ince kireç, taşçık ve seyrek ot katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzeyin mevcut kısımlar sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyin mevcut kısımlar astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **:** Karasu,2020:168, T-48, (13. yüzyıl)

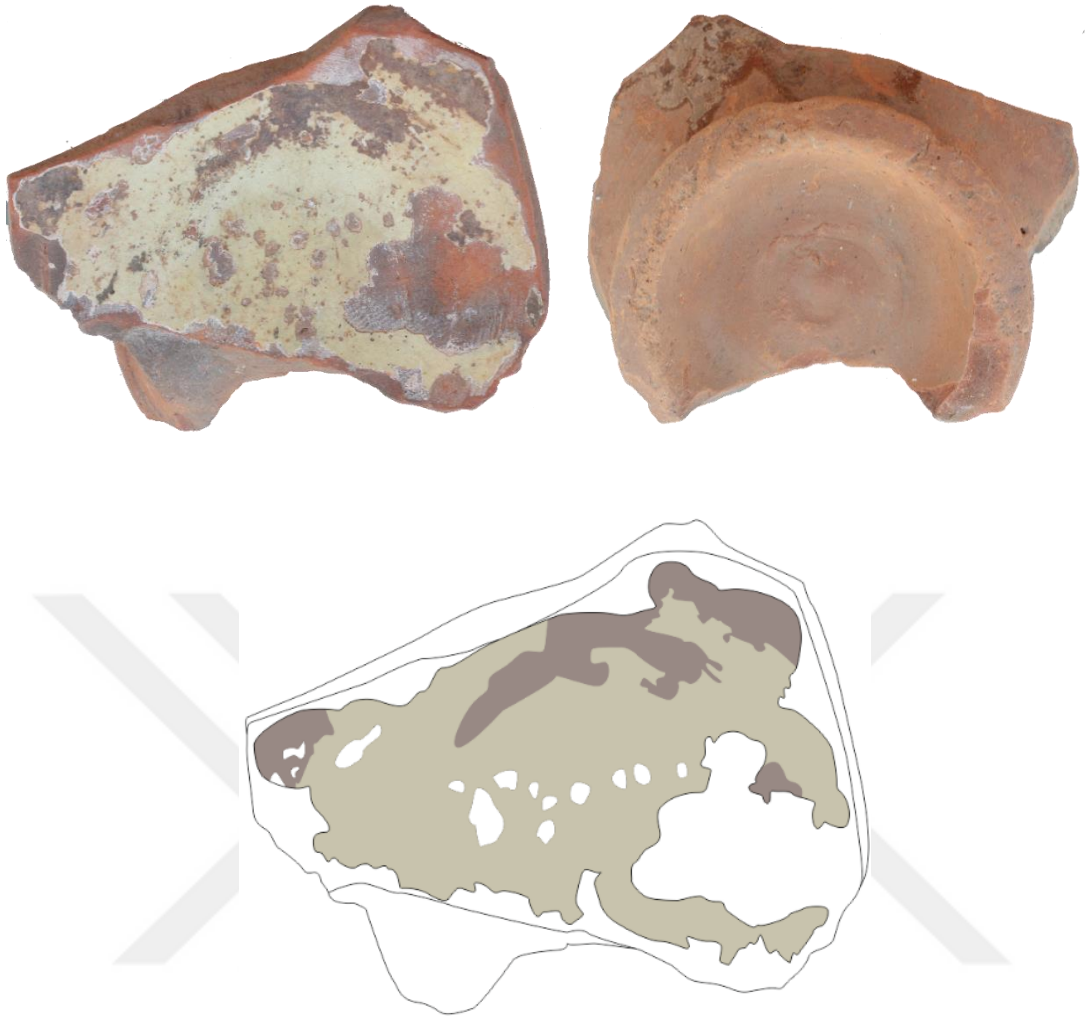

Çizim 2 4

Katalog No **:** 5

Buluntu Yeri **:** Kızıl kule ile gömlek sur duvarı arasındaki alan (Hendek)

Buluntu Tarihi **:** 2002

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Büyük çaplı, alçak, halka tipli kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 12,6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Gri (Munsell 5YR 6/1), ince-yoğun gözenekli, ince ot ve kireç katkılı, gevşek dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **:** Arık,2000, 165-176, (13. yüzyıl); Çeken, 2007, :111-119, (13. yüzyıl); Özcan, 2019: 108-109, kat.no. 40, (13. yüzyıl)

Çizim 2 5

Katalog No **:** 6

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:**Yüksek boyutlu, orta çaplı, halka tipinde kaide, dışbükey gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 7.5YR 6/4), sık gözenekli, ince-sert dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzeyin mevcut kısımları sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyin mevcut kısımları astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Böhlendorf, 2004, Taf.29/773 (14. yüzyıl), Taf. 35/B15/496, (13. yüzyıl)

Çizim 2 6

Katalog No **:** 7

Buluntu Yeri **:** Tophane Şapel B

Buluntu Tarihi **:** 2007

Cinsi **:** Kase

Form **:** Yüksek boyutta, orta çaplı, halka tipli kaide, dışbükey, kademeli çukur gövde, dışa çekik, çıkıntı yapan, ucu yuvarlak ağız kenarı

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), ince gözenekli, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler açık sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeyler bezemesizdir. Dış yüzeyde çark izleri belirgindir. Kaidenin merkezindeki delik tahribat sonucu oluştuğu düşünülmektedir.

Benzer Örnek **: Form:** Özkul-Fındık,2008, Lev.8/171, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 7

Katalog No **:** 8

Buluntu Yeri **:** İçkale /Tonozlu Koğuş

Buluntu Tarihi **:** 2003

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Yüksek, halka tipli kaide, dışbükey gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 5YR 6/6), ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzeyde açık sarımsı yeşil renk sırlı, dış yüzeyde mevcut bölümlerde gövdenin yarısına kadar açık yeşil renk sırlı

Astar **:** iç ve dış yüzeylerde beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Özkul-Fındık,2008, Lev.8/181, (13-14. yüzyıl)

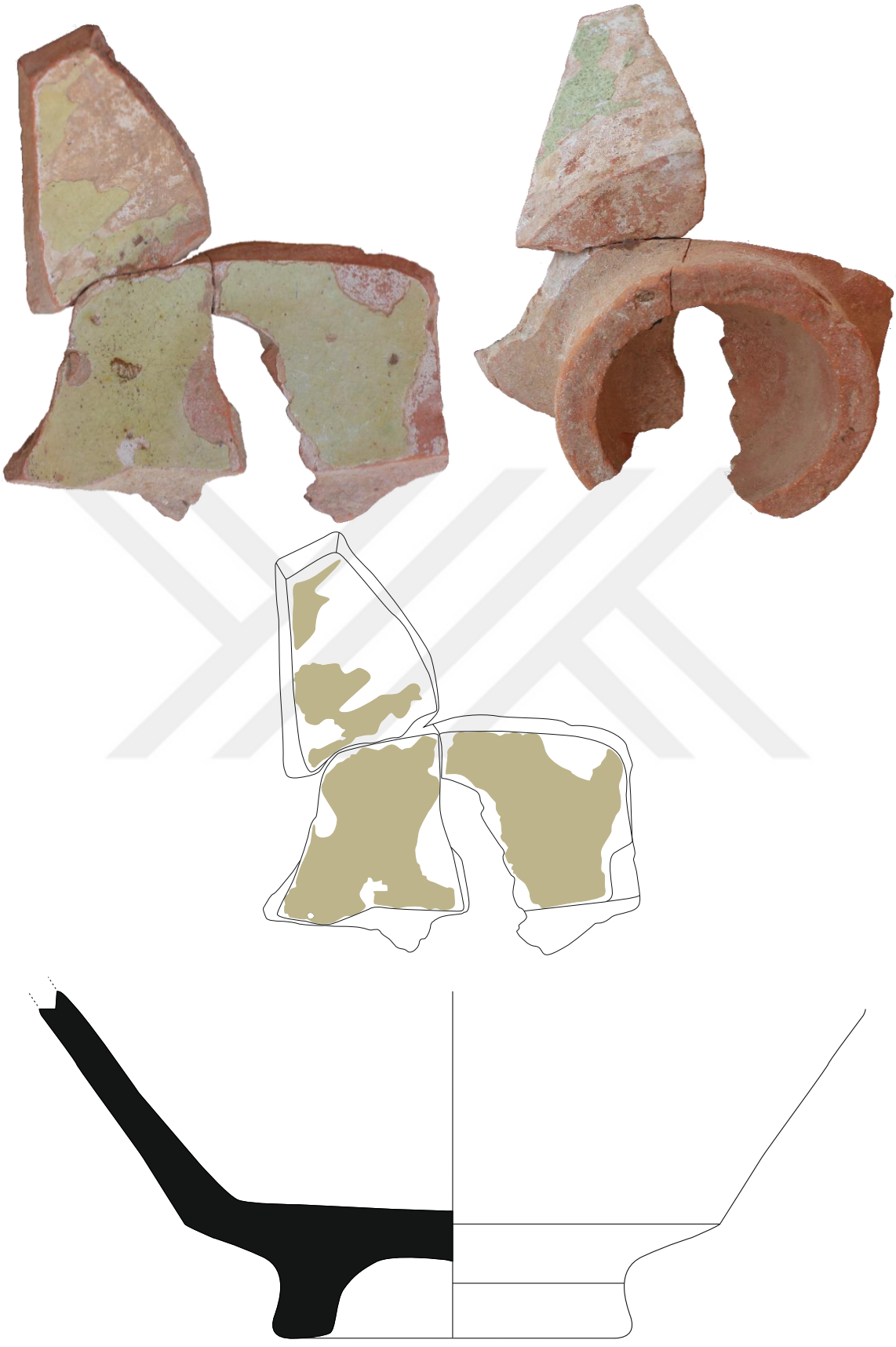

Çizim 2 8

Katalog No : 9

Buluntu Yeri : İçkale/G-I

Buluntu Tarihi : 12.10.2006

Cinsi : Kase/Tabak Kaide

Form : Alçak boyutta, orta çaplı, halka tipi kaide, dışa eğik gövde formu

Ölçüler : **Kaide Çapı:** 7 cm – **Kaide Yüksekliği:** 0,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi : Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), ince gözenekli, ince kireç-taşçık katkılı

Sır : İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzeyin mevcut kısımları sırsız

Astar : İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyin mevcut kısımları astarsız

Süsleme Tekniği : Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme : 13-14. yüzyıl

Bezeme : İç ve dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek : **Form:** Böhlendorf, 2004, Taf. 4/G10, (13-14. yüzyıl)

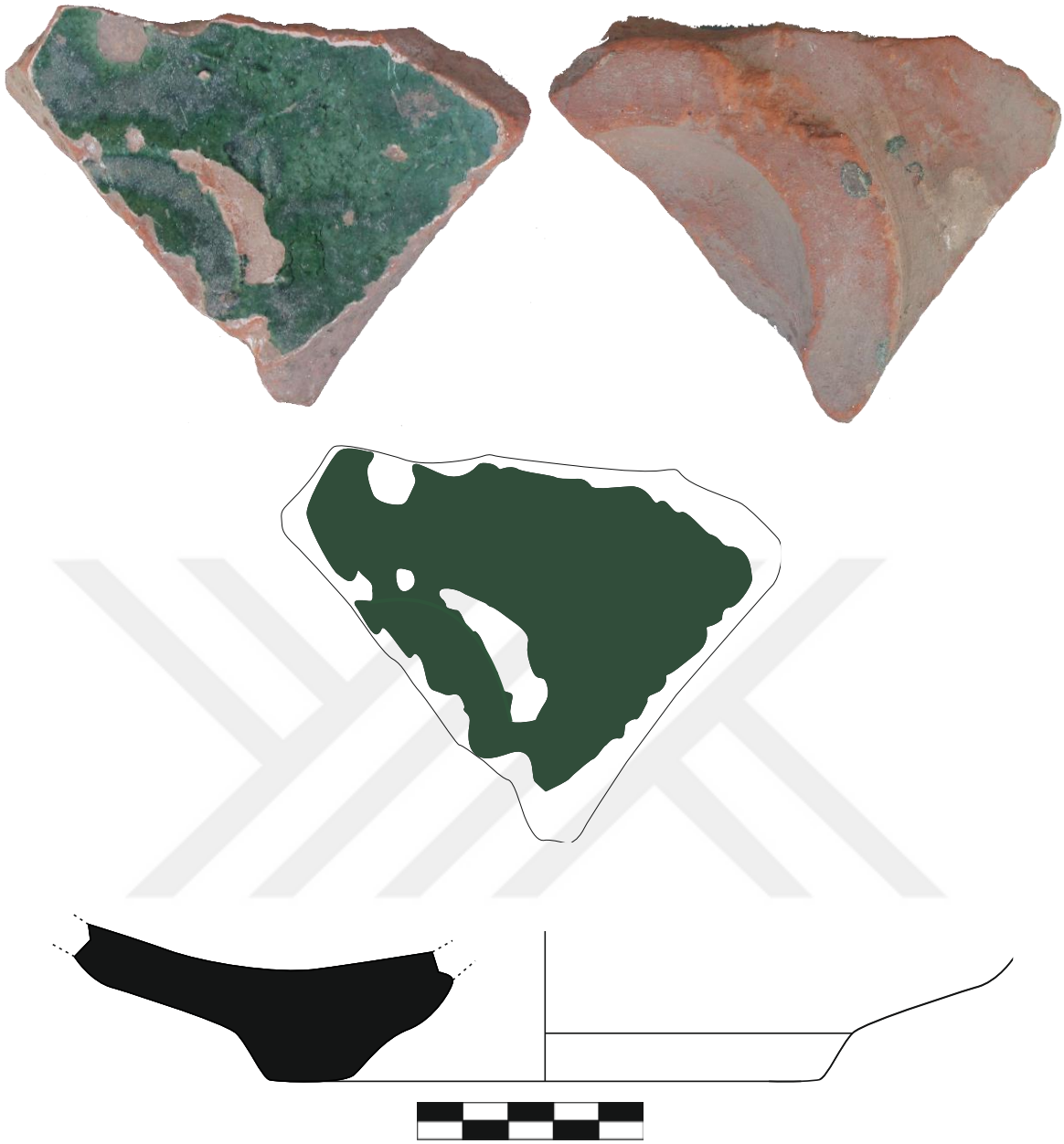

Çizim 2 9

Katalog No **:** 10

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin Batı Cephesi

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Alçak boyutlu, orta çaplı, düz tipli kaide, gövde kaideden dışa çıkıntı yaparak uzanır

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,6 cm **–Kaide Yüksekliği:** 0,9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), ince gözenekli, ince taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımları sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey mevcut kısımları astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 14-15. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **:Form:** Yılmazyaşar ve Karasu, 2022: Tab.1/28 (14-15. yüzyıl)

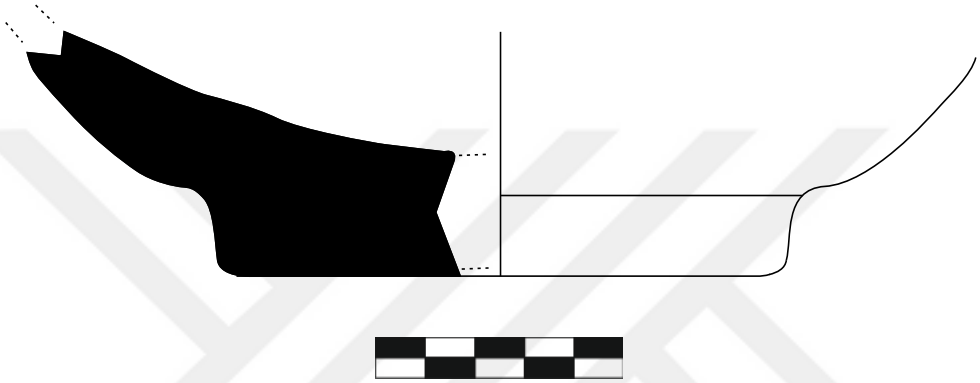

Çizim 2 10

,

Katalog No **:** 11

Buluntu Yeri **:** Tophane/Şapel A

Buluntu Tarihi **:** 2007

Cinsi **:** Tabak

Form **:** Geniş ve dışa çekik ağızlı, kademeli çukur gövdeli, alçak boyutlu, orta çaplı, halka tipli kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 5YR 5/4), gözeneksiz, sık ve sert dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeylerde yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeylerde krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 18. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur. Tabak kenarları dilimlidir.

Benzer Örnek : **Form:** Köroğlu ve İnanan, 2018, tab. 3/d (18-19. yüzyıl); Uçar,2014:264, Kat.no.Ç14, (18-19. yüzyıl); Yener, 2017: 314, Res.no. 4 a-b, (16-19. yüzyıl); Doğer, 2008:36, (17-19. yüzyıl); François,2001: 170, Fig.2/139, (18. yüzyıl); Liaros, 2017: 207, pl. II/11-a, b, (18. yüzyıl)

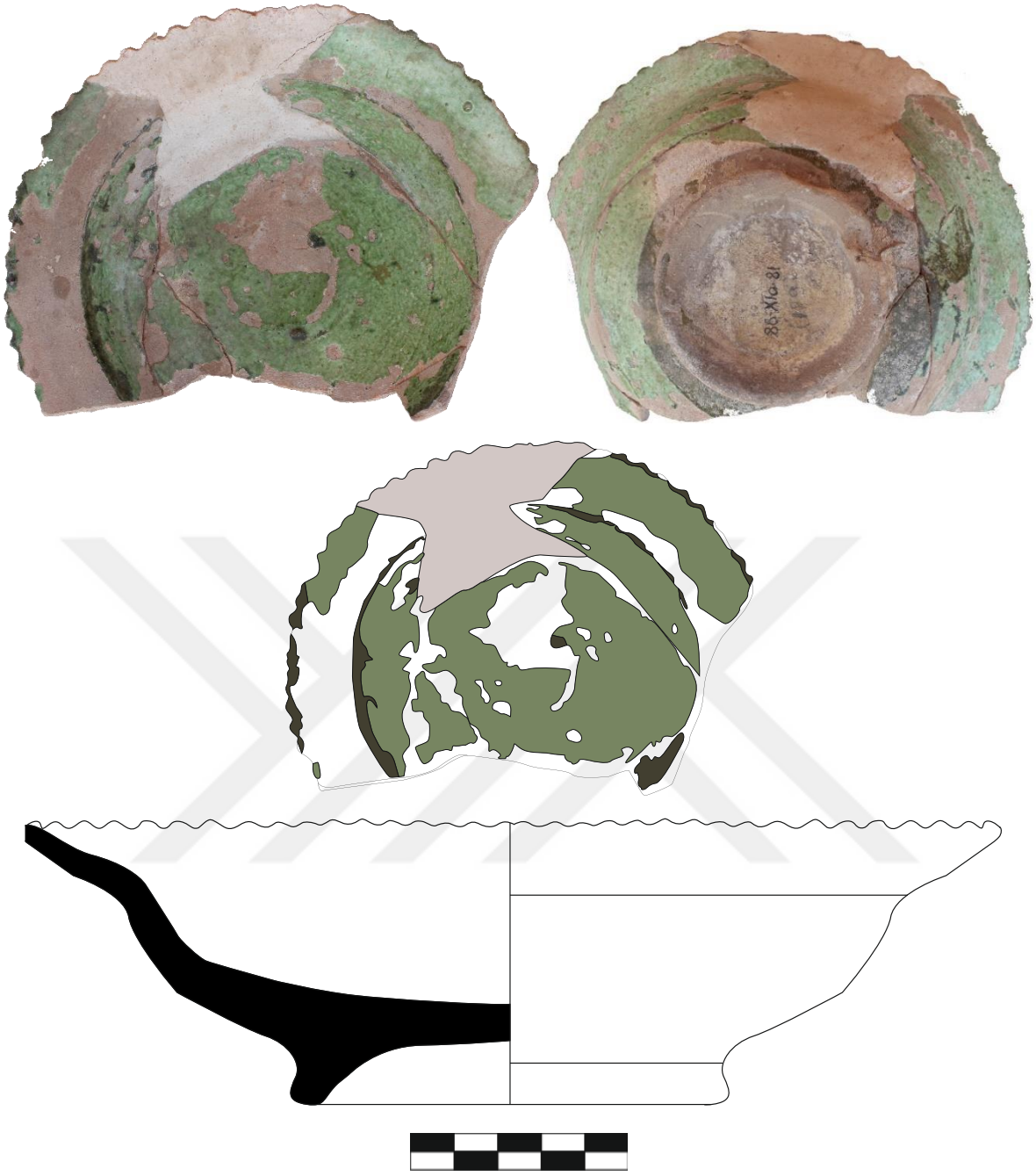

Çizim 2 11

Katalog No **:** 12

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Alçak ve küçük çaplı kaide, dışa eğik, küresel gövde parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 4,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), ince-orta gözenekli, ince taşçık katkılı, sık dokulu

Sır : İç yüzeyde tamamen, dış yüzeyde kaideye kadar yeşil renk sırlı

Astar **:** Astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 18. yüzyıl

Bezeme : İç ve dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Doğer, 2008:50, Tab. VIII/a. (17-19. yüzyıl); Özdemir, 2020:207, Kat.no.64, (18. yüzyıl)

Çizim 2 12

Katalog No **:** 13

Buluntu Yeri **:** Arap Evliyası Şapel

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Alçak ve büyük çaplı kaide, gövde form vermez

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,4 cm - **Kaide Yüksekliği:** 0,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:**Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), ince gözenekli, taşçık ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzeyin mevcut kısımları sırsız

Astar **:** Astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır ve Baskı Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde merkezden dışa doğru açılan çift sıra kabartma halinde daireler görülmektedir.

Dış yüzey mevcut parça bezemesiz.

Benzer Örnek **: Form:** Yener, 2017, res.no.15 a-b-17 a-b, (16-19. yüzyıl); Doğer,2009:228, Şek.4 (18-19. yüzyıl)

Çizim 2 13

Katalog No **:** 14

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, küçük boyutta kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), gözenekli, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımlar sırsız

Astar **:** -

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeyler bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Doğer, 2008, Şek.4, (18-19. yüzyıl)

Çizim 2 14

Katalog No **:** 15

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin Kuzey Cephesi

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Dışa çıkıntı yapan ağız kenarı, içe eğik uzanan gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 16,8 cm **– Yükseklik:** 4,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzeyde yeşil renk sır, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde çark izleri sık ve belirgindir. İç ve dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Avissar and Stern, 2005: 13, Fig.4/15, (12-13. yüzyıl); Duruk,2021: 20 kat.no.6, (12-13. yüzyıl)

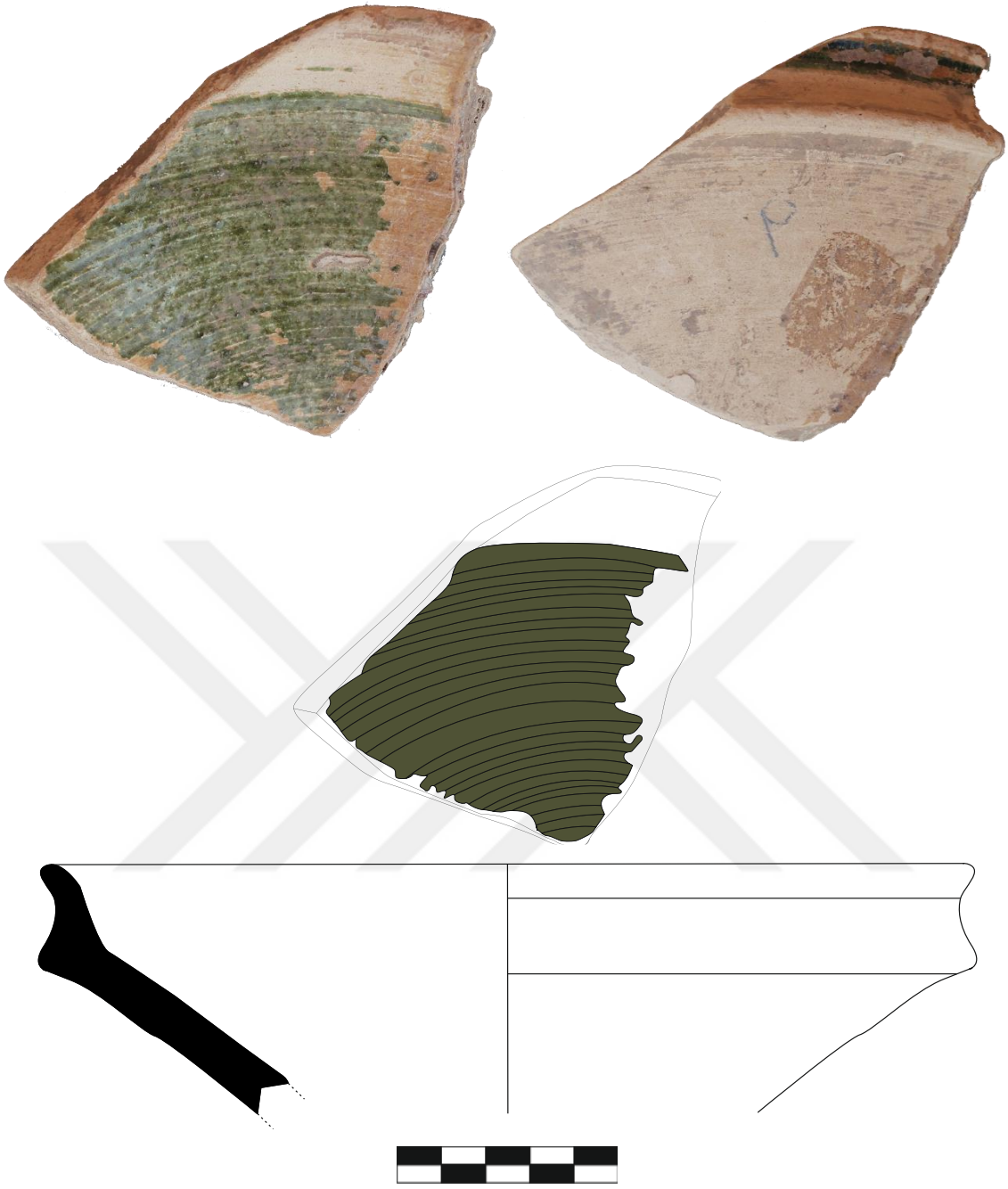

Çizim 2 15

Katalog No **:** 16

Buluntu Yeri **:** Tophane

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş, dışa çekik ağız kenarı, içe eğik düz gövdeli

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 23,6 cm **– Mevcut Yükseklik:** 5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey ağız kenarları yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey ağız kenarı beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 18. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** François ve Ersoy, 2011:413, Fig.8/5, (18. yüzyıl)

Çizim 2 16

Katalog No **:** 17

Buluntu Yeri **:** İçkale/G-II

Buluntu Tarihi **:** 27.04.2006

Cinsi **:** Çanak/Testi Kaide

Form **:** Yüksek boyutta, orta çaplı, halka tipi kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7 cm **–Kaide Yüksekliği:** 1,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 4/6), ince-sık gözenekli, ince ot ve taşçık katkılı, orta-sert dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzeyin mevcut kısımlarında sır yoktur.

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyin mevcut kısımlar astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeyde bezeme yoktur. İç yüzeyde merkezde sonradan oluştuğunu düşündüğümüz delik mevcuttur.

Benzer Örnek **: Form:** Polat,2019:827, Tab.8, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2 17

Katalog No **:** 18

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Çanak/Testi Kaide

Form **:** Orta yükseklik ve çaplı, halka tipi kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), seyrek gözenekli, ot ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Polat,2019:827, Tab.8, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2 18

Katalog No **:** 19

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Testi

Form **:** Küresel gövdeli, dairesel, düz kaideli

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 4,2 cm **– Mevcut Yükseklik:** 4,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), ince-az gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde mevcut bölümlerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Duruk, 2021: 38, (12-13. yüzyıl).

Çizim 2 19

Katalog No **:** 20

Buluntu Yeri **:** Arap Evliyası

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Testi Kaide

Form **:** Küçük boyutta ve çapta, halka tipi, dışa taşkın kaide, gövde form vermez

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 3,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell5YR 7/4), sık gözenekli, ince-sert dokulu

Sır **:** İç yüzey tamamı ve dış yüzey kaideye kadar yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur. Merkezi konumdaki delik tahribat sonucu olduğu düşünülür.

Benzer Örnek **: Form:** Gök-Gürhan,2007:33: tab.9 (13. yüzyıl); Türe, 2014: 20-22 (13-14. yüzyıl); Polat, 2018: 193, kat.no.DK3, (14. yüzyıl); François,1997:425, Fig.6/88-89, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 20

Katalog No **:** 21

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Testi Kaide

Form **:** Dışta taşkın, halka tipli, yüksek kaide, dışa yayvan açılan gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), yoğun-ince gözenekli, kum ve taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur. Konservasyon izleri iç belirgindir.

Benzer Örnek **: Form:** Gök-Gürhan,2007:33, tab.9, (13. yüzyıl); Türe, 2014: 20-22, (13-14. yüzyıl); Polat, 2018:193, kat.no.DK3, (14. yüzyıl); François,1997:425, Fig.6/88-89, (13-14. yüzyıl)

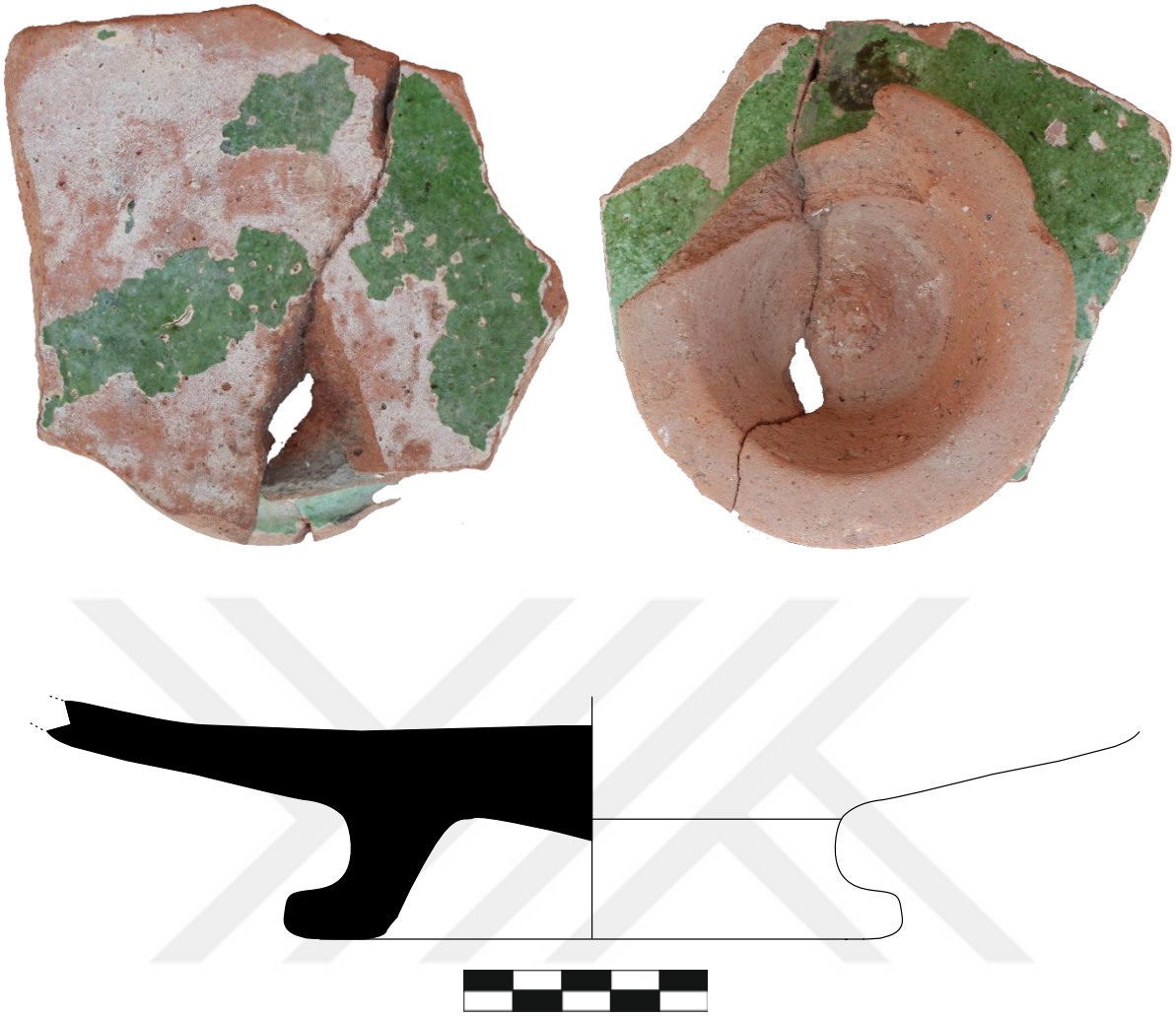

Çizim 2 21

Katalog No **:** 22

Buluntu Yeri **:** İçkale/3 no.'lu Sarnıç

Buluntu Tarihi **:** 1985

Cinsi **:** Çanak/Testi Kaide

Form **:** Alçak boyutta, orta çaplı, düz formlu kaide, düz, dışa eğik gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,4 cm **– Yükseklik:** 1,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 5YR 6/6), gözenekli, taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey koyu yeşil renk sırlı, dış yüzeyin mevcut bölümleri sırsız

Astar : İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyin mevcut bölümleri astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur. Konservasyon işlemleri yüzeyde belirgindir.

Benzer Örnek **: Form:** Karamağaralı ve Yazar, 2007: 124, Çiz. 1, (11-14. yüzyıl); Çeken, 2005: 352, kat.no.473, (14. yüzyıl); Apaydın, 2022: 74, tab.5, (14-15. yüzyıl); Yılmaz, 2011: 42, (12-15. yüzyıl); Redford, 1995: 69 fig.5, 70, fig.6, 72, fig.7/P-Q-R, (13. yüzyıl)

Çizim 2 22

Katalog No **:** 23

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/G-I

Buluntu Tarihi **:** 12.10.2016

Cinsi **:** Çanak/Testi Kaide

Form **:** Orta çaplı, düz kaide, dışa eğik, düz gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8 cm **–Yükseklik:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), iri gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzeyin mevcut bölümlerinde kaideye kadar sarı renk sır dağınık halde uygulanmıştır

Astar **:** İç ve dış yüzeyler astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde mevcut bölümlerinde bezeme yoktur. İç yüzeyde çark izleri belirgindir.

Benzer Örnek **: Form:** Karamağaralı ve Yazar, 2007: 124, Çiz. 1, (11-14. yüzyıl); Çeken, 2005: 352, kat.no.473, (14. yüzyıl); Apaydın, 2022:74, tab.5, (14-15. yüzyıl); Yılmaz, 2011: 42, (12-15. yüzyıl); Redford, 1995: 69 fig.5, 70, fig.6, 72, fig.7/P-Q-R, (13. yüzyıl)

Çizim 2 23

Katalog No **:** 24

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı/Sarnıç

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Testi ağzı

Form **:** Geniş çaplı, kalınlaştırılmış kavisli ağız ve boyun çevresi

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 11,6 cm **– Mevcut Yükseklik:** 3,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), sık-ince gözenekli, yoğun kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey sırsız, dış yüzey yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey astarsız, dış yüzey beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur. Dış yüzeyde dışa kavis oluşturan kabartmalar görülmektedir.

Benzer Örnek **: Form:** Karasu,2020: Kat.no.T-22, (13. yüzyıl); Avissar ve Stern, 2005: 101, Fig. 42, (13. yüzyıl)

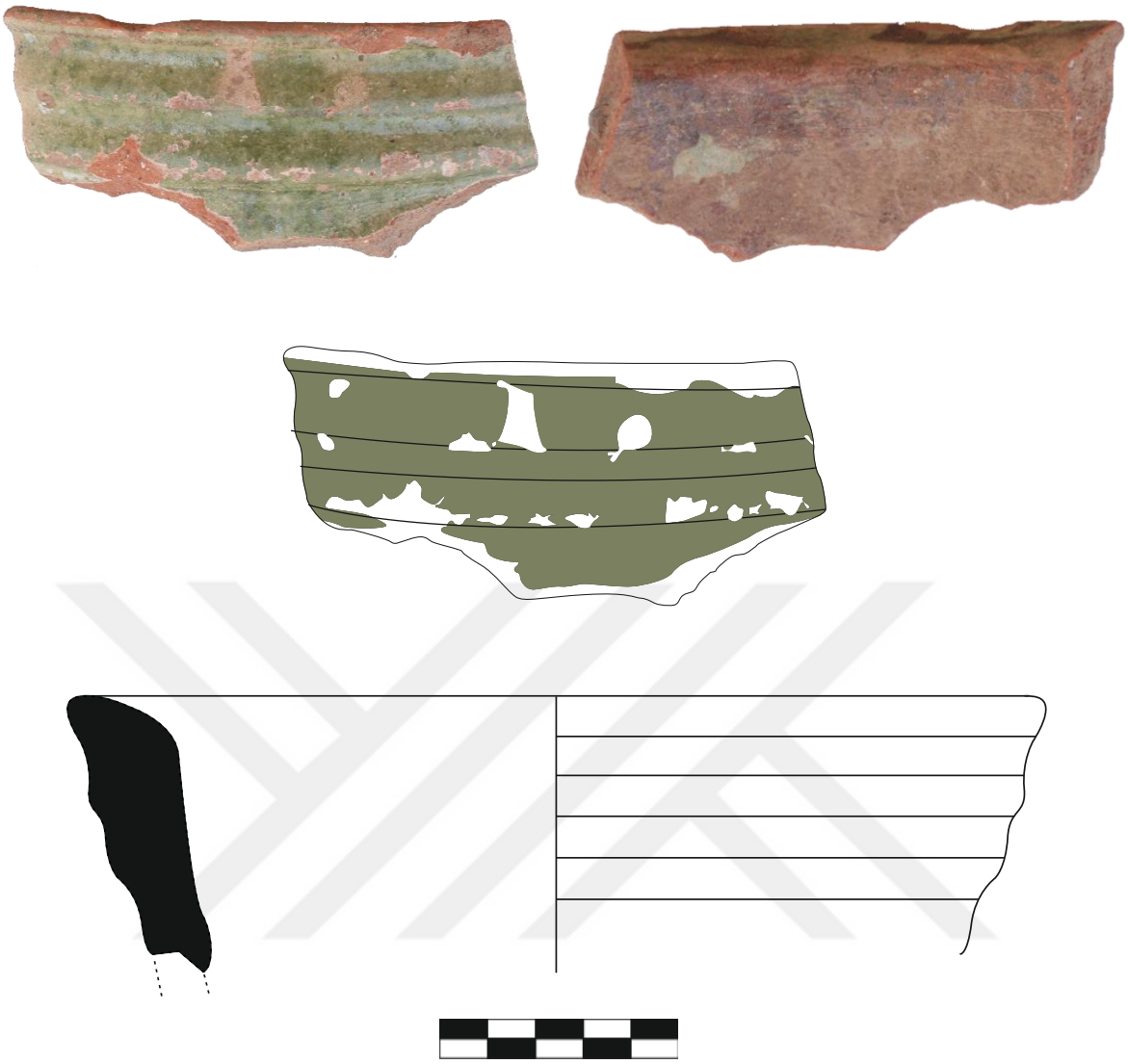

Çizim 2 24

Katalog No **:** 25

Buluntu Yeri **:** İçkale/VIII. No.'lu mekan

Buluntu Tarihi **:** 1995

Cinsi **:** Testi ağzı

Form **:** Dar ağızlı, kalınlaştırılmış ağız kenarı, dışbükey, düz uzanan gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 9,4 cm – **Mevcut Yükseklik:** 7.1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 7.5YR 5/6), ince gözenekli, az taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeylerde açık ve koyu yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde mevcut bölümlerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **:** Yılmaz,2011:51, KVN.2.4.1.2, (12-14. yüzyıl); Karasu,2022:306, Tab.1/21, (13-14. yüzyıl), Böhlendorf, 2004: taf.157/826, (13-14. yüzyıl); Avıssar ve Stern, 2005: 30, (13. yüzyıl); Arık, 2000: 174, (13. yüzyıl)

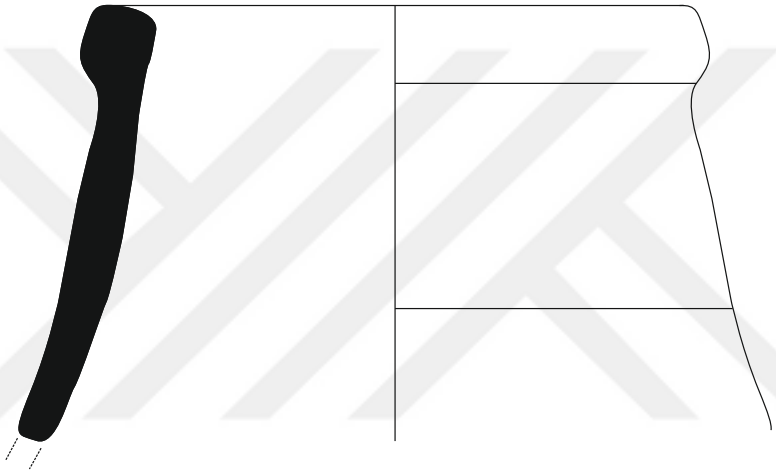

Çizim 2 25

Katalog No **:** 26

Buluntu Yeri **:** Bedesten

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Testi ağzı

Form **:** Geniş çaplı ağız formu, içe eğik, dışa kavisli, dik uzanan boyun formu

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 13,4 cm **– Mevcut Yükseklik:**8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı renkte (Munsell 2.5YR 5/8), orta-iri gözenekli, orta-iri

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** Astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-15. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur. İç yüzeyde yapım izleri oldukça belirgindir. Dış yüzeyde önceden var olan seramiğin bir bölümünün izi görülmektedir.

Benzer Örnek **:** Avissar and Stern, 2005, Fig.45/7-8, (13-15. yüzyıl)

Çizim 2 26

Katalog No **:** 27

Buluntu Yeri **:** I. No.'lu tonozlu mekan, Hendek

Buluntu Tarihi **:** 2013

Cinsi **:** Çanak/Testi ağzı

Form **:** Geniş çaplı, kalın ağız kenarı, gövdeye geçişte iç kısma kavis yapan, dışbükey, küresel formda gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 14,2 cm **– Mevcut Yükseklik:** 5,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/8), gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler şeffaf sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-15. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde mevcut bölümlerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Form:** Avissar and Stern, 2005, Fig. 40/4, (13-15. yüzyıl); Karamağaralı ve Yazar, 2007: 124, Çiz.1, (13. yüzyıl)

Çizim 2 27

Katalog No **:** 28

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray XI

Buluntu Tarihi **:** 2008

Cinsi **:** Kandil

Form **:** Yüksek – kadehvari ayaklı

Ölçüler **: Çap:** 10 cm **– Mevcut Yükseklik:** 11,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), sert ve sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **: -**

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeyler bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Çeken, 2005:345, kat.no. 459, (14. yüzyıl); Türe, 2014:211, kat.no.30, (14. yüzyıl)

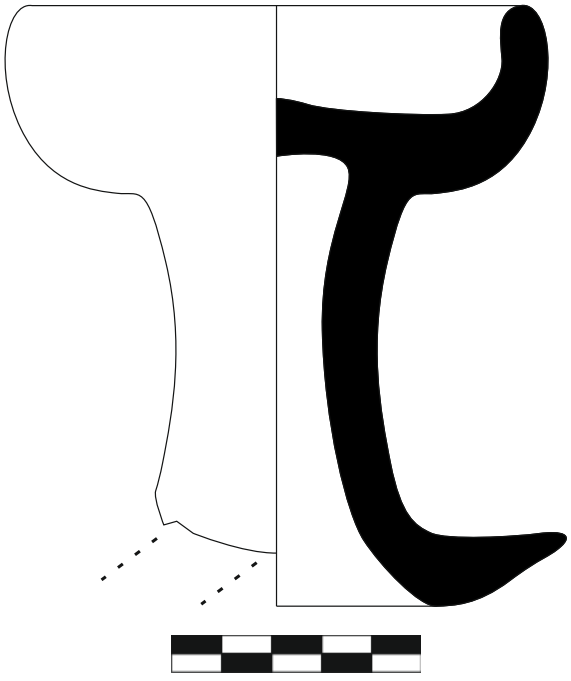

Çizim 2 28

Katalog No **:** 29

Buluntu Yeri **:** İçkale/ G-I

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Akıtacaklı Testi?

Form **: -**

Ölçüler **: Çap:** 13 cm **– Mevcut yükseklik:** 22 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/8), az miktarda kum ve orta miktarda kireç katkılı, gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sırsız, dış yüzey yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey astarsız, dış yüzey krem renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sır Tekniği

Tarihlendirme **: -**

Bezeme : İç ve dış yüzeyler bezemesiz.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 29

Katalog No **:** 30

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide, küresel gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 4,4 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 5YR 6/6), seyrek-ince gözenekli, ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde kaide kısmında mevcut bölümlerde görülen madalyon olabileceği düşünülen kazıma izleri vardır. Mevcut gövde formunda bazı kaynaklarda kanca olarak da geçen geometrik motifler görülmektedir. Dış yüzeyde bezeme yoktur. İç ve dış yüzeylerde konservasyon izleri belirgindir.

Benzer Örnek **:** Mercangöz ve Doğer, 2009: Tab. VI, (12-13. yüzyıl).; Gök-Gürhan,2007:26, Tab.4, (13. yüzyıl)

Çizim 2 30

Katalog No **:** 31

Buluntu Yeri **:** Kızıl kule Hamam

Buluntu Tarihi **:** 18.08.2008

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Orta çaplı, halka tipli, yüksek kaide, küresel uzanan kavisli gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,2 cm **–Kaide Yüksekliği:** 1,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), gözeneksiz, siyah taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde mevcut bölümde görülen merkezi konumda madalyon oluşturduğu düşünülen geniş geometrik motifler vardır. Dış yüzey mevcut bölümleri bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004, Taf.34/94, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2 31

Katalog No **:** 32

Buluntu Yeri **:** İçkale kilisesinin Kuzey Cephesi

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide, kaideden dışa taşkın kavisli, dışbükey uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1.8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince gözenekli, ince taşçık ve kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde mevcut parçada merkezi konumdaki daireden gövdeye doğru eşit aralıklarla radyal şekilde uzanan dikey çizgiler görülmektedir. Kompozisyonda geometrik çizgiler ile çarkıfelek motifine benzer tasarım yapıldığı düşünülebilir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Yener, 2017: 110, res.no. 66 a-b, (12-13. yüzyıl);

Form: Redford,1995:76, Fig.10:PP, SS, UU; François, 1995: fig.53, (13. yüzyıl)

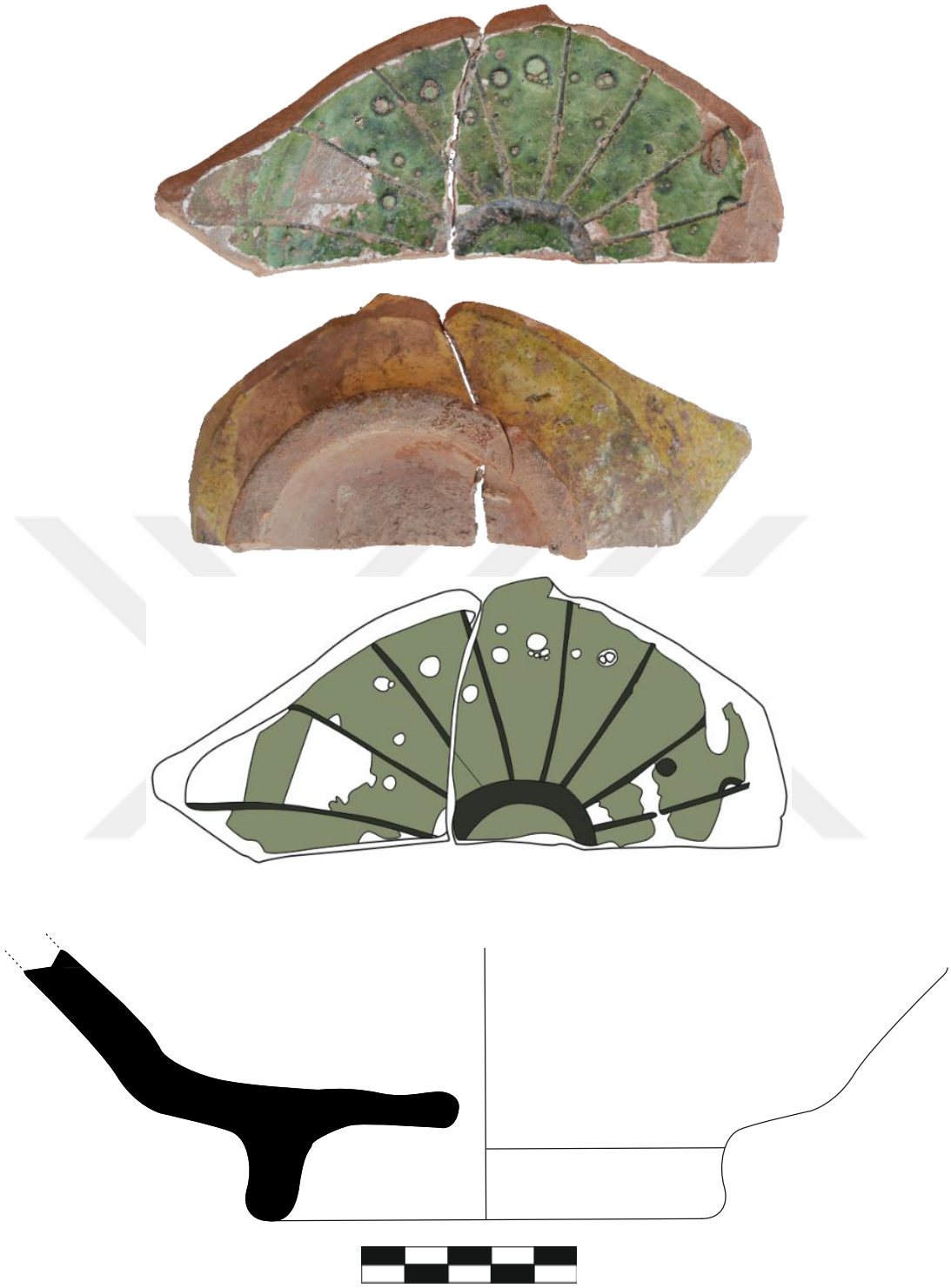

Çizim 2 32

Katalog No **:** 33

Buluntu Yeri **:** İçkale Galeri I-B Mekan

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide, dışa küresel uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm – **Kaide yüksekliği:** 2,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), orta yoğunlukta ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde mevcut parçada kompozisyon ve motifi anlaşılmayan geometrik dalgalı motifler görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: tTaf.2/605, (13. yüzyıl); Yener, 2017: 110, (12-13. yüzyıl)

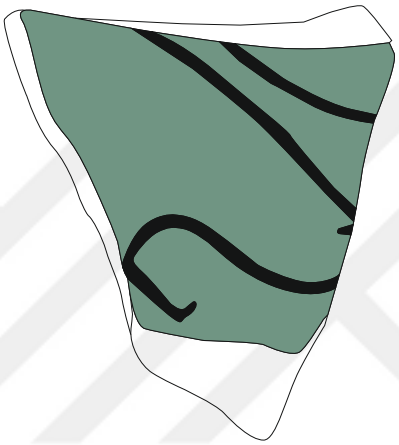

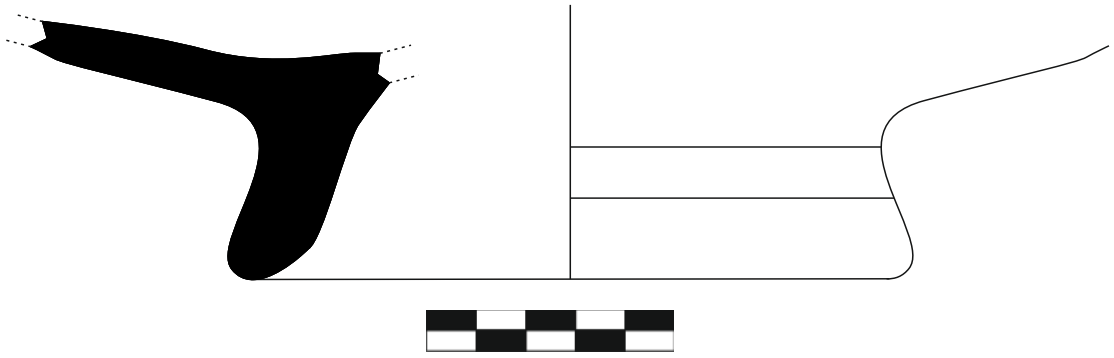

Çizim 2 33

Katalog No **:** 34

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase

Form **:** Orta çaplı, alçak kaideli, kademeli çukur, kaideden dışa taşkın biçimde uzanan gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5YR 6/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil sırlı, sır yüzey sarı sırlıdır.

Astar **:** İç ve dış yüzeylerde krem rengi astarlıdır.

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde merkezi konumda madalyon içerisinde stilize bozulmuş palmet motifi vardır. Gövde bezemesizdir. Ağız kenarında çift sıra çizgilerle çerçevelenen bant içerisinde "V" şeklinde stilize yaprak motifi ve aralarında spiral dolgular görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form ve Bezeme:** Böhlendorf, 2004, Taf.148/758 (13 yüzyıl); Yener, 2017: res.40 a-b (13. yüzyıl); Redford, 1995: 76, Fig.10/UU; Lane, 1937, 51, Taf. 25.2, (13. yüzyıl)

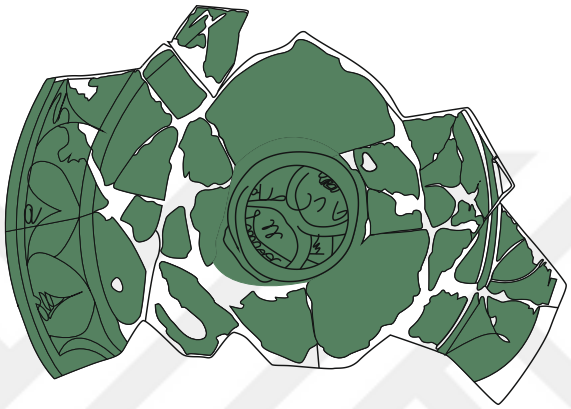

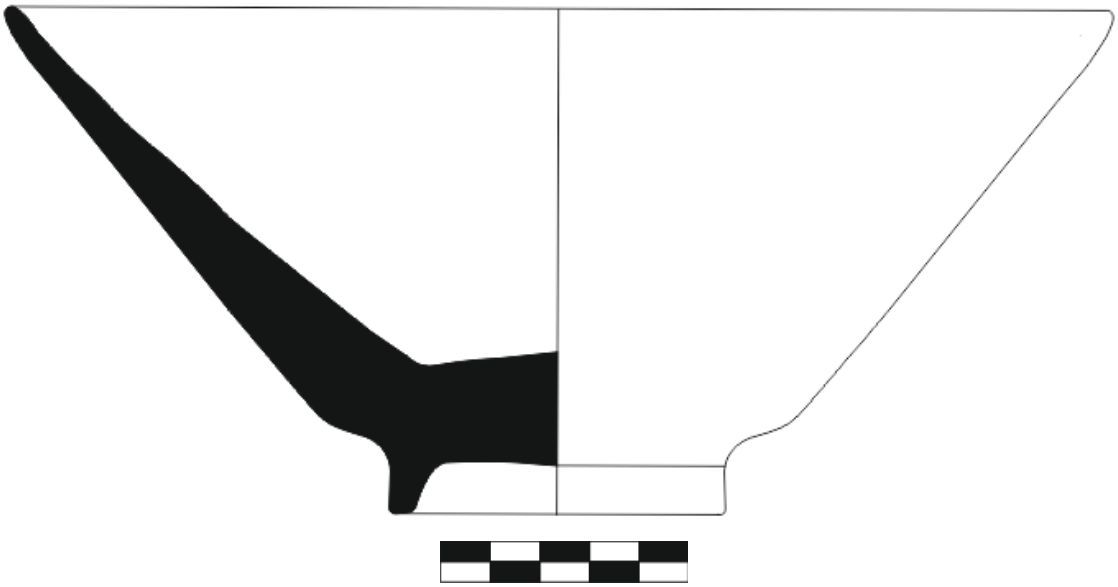

Çizim 2 34

Katalog No **:** 35

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/G-1

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Kase Kaide

Form **:** Orta çaplı, halka tipli, yüksek kaide, gövdeye geçişte dışa kavis yapmakta, konik-kademeli çukur gövdeli

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,4 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 6/2), ince-sık gözenekli, taşçık ve kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde kaide konumunda mevcut kısımlarda motifleri belli olmayan kazımalar vardır. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form:** Gök-Gürhan,2007, Tab.2/kat.no.1, (13. yüzyıl); Redford,1995:76, Fig.10/SS, UU, (13. yüzyıl); Karamağaralı, 1982: 448-449, 3a-4b, (13. yüzyıl); Porter, 1981:6, Fig.5, (13. yüzyıl)

Çizim 2 35

Katalog No **:** 36

Buluntu Yeri **:** İçkale kilisesinin kuzey cephesi

Buluntu Tarihi **:** 21.08.2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), kireç ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** Mevcut parçada iç yüzeyde üçgen içerisinde spiral dolgular görülmektedir.

Dış yüzeyde mevcut parçada bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf,2004: Taf.62/99 (13. yüzyıl); Bakirtizs, 1989: 98-99, (13. yüzyıl)

Çizim 2 36

Katalog No **:** 37

Buluntu Yeri **:** İçkale kilise/saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, küçük boyutlu kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,6 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzey beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada kompozisyon tam olarak belli değildir. Çizgisel kıvrımlı geometrik motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir. Kaide altında usta/atölye imzası bulunmaktadır.

Benzer Örnek **:** Morgan,1942:59; Rice,1930:74-75, (13. yüzyıl)

Form: Böhlendorf, 2004: taf.64/109, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2 37

Katalog No **:** 38

Buluntu Yeri **:** İçkale/G-1

Buluntu Tarihi **:** 2003

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide çapı:** 8,4 cm – **Kaide Yüksekliği:** 2,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kahverengi (Munsell 7.5YR 5/2), gözenekli, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde belirli aralıklarla kafes/tarama tekniği görülmektedir. Seramiğin üzerinde küçük noktalar halinde benekler görülmektedir.

Mevcut dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Waage, 1993, Fig.13/c, (13. yüzyıl)

Çizim 2 38

Katalog No **:** 39

Buluntu Yeri **:** Arap Evliyası

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide, kademeli çukur gövdeli, ağız kenarı dışa keskin kavis yaparak uzanır

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,6 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), sık ve ince dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzeyin ağız kenarları sırlıdır

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda iki eş merkezli dairesel motifler görülmektedir. Ağız kenarında dört eş merkezli daire görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form ve Bezeme:** Böhlendorf, 2004: Taf.46/11-12-13 (12-13. yüzyıl), 82/235-236 (13. yüzyıl), 131/625 (13. yüzyıl), taf.161/877; Avissar ve Stern, 2005:51, fig.20/2, (13. yüzyıl); Vroom, 2014: Fig.1, (13. yüzyıl); Kontogiannis ve Böhlendorf, 2021:12, şek.3/b, (13. yüzyıl)

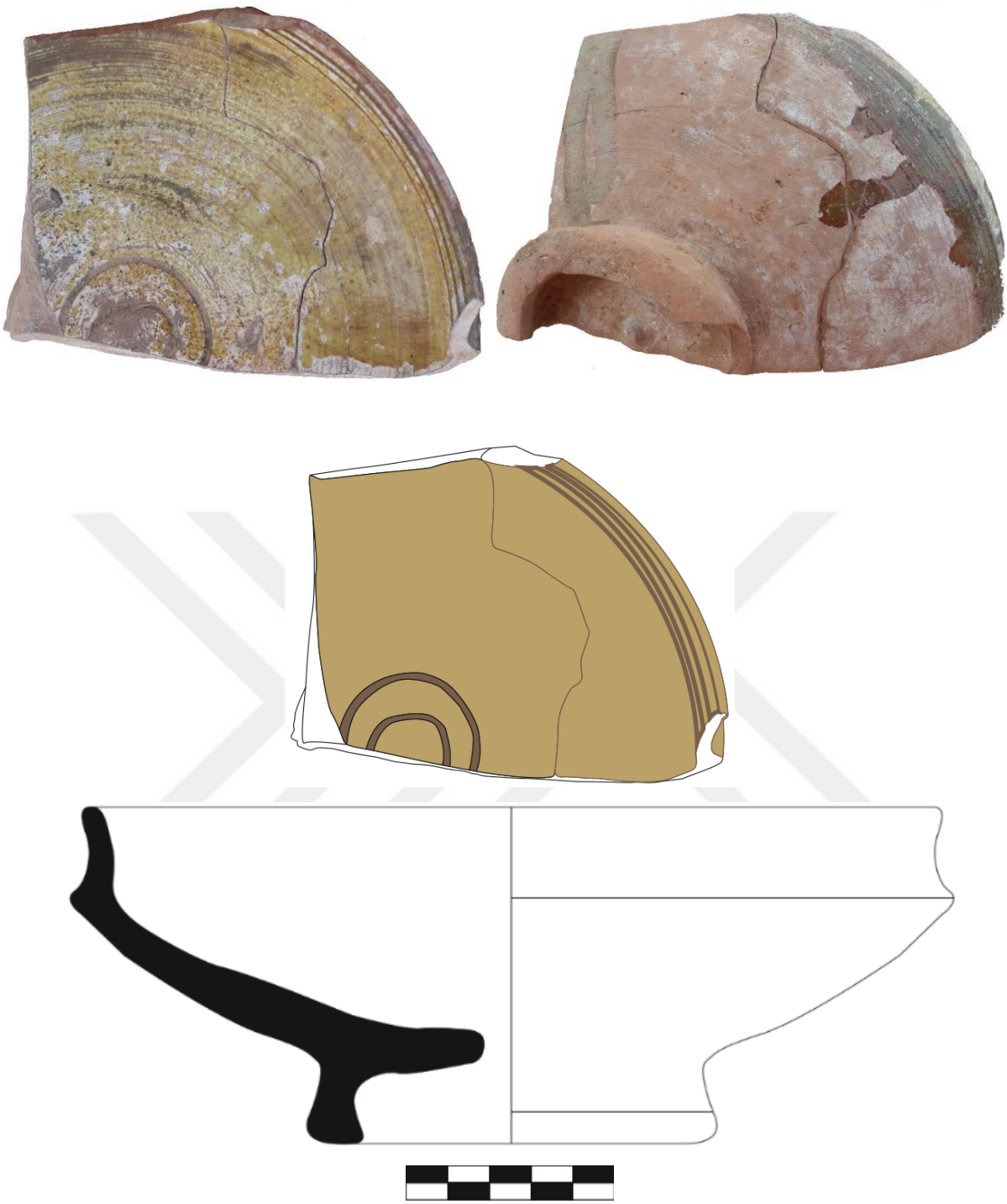

Çizim 2 39

Katalog No **:** 40

Buluntu Yeri **:** Ehmedek Hisar

Buluntu Tarihi **:** 28.08.2017

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide çapı:** 7,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), gözenekli, ince taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** Astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda helezon motifi yer almaktadır. Mevcut parçada başka bezeme yoktur.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf,2004: taf. 57/70 (12-13. yüzyıl)

From: Özkul-Fındık,2014:136, Tab. 2/238 (13. yüzyıl); İnanan,2021:630, Fig. 3 a, (13-14. yüzyıl); François, 1995: 197-198, Fig. 25, Nr. C162, c164, c172, (13. yüzyıl)

Çizim 2 40

Katalog No **:** 41

Buluntu Yeri **:** Arap Evliyası

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide çapı:**8 cm – **Kaide Yüksekliği:** 2,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Sarımsı kırmızı (Munsell 5YR 7/6), ince-sık gözenekli, kum katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada görülen eş merkezli üç daire merkezi konumda görülmektedir.

Dış yüzeyde mevcut parçada bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Stern ve Waksman 2003, 172-fig.6, (13. yüzyıl); Saccardo ve Lazzarini ve Munarini, 2003:408-Fig.11/25, (13. yüzyıl); Megaw, 1968: 72, Pl.14-g.8-9, (13. yüzyıl); Böhlendorf, 2004: Taf.119/525, (13. yüzyıl); Yener, 2017: res.25 a-b, (13. yüzyıl); Doğer,2005: 118, PI.XII (Geç 12-13. yüzyıl); Kontogiannis ve Böhlendorf, 2021:12, şek.3/e, (13. yüzyıl)

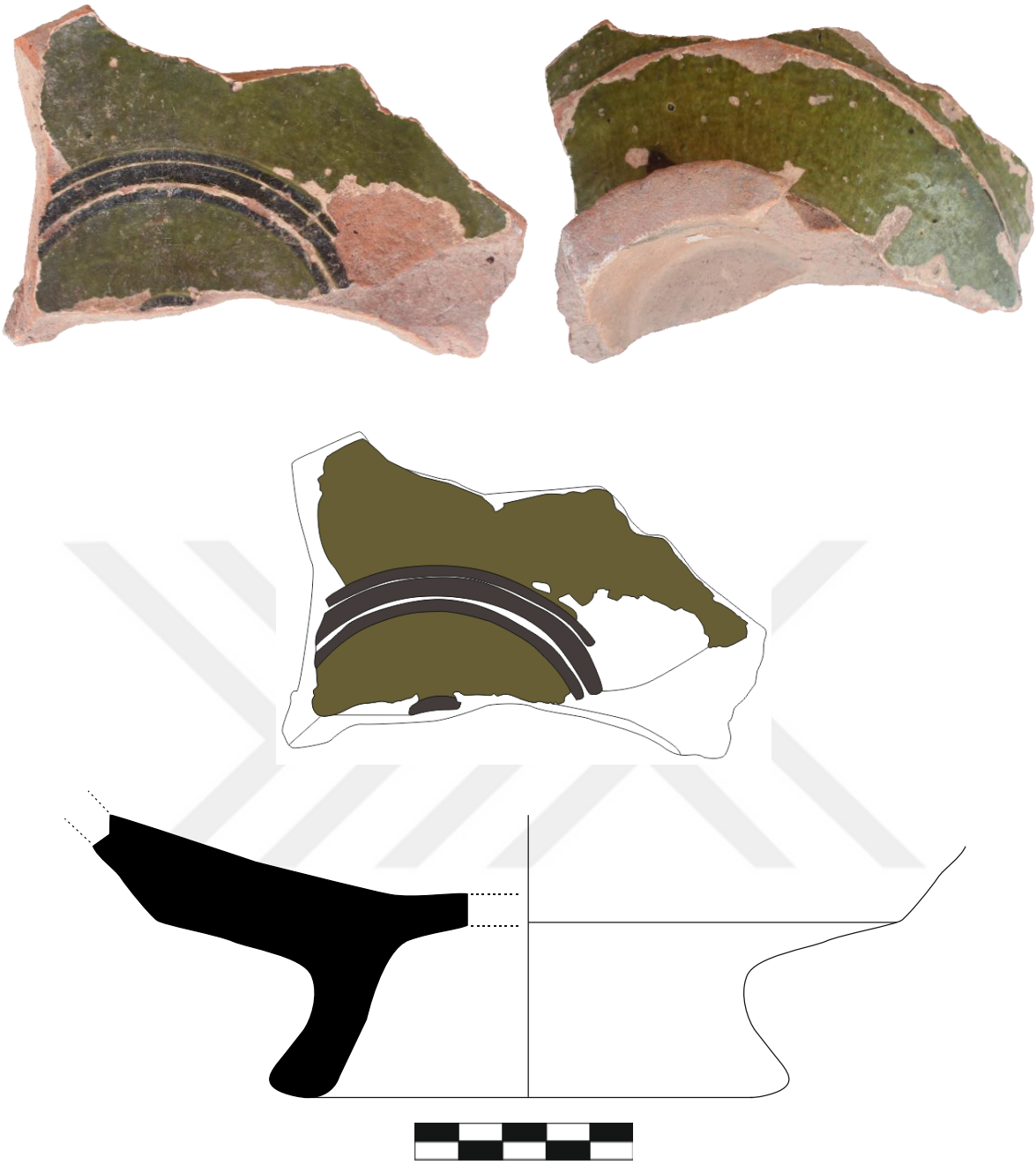

Çizim 2 41

Katalog No **:** 42

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Sarımsı kırmızı (Munsell 5YR 5/6), ince gözenekli, ince taşçık ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde merkezi konumda sekiz eş merkezli daire görülmektedir. Dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Kontogiannis ve Böhlendorf, 2021: 12, şek.3/e, (13. yüzyıl); Özdeniz,2019: 85, Kat.no. 29 (13-14. yüzyıl).

Form: İnanan, 2021: 630, Fig. 3/b, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 42

Katalog No **:** 43

Buluntu Yeri **:** İçkale/10 No.'lu Sarnıç

Buluntu Tarihi **:** 1985

Cinsi **:** Kase Kaide

Form **:** Büyük çaplı, halka tipli, yüksek kaide, gövde form vermez

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 3,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 5YR 4/4), sık gözenekli, ince taşçık ve kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzeyin tamamına, dış yüzeyin kaide kısmına kadar koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde merkezi konumda çift sıra ince kazıma ile yapılmış iç içe daireler yapılmıştır. Çift sıra dairelerin üst bölümüne dikey pozisyonda çizgisel motif yerleştirilmiştir. Merkezde tahribat sonucu oluşan kırıklar görülmektedir. Yüzeyde pişirme hataları mevcuttur. Dış yüzey bezemesizdir. Konservasyon ile oluşan izler belirgindir.

Benzer Örnek **: Form:** François, 1997: 428, fig.8/97, (13-14. yüzyıl); Böhlendorf, 2004: taf. 144/725, 147/751, 148/756, (13-14. yüzyıl)

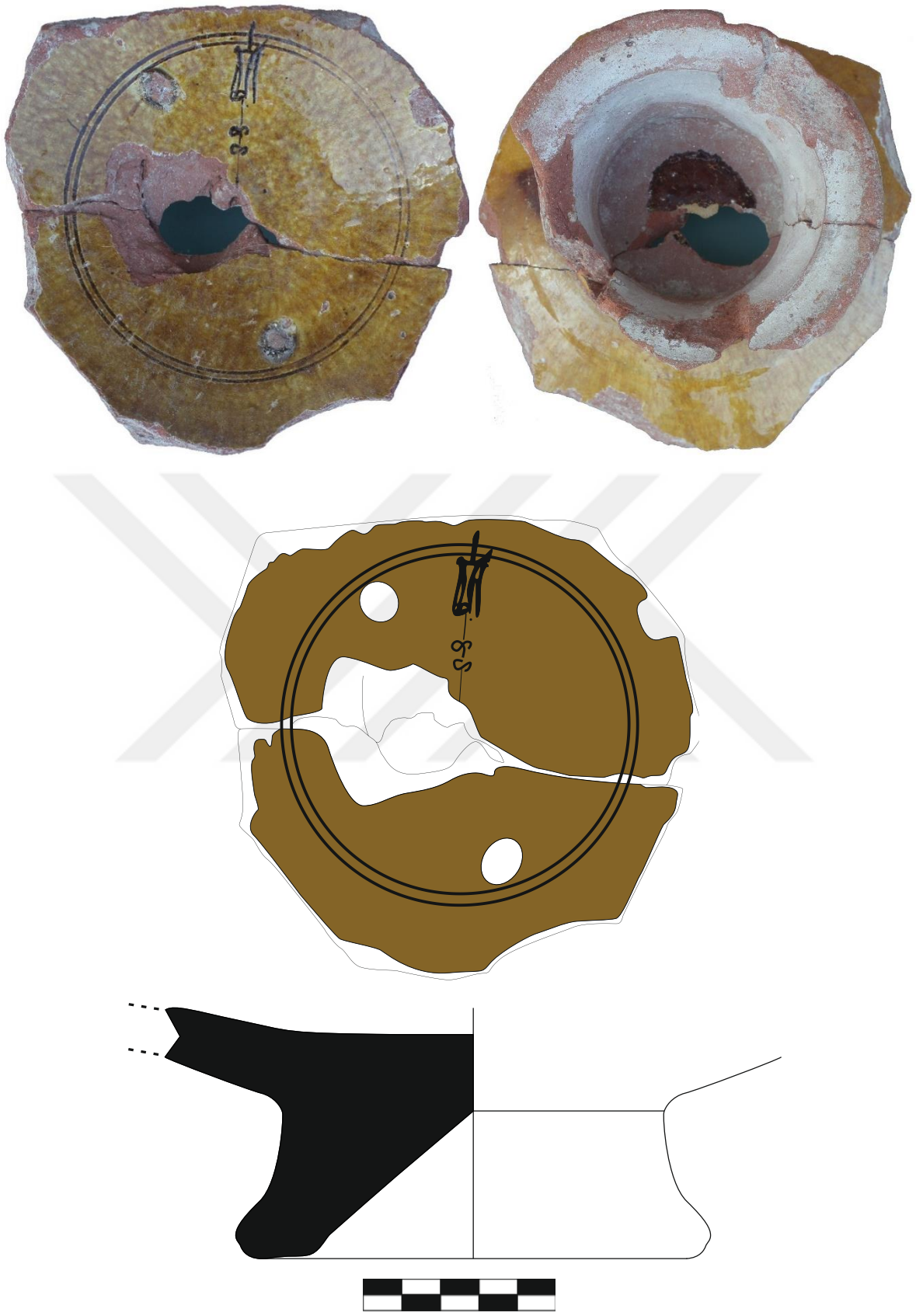

Çizim 2 43

Katalog No **:** 44

Buluntu Yeri **:** İçkale / Saray / G-I

Buluntu Tarihi **:** 12.10.2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Büyük çaplı, halka tipli, yüksek kaide, dışbükey gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,6 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), ince gözenekli, az taşçık ve kum katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey tamamen, dış yüzey kaideye kadar beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyin mevcut bölümünde bir spiral ve ona başlı bir yarım daire görülmektedir. Kompozisyonun tamamı hakkında bilgi sahibi değiliz.
Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004, Taf.150/771 (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 44

Katalog No **:** 45

Buluntu Yeri **:** İçkale/Kilise

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide çapı:** 9,4 cm **– Mevcut Yükseklik:** 2,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Sarımsı kırmızı (Munsell 2.5YR 7/4), sık-ince gözenekli, yoğun kireç ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey krem rengi astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde tahribat sonucu oluşan dökülmeler nedeniyle bezemeler anlaşılmamaktadır. Mevcut parçada görülen kafes/tarama tekniği, kuş kanadını andıran iç içe geçmiş yarım dairesel geometrik motifler vardır.

Dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 45

Katalog No **:** 46

Buluntu Yeri **:** Tersane Batı Bölümü

Buluntu Tarihi **:** 2002

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipinde, alçak kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5 YR 6/8), sık dokulu, sert hamur

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14-15. yüzyıl

Bezeme **:** Mevcut parçada iç yüzeyde çeşitli geometrik motifler görülmektedir. Bir bölümünde kafes/tarama bezeme olduğu düşünülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Yener, 2017: 182, res.no. 3 a-b, (14-15. yüzyıl)

Çizim 2 46

Katalog No **:** 47

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin doğusundaki II. Tonozlu Mekan

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı, inceltilmiş ağız kenarı, içbükey uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 24 cm **– Mevcut Yükseklik:** 4,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 5/2), ince kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde mevcut bulunan ağız kenarı parçasında motifin olduğu bölge kırık olduğu için net bir kompozisyondan bahsetmek doğru değildir. Görünen alanlarda dairesel motifler içerisinde çeşitli geometrik motiflerin bezendiği görülmektedir.
Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Yener, 2017: 62, Çiz. No. VIII/3,4, (12-13. yüzyıl); Mercangöz ve Doğer, 2009, res. 7, (12-13. yüzyıl); Çomak,2023: ESK-BS 072, (13. yüzyıl); İnanan,2010, Kat.no. 356, (13. yüzyıl)

Çizim 2 47

Katalog No **:** 48

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı ağız, içe dik uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 28 cm **– Mevcut Yükseklik:** 8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 5 YR 6/6), sık gözenekli, ince ve sert dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut ağız parçasında alttan ve üstten çift sıra şeritler ile çerçevelenen enli bant içerisinde yine çift sıra dikey çizgilerle oluşturulan bloklar içerisinde yılan başı? olarak düşündüğümüz birbirinin tersi yönlerine bakacak şekilde konumlandırılmış motifler yer almaktadır.

Benzer Örnek **:** Yener, 2017: 155, res. 92 a-b, (12-13. yüzyıl)

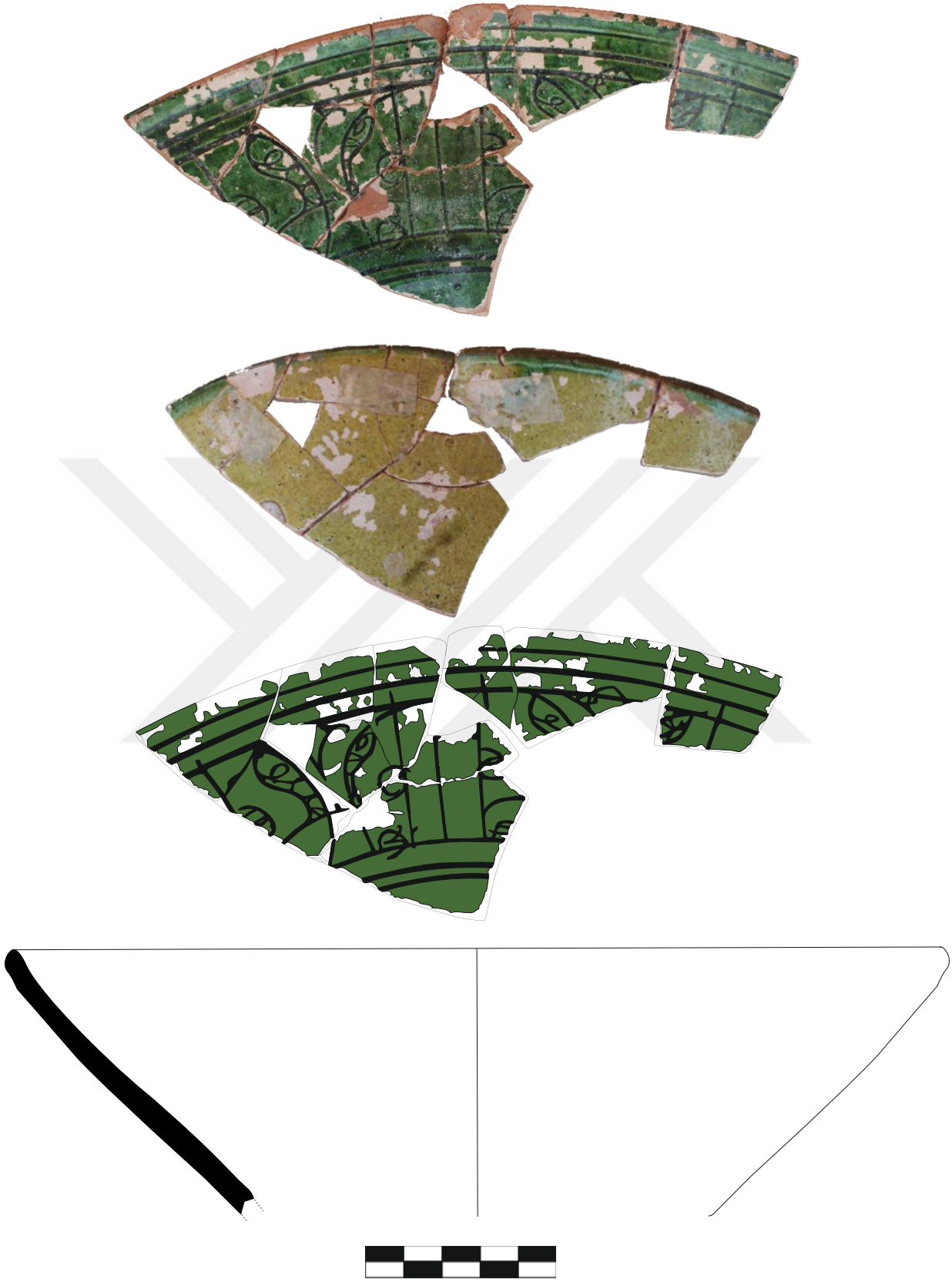

Çizim 2 48

Katalog No **:** 49

Buluntu Yeri **:** İçkale Tonozlu Mekan – T63, Kot: 0.62

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** İnceltilmiş ağız kenarı, kaideye içe dönük ve dik inen gövde parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 25 cm **– Mevcut Yükseklik:** 4,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı sarı **(**Munsell: 5YR 7/6), gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey ağız kenarı yeşil renk, gövde sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk sırlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut ağız kenarı parçasında çift sıra çizgilerle çerçevelenen enli bant içerisinde motifleri anlaşılmayan geometrik bezemeler yapılmıştır. bu bezemeler içerisine spiral dolgular yerleştirilmiştir.

Dış yüzey bezemesizdir. Çark izleri görülmektedir.

Benzer Örnek **:** Yener, 2017: 155 , Res.no. 92 a-b, (12-13. yüzyıl)

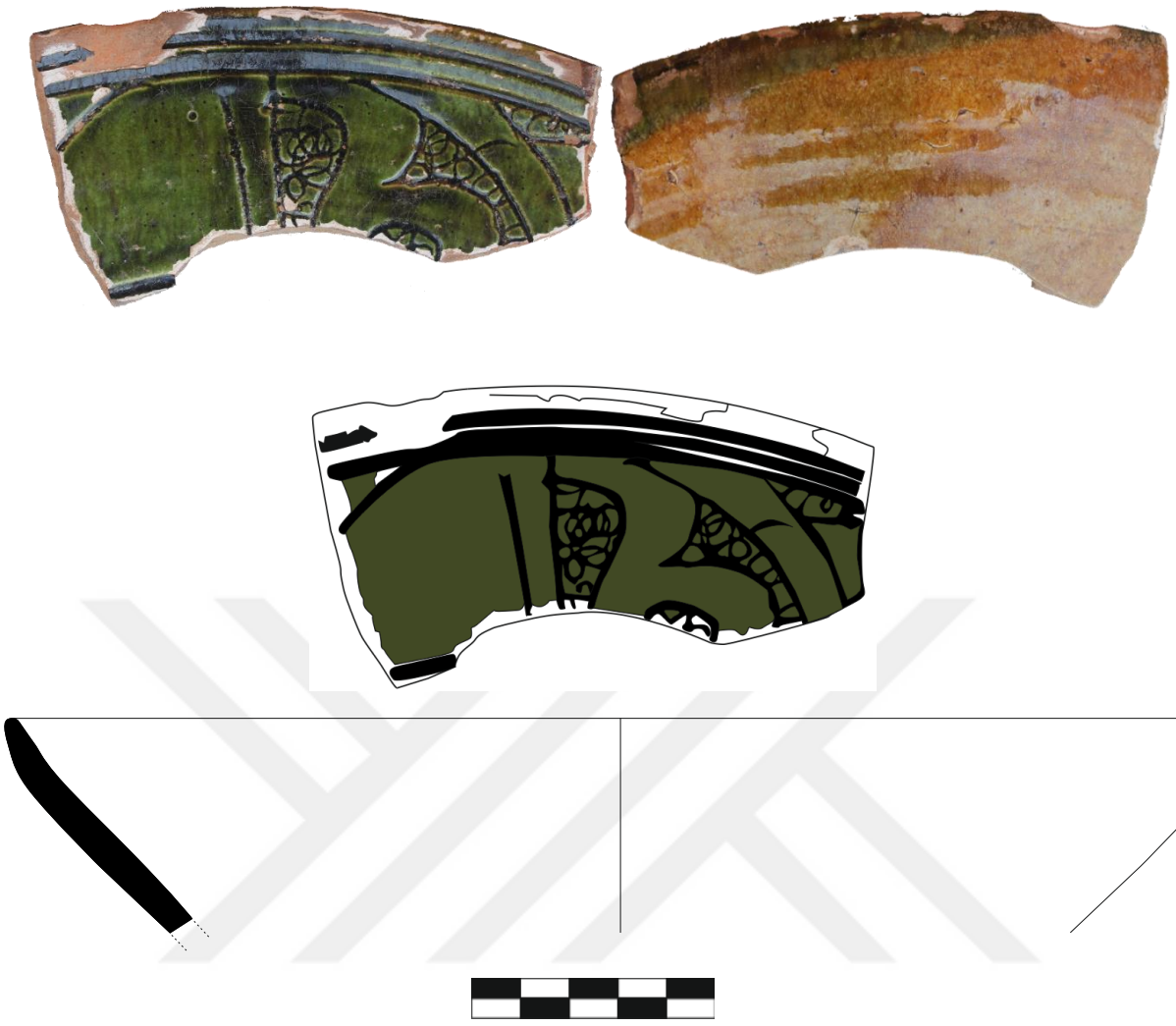

Çizim 2 49

Katalog No **:** 50

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız çapı:** 23,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), gözenekli, az kireç katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk sırlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada gözüken ağız kenarının alt bölümünde kazıma bezemeler vardır. Dış yüzey mevcut parçada bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form:** Yener, 2017: 96, res.no. 1 a-b, (12-13. yüzyıl); Böhlendorf, 2004: taf. 54/56, (12. yüzyıl).

Çizim 2 50

Katalog No **:** 51

Buluntu Yeri **: -**

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı ağız, içe doğru kalınlaştırılmış ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 15,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince ve sık gözenekli, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzeyin ağız kenarları sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyin ağız kenarları beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzey ağız kenarında üç sıra eş merkezli çizgi motifi vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf,2004, Taf.80/215, 120/528, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2 51

Katalog No **:** 52

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin Kuzey Cephesi

Buluntu Tarihi **:** 21.08.2004

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Basit ağız kenarı, gövde kaideye içbükey dik uzanmaktadır

Ölçüler **: Ağız çapı:** 8,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzey beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada ağız kenarında yatak çizgiler görülmektedir. Merkezi konumda dört eş merkezli dairesel motifler vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004, Taf.100/358 (12-13. yüzyıl); İnanan ,2010: kat.no.3, (13. yüzyıl); Spieser, 1996: taf.22-308, (13. yüzyıl); Mackay, 1967: Pl.62-7, (13. yüzyıl)

Çizim 2 52

Katalog No **:** 53

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş ağızlı, basit ağız kenarlı, içe eğik uzanan gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 28 cm **– Mevcut Yükseklik:** 4,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5 YR 6/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler şeffaf koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut ağız kenarında çift sıra enli bant içerisine geometrik motifler ile oluşturulan "V" motifi ve içerisinde büyük-küçük spiral dolgular görülmektedir.

Dış yüzey mevcut parçada bezemesiz görünmektedir.

Konservasyon işlemi izleri belirgindir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Lane,1937, plt. XXI (1,2) , (13. yüzyıl); Megaw ve Taylor, 1951: Plt. V, Plt. VII, Plt. VIII, (13. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1999: 44 (29), 45 (30), 46 (31) , (13. yüzyıl); Blackman ve Redford, 2005:146, fig. 28/II-QQ, (13. yüzyıl)

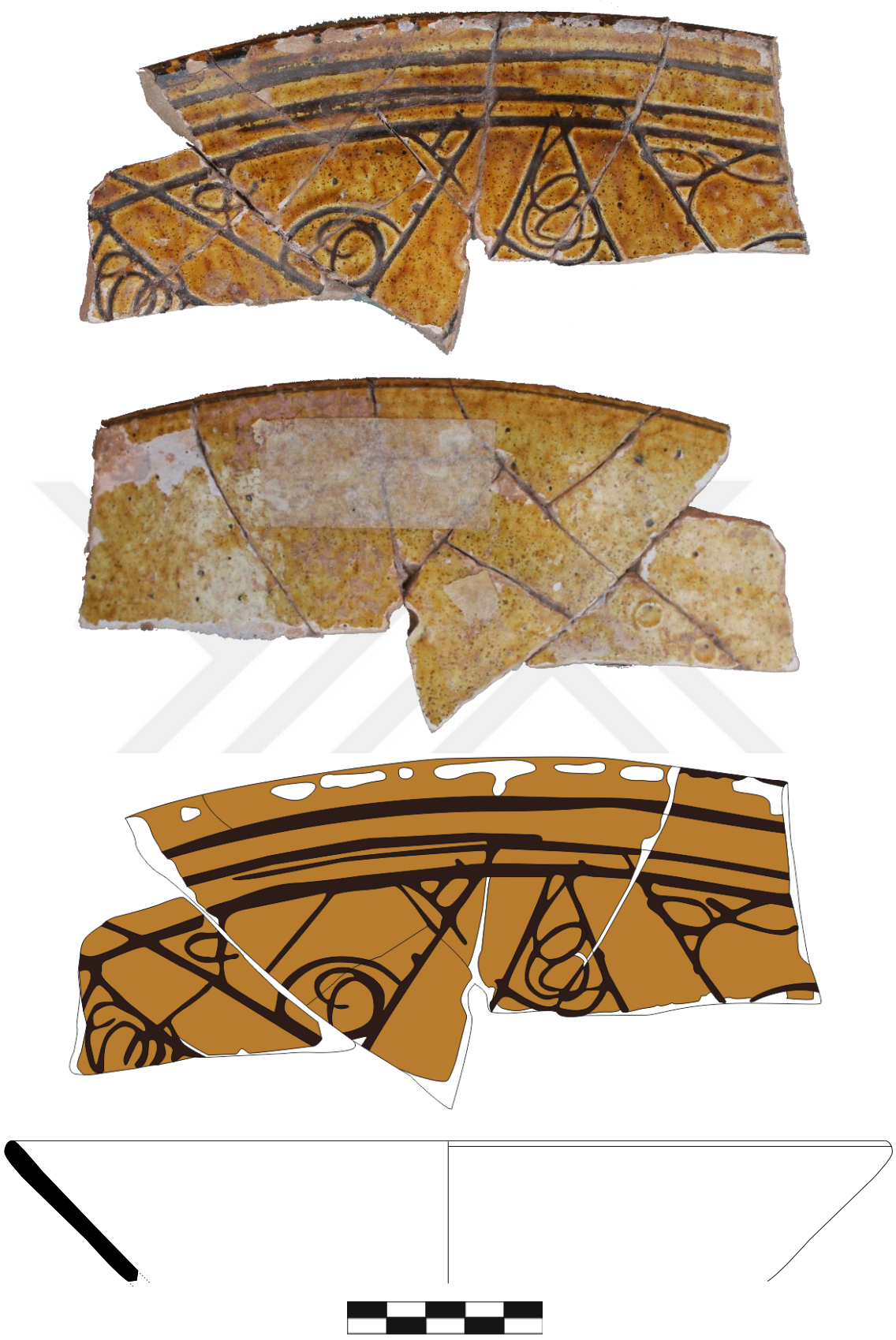

Çizim 2 53

Katalog No **:** 54

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş ağız çapı, içe dönük dik uzanan gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 25,8 cm **– Mevcut Yükseklik:** 7,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 5 YR 6/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç v**e dış yüzeyler beyaz renk astarlı**

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada çift sıra çizgiler ile sınırlandırılmış enli bant içerisinde geometrik çizgilerle oluşturulmuş "V" motifi içerisinde irili ufaklı spiraller ile dolgulandırılmıştır.
Dış yüzeyde mevcut bölümlerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Lane,1937, plt. XXI (1,2) , (13. yüzyıl); Megaw ve Taylor, 1951: Plt. V, Plt. VII, Plt. VIII, (13. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1999: 44 (29), 45 (30), 46 (31) , (13. yüzyıl); Blackman ve Redford, 2005:146, Fig. 28/II-QQ, (13. yüzyıl)

Çizim 2 54

Katalog No **:** 55
Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray
Buluntu Tarihi **:** 2003
Cinsi **:** Kase/Tabak
Form **:** Geniş ağızlı, düz, içbükey uzanan gövde
Ölçüler **: Ağız Çapı:** 12,7 cm **– Mevut Yükseklik:** 6,7 cm
Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 5 YR 6/4), ince gözenekli, sık dokulu
Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk sırlı
Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı
Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği
Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl
Bezeme **:**

İç yüzey ağız kenarında çift sıra çizgiler ile çerçevelenen enli bant içerisinde stilize yaprak motifleri "V" şeklinde aynı hizada sıralanmıştır. Bu stilize bitkisel motiflerin arasına spiraller dolgulandırılmıştır.

Dış yüzey mevcut parçada bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf. 148/758, 159/855, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 55

Katalog No **:** 56
Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray
Buluntu Tarihi **: -**
Cinsi **:** Kase
Form **:** Geniş ağız çapı, içbükey dik uzanan gövde
Ölçüler **: Ağız Çapı:** 13,2 cm **– Mevcut Yükseklik:** 9,7 cm
Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 5 YR 6/4), ince gözenekli, sık dokulu
Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk sırlı
Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı
Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği
Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl
Bezeme **:**

İç yüzey ağız kenarında çift sıra çizgiler ile çerçevelenen enli bant içerisinde stilize yaprak motifleri "V" şeklinde aynı hizada sıralanmıştır. Bu stilize bitkisel motiflerin arasına spiraller dolgulandırılmıştır. Gövde bezemesizdir. Merkezi konumda mevcut parçada kompozisyon belli olmamakla birlikte benzer örneklerine baktığımızda madalyon içerisinde bezemeler olduğu düşünülebilir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Konservasyon işlem izleri belirgindir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004, Taf.148/758, (13-14. yüzyıl); Mimaroğlu, 2008: 206, Lev.3/34, (13. yüzyıl)

Çizim 2 56

Katalog No **:** 57

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin Güneyine Bitişik Alan

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı, düz, içe eğik uzanan gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 11.7 cm **– Mevcut Yükseklik:** 3,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), ince gözenekli, ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzeyin ağız kenarları yeşil renk, gövdesi sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada çift sıra çizgiler enli bandı çerçevelemektedir. Bu bant içerisinde stilize ortasında çizgi bulunan "V" şeklinde tasarlanmış iki yaprak motifi yer almaktadır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Tömöry, 1977: fig.3, (13-14. yüzyıl); Böhlendorf, 2004, Taf.148/758 (13-14. yüzyıl); Rice, 1966, kat.no.1 (13. yüzyıl); Lane, 1937, 51, Taf. 25.2, (13-14. yüzyıl); François, 1995: fig.26/C176, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 57

Katalog No **:** 58

Buluntu Yeri **: -**

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Tabak/Kase

Form **:** Geniş ağızlı, içe kavisli ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 35 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Koyu kiremit (Munsell 2.5YR 3/4), ince-sık gözenekli, küçük kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler şeffaf açık sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz/krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

Mevcut iç yüzeyde ağız kenarında iki sıra çizgi ile sınırlandırılmış enli bant içerisinde içe içe geçmiş bir ters bir düz “V” motifleri bezenmiştir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Ağız kenarları dilimlidir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004, taf 145/733, (13-14. yüzyıl)

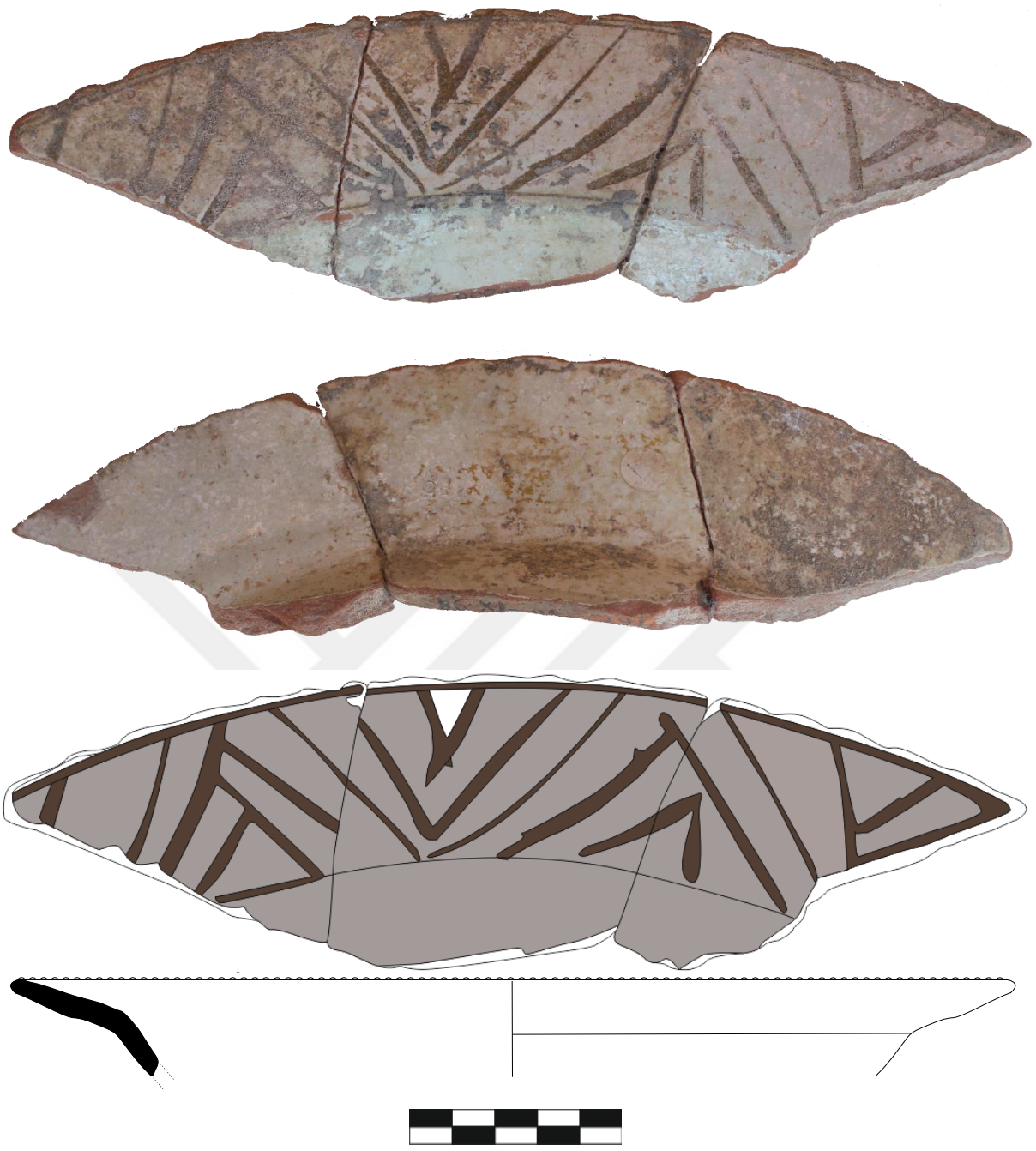

Çizim 2 58

Katalog No **:** 59

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** İçe doğru çıkıntı yapan, kaideye içbükey, dik uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 11,6 cm - **Mevcut Yükseklik:** 2,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 4/8), gözenekli

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde enli bant içerisinde birbiri ardına sıralı yatay spiral motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: taf.160/860, (14. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1989: 110-111, Nr. 24, (14. yüzyıl); François, 1995: fig.27/C177, (13. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.6, AN7062, (13-14. yüzyıl)

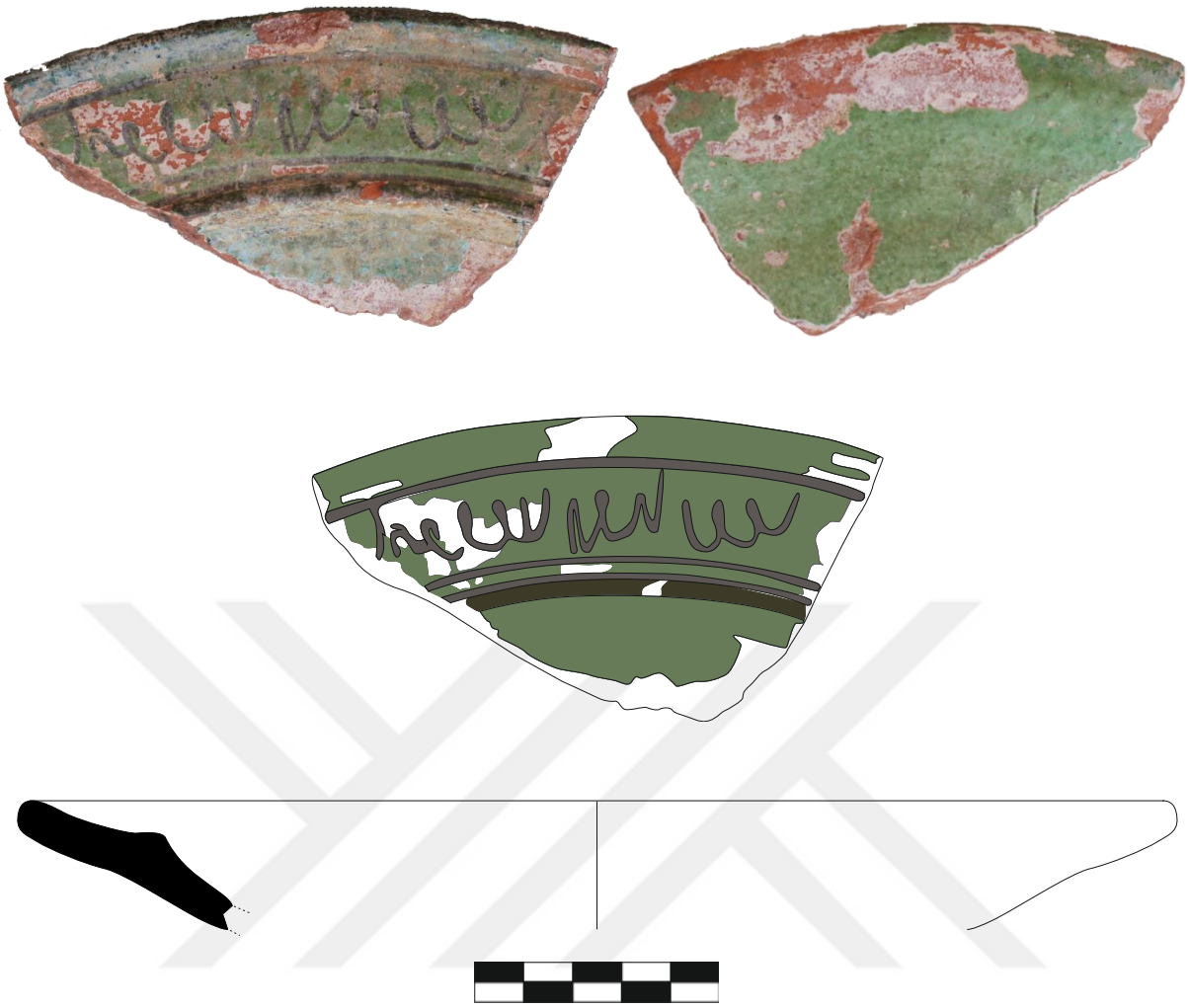

Çizim 2 59

Katalog No **:** 60

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Dışa keskin çıkıntı yapan ağız kenarı, içbükey uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Ağız çapı:** 18,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 5/6), sık gözenekli, ince ve sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

Mevcut iç yüzeyde ağız kenarında eş merkezli üç sıra dairesel motif vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Vroom, 2014: Fig.1 (14. yüzyıl); Böhlendorf, 2004, taf. 132/636, (13. yüzyıl)

Çizim 2 60

Katalog No **:** 61

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Proje Kazası

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **:** Form vermeyen gövde parçası

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 4,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), orta gözenekli, taşçık ve kireç katkılı

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzey mevcut parçada stilize yaprak motifi ve yanlarında spiral dolgular görülmektedir. Bitkisel motifin içerisinde yaprağı iki parçaya ayran çizgi vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Yener, 2017: 110, (12-13. yüzyıl)

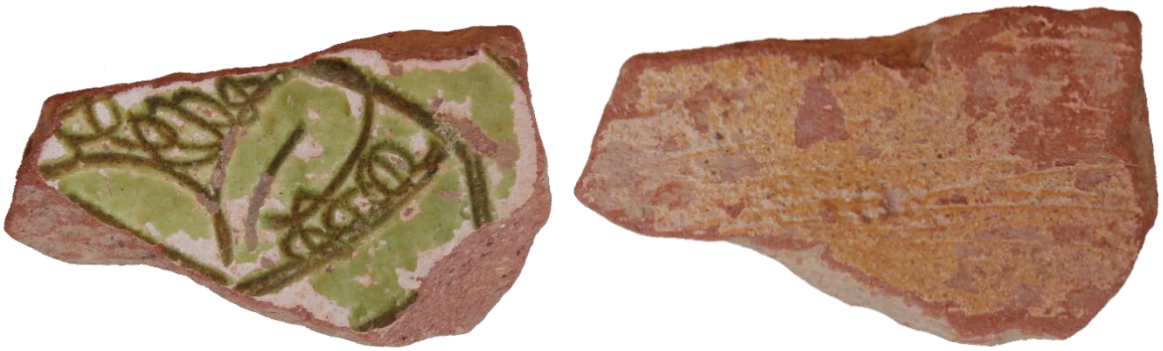

Çizim 2 61

Katalog No **:** 62

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilise/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (5YR 7/4), gözenekli, taşçık ve kireç katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda kuş motifi görülmektedir. Kuşun gözleri ve boynu belirgindir. Yeşil renk boya kullanılmıştır. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf.58/81, (12-13. yüzyıl), Taf.68/122 (12-13. yüzyıl); Özkul-Fındık, 2020: foto.13, (13. yüzyıl); François, 1995: fig. 48/261, fig.49, (13. yüzyıl); Blackman ve Redford, 2005: 170, fig.47 grup IVIV-NN, (13. yüzyıl)

Çizim 2 62

Katalog No **:** 63

Buluntu Yeri **:** İçkale/ G-I

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 11 cm **– Kaide Yüksekliği:** ,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kahverengi (Munsell 7.5R 5/4), seyrek-ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz/krem renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzey merkezinde dairesel madalyon etrafında gövdeye doğru uzanan ardışık boyutlarda şeritler ile bloklara ayrılmış kompozisyon görülmektedir. Bloklarda büyük boyutta olanlarda motifi belli olmayan bezemeler ile doldurulmuş, aralardaki bloklarda yeşil renk boya yapılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Yener,2017, res. 121 a-b, (13. yüzyıl)

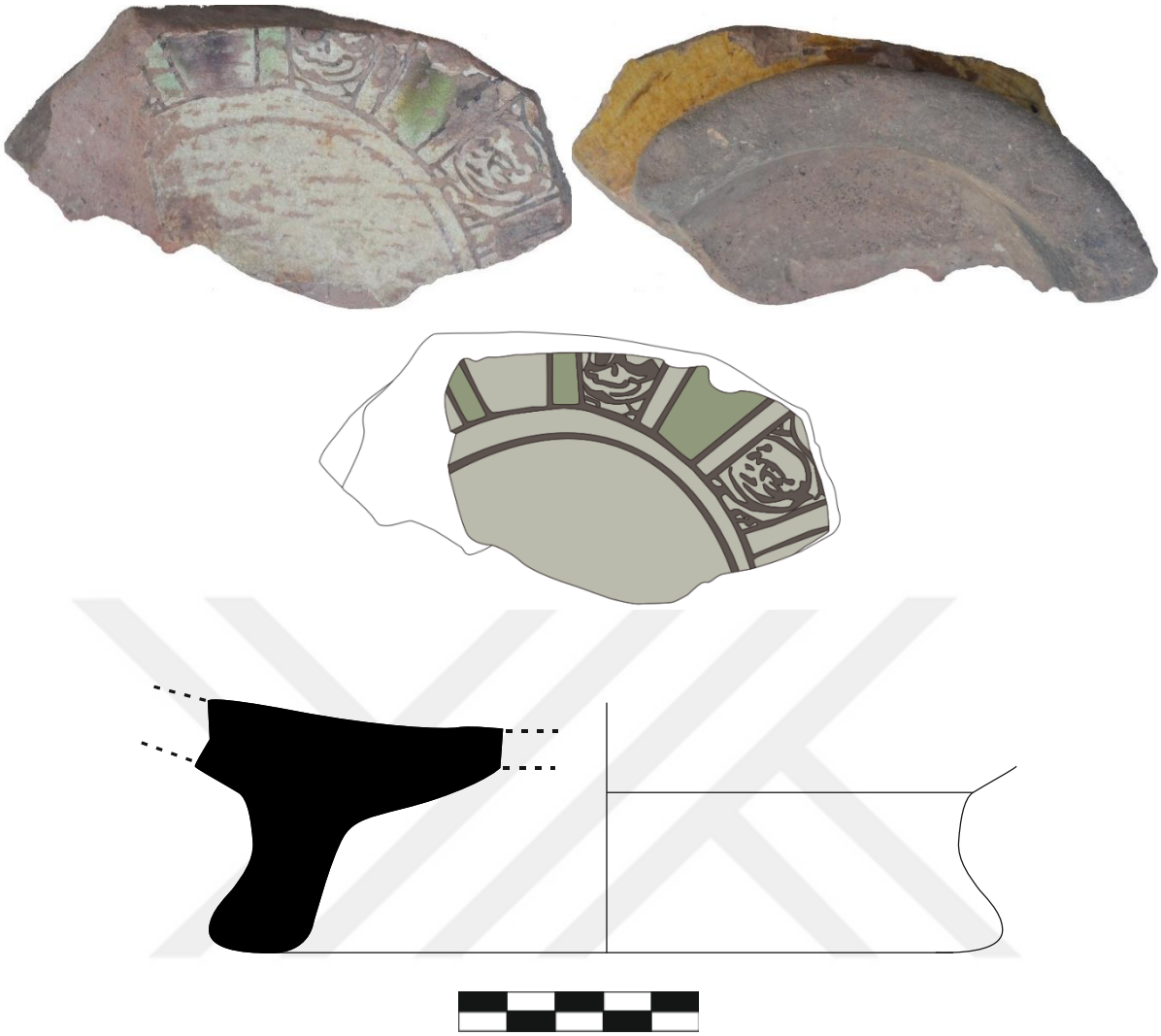

Çizim 2 63

Katalog No **:** 64

Buluntu Yeri **:** İçkale/Galeri I B No.'lu Mekan

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 3,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 7/6), ince-sık gözenekli, ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey yeşil sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumdan gövdeye doğru çıkan eşit aralıklı üç şeritli dikey çizgiler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Yener, 2017:51 a-b, 120 a-b 115 a-b, (13. yüzyıl); Özkul-Fındık, 2011: 208, lev.6/22 (13. yüzyıl)

Çizim 2 64

Katalog No **:** 65

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilise/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), sık gözenekli, taşçık ve kireç katkılı

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzeyde mevcut kısımlar sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyde mevcut kısımlar astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezden gövdeye doğru uzanan üç sıra şerit blokları dağınık şekilde tasarlanmıştır.

Benzer Örnek **:** Blackman ve Redford, :170, fig.47 grup IV/IV-LL, (13. yüzyıl); Yener, 2017: 122, res.123/a-b, (13. yüzyıl)

Çizim 2 65

Katalog No **:** 66

Buluntu Yeri **:** İçkale kilisesinin batı cephesi

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), ince-sık gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey şeffaf sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada kompozisyon anlaşılamamaktadır. Geometrik çizgiler görülmektedir.

Dış yüzeyde mevcut parçada bezeme görülmez.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 66

Katalog No **:** 67

Buluntu Yeri **:** Kızılkule

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çaplı:** 7,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5 YR 6/4), gözenekli, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut görünen kısımda kompozisyon anlaşılamamaktadır. Geometrik çizgisel motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form:** Böhlendorf, 2004, taf. 95/325, (13. yüzyıl)

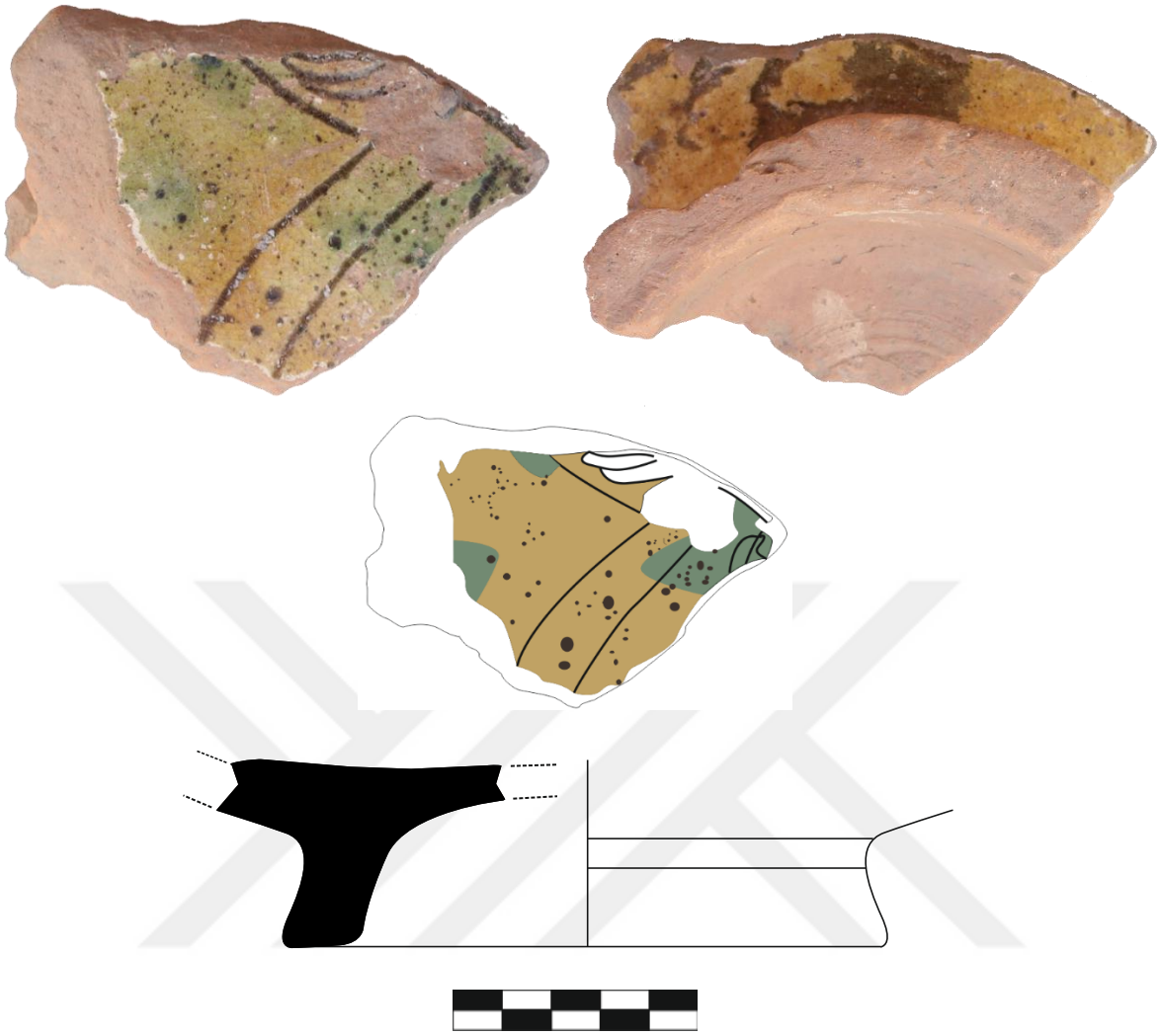

Çizim 2 67

Katalog No **:** 68

Buluntu Yeri **:** İçkale/G-I

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 13,9 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kahverengi (Munsell 10YR 7/4),, sık gözenekli, seyrek-ince katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda dört dilime ayrılmış dairesel madalyon görülmektedir. Mevcut parçada kompozisyon hakkında bilgi sahibi değiliz.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: Taf.53/54, (13. yüzyıl)

Çizim 2 68

Katalog No **:** 69

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray G-I

Buluntu Tarihi **:** 2003

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form : Halka tipli, geniş çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5YR 6/8), ince-sık gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımlar sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey mevcut kısımlar astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumdan uzanan şeritler çarkıfelek motifi oluşturmaktadır. Şeritler sarı ve yeşil renk boyalıdır. Yüzeyde pişirim hataları görülmektedir.

Mevcut dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Duruk, 2021: 141, kat.no.127 (13. yüzyıl); Özkul-Fındık,2011: Lev.6/24, (13. yüzyıl); François, 1995: fig.53, (13. yüzyıl)

Çizim 2 69

Katalog No **:** 70

Buluntu Yeri **:** Tophane Şapel B

Buluntu Tarihi **:** 2007

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 5YR 6/6), ince taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda spiral dolgulu yuvarlak etrafında dağınık şekilde spiral dolgulu üç sivri köşeli üçgen motifi vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: Taf.62/99, (13. yüzyıl); Bakirtizs, 1989: 98-99, (13-14. yüzyıl); Doğer ve Armağan, 2020: 94, G.10, (14. yüzyıl)

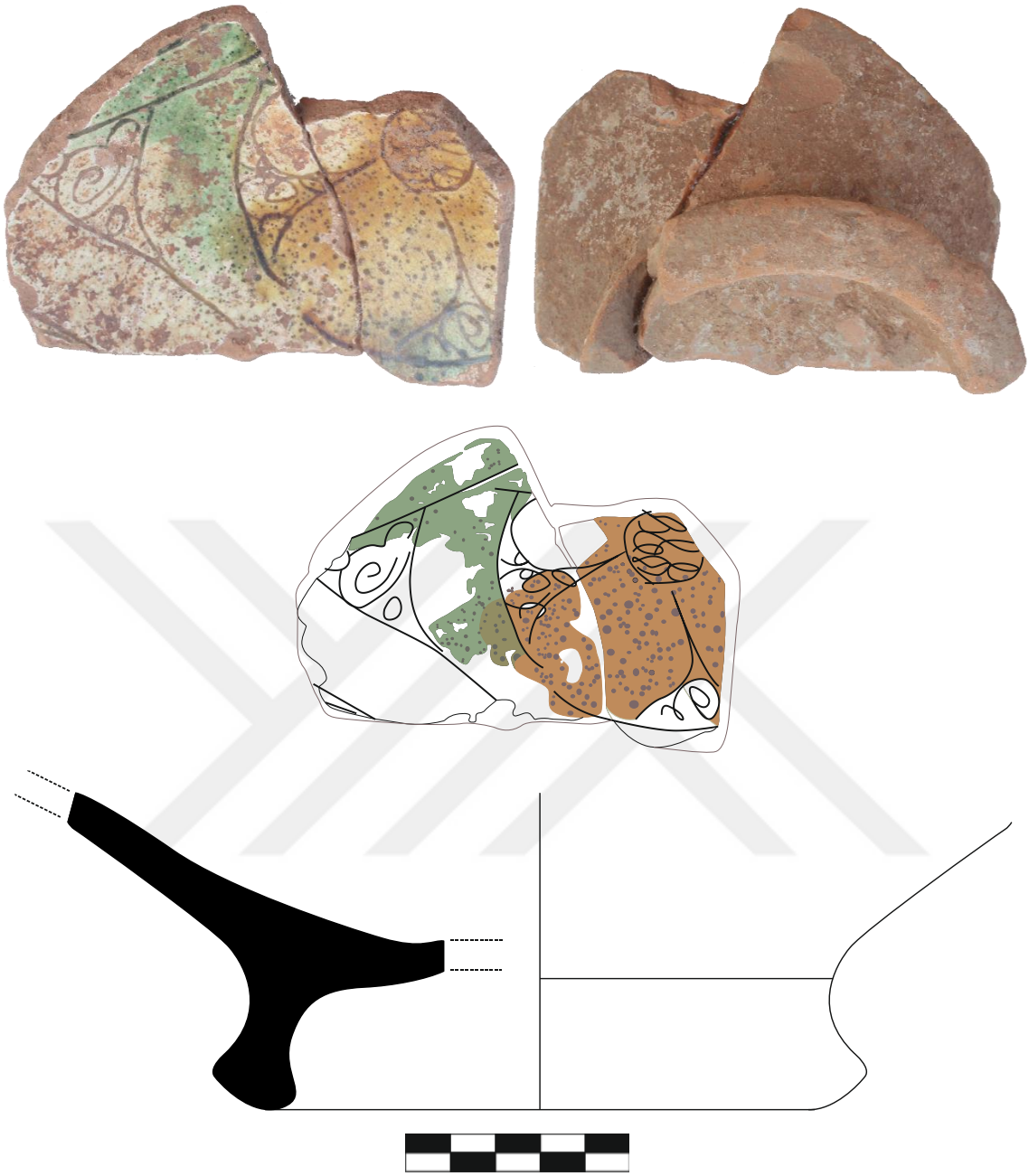

Çizim 2 70

Katalog No **:** 71

Buluntu Yeri **:** Kızılkule Hamam

Buluntu Tarihi **:** 18.08.2008

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 2.5 YR 5/8), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış dış yüzeyler şeffaf açık sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey mevcut parçada astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda yuvarlak gözleri, burnu, çizgi halinde ağız bölgesi, kaşları ile insan motifi görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Tömöry, 1977: Plt. VII, Fig.1, (13-14. yüzyıl); Lane, 1937, Fig.2, (13-14.yüzyıl), Karamağaralı, N., 2007: Foto. 31/a - 32/c (13-14. yüzyıl); Vroom, 2014: 168, Fig. 14 (14. yüzyıl); Thompson, 2006: Plt.6, (14. yüzyıl); François,1997: 429, Fig.9/104, (13. yüzyıl); Bulut,2000: 29, şek.3, (13. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1989: 100-101, (14. yüzyıl)

1

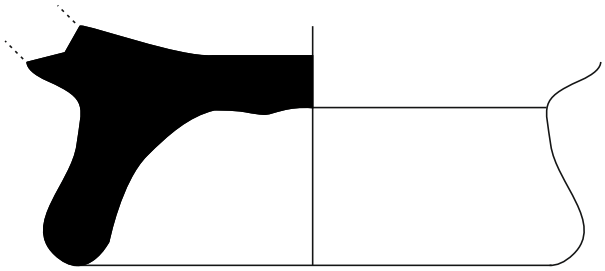

Çizim 2 71

Katalog No **:** 72

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, alçak boyutta, orta çaplı kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,0 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 4/6), ince gözenekli, az kireç katkılı

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut kısımda görülen geometrik ve dairesel motifler vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Özkul-Fındık, 2011: 208, Lev.6/22, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 72

Katalog No **:** 73

Buluntu Yeri **:** Tophane Şapel B

Buluntu Tarihi **:** 2007

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), az gözenekli, ince taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey yeşil sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk sırlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada dikey çizgiler arasında spiral motifi görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

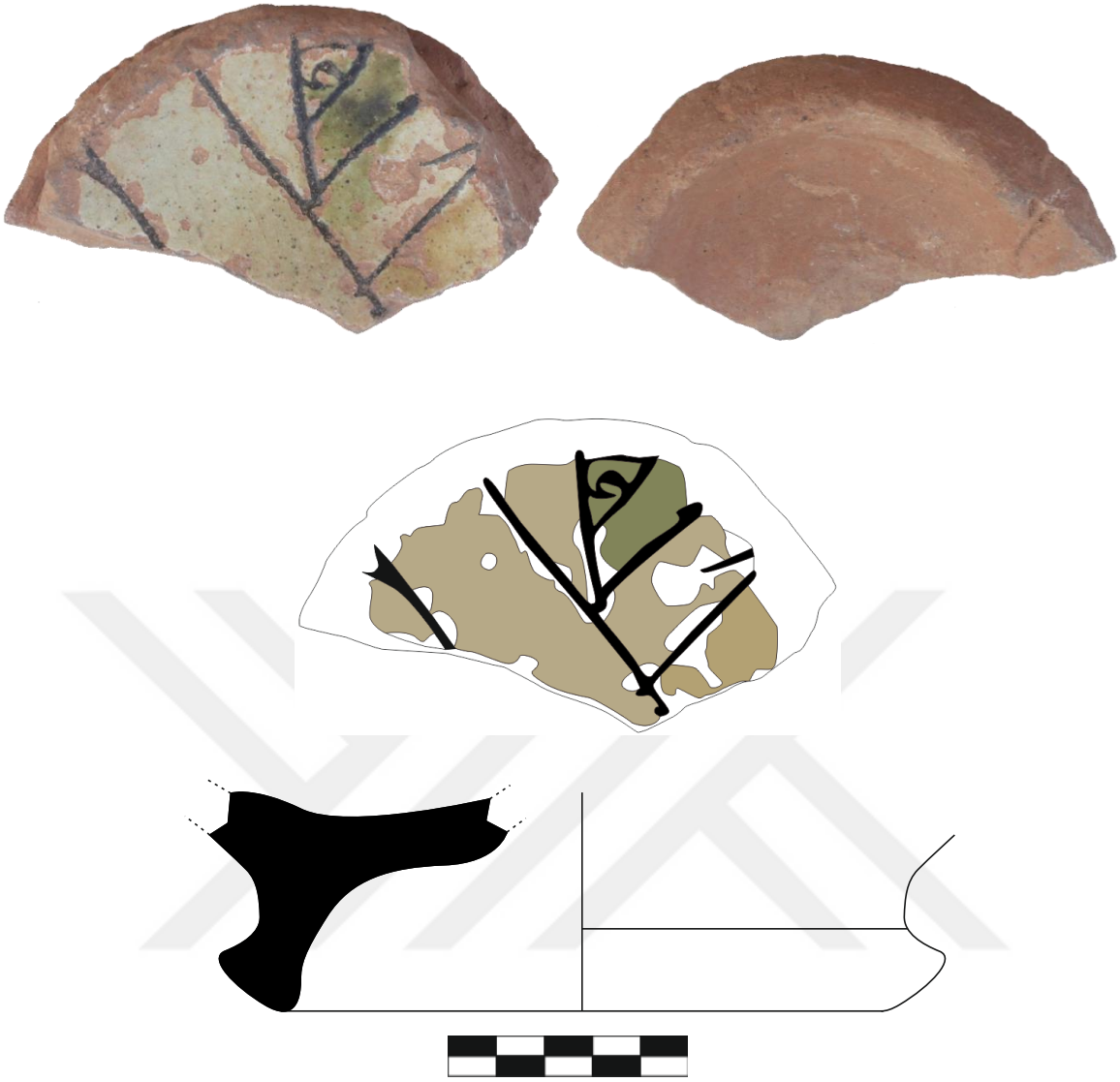

Çizim 2 73

Katalog No **:** 74

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Halka tipli, alçak boyutlu, geniş çaplı kaide, kaideden küresel formda uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 6/2), ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde merkezde madalyonun içerisini iki yana ayıran şeridin bir yanında stilize bitkisel motifler diğer yanında geometrik çizgisel motifler yer almaktadır. Ağız kenarında geniş bir bant içerisinde çift sıra şerit ile bölümlendirilmiş alanlara içi spiral dolu stilize yıldız motifleri yer almaktadır. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf.161/876, (13-14. yüzyıl); Piltz, 1996: 52, no.35 grup V (geç 13-14. yüzyıl); Bakirtizs, 1989: 80-81, 82-83, (13-14. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.5/ii.J9509, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 74

Katalog No **:** 75

Buluntu Yeri **:** İçkale Saray

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta yükseklikte, geniş çaplı kaide, dışa dik uzanan gövde parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 10,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), gözeneksiz, ince kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımlarda sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız.

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumdan gövdeye uzanan bölümde daire içine alınan iki adet stilize çiçek motifi ve bunları ayıran dikey şeritler görülmektedir. Motifler daire içerisinde ayna yansıması şeklinde konumlandırılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf,2004: Taf.74/150 (13-14. yüzyıl); Yener,2017: 127, Res.no. 148 a-b, (13-14. yüzyıl); Piltz, 1996: 18-19 26 28-29, 34, 35, 36, 37, (geç 13-14. yüzyıl); Redford, 2001: 107, Fig.18:1, (13-14. yüzyıl); Bakirtizs, 1989: 108-109, (13-14. yüzyıl)

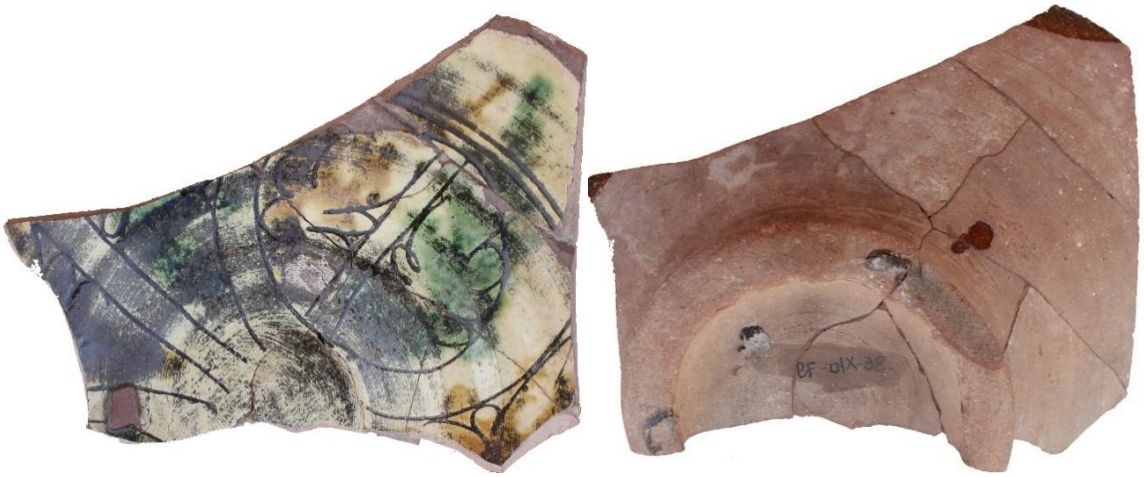

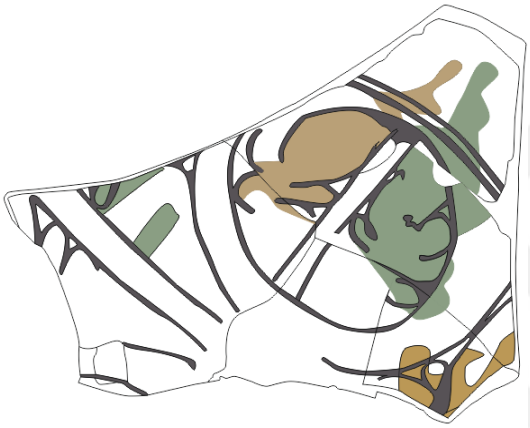

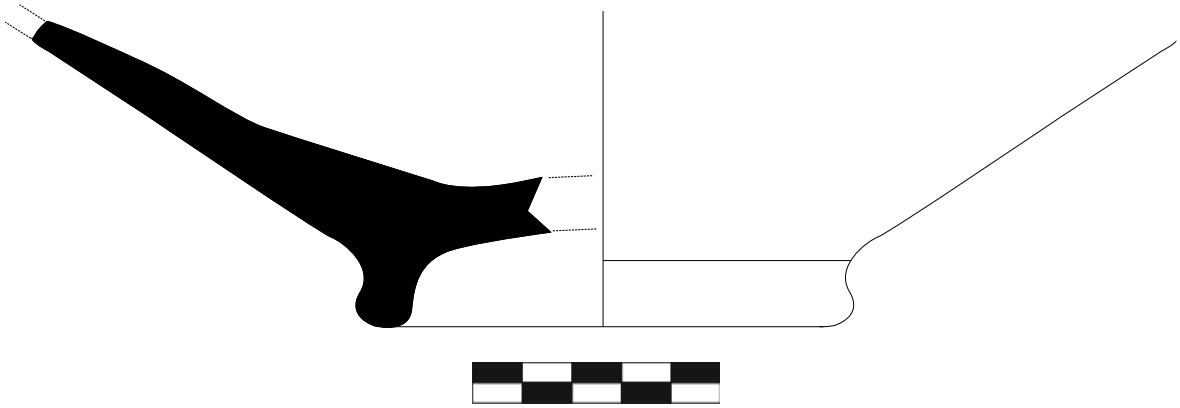

Çizim 2 75

Katalog No **:** 76

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2000

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), gözeneksiz, ince kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız.

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde motif belli olmamaktadır. Dikey çizgiler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: taf. 74/150 (13-14. yüzyıl); Yener,2017: 127, Res.no. 148 a-b, (13-14. yüzyıl); Piltz, 1996: 46, kat.no. 29 grup IV, (geç 13-14. yüzyıl); Redford, 2001: 107, Fig.18:1, (13-14. yüzyıl)

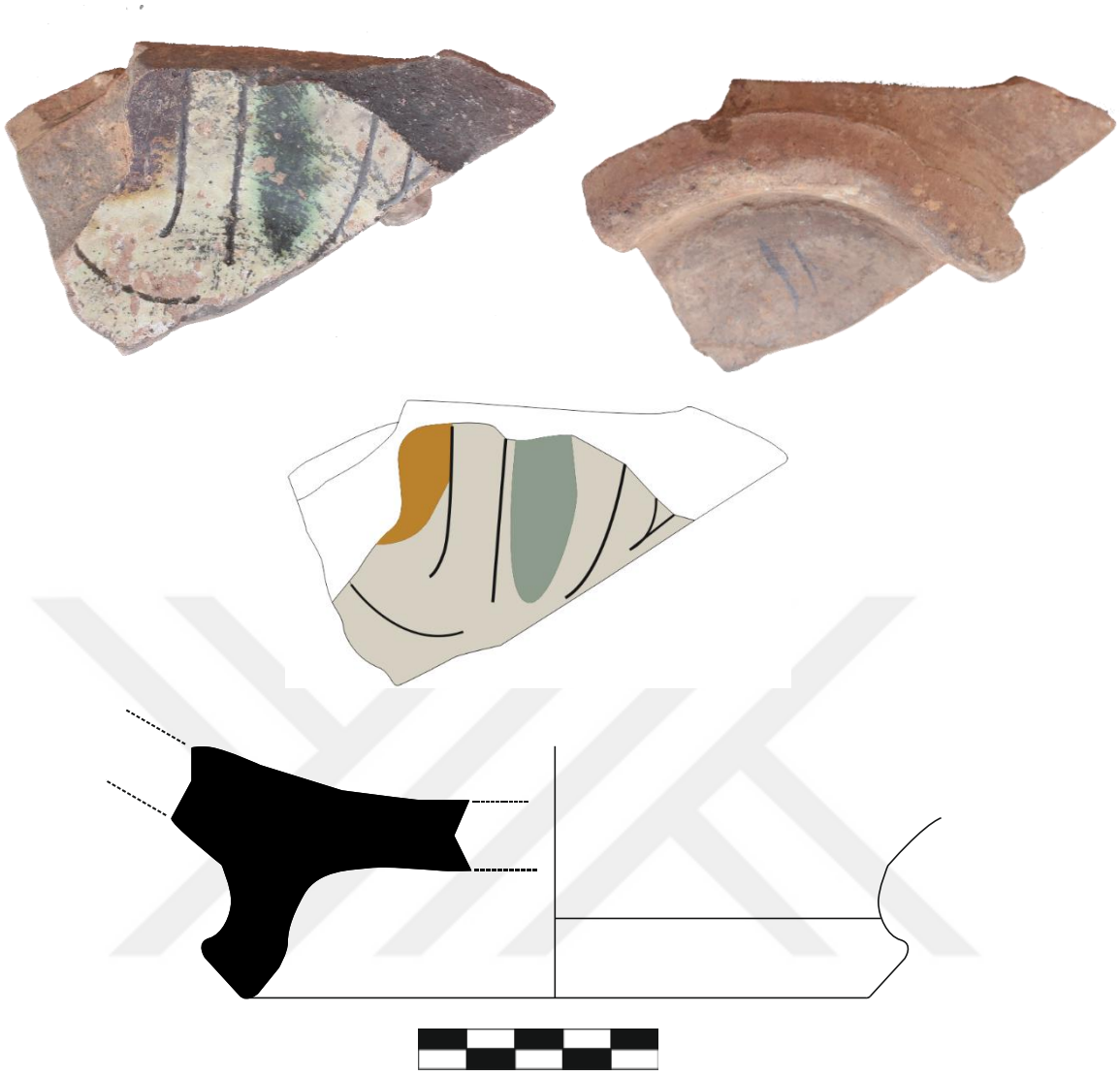

Çizim 2 76

Katalog No **:** 77

Buluntu Yeri **: -**

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5 YR 5/8), ince gözenekli, kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde motif tam olarak belli olmamaktadır. Dikey düz çizgiler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: taf. 74/150 (13-14. yüzyıl); Yener,2017: 127, Res.no. 148 a-b, (13-14. yüzyıl); Piltz, 1996: 46, kat.no. 29 grup IV, (geç 13-14. yüzyıl); Redford, 2001:107, Fig.18:1, (13-14. yüzyıl)

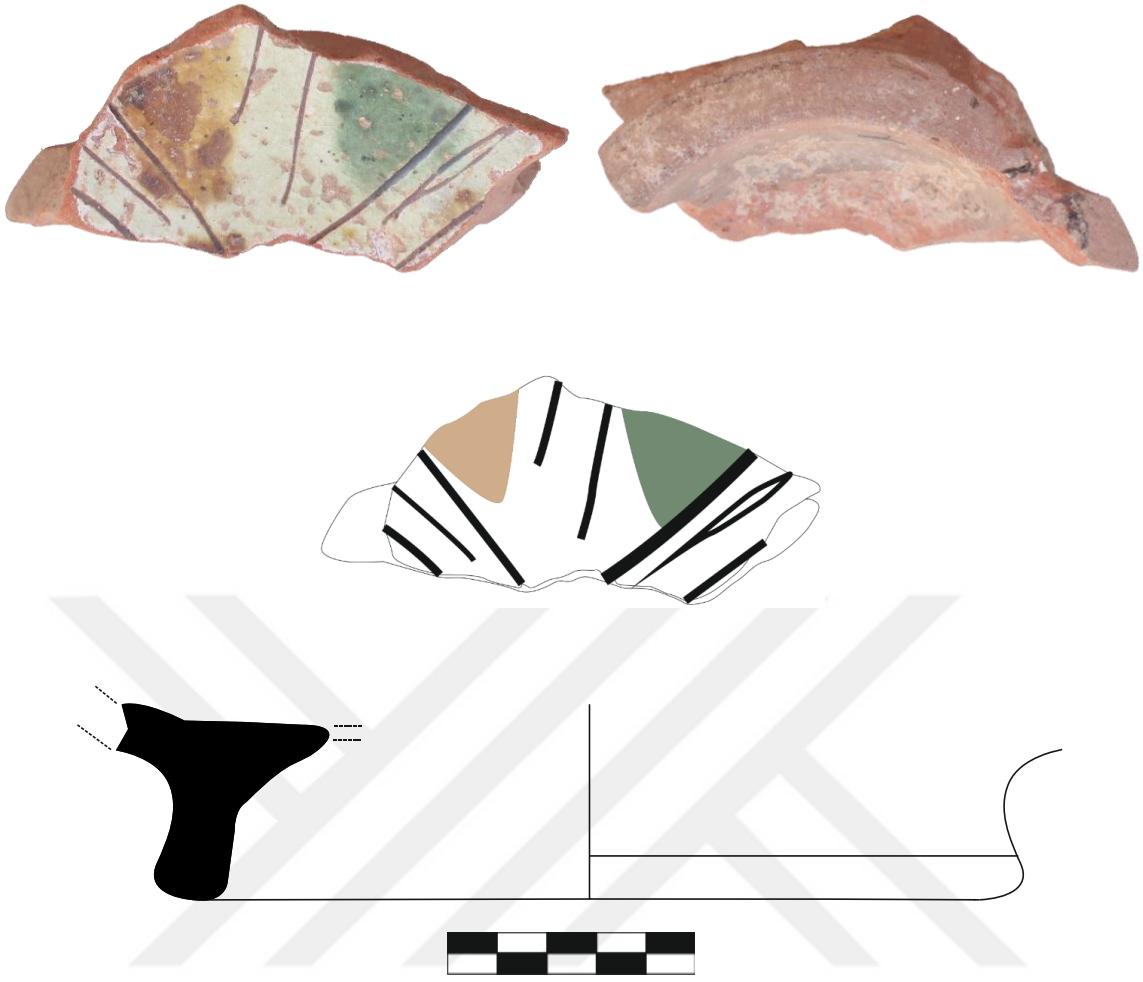

Çizim 2 77

Katalog No **:** 78

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 6,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 7.5YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada dikey ve yatay düzende geometrik çizgiler çiçek motifi oluşturmaktadır. Arada kalan bölümler spiraller ile dolgulandırılmıştır.

Dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **:** Yener, 2017: 131, res. 167 a-b, (13.-14. yüzyıl); Böhlendorf, 2004, taf.171/952, (13. yüzyıl); Lane, 1937: taf. 22, 2, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 78

Katalog No **:** 79

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, küçük boyutlu kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzey merkezdeki madalyonda üçgen bölüm içerisinde stilize edilmiş dilimli yaprak motifi görülür.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004, taf.74/150 (13-14. yüzyıl); Parman, 1978: res.4, (13-14. yüzyıl); Waksman, 2014, Fig.7/BYZ209, (13. yüzyıl); Piltz, 1996: 67, No.50, No.56, (14. yüzyıl)

Çizim 2 79

Katalog No **:** 80

Buluntu Yeri **:** Tersane ile Kızılkule arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak kaide

Form **:** Halka tipli, küçük çaplı kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,6 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), seyrek-ince gözenekli, ince taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda stilize bitkisel motif yer almaktadır. Motifin üzeri koyu sarı renk boya ile vurgulanmıştır.

Dış yüzeyde mevcut kısımlarda gövdeyi saran daire motifleri vardır.

Benzer Örnek **: Bezeme:** François, 1997:420, Fig.3/33, (13-14. yüzyıl); Çeken,2005: 284, kat.no. 346, (14. yüzyıl), Özkul-Fındık, 2013: foto.16, (13. yüzyıl)

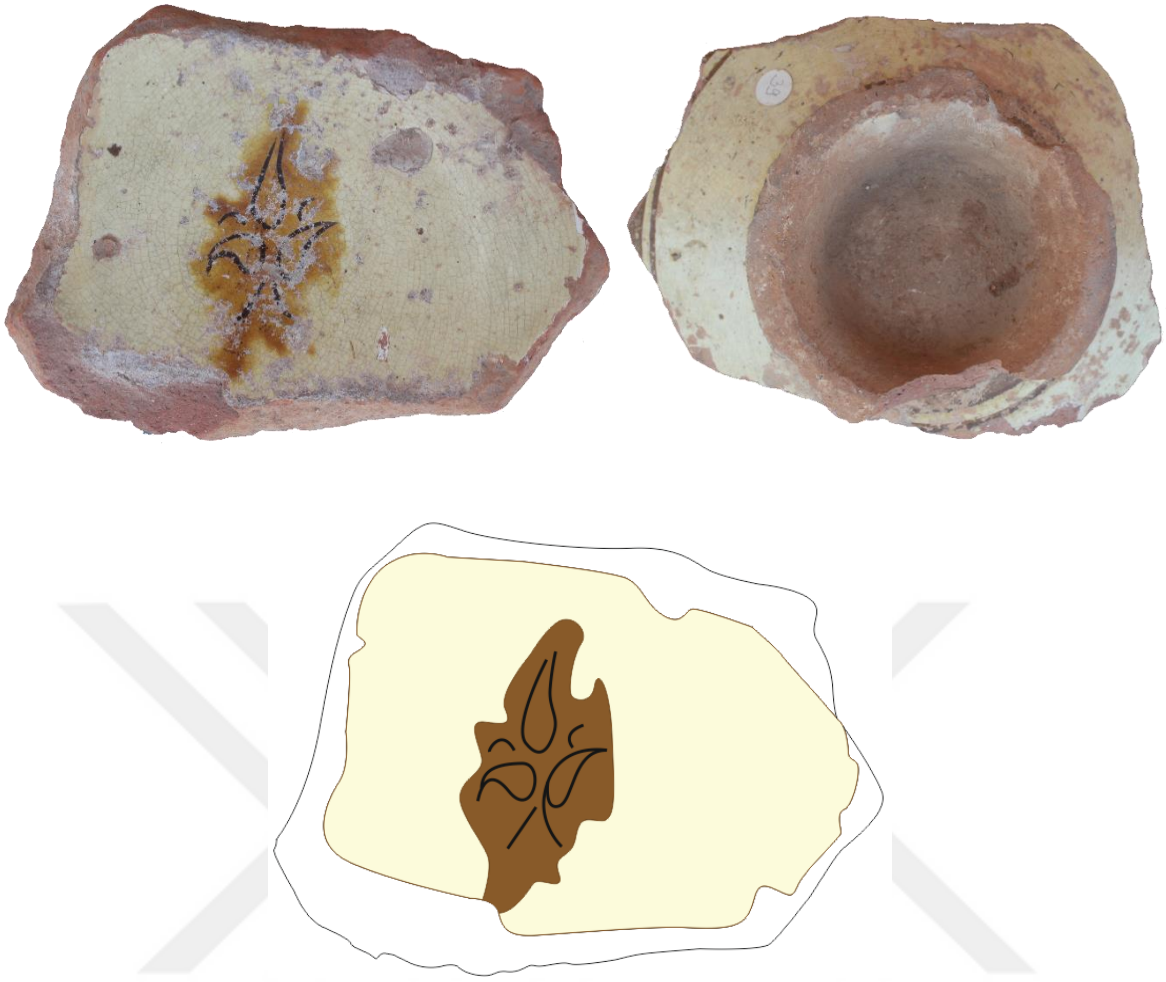

Çizim 2 80

Katalog No **:** 81

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), ince-az gözenekli, ince kireç ve kum katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde motif anlaşılamamaktadır. Geometrik çizgiler görülmektedir. Üçgen içerisinde spiral dolgu motifi vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Papanikola-Bakirtzis, 1989: 82-83, (14. yüzyıl)

Çizim 2 81

Katalog No **:** 82

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/ G-I/II

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 6/2), taşçık katkılı, sık gözenekli

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renkli astar, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada kompozisyon belli olmamaktadır. Geometrik dikey şeritler ile üç bölüme ayrılmış ve her bir bölümde farklı renkte boyanmış motifler görmekteyiz.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 82

Katalog No **:** 83

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), ince-az gözenekli, ince kireç ve kum katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsızdır

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde daire içerisinde şeritlere ayrılmış, spiral dolgulu motifler görülmektedir. Geometrik motiflerin formları anlaşılamamaktadır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Vroom, 2019: 122-123, (14. yüzyıl)

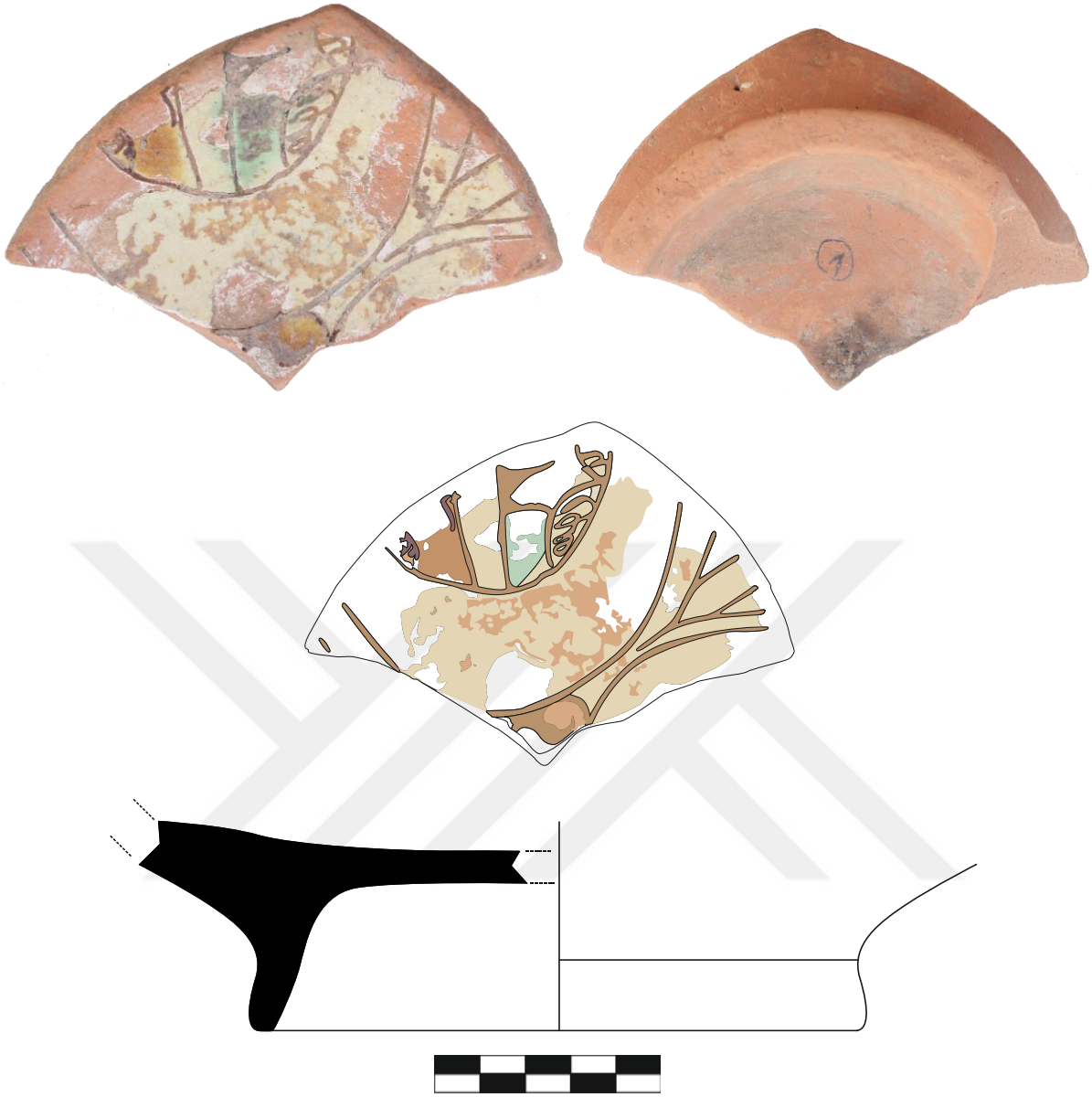

Çizim 2 83

Katalog No **:** 84

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray G-I-II

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaideli

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), katkılı, gözenekli

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada dairesel geometrik motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

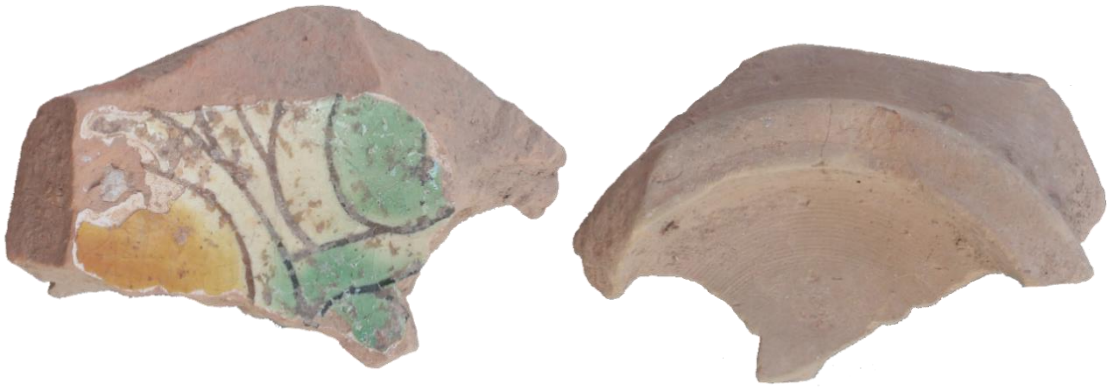

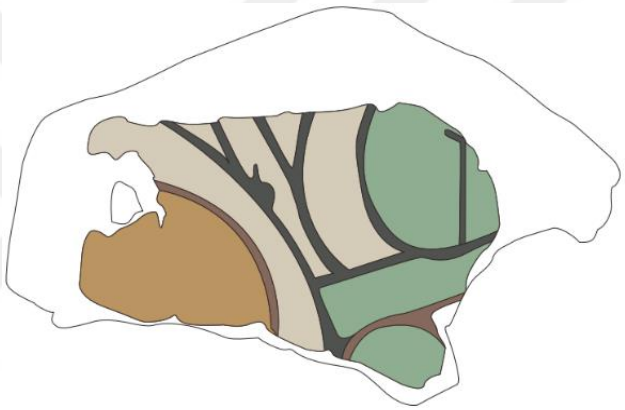

Çizim 2 84

Katalog No **:** 85

Buluntu Yeri **:** İçkale/Hamam

Buluntu Tarihi **: 2020**

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta yükseklikte, orta çapta kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,0 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), ince gözenekli, yoğun taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada bezeme anlaşılamamaktadır. Geometrik çizgiler görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004, taf. 125/571, (14. yüzyıl)

Çizim 2 85

Katalog No **:** 86

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/G-I-II

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, alçak kaideli

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), ince gözenekli, az ve sık kum ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde birbirini yatay ve dikey kesen çizgiler ile motifler oluşturulmuştur. Mevcut parçada tahribattan dolayı kompozisyon anlaşılamamaktadır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

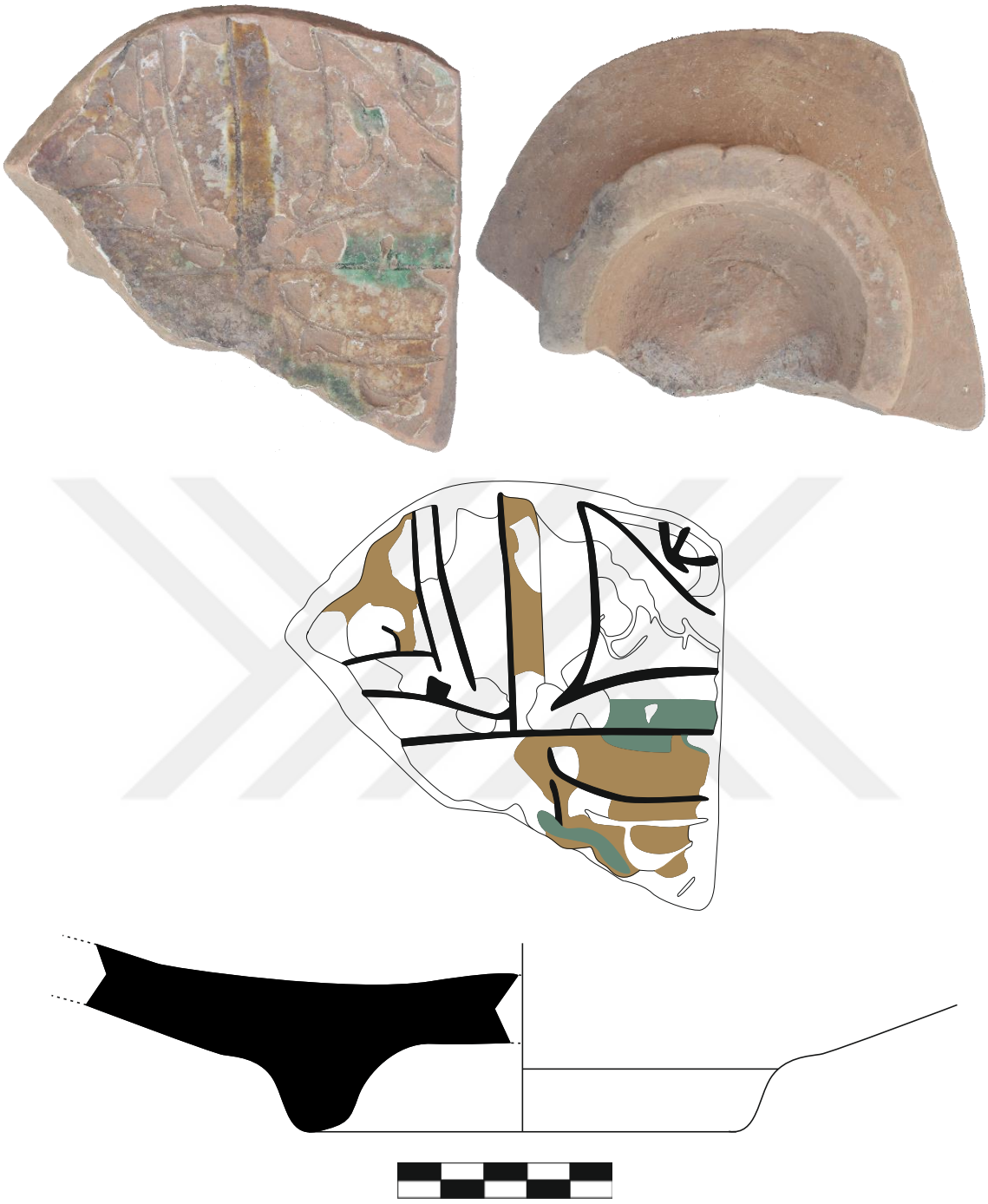

Çizim 2 86

Katalog No **:** 87

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/G-I-II

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 5YR 6/2), ince-az gözenekli, kum ve az taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde geometrik dikey çizgiler görülmektedir. Bezeme anlaşılamamaktadır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Özkul-Fındık, 2014: 126, (14. yüzyıl)

Çizim 2 87

Katalog No **:** 88

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Yüksek ayaklı, dışa taşkın ve uzun boyunlu kadehvari kaide formu

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm - **Kaide Yüksekliği:** 5,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5YR 7/4-7/6), sık dokulu ve ince gözenekli

Sır **:** İç ve dış yüzeyler açık sarı sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyin kaide seviyesinden itibaren beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yatay ve dikey çizgiler birbirlerini keserek kafes motifini andıran kareler oluşturmaktadır. Yüzeyde dağınık halde koyu sarı renk boyalar görülmektedir.

Dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Piltz, 1996: 21, no.4, (14. yüzyıl); Böhlendorf, 2004: taf.73/147-148, (13-14. yüzyıl); Karamağaralı N., 2007: 147, foto.25/b, (13-14. yüzyıl); Rice, 1930: res. 4/4, (14. yüzyıl)

Form: François, 2001: 162, Plt.7/79-80; Öztaşkın, 2013:106; Vroom, 2014:155, Fig.1, (14. yüzyıl)

Çizim 2 88

Katalog No **:** 89

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek, kadehvari kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 4 cm – **Kaide Yüksekliği:** 1,9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk sırlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde dairesel bir madalyonun içerisinde iki sıra şerit ile bölünmüş, ortası boş yanları spiral ile dolgulandırılmış bezeme görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form:** François, 2001: 162, Plt.7/79-80, (14. yüzyıl); Öztaşkın, 2013:106; Vroom, 2014:155, fig.1, (14. yüzyıl)

Çizim 2 89

Katalog No **:** 90

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halk tipli, orta yükseklikte, geniş çaplı kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 7.5YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzeyde mevcut kısımlarda sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzeyde astar görülmez

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut kısımda merkezi konumda dikdörtgen içerisinde kafes/tarama motifi vardır. Bu motife bağlı olarak gövdeye doğru çeşitli geometrik motif oluşturan şeritler uzanmaktadır. Bu motiflerin içerisi yatay çizgiler ile taranmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: taf. 149/764 (14. yüzyıl)

Bezeme: Piltz, 1996: 36, (14. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.6/i.J9508, (14. yüzyıl)

Çizim 2 90

Katalog No **:** 91

Buluntu Yeri **:** İçkale Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** -

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 8,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), ince kireç ve taşçık katkılı, sık-ince gözenekli

Sır **:** İç ve dış yüzeyler açık sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde bitkisel motifli çiçekler, yapraklar ve geometrik madalyonlar ile iç içe geçmiş kazıma bezemeler görülür.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Papanikola-Bakirtzis, 1989: 108-109, 111, 114-115, 116-117, (14. yüzyıl); Piltz, 1996: 18-19 26 28-29, 34, 35, 36, 37, (geç 13-14. yüzyıl).

Çizim 2 91

Katalog No **:** 92

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı/Sarnıç

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), ince kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey açık yeşil sırlı, dış yüzey yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-15. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde sekiz dikdörtgen şerit merkezi konumdan gövdeye doğru uzanarak çarkıfelek motifi oluşturmaktadır. Bu şeritlerin arası kafes/tarama motifi ile doldurulmuştur. Şeritler ardışık olarak yeşil ve kahverengi boyalıdır.

Dış yüzey mevcut parça bezemesizdir.

Benzer Örnek **:Bezeme:** Doğer ve Armağan, 2020, 93. Tablo 13, (14-15. yüzyıl); Gök – İpekçioğlu ve Buğdaycı ve Duğan, 2020: 191, 22a-22b, 23a-23b, (14. yüzyıl); Gök-Gürhan, 2009a, 57, tab.7, (14-15. yüzyıl); Gök-Gürhan, 2008, 76, Tablo 3/20, 21, (14-15. yüzyıl); Gök-Gürhan, 2010a, 300, tab. 6, (14-15. yüzyıl); Yılmazyaşar ve Karasu, 2022: 360, tab.V/111 (13-15. yüzyıl)

Çizim 2 92

Katalog No **:** 93

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Tabak/Kase

Form **:** Geniş çaplı, kalınlaştırılmış ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 14,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kahverengi (Munsell 7.5R 5/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde ağız kenarında enli bant içerisinde kısa çizgiler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004, taf. 168/924, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 93

Katalog No **:** 94

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin Güneyine Bitişik Alan

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı, dışa kavisli ağız parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 24,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 7.5YR 5/6), ince gözenekli, ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk, dış yüzey sarımsı yeşil sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzey beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde ağız kenarında üç sıra şerit motifi vardır. Mevcut gövde parçasında ince bitkisel motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:Form:** Böhlendorf, 2004, Taf.149/767 (13-14. yüzyıl); Vroom, 2014: fig.1, (14. yüzyıl); Fındık, E., 2002: res. 6/22 K-141 (13. yüzyıl); François, 1995: fig.40, C227, fig.41, (13-14. yüzyıl)

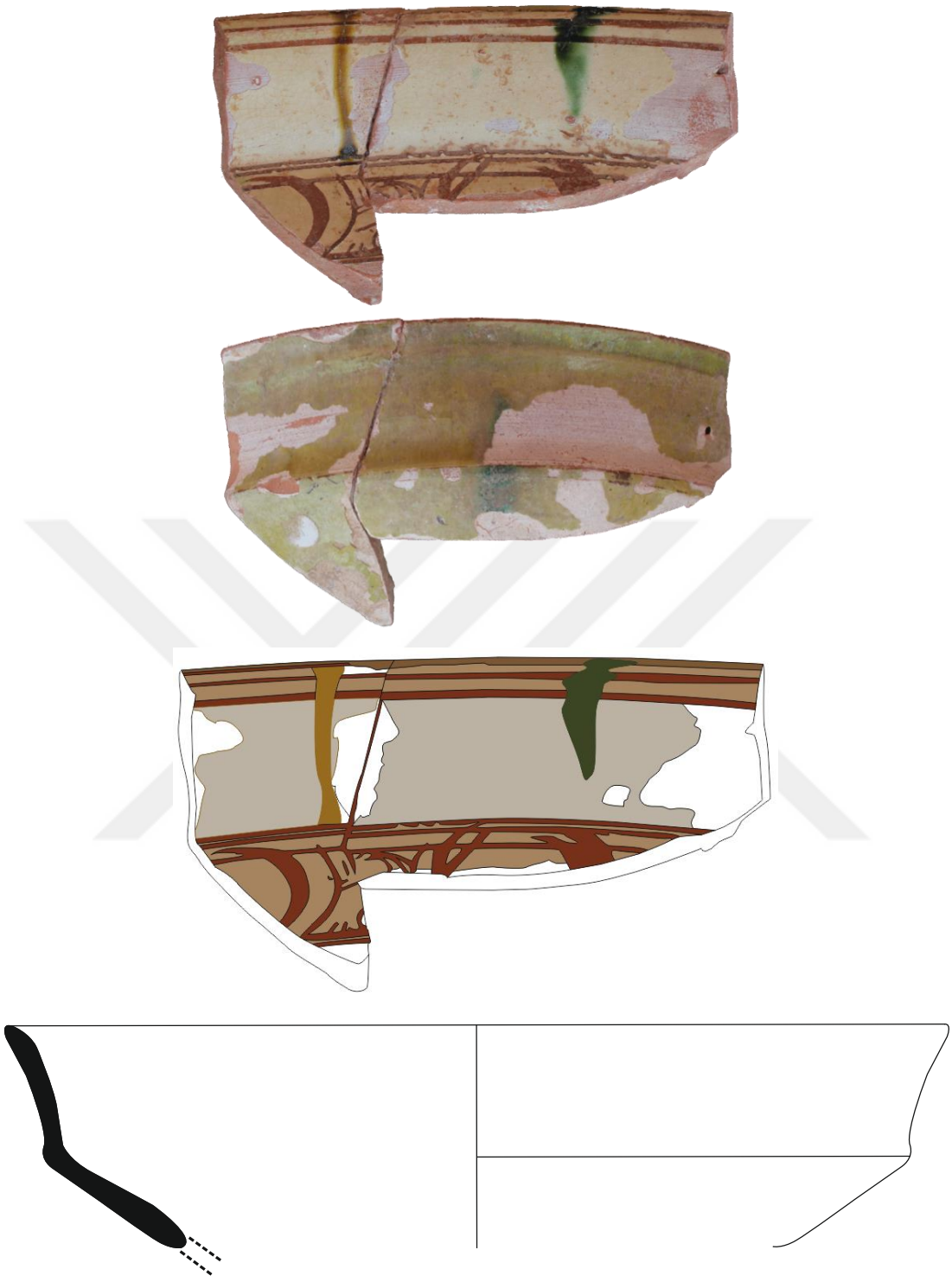

Çizim 2 94

Katalog No **:** 95

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin Güneyi

Buluntu Tarihi **:** 2003

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı, basit ağız kenarı, içe kavisli gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 24,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), az-seyrek gözenekli, ince kireç ve kum katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey ve dış yüzeyin ağız kenarları beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde ağız kenarı boyunca enli bant içerisinde belirli aralıklarla kalın üç ince dört çizgi motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

İç ve dış yüzeyin ağız kenarlarında koyu sarı renk boya görülmektedir.

Benzer Örnek **:** Bursalı, 2007: lev. 83-84-86-87-88-91, (14. yüzyıl); Böhlendorf, 2004, taf. 80/211, (14. yüzyıl); Spieser, 1996: lev.56/532, (14. yüzyıl)

Çizim 2 95

Katalog No **:** 96

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Tabak

Form **:** Geniş çaplı, içbükey gövdeli, içe kavis yapan ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 31 cm **– Mevcut Yükseklik:** 4,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Sarımsı kırmızı (Munsell 5YR 5/6), gözenekli, ince taşçık ve kum katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf sarı renk sırlı, dış yüzey yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** İki Renk Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde ağız kenarında enli bant içerisine kazıma ile oluşturulmuş bir ters bir düz ve ardışık şekilde sıralanan "V" çizgileri ile oluşturulan motiflerin içerisine bir spiral motifi yerleştirilmiştir. Tabağın kırık parçasında kafes/tarama motifi görülmektedir.

Benzer Örnek **: Bezeme ve Form:** Böhlendorf, 2004: 137/663 (14.yüzyıl), 75/159, 72/144, (14. yüzyıl); Doğer, 2004: 30, res. 13, (14. yüzyıl); Doğer, 2005: 127, (14. yüzyıl); Öztaşkın, 2009: 533, Lev.2, (14. yüzyıl); Gök – İpekçioğlu ve Buğdaycı ve Duğan, 2020: 191, 22/a-b, 23/a-b, (14. yüzyıl); Gök-Gürhan, 2010a: 300, tab.6, (14. yüzyıl); İnanan, 2010: 186,219,270,278, (14. yüzyıl)

Çizim 2 96

Katalog No **:** 97

Buluntu Yeri **:** İçkale kilisesinin Batı Cephesi

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı, kalınlaştırılmış ağız kenarı

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 2,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), ince-seyrek gözenekli, ince taşçık katkılı, ince-sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı dış yüzey mevcut kısımlar sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı dış yüzey mevcut kısımlar astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde bezeme kompozisyonu tahribattan dolayı belli olmamaktadır. Dış yüzeyin mevcut kısımları bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: taf.45/2, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2 97

Katalog No **:** 98

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), sık gözenekli, taşçık ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde kompozisyon tam anlaşılamamaktadır. Mevcut parçada belirli bir alan içerisinde art ardına sıralanmış spiral motifler görülmektedir.

Dış yüzey mevcut parçada bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf.68/122 (12-13. yüzyıl), taf.86/265 (13. yüzyıl), taf.144/725 (13. yüzyıl), taf.146/744 (12. yüzyıl ikinci yarısı); Özal,2004: kat.no. 80, (12. yüzyıl); François, 1997: 429, fig.9/102, (13. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.2: AN7023, fig.3: AN7035, (13. yüzyıl)

Çizim 2 98

Katalog No **:** 99

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 8,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/2), kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımda sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde dağınık şekilde tasarlanmış çizgisel yelken/üçgen motifleri görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Redford ve Blackman, 2005: 142, Grup II-NN, Fig. 26, (13. yüzyıl); Öney, 1992: 134, res. 91, (13. yüzyıl)

Çizim 2 99

Katalog No **:** 100

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak gövde parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 4,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), ince gözenekli, az kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı sırlı, dış yüzey yeşil sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde bezeme kompozisyonunun tamamı görülmemektedir. Yarım daireler sıralanarak motif oluşturmaktadır. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf.141/698, (13. yüzyıl)

Çizim 2 100

Katalog No **:** 101

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 14,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 10R 6/4), ince-sık gözenekli, kireç ve kum katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada çift sıra enli bant içerisinde kalın kufi yazı taklidi bezeme yapılmıştır. Yazıların arasında kalan boşluklar spiral motifi ile dolgulandırılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Dark,2002:71, 33, (13. yüzyıl); Doğer,2002: 258, Şek.15-16, (11-13. yüzyıl)

Çizim 2 101

Katalog No **:** 102

Buluntu Yeri **:** Kilise-Tersane arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 10,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), gözeneksiz, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, dış yüzey koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **: B**oyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada enli bant içerisinde kufi yazı taklidi motifler görülmektedir. Kufi yazıların araları spiral motifler ile dolgulandırılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Dark,2002:71, (13. yüzyıl) 33; Doğer, 2002: 258, Şek.15-16, (11-13. yüzyıl)

Çizim 2 102

Katalog No **:** 103

Buluntu Yeri **: İ**çkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Ucu yuvarlatılmış ağız kenarı

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 8,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembe (Munsell 2.5YR 8/4), kireç katkılı, sık ve sert dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, dış yüzey koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut kısımlarda enli bant içerisinde ters-yüz şekilde sıralanan üçgenler oluşturulmuştur. Bunların içerisi spiral yıldız ile doldurulmuştur. Yeşil renk boya ile hareketlendirilmiştir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: Taf.161/876 (13. yüzyıl); Bakirtizs, 1989: 80-81, 82-83, (13-14. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.5/ii.J9509, (13. yüzyıl)

Çizim 2 103

Katalog No **:** 104

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde enli bant içerisinde düğüm/örgü motifi görülmektedir. Bu düğüm/örgü içerisinde helezon motifi görülmektedir. Mevcut parçanın bir kısmında görülen kazıma motifinden gövdeye doğru seramiği diğer alanlarında bezeme olduğunu anlayabiliyoruz.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: taf.114/476 (13. yüzyıl), taf.52/49 (12. yüzyıl), taf.73/146 (13-14. yüzyıl), taf.140/668 (12-13. yüzyıl), taf.156/823 (12-13. yüzyıl), taf.160/858 (13-14. yüzyıl), taf. 164/892 (13. yüzyıl); Thompson, 2006: Plt.4, (13. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1989: 78-79, 134-135, 136-137, 138-139, (14. yüzyıl)

Çizim 2 104

Katalog No **:** 105

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 7,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde üst üste üç sıra bantlar içerisinde birbirini takip eden örgü/düğüm motifleri ve bunların içinde spiral dolgular vardır. Bu bandın altında ve üstündeki bantlarda bezemeler tam olarak anlaşılamamaktadır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004: taf.114/476, (13. yüzyıl), taf.52/49 (12. yüzyıl), taf.73/146 (13-14. yüzyıl), taf.140/668 (12-13. yüzyıl), taf.156/823 (12-13. yüzyıl), taf.160/858 (13-14. yüzyıl), taf. 164/892 (13. yüzyıl); Thompson, 2006: Plt.4, (13. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 2014: 78-79, 134-135, 136-137, 138-139, (14. yüzyıl)

Çizim 2 105

Katalog No **:** 106

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 5,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey şeffaf sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito

Tarihlendirme **:** 13.-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut bölümde düğüm/örgü motifi içerisinde dört çizgi tarama motifleri görülmektedir. Yeşil renk boya akıtılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf.114/476 (13. yüzyıl), taf. 52/49 (12. yüzyıl), taf.73/146 (13-14. yüzyıl), taf.140/668 (12-13. yüzyıl), taf.156/823 (12-13. yüzyıl), taf.160/858 (13-14. yüzyıl), taf. 164/892 (13. yüzyıl); Thompson, 2006: Plt.4, (14. yüzyıl); Avissar ve Stern, 2005, Fig.25/22, (13-14. yüzyıl); François, 2001: 335, Fig.8/IST118, (13-14. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1989: 78-79, 134-135, 136-137, 138-139, (14. yüzyıl)

Çizim 2 106

Katalog No **:** 107

Buluntu Yeri **:** İçkale Saray Döşeme Kotu

Buluntu Tarihi **:** 2003

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 4,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Koyu kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/5), sık gözenekli, ince taneli, sert dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde ince çizgiler halinde kazınarak yapılmış geometrik karakterli, geniş bantlara ayrılmış bezeme görülmektedir. Ardışık olarak yeşil ve hardal sarısı renk bantların içlerine uygulanmıştır. Yuvarlak formlu bantların aralarında kalan üçgenler spiraller ile dolgulandırılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Özdeniz, 2019:61,kat.no.18, (13-14. yüzyıl); kat.no.90, (14. yüzyıl); Parman, 1978, res.58a,b,c, (14. yüzyıl)

Çizim 2 107

Katalog No **:** 108

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ce dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada ardışık olarak sıralanan dalga ve düz çizgiler ile oluşturulmuş motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Vroom, 2014: 161, Fig.6 (14. yüzyıl); Özkul-Fındık, 2011: 215, Lev.13/72 (13-14. yüzyıl); Piltz, 1996: 76, (14. yüzyıl)

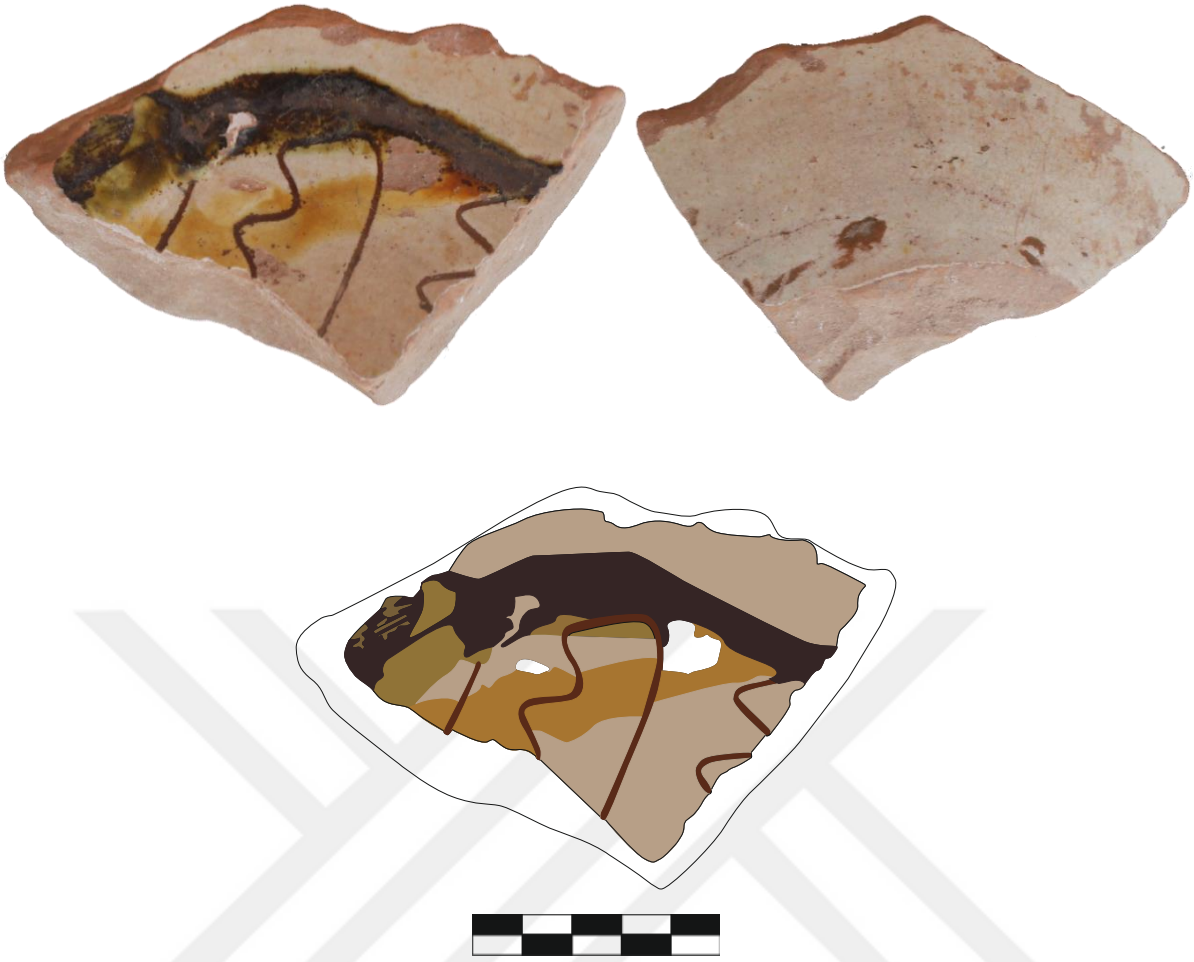

Çizim 2 108

Katalog No **:** 109

Buluntu Yeri **:** Kızılkule – Tersane arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 5,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yarım daire içerisinde stilize bitki yaprakları ve boşluklarda spiral dolgular görülmektedir. Geometrik motiflerin kompozisyonu anlaşılamamaktadır.

Benzer Örnek **:** Yener,2017: Res. No. 156 a-b, (13-14. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1989: 108-109, (14. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.6/ii.J9512, (14. yüzyıl)

Çizim 2 109

Katalog No **:** 110

Buluntu Yeri **:** Kızılkule – Tersane – Tophane Ekseni Proje Kazısı

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 6,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), seyrek-ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde geometrik motifler ve stilize yaprak dalları, spiraller görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Yener,2017: Res. No. 156 a-b, (13-14. yüzyıl).; Papanikola-Bakirtzis, 1989: 108-109, (14. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.6/ii.J9512, (14. yüzyıl)

Çizim 2 110

Katalog No **:** 111

Buluntu Yeri **:** Tersane-Kızılkule arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 5,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde bitkisel sarmaşık motifi içerisinde stilize çiçek motifi görülmektedir. Boş alanlar spiraller ile dolgulandırılmıştır.

Benzer Örnek **:** Yener,2017: Res. No. 156 a-b, (14. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1989: 108-109, (14. yüzyıl); Tömöry, 1977: fig.6/ii.J9512, (14. yüzyıl)

Çizim 2 111

Katalog No **:** 112

Buluntu Yeri **:** Kızılkule Tersane Tophane Ekseni Proje Kazısı

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak gövde parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 5,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 5YR 6/6), gözeneksiz, seyrek kireç katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeydeki kompozisyon tam anlaşılamamaktadır. Mevcut parçada geometrik motifler içerisine dolgulandırılmış spiral motifler görülmektedir. Yüzeyde sarı ve yeşil renk boya akıtma yapılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Papanikola-Bakirtzis, 1989:78-79, (14. yüzyıl)

Çizim 2 112

Katalog No **:** 113

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Proje Kazısı

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 3,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), gözenekli, kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada spiral motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Papanikola-Bakirtzis, 1989: 78-79, (14. yüzyıl)

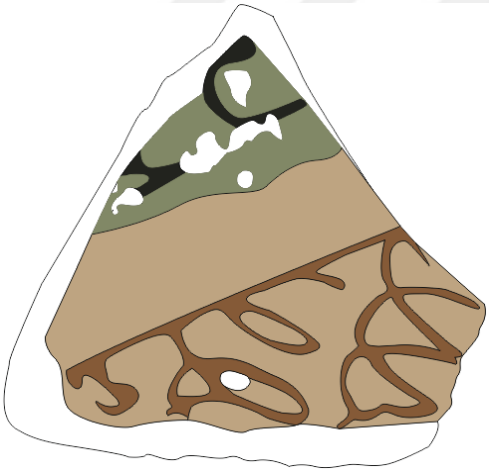

Çizim 2 113

Katalog No **:** 114

Buluntu Yeri **:** Tersane-Kızılkule arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 7,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 7/4), ince gözenekli, orta-ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde motifin tamamı belli olmamaktadır. Düz, dalgalı çizgiler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 114

Katalog No **:** 115

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 5,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 5YR 6/6), orta gözenekli, kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey kahverengi sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada içbükey çift sıralı üçgen motifi görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Papanikola-Bakirtzis, 1989: 82-83, (14. yüzyıl)

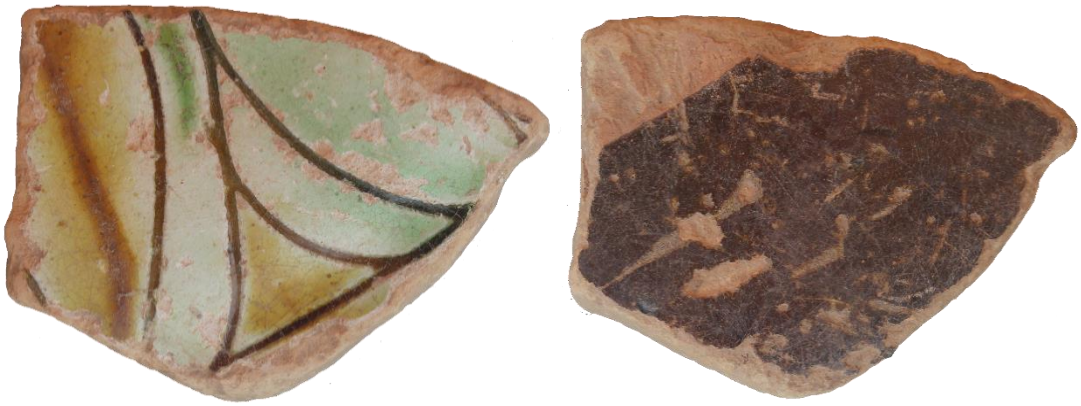

Çizim 2 115

Katalog No **:** 116

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 4,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), orta-seyrek gözenekli, az taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler açık sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde formu belli olmayan geometrik motifler ve içerisinde spiral dolgular görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Piltz,1996:57 no.40 grup VI, (14. yüzyıl); Redford, 2001, fig.17;2 14;2, (14. yüzyıl); Yener,2017: 134, Res.no. 181 a-b, (14. yüzyıl); François, 1995: fig.14/C88-89-91-94, (14. yüzyıl)

Çizim 2 116

Katalog No **:** 117

Buluntu Yeri **:** Tersane-Kızılkule arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/4-7/6), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde formu anlaşılamayan geometrik bezemeler ve spiral motifler görülmektedir.
Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Böhlendorf, 2004, Taf. 187/10, (14. yüzyıl); François, 1995: fig.14/C88-89-91-94, (14. yüzyıl)

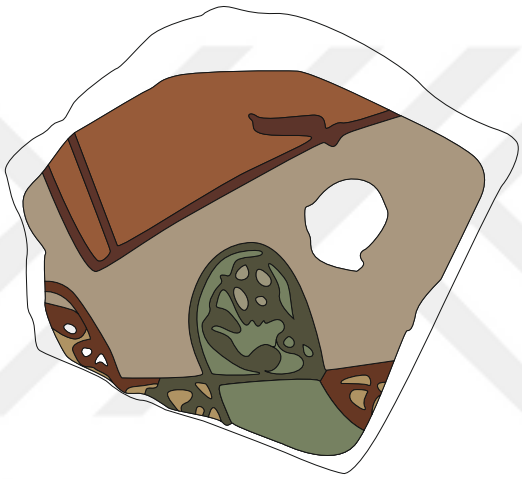

Çizim 2 117

Katalog No **:** 118

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 4,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 10R 5/4), gözeneksiz, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde art arda sıralanmış ve iç içe geçmiş üçgenler, kafes/tarama motifi, çeşitli geometrik motifler görülmektedir. Kompozisyon tam olarak anlaşılamamaktadır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 118

Katalog No **:** 119

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), gözenekli, ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada spiral motifi ve çeşitli geometrik motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 119

Katalog No **:** 120

Buluntu Yeri **:** Kızılkule Tersane Tophane Ekseni Proje Kazısı

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 6,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 5YR 6/6), az ve seyrek kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde çizgisel kazıma ile dikey ve dalgalı motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 120

Katalog No **:** 121

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **: Kase** Gövde parçası

Form **:** Kaide izi belli olan, kırık gövde formu

Ölçüler **: Yükseklik:** 6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5YR 7/4-7/6), sık dokulu ve ince gözenekli

Sır **:** İç ve dış yüzeylerde şeffaf açık sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeylerde beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yatay ve dikey çizgiler birbirini keserek dama/karo motifi oluşturmaktadır. Her bir karenin içine düzensiz spirali andıran çizgiler yapılmıştır. Yüzey açık ve sarı renk boyalar ile rastgele boyanarak hareketlendirilmiştir.

Arka yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf.149/769, (13-14. yüzyıl); Köroğlu, 2012: 23, Şek.II/5, (14. yüzyıl); Dark, 2002: 66, 29/P, (13-14. yüzyıl); Raptis, 2015: 236, fig.5/e, (14. yüzyıl); Özkul-Fındık, 2011: Lev.7/89, (14. yüzyıl); Boas, 1994: 106, Fig.3-3, (13. yüzyıl); François,1997: 429, Fig.9/96, (14. yüzyıl); François ve Vallauri, 2001: 543, Fig.10/3, (14. yüzyıl); Waage, 1933: 314, Fig.10/d, (14. yüzyıl); Piltz, 1996: 21, No.4, (14. yüzyıl)

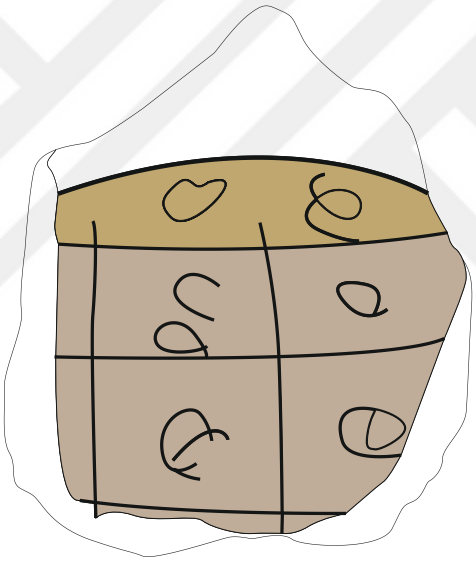

Çizim 2 121

Katalog No **:** 122

Buluntu Yeri **:** İçkale kilisesinin kuzey cephesi

Buluntu Tarihi **:** 2005

Cinsi **:** Kase/Tabak gövde parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 4,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), ince-sık gözenekli, ince taş ve kum katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, mevcut parçada belli bir kısımda yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey mevcut parçada astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde mevcut parçada görünen geometrik çizgiler vardır. Kompozisyon anlaşılamamaktadır. Yeşil renk akıtma vardır. Dış yüzey bezemesizdir. Çark izleri belirgindir.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 122

Katalog No **:** 123

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2002

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 6,1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), ince-sık gözenekli, yoğun-sık ince taşçık ve kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde çift sıra çizgiler altında üç dalga motifi görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Vroom, 2019: 122-123, (14. yüzyıl)

Çizim 2 123

Katalog No **:** 124

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **: 2006**

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 4,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), ince-sık gözenekli, ince taşçık ve kireç katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde geometrik dalga ve çizgi motifleri ile oluşturulan stilize bitkisel motif görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Vroom, 2019: 145, (14. yüzyıl)

Çizim 2 124

Katalog No **:** 125

Buluntu Yeri **:** İçkale kilisesinin doğusundaki II. Tonozlu Mekan

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 5,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 7.5YR 5/6), ince gözenekli, ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk, dış yüzey sarımsı yeşil sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzey beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde geometrik ve ince bitkisel motifler görülmektedir. Kompozisyon anlaşılamamaktadır.

Dış yüzey bezemesizdir**.**

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 125

Katalog No **:** 126

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilise/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5YR 6/8), ince mika katkılı, sık dokulu, sert hamur

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, dış yüzey koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito ve Champleve Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada merkezi madalyon içerisinde bozulmuş stilize palmet motifi, etrafında gövdeye doğru radyal şekilde uzanan şeritler vardır. Bu şeritlerin arasında yeşil renk boya görülmektedir.

Dış yüzey mevcut parçada bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf. 53/54 (12. yüzyıl ortası); Yener, 2017: res.40 a-b, (13. yüzyıl)

Çizim 2 126

Katalog No **:** 127

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilise/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5YR 6/8), ince mika katkılı, sık dokulu ve sert hamurlu

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada merkezi madalyon içerisinde bozulmuş stilize palmet motifi, etrafında gövdeye doğru radyal şekilde uzanan şeritler vardır. Bu şeritlerin arasında yeşil renk boya görülmektedir.

Dış yüzey mevcut parçada bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: Taf.53/54, (12. yüzyıl ortası); Yener,2017: res.40 a-b, (12-13. yüzyıl)

Çizim 2 127

Katalog No **:** 128

Buluntu Yeri **: -**

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Kase/Tabak Kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,6 cm **– Kaide Yüksekliği**: 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5 YR 5/8), ince gözenekli, kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey açık sarı renk sırlı, dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada merkezi madalyonun ve gövdeye uzanan şeritlerin bir bölümü görülmektedir. Kompozisyon hakkında bilgi sahibi değiliz.

Dış yüzey mevcut parçada bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: Taf.53/54 (12. yüzyıl ortası); Yener,2017: res.40 a-b, (12-13. yüzyıl)

Form: François, 1997: 428, Fig.8/97-101, (13. yüzyıl)

Çizim 2 128

Katalog No **:** 129

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilise/Saray

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, ,büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 7/6), orta-sık gözenekli, orta-iri taşçık ve kireç katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz/krem rengi astarlı, dış yüzey astarız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito ve Champleve Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde bozulmuş palmet motifi görülmektedir. Mevcut parçalarda bezemeler tahribattan dolayı anlaşılamamaktadır.

Benzer Örnek **: -**

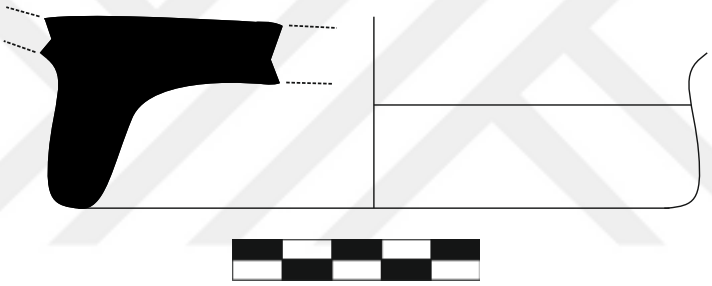

Çizim 2 129

Katalog No **:** 130

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilise/Saray

Buluntu Tarihi **: -**

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell: 7.5 YR 7/4 - 7/6), ince katkılı, sık dokulu, sert hamurlu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk sırlı, dış yüzey mevcut parçada astar gözükmez

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito ve Champleve Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde birbirini takip eden düğüm/örgü motifinin bir bölümü görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Tömöry,1977: Fig.4, (14. yüzyıl); Thompson, 2006: Plt.4, (14. yüzyıl); Papanikola-Bakirtzis, 1989: 78-79, 134-135, 136-137, 138-139, (14. yüzyıl)

Form: François, 1997: 428, Fig.8/97-101; François, 1995: fig.1/c-3, (14. yüzyıl)

Çizim 2 130

Katalog No **:** 131

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin Kuzey Cephesi

Buluntu Tarihi **:** 21.08.2004

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı ağız, düz içbükey uzanan kırık gövde parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 25,4 cm **– Mevcut Yükseklik:** 2,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), seyrek-ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Tek Renk Sırlı Sgraffito ve Champleve Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut ağız kenarında üç sıra enli bandı çerçevelediği düşünülen geometrik çizgiler altında geniş kazıma ile yapılmış üçgen motifler ve bu motiflerin içi ve araları üçgenler içerisinde spiral motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Konservasyon işlemi izleri görülmektedir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Böhlendorf, 2004: taf.75/159, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 131

Katalog No **:** 132

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Ağızdan gövdeye doğru dışa çıkıntı yapan ağız parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 11,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), seyrek-ince gözenekli, az-seyrek kum katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito ve Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut parçada stilize bitkisel yaprak motifi ve şeritler görülmektedir.

Dış yüzeyde dalgalı geometrik motifin bir bölümü görülmektedir.

Benzer Örnek **:** Avissar ve Stern, 2005: 62, Fig. 25/1 (13. yüzyıl); Fındık, E.,2013: 364, kat.no. 309-6 (13. yüzyıl)

Çizim 2 132

Katalog No **:** 133

Buluntu Yeri **:** İçkale Orta Kısım Sektör II, 4F Açması

Buluntu Tarihi **:** 05.07.2021

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince-sık gözenekli, ince kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde eş merkezli daireler ve bu daireler arasında bir satır nokta kabartmalardan oluşan kompozisyon görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Waksman,2014: 266, BYZ114, (13. yüzyıl); Megaw, 1968: 85,86,PI.21c, (13. yüzyıl); Meriç ve Meriç, 2021: 60, Fig.9/3-4 (13-14. yüzyıl); Walksman ve François, 2004: 715, Fig.18/BYZ176/BYZ114/BYZ175, (13. yüzyıl); François, 1997: 425, fig.6/79, (13-14. yüzyıl); Özkul-Fındık, 2007a: 6, örn. 26-28, , (13. yüzyıl); Tömöry, 1980: Plt.75, fig.1, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 133

Katalog No **:** 134

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide Parçası

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 2,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), gözenekli, iri kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzey sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzey beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boyalı Sgraffito Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde eş merkezli çizgiler görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Waksman,2014: 266, BYZ114, (13. yüzyıl); Megaw, 1968: 85,86,PI.21c, (13. yüzyıl); Meriç ve Meriç, 2021: 60, Fig.9/3-4 (13-14. yüzyıl); Walksman ve François, 2004: 715, Fig.18/BYZ176/BYZ114/BYZ175, (13. yüzyıl); François, 1997: 425, fig.6/79, (13-14. yüzyıl); Özkul-Fındık, 2007a: 6, örn. 26-28, , (13. yüzyıl); Tömöry, 1980: Plt.75, fig.1, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 134

Katalog No **:** 135

Buluntu Yeri **: -**

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak/Çanak Gövde Parçası

Form **:** İçe kavis yapan gövde

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 6,9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/2), gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyin tamamı dağınık şekilde noktalar ile bezenmiştir.

Dış yüzeyin mevcut kalan bölümlerinde motif tanımlanamamaktadır. Dairesel motiflerin tamamı görülmemektedir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Özkul-Fındık, 2007a: fig.1/2-6, (11-13. yüzyıl); Gök-Gürhan, 2007, kat.no.3 (13. yüzyıl)

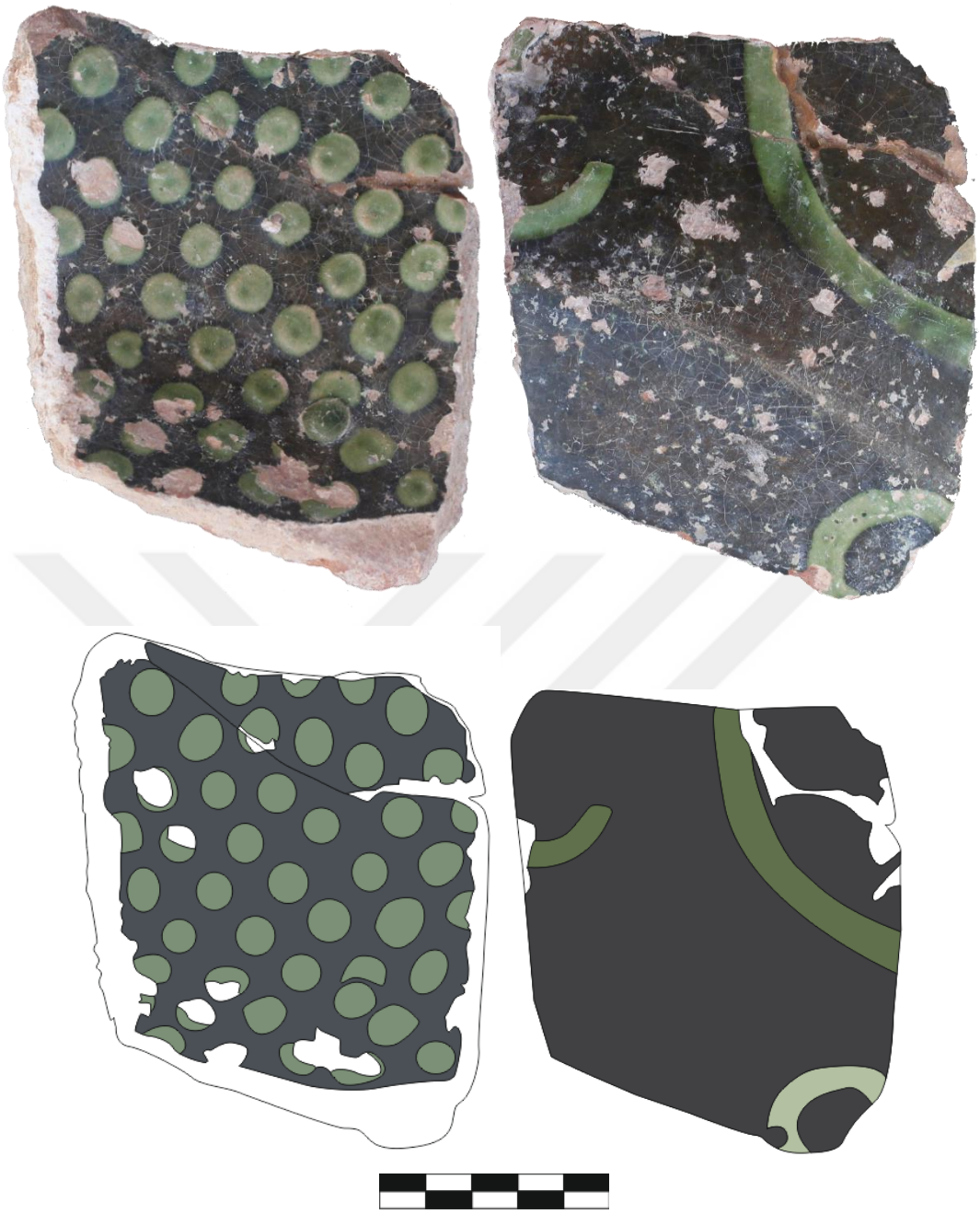

Çizim 2 135

Katalog No **:** 136

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), az gözenekli, katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık yeşil sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda stilize spiral motifi ile yapılan çiçek motifi görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Avissar ve Stern, 2005:59, Fig.23/3,4, (13. yüzyıl); Papadopoulou ve Tsouris, 1991: 248, I2B, (13. yüzyıl); Boas, 1994: 110, Fig.6 (13. yüzyıl); Pringle, 1997: Fig. 12/68, (13. yüzyıl)

Çizim 2 136

Katalog No **:** 137

Buluntu Yeri **:** Tersane-Kızılkule arasında kalan bölüm

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta yükseklikte, orta çaplı kaide parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), gözenekli, orta irilikte taş ve kireç katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler astarsız

Süsleme Tekniği **: S**lip Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde astar boya ile yapılan çizgisel bezemeler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Fındık, E., 2013:366, Kat.no. 312/4.; Avissar ve Stern, 2005: 59, Fig.23/3 (13. yüzyıl)

Form: François, 1995: fig.2/c9, fig.5/c31, (13. yüzyıl)

Çizim 2 137

Katalog No **:** 138

Buluntu Yeri **:** İçkale Saray 1-9. Kat: -1,50 m

Buluntu Tarihi **:** 29.06.2021

Cinsi **:** Tabak

Form **:** Yayvan, küresel gövdeli, dışarıya çekik, çıkıntılı ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 25,8

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/8), seyrek gözenekli, ince-seyrek kum ve kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyin ağız kenarları boyunca bant şeklinde uzanan birbirini takip eden dalga motifleri arasında rastgele uygulanmış nokta motifleri yer almaktadır. gövde kısmında mevcut bölümlerde büyük spirallerin birbirini takip ettiği gözükmektedir.

Dış yüzeyin ağız kenarında birbirini takip eden dikey çizgi motifi vardır. Gövdede iç yüzeyde olduğu gibi büyük spiral motifler görülmektedir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Papadopoulou ve Tsouris, 1991: Fig. 5-6. (13-14. yüzyıl).; Avissar ve Stern,2015: 59, Fig.23/3 (13. yüzyıl)

Çizim 2 138

Katalog No **:** 139

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı Su Deposunun Batısı, kot: +1.46 m

Buluntu Tarihi **:** 20.08.2005

Cinsi **:** Testi/Kavanoz Boyun

Form **:** Geniş çaplı, kalınlaştırılmış ağız kenarı, düz dışa eğik boyun parçası

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 8,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince-sık gözenekli, ince-sık kireç ve taşçık katkılı

Sır **:** Dış yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzey bezemesizdir. Dış yüzeyde astar boya ile birbirine paralel çizgilerden oluşan bezemeler görülmektedir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Avissar ve Stern, 2005:59 Fig.23/6, (13. yüzyıl); Pringle, 1997: 145, Fig. 12/70, (13. yüzyıl)

Çizim 2 139

Katalog No **:** 140
Buluntu Yeri **:** İçkale Kilise/Saray
Buluntu Tarihi **:** 2020
Cinsi **:** Tabak
Form **:** Dışa çekik, kavisli ağız kenarı, düz uzanan, içbükey gövde
Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 6,1 cm
Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kavuniçi (Munsell 5YR 7/4), gözenekli, sık dokulu
Sır **:** İç ve dış yüzeyler şeffaf sırlı
Astar **:** İç ve dış yüzeyler koyu sarı renk astarlı
Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği
Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl
Bezeme **:**

İç yüzeyin ağız kenarında belli olan mevcut bölümde nokta ve dalga motifleri görülmektedir. Gövde kısmında noktalar, dikey çizgiler, dalgalı motifler ile oluşturulan kompozisyon görülmektedir.

Dış yüzeyin merkezinde tahrip olmuş yüzeyin arkasında büyük spiral motifi görülmektedir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** François, 1997: 428, Fig.8/87, (13. yüzyıl)

Çizim 2 140

Katalog No **:** 141

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Düz kaideli, dışa eğimli gövde

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 4,9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 5YR 7/2), ince gözenekli, sık ve sert dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler şeffaf sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler kahverengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 13-14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde mevcut bölümlerde görülen dairesel motifler içerisinde birbiri ardına dizilmiş, daire oluşturan nokta motifleri görülmektedir.

Dış yüzeyde mevcut bölümlerde yarısı görülen spiral motifi vardır.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Papadopoulou ve Tsouris, 1991: Fig. 5-6, (13-14. yüzyıl)

Çizim 2 141

Katalog No **:** 142

Buluntu Yeri **:**Tophane Şapel B

Buluntu Tarihi **:** 2007

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Küçük çaplı, alçak boyutta, küresel uzanan gövde

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 3,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell2.5YR 5/8), gözeneksiz, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde dağınık halde boya akıtma görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir. Seramiğin ortasın bir delik vardır.

Benzer Örnek **: Bezeme ve Form:** Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl); Doğer, 2008, Tab.III/a, (18-19. yüzyıl)

Çizim 2 142

Katalog No **:** 143

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, küçük boyutlu kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde sarı renk slip boya görülmektedir. Bezeme mevcut değildir.

Dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme ve Form:** Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl)

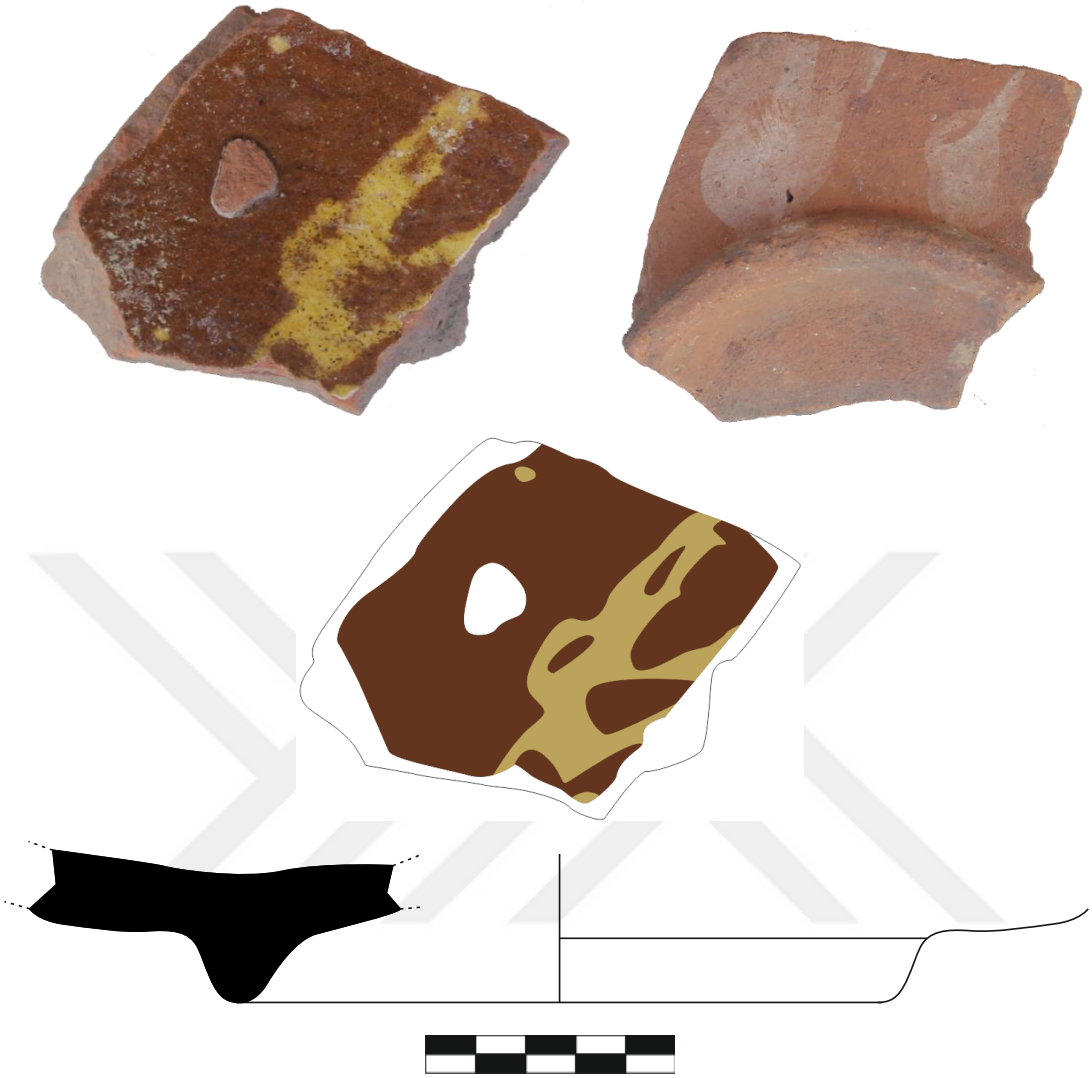

Çizim 2 143

Katalog No **:** 144

Buluntu Yeri **:** Kilise Yüzey Buluntusu

Buluntu Tarihi **:** 2008

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Halka tipli, küçük çaplı, alçak kaide, küresel gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 5/4), ince gözenekli, kireç katkılı, sert dokulu

Sır **:** İç yüzey ve dış yüzeyin ağız kenarında sarı renk sırlı

Astar **:** İç yüzey tamamen dış yüzey ağız kenarına kadar beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde sarı renk boya ile dağınık şekilde akıtma bezeme görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl)

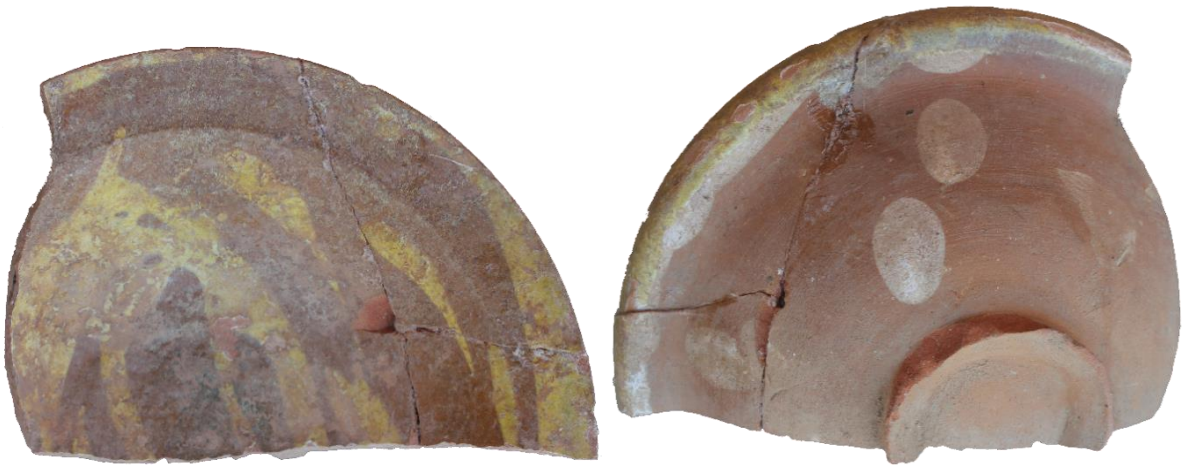

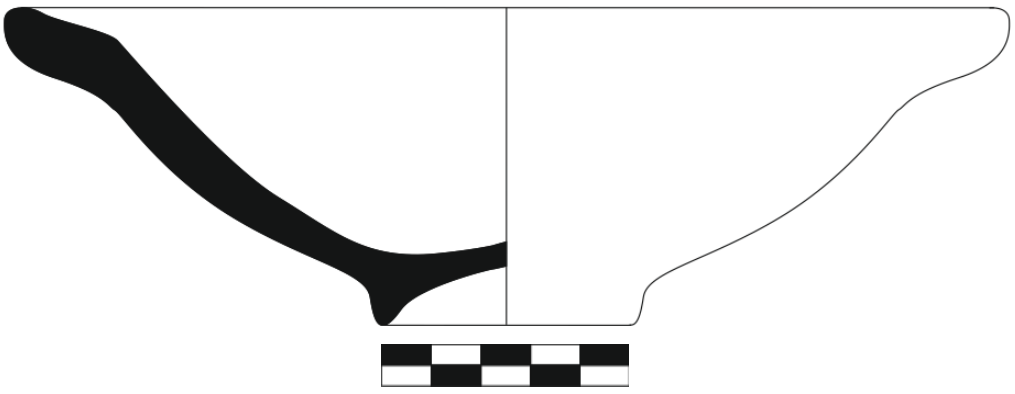

Çizim 2 144

Katalog No **:** 145

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2003

Cinsi **:** Kase/Tabak

Form **:** Geniş çaplı ağız, küresel gövde

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 10,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 5/4), kireç katkılı, az gözenekli, sert dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde sarı renk boya ile dağınık şekilde yapılmış kompozisyon görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl)

Çizim 2 145

Katalog No **:** 146

Buluntu Yeri **:** Konstantin Kilisesi

Buluntu Tarihi **:** 2008

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide Parçası

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, orta yükseklikte kaide parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), az-seyrek taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde astar boya ile yapılan akıtma bezeme vardır. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form ve Bezeme:** Doğer, 2008, Tablo IIIa, (19-20. yüzyıl); Köroğlu ve İnanan, 2018: 322, Tablo 2a, (19-20. yüzyıl); Takaoğlu,2022:Lev.28 XLIV, XLII, Lev.26 /SB.15, (19-20. yüzyıl); Böhlendorf, 2002:33, tab.3, (19-20. yüzyıl); Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl); Homsy-Gottwalles 2017: Fig. 3, (19-20. yüzyıl)

Çizim 2 146

Katalog No **:** 147

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, alçak kaideli

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kırmızı (Munsell 2.5YR 6/6), gözenekli, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde astar boyama akıtma bezemeler görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir**.**

Benzer Örnek **: Form ve Bezeme:** Takaoğlu,2022: XXIV, Lev.8/K.B.16, , (19-20. yüzyıl); Köroğlu ve İnanan, 2018: 322, Tablo 2a, (19-20. yüzyıl); Homsy-Gottwalles, 2017: Fig. 3, , (19-20. yüzyıl); Doğer, Tab.III/b, (19-20. yüzyıl); Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl)

Çizim 2 147

Katalog No **:** 148

Buluntu Yeri **:** Konstantin Kilisesi

Buluntu Tarihi **:** 2008

Cinsi **:** Kase/Tabak Ağız Parçası

Form **:** Geniş çaplı, dışa katlanmış ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), gözeneksiz, az taşçık katkılı

Sır **:** İç yüzey ve dış yüzeyin ağız kenarı yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyin ağız kenarı beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde ağız kenarından gövdeye doğru düzenli şekilde akıtılmış astar bezeme görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form ve Bezeme:** Doğer,2008, Tablo IIIa, (19-20. yüzyıl); Takaoğlu,2022:Lev.28 XLIV, XLII, Lev.26 /SB.15, (19-20. yüzyıl); Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl); Köroğlu ve İnanan, 2018: 322, Tablo 2a, (19-20. yüzyıl); Homsy-Gottwalles 2017: Fig. 3, (19-20. yüzyıl) Böhlendorf, 2002:33, tab.3, (19-20. yüzyıl)

Çizim 2 148

Katalog No **:** 149

Buluntu Yeri **:** Konstantin Kilisesi

Buluntu Tarihi **:** 2008

Cinsi **:** Kase/Tabak Ağız Parçası

Form **:** Dışa doğru kalınlaştırılmış ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 6,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 5YR 5/4), sık-ince gözenekli, taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzeyin tamamı dış yüzeyin ağız kenarı yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde astar boyama ile yapılmış akıtma bezeme görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Form ve Bezeme:** Doğer,2008, Tablo IIIa, (19-20. yüzyıl); Takaoğlu,2022:Lev.28 XLIV, XLII, Lev.26 /SB.15, (19-20. yüzyıl); Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl); Köroğlu ve İnanan, 2018: 322, Tablo 2a, (19-20. yüzyıl); Homsy-Gottwalles 2017: Fig. 3, (19-20. yüzyıl) Böhlendorf, 2002:33, tab.3, (19-20. yüzyıl)

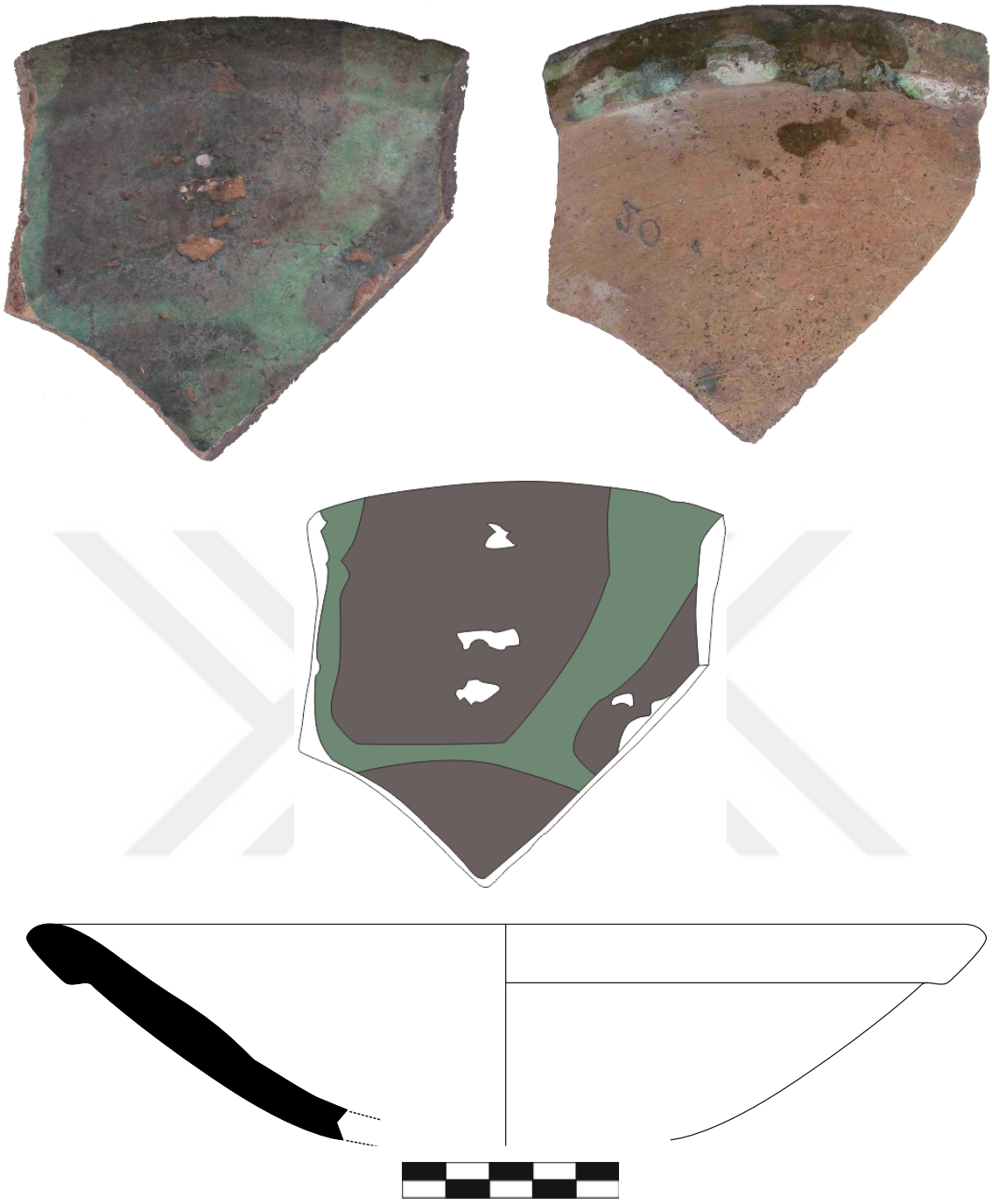

Çizim 2 149

Katalog No **:** 150

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/G-I

Buluntu Tarihi **:** 12.10.2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Ağız Kenarı

Form **:** Dışa kavisli, ince ağız kenarı

Ölçüler **: Ağız Çapı:** 16.8 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince-seyrek gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler astarsız

Süsleme Tekniği **:** Slip Tekniği

Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde sarı renk boya dağınık şekilde akıtılmıştır.

Dış yüzeyde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Vroom, 2019: 188-189, (19-20. yüzyıl)

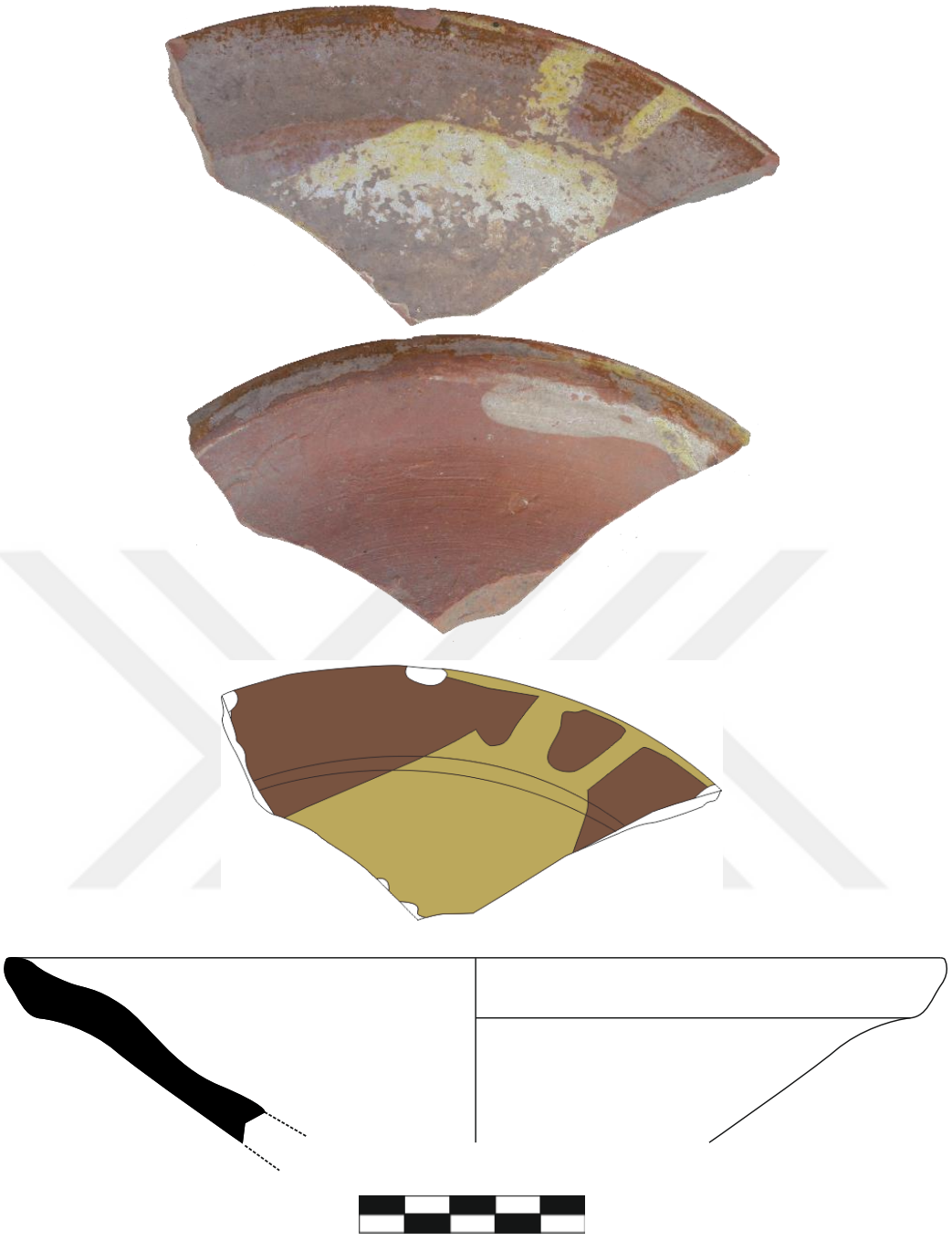

Çizim 2 150

Katalog No **:** 151

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, orta yükseklikte kaide parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5YR 6/4), sık gözenekli, mika katkılı, orta sertlikte

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey açık yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda siyah boya ile çizgisel çiçek bezemesi görülmektedir. Madalyon etrafında çeşitli geometrik motifler vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Arık, 2000: 75, (13. yüzyıl)

Çizim 2 151

Katalog No **:** 152

Buluntu Yeri **:** Kızılkule

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase Kaide

Form **:** Geniş çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kirli beyaz (Munsell: 5YR 8/1), iri gözenekli, kumlu ve gevşek dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler şeffaf turkuaz sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeylerde bezeme yoktur.

Benzer Örnek **:** Çeken, 2007: 112-115, (13. yüzyıl); Karamağaralı, N., 2007, (13. yüzyıl); 143-144, (13. yüzyıl); Bulut, 2007: 184-185, (13. yüzyıl)

Çizim 2 152

Katalog No **:** 153

Buluntu Yeri **:** Kızılkule-Tersane-Tophane Ekseni Projesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Çanak

Form **:** Geniş çaplı, boğumlu ağız kenarı

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 4,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 6/2), ince-sık gözenekli, kireç katkılı, gevşek dokulu

Sır **:** İç açık yeşil renk, dış yüzey firuze renk sırlı

Astar **:** İç yüzey astarsız, dış yüzey beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeyler bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Çeken, 2007: 112-115, (13. yüzyıl); Karamağaralı, N., 2007: 143-144, (13. yüzyıl); Bulut, 2007: 184-185, (13. yüzyıl)

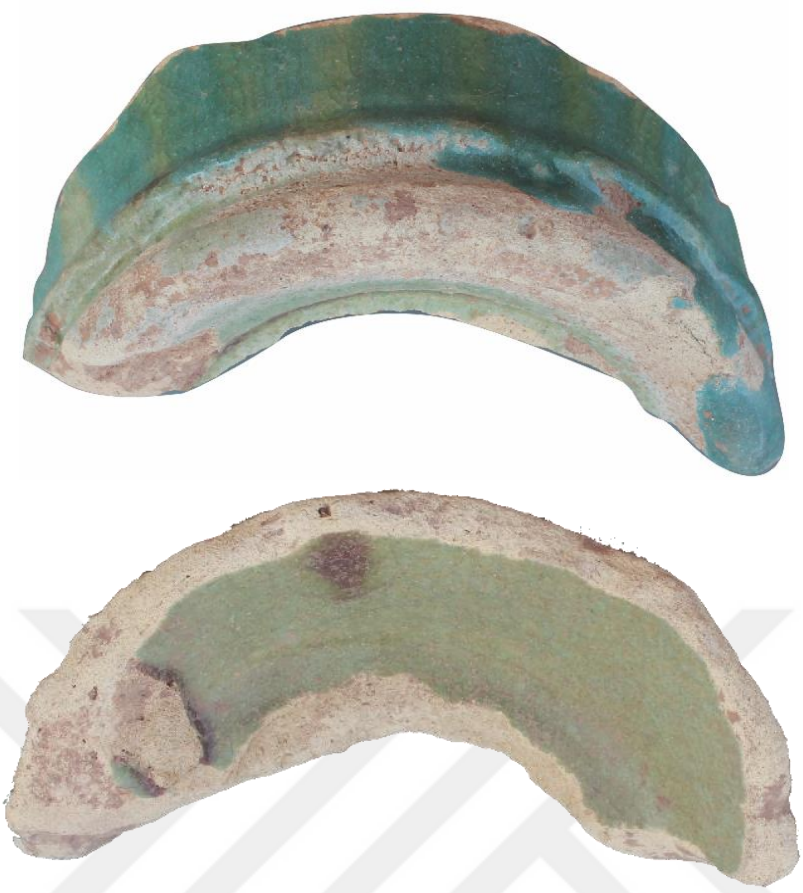

Katalog No **:** 154

Buluntu Yeri **:** İçkale - Saray

Buluntu Tarihi **:** 2003

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, yüksek kaide parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Krem (Munsell: 2.5 Y 8/2), ince tanecikli, kolay ufalanan gevşek hamurlu, kuvars, feldspat katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık yeşil sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyılın ilk yarısı

Bezeme **:**

İç yüzeyde stilize ince yapraklı bitkisel bezeme görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Karamağaralı N., 2007: 143-144, (13. yüzyıl); Karamağaralı B., 2007: 128, (13. yüzyıl); Arık, 2000: 243-245, (13. yüzyıl)

Çizim 2 153

Katalog No **:** 155

Buluntu Yeri **:** İçkale/Tonozlu Koğuş Bölüm IV

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, alçak kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,0 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Krem (Munsell: 2.5 Y 8/2), gevşek dokulu, kuvars, feldspat katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzey beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde bezeme anlaşılamamaktadır. Merkezi konumda madalyon etrafında gövdeye uzanan şeritler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: -**

Çizim 2 154

Katalog No **:** 156

Buluntu Yeri **:** İçkale/Tonozlu Koğuş Bölüm IV

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 7,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 5YR 7/2), gevşek dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf açık yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde enli bant içerisinde çeşitli geometrik ve bitkisel bezemeler görülmektedir.

Dış yüzeydeki bezemeler tahribattan dolayı anlaşılamamaktadır.

Benzer Örnek **:** Karamağaralı N., 2007: 143-144, (13. yüzyıl); Karamağaralı B., 2007: 128, (13. yüzyıl); Arık, 2000: 243-245, (13. yüzyıl)

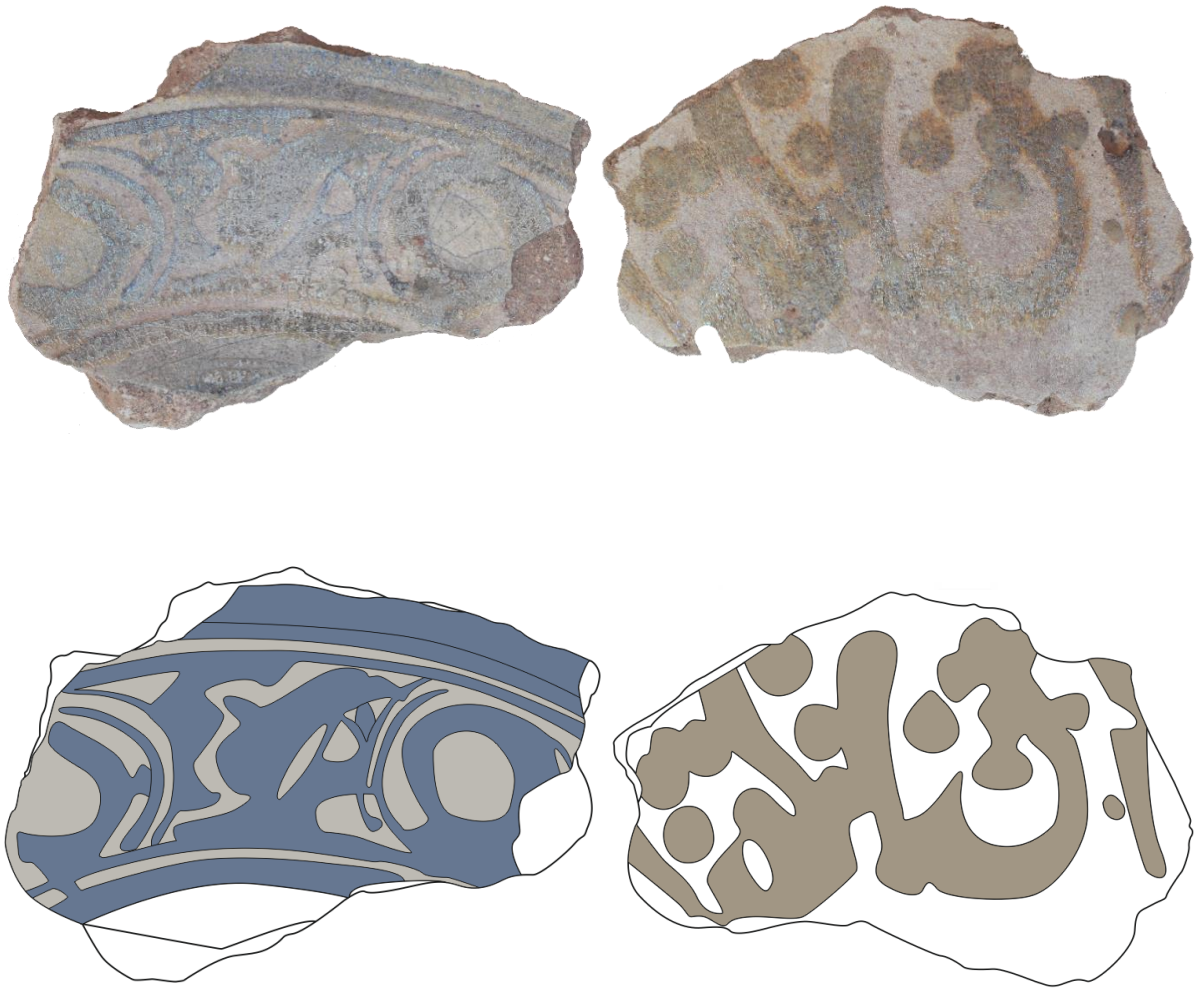

Çizim 2 155

Katalog No **:** 157

Buluntu Yeri **:** İçkale/Tonozlu Koğuş Bölüm IV

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, alçak boyutlu, orta çaplı kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), sık gözenekli, taşçık ve kum katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey krem rengi astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 14. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde stilize kalın yapraklı bitkisel motif görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Doğer ve Canko, 2021: kat.no.12, (14-15. yüzyıl); Yılmaz, 2009: 29, kat no: 3, (14. yüzyıl); Yılmaz, 2012: 42- 45, (14. yüzyıl); Yalman, 1988: 381, Çiz: 5, İTK A30, (14. yüzyıl); Böhlendorf-Arslan, 2018: Pl.7 (7.2), (14. yüzyıl)

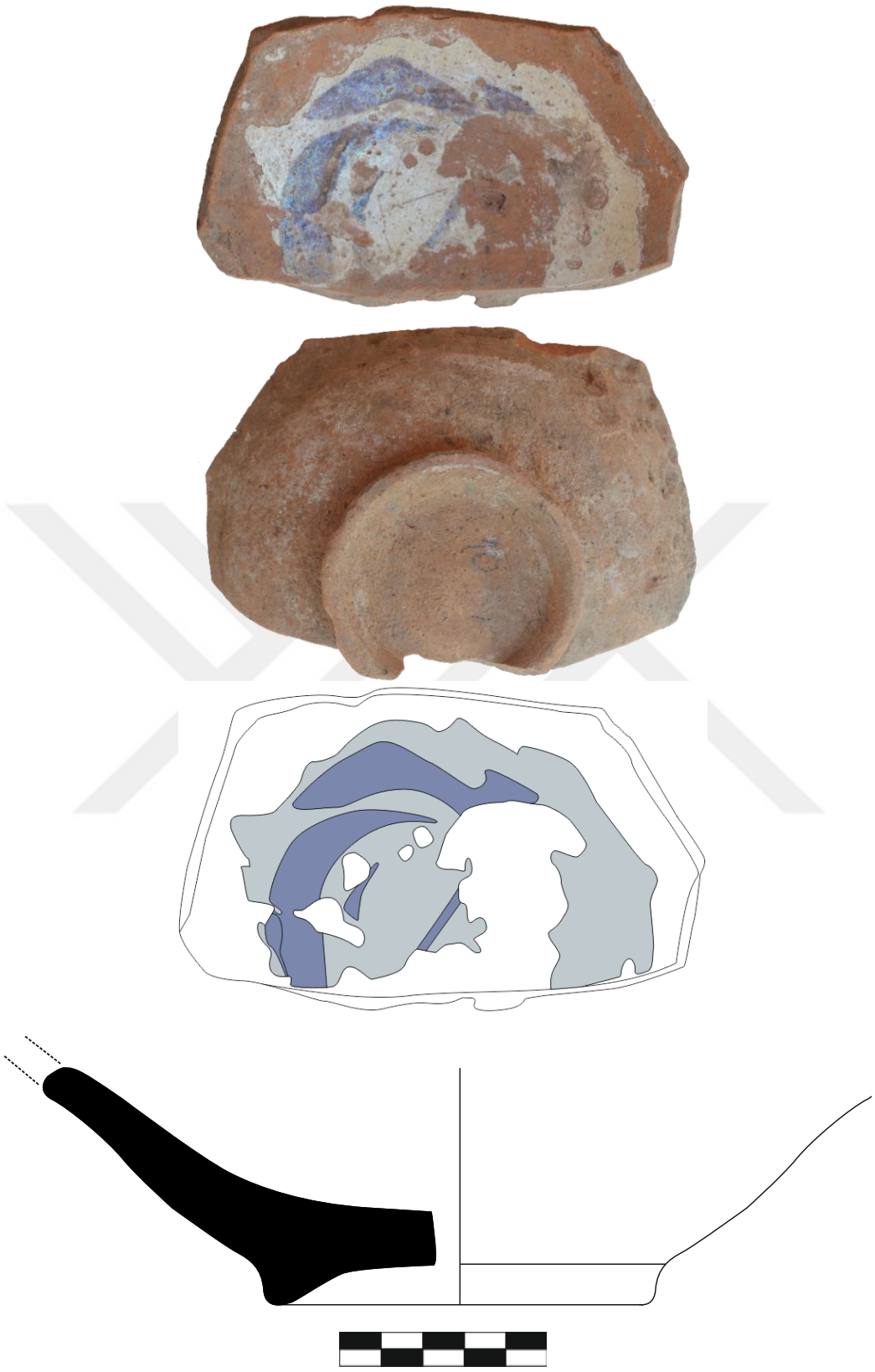

Çizim 2 156

Katalog No **:** 158

Buluntu Yeri **:** İçkale/Tonozlu Koğuş Bölüm IV

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Düz dipli, orta çaplı kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,2 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 5YR 6/2), gevşek dokulu, kuvars, feldspat katkılı

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem rengi astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 14-15. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde iç içe geçmiş üçgenler içerisinde çizgisel motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Yılmaztürk ve Karasu, Tab.X/180, (14-15. yüzyıl)

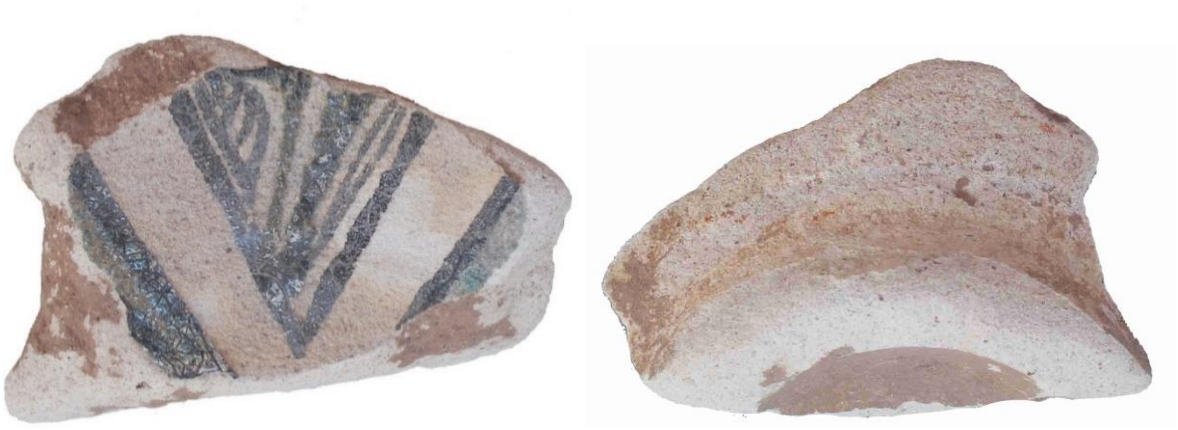

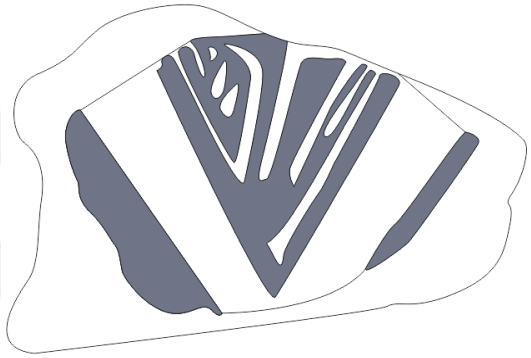

Çizim 2 157

Katalog No **:** 159

Buluntu Yeri **:** Kızılkule

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, alçak boyutlu, dışa taşkın kaide parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,2 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5 YR 7/6), ince gözenekli, kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 14-15. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda spiral motifinin etrafında birbirini yatay ve dikey çizgilerle kesen bezeme görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Şahin ve Gülsefa, 2017: 99, res.20, (14-15. yüzyıl); Özkul-Fındık, 2007b: 237, foto.4, (14-15. yüzyıl); Gök – Gürhan, 2009a: 60, tab.8, (14-15. yüzyıl); Yılmazyaşar ve Karasu, 2022, Tab. X/182 (14-15. yüzyıl); Aslanapa, 1965, Lev.23, (14-15. yüzyıl); Özdeniz, 2019: 123, Kat.no. 48 (14-15. yüzyıl)

Form: Burlot ve Waksman, 2021: 169, şek.5/BZN119, (14-15. yüzyıl)

Çizim 2 158

Katalog No **:** 160

Buluntu Yeri **:** Kızılkule

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Orta çaplı, orta yükseklikte kaide parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5 YR 7/6), ince gözenekli, kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 14-15. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde spiral, çizgiler gibi geometrik motifler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Burlot ve Waksman, 2021: 169, şek.5/BZN119, (14-15. yüzyıl); Yılmaz 2009, 29, kat no: 3, (14-15. yüzyıl).

Çizim 2 159

Katalog No **:** 161

Buluntu Yeri **:** Tersane

Buluntu Tarihi **:** 2001

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Geniş çaplı, orta yükseklikte kaide parçası

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Devetüyü (Munsell 5 YR 8/1), gözenekli, kumlu, gevşek dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç ve dış yüzeyler krem renkli astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 14-15. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda stilize balıkçıl kuşu yer almaktadır. Kuşun kanatları tarama yapılmış, yüzeyde dağınık şekilde stilize bitki motifleri fon oluşturmuştur.

Dış yüzey bezemesiz.

Benzer Örnek **:** Polat,2016, Form: tab.1/5, (14-15. yüzyıl)

Çizim 2 160

Katalog No **:** 162
Buluntu Yeri **:** Ehmedek Hisar
Buluntu Tarihi **:** 23.08.2020
Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası
Form **: -**
Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 11,4 cm
Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), sık dokulu
Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey açık yeşil renk sırlı
Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı
Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği
Tarihlendirme **:** 14-15. yüzyıl
Bezeme **:**

İç yüzeyde siyah, mavi ve kobalt mavisi ile şeritli, bitkisel ve geometrik bezemeler uygulanmıştır. Gövdenin iç yüzünde kobalt mavisi ile belirginleştirilmiş iki kare panel bulunur. Sağ taraftaki panelin içerisi siyah renk ile dikey şeritler ile tam ortada kalan mavi renkteki üç nokta şeklinde tasvir edilen çiçek veya meyvelerin şeklini alarak çizilmiştir. Diğer panelde görüldüğü kadarı ile küçük siyah noktalar ile belirginleştirilmiş, mavi renk ile çizilen meyveler tasvir edilmiştir. Çerçeve oluşturan mavi şeritler kendi içerisinde siyah rengine doğru bir yelpaze oluşturmaktadır. Alt kısımlarda deniz dalgası motifleriyle dışa taşma söz konusudur. Alt kısımda ise kobalt mavisi rengi ile tahmin üzerine dairesel motifler oluşturulmuş ve içleri siyah renk ile motifleri belirginleştirilmiştir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Ölçer, 2018: 289, Res.62/64 (14-15. yüzyıl), Gök-Gürhan, 2007, kat.no.39,51,53, (14-15. yüzyıl); Şahin ve Gülsefa,2017:92, (14-15. yüzyıl); Vroom, 2019: 158-159 (14-15. yüzyıl).; Yörür,2019:51, kat.no.18 (14-15. yüzyıl).; Watson,2004:428 (15. yüzyıl).; Aslanapa, 1965: Lev.14, (14-15. yüzyıl); Özdeniz,2019: 130-135, kat.no. 52-53 (14-15. yüzyıl)

Çizim 2 161

Katalog No **:** 163

Buluntu Yeri **:** İçkale/I No.'lu Tonozlu Mekan

Buluntu Tarihi **:** 03.10.2013

Cinsi **:** Tabak

Form **:** Halka tipli, alçak boyutlu, geniş çaplı kaide, dışa çekik

Ölçüler **: Kaide çapı:** 5,6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), gözeneksiz, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 17-19

. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde merkezi konumda serbest fırça yöntemi ile yapılmış stilize bitkisel motif görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **: Bezeme:** Öney, 2007: 360, Foto. 3 (17-18. yüzyıl); Ekiz, 2020: 310 (17-18. yüzyıl); Ayda, 1997, res2 (17-18. yüzyıl); Takaoğlu, 2021: 92, Res.35/a-b, 36. (17-18. yüzyıl); Doğer, 2008: Tab.II/ d (19. yüzyıl); Doğer, 2009: 227, Şek.1 (18-19. yüzyıl); Vroom, 2019: 182-183, (17-19. yüzyıl)

Çizim 2 162

Katalog No **:** 164

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2020

Cinsi **:** Kapak

Form **:** Üst kısım koni, alt kısımları silindir biçimdedir. Üst ve ast bölümleri içbükey bir kavisle birleşmektedir.

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 3,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), gözenekli

Sır **:** İç ve dış yüzeyler turkuaz renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 18. yüzyıl

Bezeme **:**

Üst ve ast bölümleri içbükey bir kavisle birleşmektedir. Üst kısımdaki yüzeyde siyah renk ile ince işçilikle bezemeler yer almaktadır. Kapağın tutmaç kısmında içi şerit ile doldurulmuş üçgen motiflerin tekrar etmesiyle oluşturulmuş bezemeler görülür. Üçgenlerin etrafı çeşitli çiçek motifleri ile hareketlendirilmiştir. Kapağın diğer alanları stilize bitkisel motifler ile bezenmiştir. Alt kısmında usta işareti "ayvaz" imzası vardır.

Benzer Örnek **: Usta işaretleri benzerleri:** Kürkman, 2005: 236-237, 271, (18. yüzyıl)

Bezeme: Yener, 2017: 274, res. 97/a-b, 98/a-b, (16-18. yüzyıl)

Çizim 2 163

Katalog No **:** 165

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, alçak kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 13 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), gözeneksiz, az-seyrek taşçık katkılı

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Mermer/Ebru/Eyüp İşi Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yeşil, kahverengi boyalar ile oluşturulan ebru deseni bezeme vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Doğer, 2008: 45, tab.3, (18-19. yüzyıl)

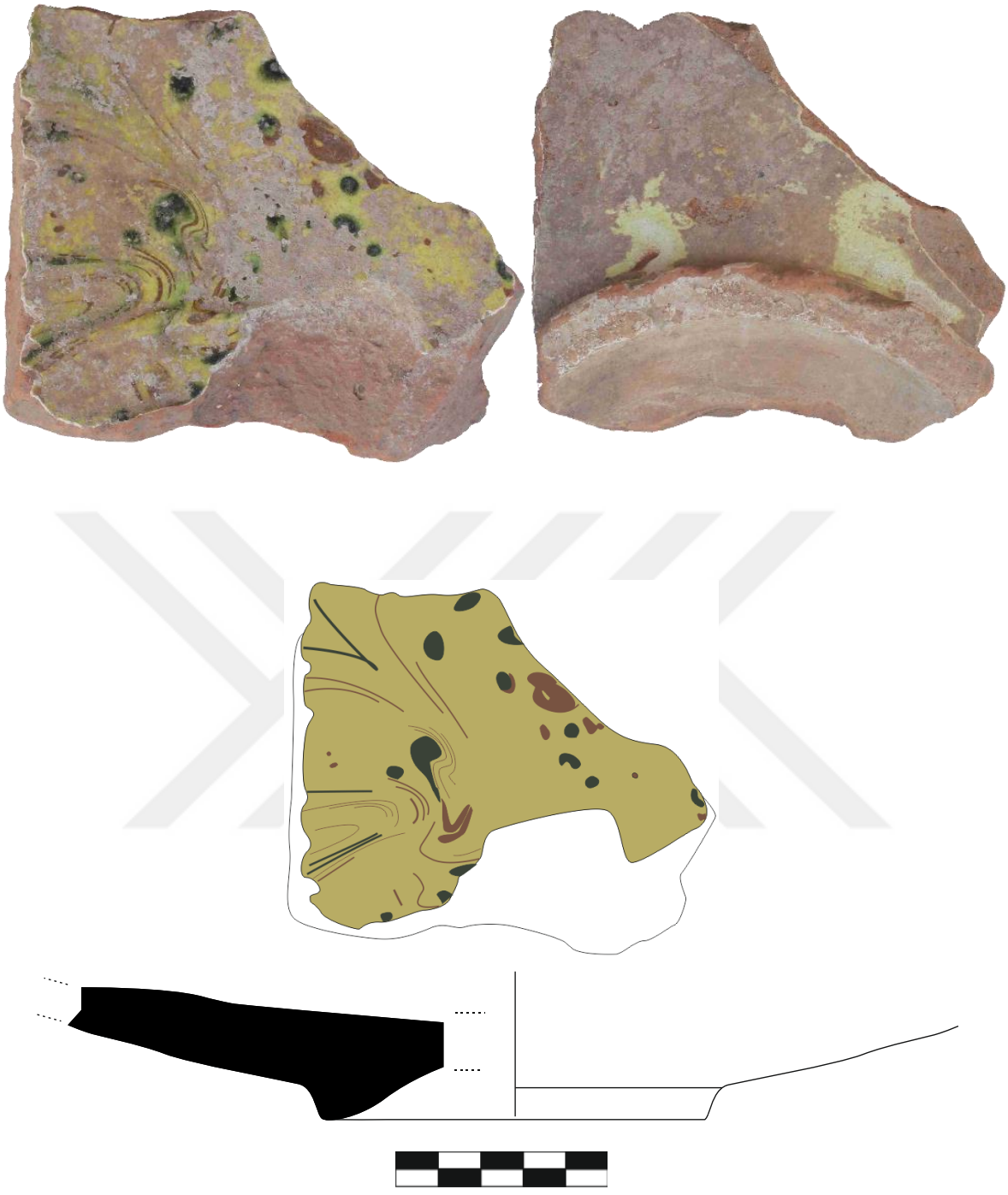

Çizim 2 164

Katalog No **:** 166

Buluntu Yeri **:** İçkale Kilisesinin doğusu

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, alçak boyutlu kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 11,8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,5 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kahverengi (Munsell 7.5YR 6/4), ince gözenekli, kum ve kireç katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Mermer/Ebru/Eyüp İşi Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde kahverengi boya ile ebru deseni bezeme yapılmıştır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Uçar ve Uçar, 2018:6, Tab.1-b. (18-19. yüzyıl)

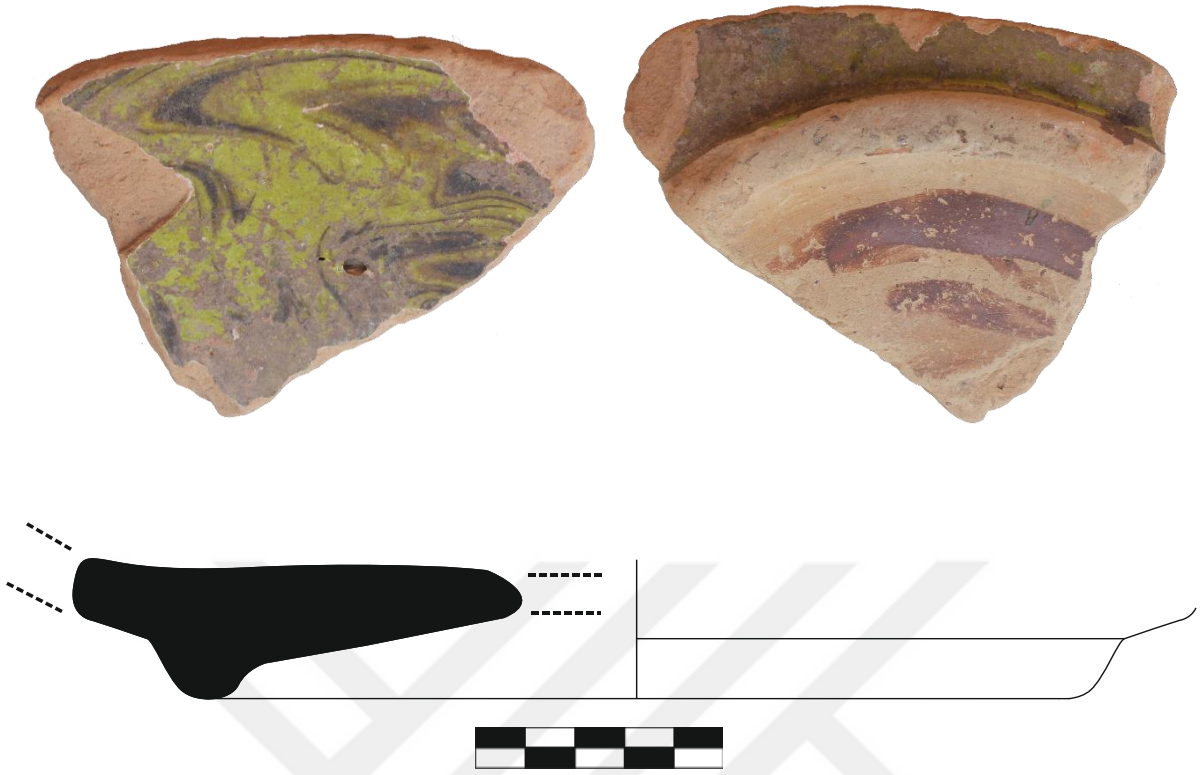

Çizim 2 165

Katalog No **:** 167

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/G-I

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, alçak kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi (Munsell 2.5YR 5/4), ince gözenekli, kuvars ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzey kaideye kadar yeşil renk sırlı

Astar **:** İç yüzey beyaz astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yeşil renk boya bezemeler görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Doğer,2008, Tab.III/b, (19. yüzyıl); Özdemir,2020:203, Kat.no. 57 (18. yüzyıl).

Çizim 2 166

Katalog No **:** 168

Buluntu Yeri **:** Kilise

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, alçak kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,4 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 2.5 YR 7/4), sık-ince gözenekli, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Mermer/Ebru/Eyüp İşi Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:** İç ve dış yüzeyler ebru desenli bezemelidir.

Benzer Örnek **:**Doğer,2008:Tab.III/d, (18-19. yüzyıl); Kontoginnas ve Arnavati, 2008: 359, Fig.10a, (18-19. yüzyıl)

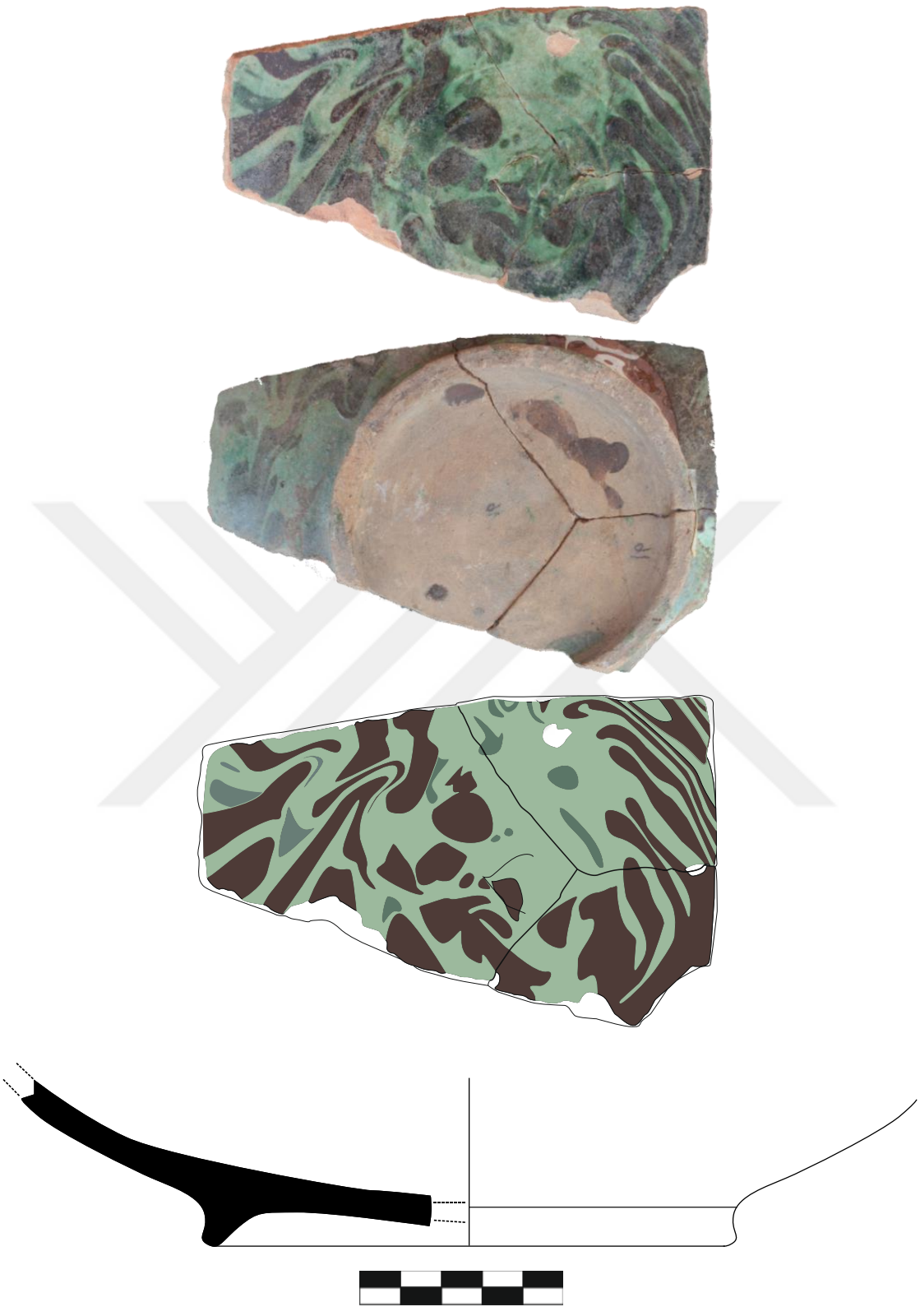

Çizim 2 167

Katalog No **:** 169

Buluntu Yeri **:** İçkale/Saray/G-I

Buluntu Tarihi **:** 12.10.2006

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, büyük çaplı, orta yükseklikte kaide

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 1,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 6/2), az gözenekli, katkılı

Sır **: İç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı**

Astar **:** İç yüzey beyaz renk astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Sıraltı Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde anlaşılamayan siyah konturla bezemeler görülmektedir. Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Uçar ve Uçar, 2018:6, Tab.1-b. (18-19. yüzyıl); Doğer,2008, Tab.III, (18-19. yüzyıl); Özdemir,2020:204, kat.no.59, (18-19. yüzyıl)

Çizim 2 168

Katalog No **:** 170

Buluntu Yeri **:** Kızılkule

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, alçak kaide

Ölçüler **: Mevcut Yükseklik:** 3 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 2.5YR 5/6), taşçık ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Mermer/Ebru/Eyüp İşi Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde kırmızı ve yeşil renk boya ile oluşturulmuş ebru deseni bezeme vardır.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Uçar ve Uçar, 2018:6, Tab.1-b. (18-19. yüzyıl); Doğer,2008, Tab.III, (18-19. yüzyıl); Özdemir,2020:204, kat.no. 62, (18-19. yüzyıl)

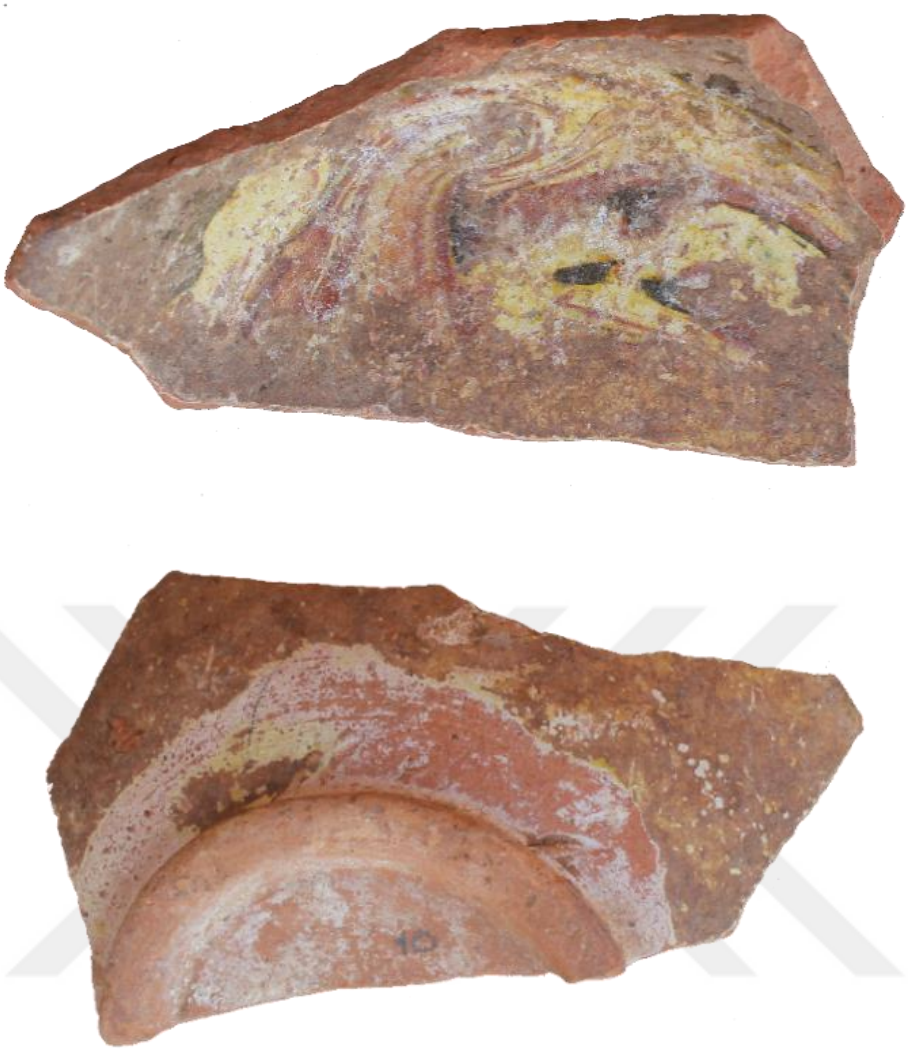

Katalog No **:** 171

Buluntu Yeri **:** Kızılkule

Buluntu Tarihi **:** 2004

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide

Form **:** Halka tipli, küçük çaplı ve alçak boyutlu kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 9,6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,6 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Açık kiremit (Munsell 5YR 6/4), ince kireç ve kum katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı

Astar **:** İç ve dış yüzeyler beyaz astarlı

Süsleme Tekniği **:** Ebru/Mermer dekor Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde dağınık halde kahverengi boyalar görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Uçar ve Uçar, 2018:6, Tab.1-b. (18-19. yüzyıl); Doğer,2008, Tab.III, (18-19. yüzyıl); Doğer,2004:29, (18-19. yüzyıl); Özdemir,2020:205, Kat.no.60 (18. yüzyıl)

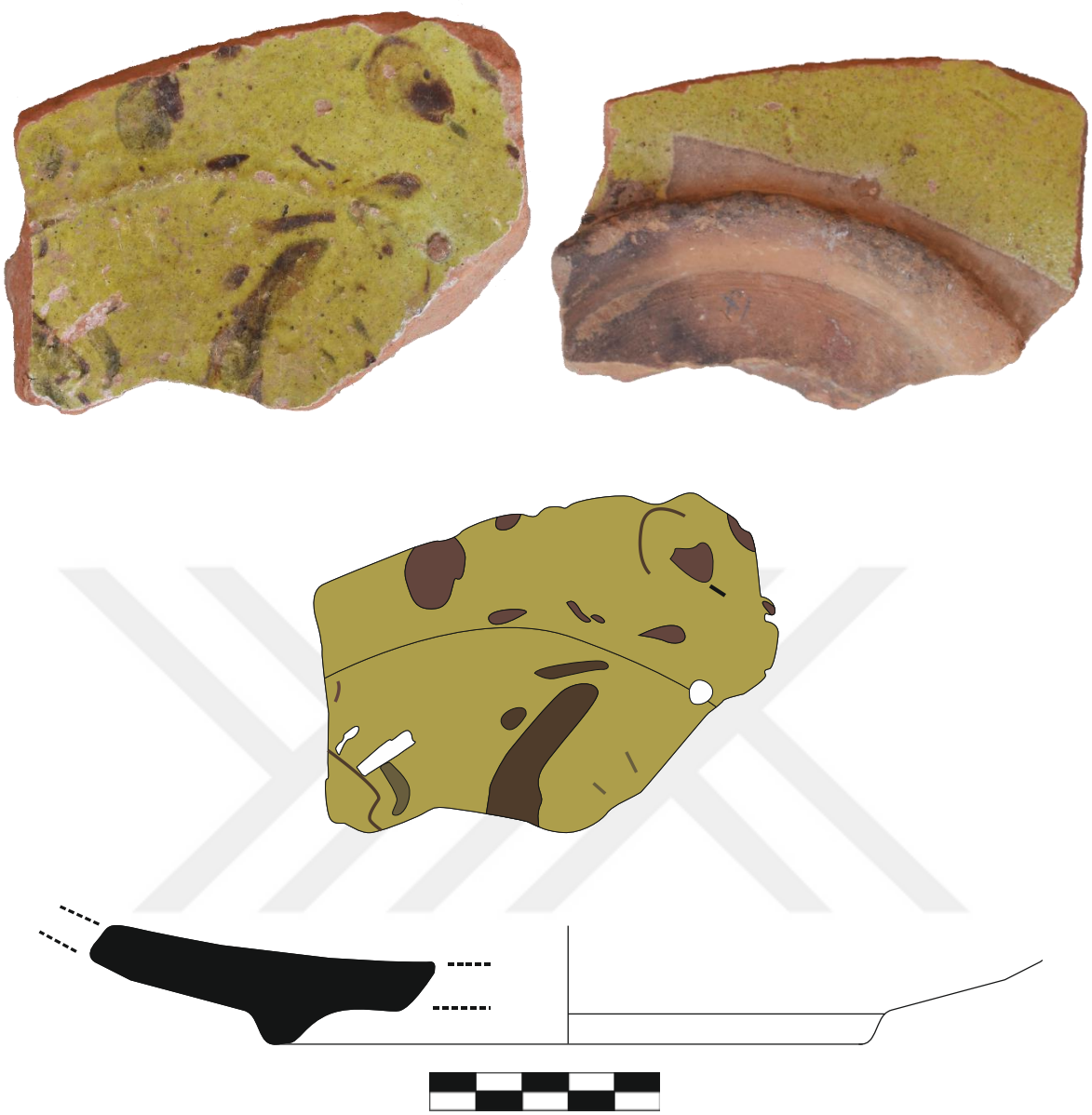

Çizim 2 169

Katalog No **:** 172

Buluntu Yeri **:** Konstantin Kilisesi

Buluntu Tarihi **:** 2006

Cinsi **:** Kase

Form **:** Orta çaplı, orta yükseklikte kaide, küresel gövde

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 8 cm **– Kaide Yüksekliği:** 0,7 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Sarımsı kırmızı (Munsell 7.5YR 6/6), az gözenekli, katkılı

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** İç yüzey krem rengi astarlı, dış yüzey astarsız

Süsleme Tekniği **:** Sıçratma Tekniği

Tarihlendirme **:** 18-19. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yeşil boya ile sıçratma bezeme görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Uçar, 2019: 534, (18-19. yüzyıl)**;** Köroğlu ve İnanan, 2017: 324, (18. yüzyıl); Liaros, 2017: 209, IV 1./6-7. (18. yüzyıl).

Çizim 2 170

Katalog No **:** 173

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı Doğu Cephesi Yüzey Buluntusu

Buluntu Tarihi **:** 23.08.2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 6/2), ince gözenekli, yoğun-ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey tamamen, dış yüzey belli bir seviyeye kadar şeffaf sırlı

Astar **:** İç yüzey tamamen, dış yüzey belli bir seviyeye kadar beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boya Dekorlu

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yeşil ve sarı renk dağınık boyamalar görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Yalman, 1990: 323, R.22, (12-13. yüzyıl); Doğer,2015:58, Plt. I. No. 1 (12. yüzyılın yarısı)

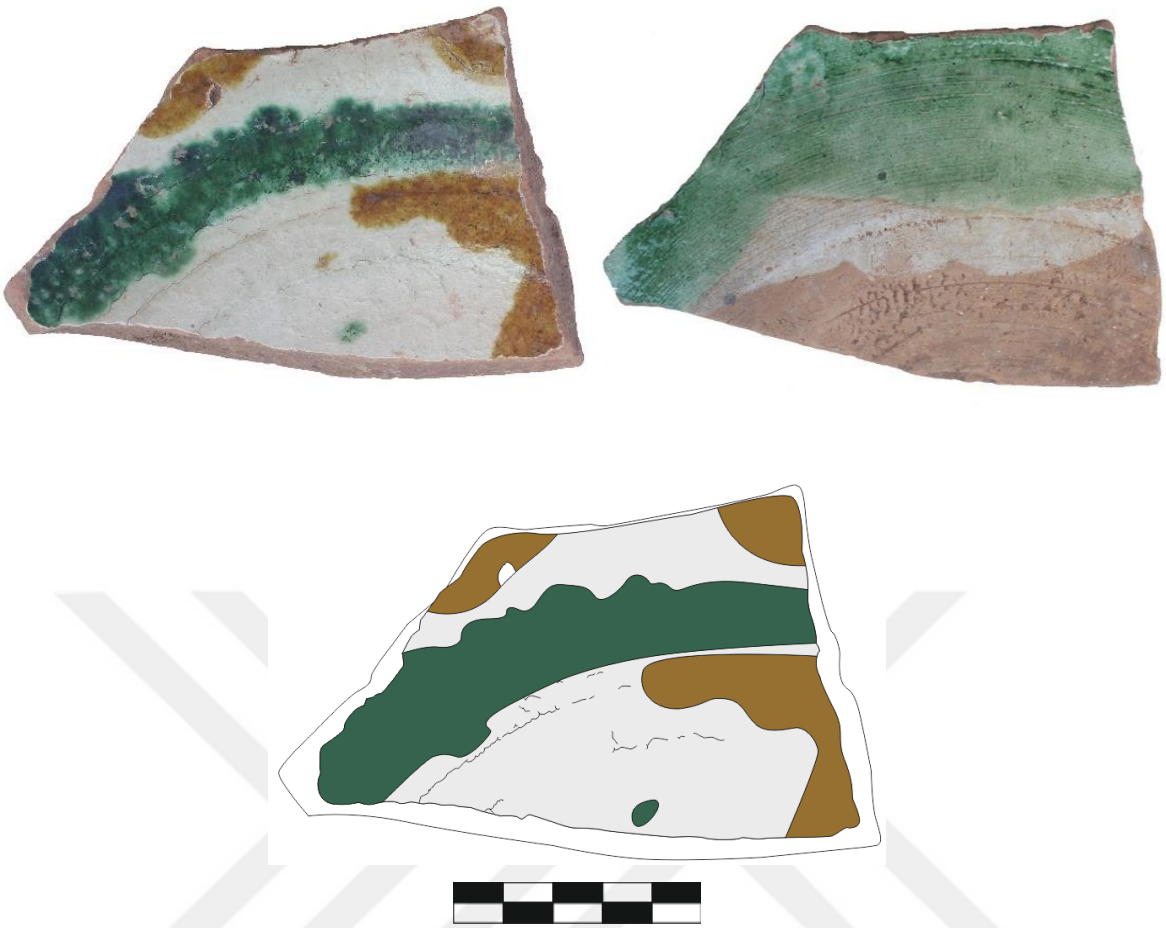

Katalog No **:** 174

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı Doğu Cephesi Yüzey Buluntusu

Buluntu Tarihi **:** 23.08.2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Gövde Parçası

Form **: -**

Ölçüler **: Mevcut yükseklik:** 9 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Pembemsi gri (Munsell 7.5YR 6/2), ince gözenekli, yoğun-ince kireç ve taşçık katkılı, sık dokulu

Sır **:** İç yüzey tamamen, dış yüzey belli bir seviyeye kadar şeffaf sırlı

Astar **:** İç yüzey tamamen, dış yüzey belli bir seviyeye kadar beyaz renk astarlı

Süsleme Tekniği **:** Boya Dekorlu

Tarihlendirme **:** 12-13. yüzyıl

Bezeme **:**

İç yüzeyde yeşil ve sarı renk dağınık boyamalar görülmektedir.

Dış yüzey bezemesizdir.

Benzer Örnek **:** Yalman, 1990: 323, R.22, (12-13. yüzyıl); Doğer,2015:58, Plt. I. No. 1 (12. yüzyılın yarısı)

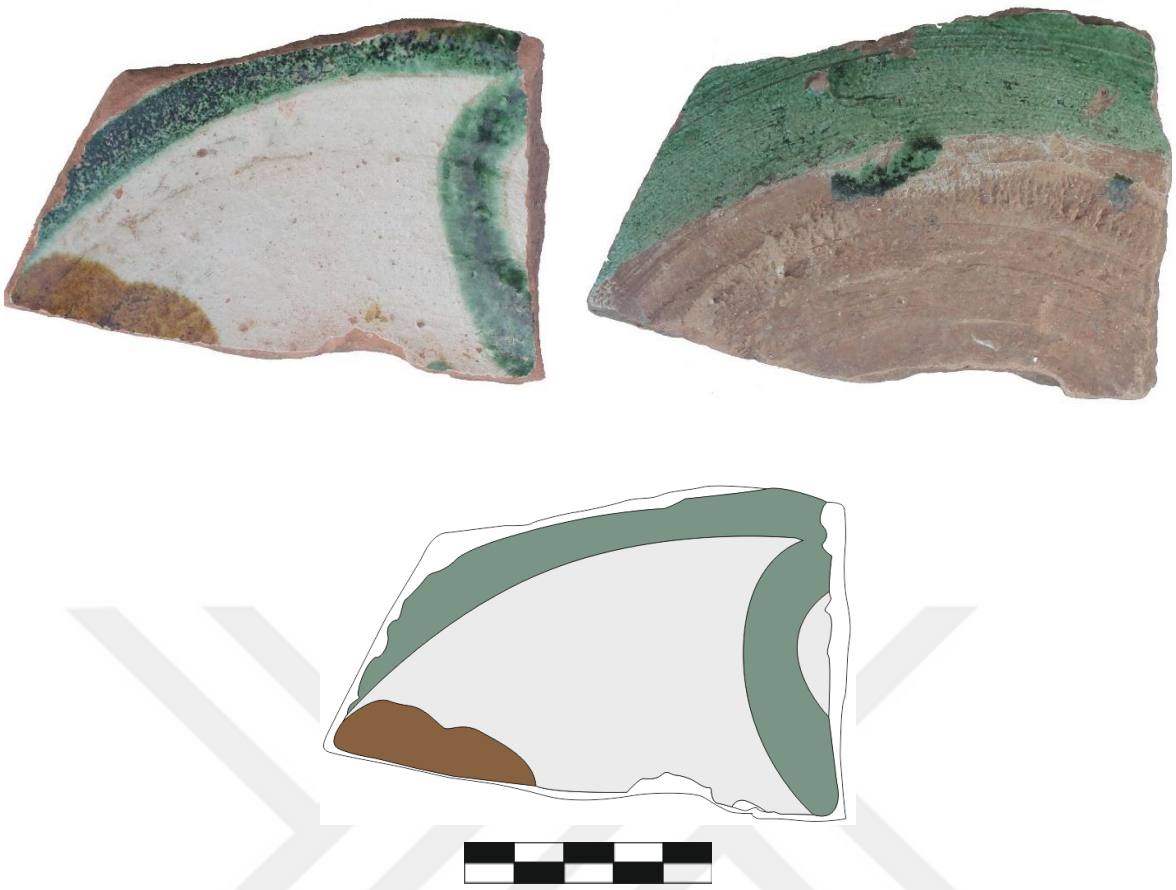

Katalog No **:** 175

Buluntu Yeri **:** Hisariçi Selçuklu Hamamı Doğu Cephesi Yüzey Buluntusu

Buluntu Tarihi **:** 23.08.2005

Cinsi **:** Kase/Tabak Kaide Parçası

Form **:** Halka tipli, orta çaplı, yüksek kaide

Ölçüler **: Kaide Çapı:** 7,6 cm **– Kaide Yüksekliği:** 1,4 cm

Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızımsı kahverengi **(**Munsell: 2.5YR 5/4), ince gözenekli, orta yoğunlukta katkılı, orta sertlikte

Sır **:** İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız

Astar **:** Astarsız

Süsleme Tekniği **:** Boya Dekorlu

Tarihlendirme **:** 13. yüzyıl

Bezeme **:** İç yüzeyde yeşil renk boya ile geometrik şekil bezemeler görülmektedir.

Benzer Örnek **:** Morgan,1942:59; Rice,1930:74-75, (13. yüzyıl)

Çizim 2 171

Katalog No **:** 176
Buluntu Yeri **:** Tophane Şapel B
Buluntu Tarihi **:** 2007
Cinsi **:** Testi Kapağı
Form **:** At başı formunda testi parçası
Ölçüler **:** -
Hamur Rengi ve Cinsi **:** Kırmızı (Munsell 10R 5/8), ince gözenekli, sık dokulu
Sır **:** Yeşil, kahverengi, sarı sırlı
Astar **:** Dış yüzey krem rengi astarlı
Süsleme Tekniği **:** Sır üstü Tekniği
Tarihlendirme **:** 19-20. yüzyıl
Bezeme **:**

At formunda testi parçasında atın yeleleri, gözleri, eyeri oldukça belirgindir. At profilden tasvir edilmiştir. Alaca renk boyalar ile seramik hareketlendirilmiştir.

Benzer Örnek **: Form:** Ayda, 1997:383, Res.32-33 (19-20. yüzyıl), Takaoğlu, 2021: 114, Res.60/c (19. yüzyıl); Altun, Akalın, Demirsar ve Yılmaz, 1996: 113, n-163, (19. yüzyıl); Öney, 2007: 373-375, (19-20. yüzyıl)

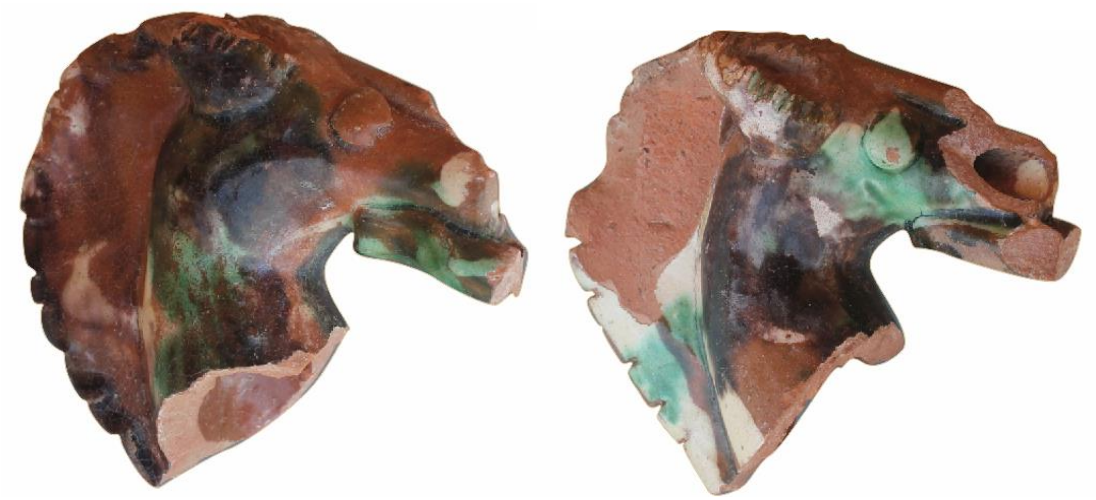

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DEĞERLENDİRME

3.1. HAMUR

Seramikler, hamurların üzerine astar, boya ve sır gibi malzemelerin kullanılmasıyla oluşmaktadır. Seramik hamurunun ana maddesi kil, su ile biçimlendirilen, kurutulup belli ısılarda pişirilip sertlik kazanan bir maddedir.

Alanya Kalesi kazılarında çeşitli renk ve yapılarda seramik hamurları tespit edilmiştir. Seramiklerde arkeometrik analiz yapılmamıştır. Hamur renkleri ve katkıları çıplak göz ile tespit edilmiştir. Seramikler genellikle sert, gözenekli ve katkılı örneklerdir. Yoğun olarak mika, kireç, taşçık, kum ve kuvars katkı malzemesi kullanılmıştır. Hamur renginin tanımlanması için Munsell Soil Color Charts[152] kitabı kullanılmıştır. 16 adet hamur rengi tespit edilmiştir.

Kırmızı: Munsell 2.5YR 4/6: 17, 72; 2.5YR 4/8: 59; 2.5YR 5/6:, 9, 10, 18, 21, 24, 40, 57, 65, 97, 100, 110, 122, 124, 137, 157, 164, 165, 170; 2.5 YR 5/8: 26, 27, 77, 128, 138, 142; 10R 5/8: 176.; Açık Kırmızı: Munsell 2.5YR 5/2, 47; 2.5YR 6/2: 99, 135; 2.5YR 6/6: 14, 31, 36, 50, 66, 83, 92, 98, 123, 147; 2.5YR 6/8: 29, 46; 2YR 7/6: 64, 129; 5YR 6/6: 8, 22, 30, 70, 112, 115, 120; 10R 5/4: 118; 10R 6/4: 101.; Kırmızımsı Sarı: Munsell 5YR 7/6, 49.; Sarımsı Kırmızı: Munsell 2.5YR 7/4, 45; Munsell 5YR 5/6, 42, 96; Munsell 5YR 7/6, 41; 7.5YR 6/6: 172.; Kırmızımsı Kahverengi: Munsell 2.5YR 5/4: 12, 13, 91, 104, 136, 143, 162, 163, 167, 175; 5YR 4/4, 43; 5YR 5/4:11 , 52, 61, 131, 149; 7.5YR 5/6: 25, 94, 125.; Açık Kiremit: Munsell 2.5YR 5/4: 144, 145; 2.5YR 5/6: 60, 2.5YR 5/8: 71; 2.5YR 6/4: 2, 7, 16, 19, 44, 53, 67, 75, 76, 84, 95, 102, 113, 119, 132, 134, 146, 151; 2.5YR 7/4: 114, 168; 2.5YR 7/6: 159, 160; 5YR 6/2: 3; 5YR 6/4: 15, 28, 32, 39, 51, 54, 55, 56, 73, 80, 106, 116, 133, 139, 148, 150, 171; 5YR 6/6, 48; 5YR 7/4: 20; 7.5YR 6/4: 6, 34; 7.5YR 6/8: 69, 126, 127; 7.5YR 7/4-7/6: 78, 79, 88, 89, 90, 105, 108, 111, 117, 121, 130.; Koyu Kiremit: Munsell 2.5YR 3/4, 58; 7.5YR 7/5: 107; Kahverengi: Munsell 7.5YR 5/2, 38; 7.5R 5/4: 63, 93.; Açık Kahverengi: Munsell 7.5YR 6/4: 4, 166; 10YR 7/4: 68.; Kavuniçi: Munsell 5YR 7/4: 23, 33, 37, 62, 81, 85, 86, 109, 140.; Pembe: Munsell 2.5YR 8/4: 103.; Pembemsi gri: Munsell 7.5YR 6/2: 35, 74, 82, 153, 169, 173, 174; 7.5YR 7/2: 1; 5YR 6/2: 87, 158; 5YR 7/2: 141, 156.; Krem: Munsell, 2.5Y 8/2: 154, 155.; Devetüyü: Munsell 5YR 8/1: 161.; Kirli Beyaz: Munsell: 5YR 8/1: 152; Gri: Munsell 5YR 6/1: 5.

[152] Munsell, A.N. (1966). Munsell Book Of Color – Glossy Finish Collection.

Tek renk sırlı seramiklerde; kırmızı, açık kırmızı, açık kiremit, pembemsi gri, kavuniçi, açık kahverengi, kırmızımsı kahverengi, hamur renkleri tespit edilmiştir. Hamur yapılarında depolama işlevi için kullanılan seramiklerde daha kalın yapı tercih edilmiş, saray seramiklerinde ise daha ince ve sert pişirim yapılmıştır.

Sgraffito teknikli seramik örneklerinde; kırmızı, açık kırmızı, açık kiremit, açık kahverengi, sarımsı kırmızı, koyu kiremit, pembe, kırmızımsı sarı hamur renkleri tespit edilmiştir. Hamur renklerinde yoğunlukla açık kiremit rengi kullanmışlardır. Hamurlar sık dokulu ve seyrek gözeneklidir. Çoğu iki renk boyalı Kıbrıs üretimi seramikler olup bu örneklerin hamurları kırmızı tonları, açık kiremit rengine sahip, sık dokulu ve ince gözeneklidir. Geçiş dönemi seramiklerinde kırmızı-kahverengi renk ve gözenekli hamur tercih edilmiştir. Bu dönem seramiklerinin karakteristik özelliklerinden yoğun mika kullanımı gözlenir.

Champleve teknikli seramik örneklerinde; kırmızı, açık kırmızı, açık kiremit, kırmızımsı kahverengi hamur renkleri tespit edilmiştir. Örneklerinde tamamı sık dokulu, ince, ince mika katkılı ve sert hamurlardır. Saray seramiği olarak da anılan bu tür seramikler özel üretimdir.

Slip teknikli seramik örneklerinde; kırmızı, açık kırmızı, açık kiremit, kavuniçi ve kırmızımsı kahverengi hamur renkleri tespit edilmiştir. Slip tekniği özellikle Bizans döneminde yoğun bir kullanımı vardır. Bizans dönemine tarihlenen seramikler daha ince ve sık dokulu hamur yapısı görmekteyiz. Çanakkale üretimi seramik gruplarında pembemsi ve açık kiremit renginde, ince, sık dokulu hamur yapısı görmekteyiz.

Sıraltı teknikli seramik örneklerinde; kırmızı, açık kırmızı, açık kiremit, krem, devetüyü, kirli beyaz hamur renkleri tespit edilmiştir. Anadolu Selçuklu dönemine tarihlenen seramik örneklerinde kirli beyaz, krem, pembemsi tonlarda hamur rengi görmekteyiz. Bu dönem için karakteristik olarak bilinen gevşek yapılı, kolay ufalanan, bol kuvars, feldispat ve mikritik kalsik hamur yapısı Alanya kalesi seramiklerinde de görülmektedir. Milet seramikleri olarak adlandırılan seramik örneklerinde kırmızı renkli, sık dokulu hamur yapısı görülmektedir. Mermer/Ebru desenli olarak adlandırılan, sıraltı teknikli seramiklerin alt grubu olarak sayabileceğimiz örneklerde kırmızı, kırmızımsı kahverengi, açık kiremit, açık kahverengi, pembemsi gri hamur renkleri görülmektedir. Hamurlar yumuşak ve sık dokulu, mika ve kum katkılıdır.

3.2.FORM VE İŞLEV

Alanya Kalesi seramiklerinde çok çeşitli form örnekleri karşımıza çıkmaktadır. Çeşitli sığ ve derin kaplar, testi formları, kandil, kapak, ağız ve kaide formları gibi örnekler görülmektedir. Seramikler kazı çalışmaları sırasında bulunduğu formlar ile değerlendirilmektedir. Bu yüzden çok sayıda tam form vermeyen örnekler vardır. Bu örnekler işlevselliği ve formları baz alınarak değerlendirilmiştir.

3.2.1. Testiler

Alanya Kalesi seramiklerinde 12 seramik örneği (17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 139) bu gruba dahil edilmiştir. Testi formları "testi kaideleri, testi ağız ve boyun parçaları, testicik" olarak alt başlıklar altında değerlendirilmiştir. Seramik formları tüm bir biçimde ele geçmediği için mevcut olan parçaların formları baz alınarak değerlendirilmiştir.

Bu gruptaki seramik formları kaide parçaları, (17, 18, 20, 21, 22), ağız ve boyun parçaları (23, 24, 25, 26, 139) ve küçük boyutta testi/testicik (19) ve işlevi belli olmayan akıtacaklı testi örnekleridir. Seramikler tek renk sır tekniği ile yapılmıştır ve bezemesizdir. Bir seramik örneği (139) slip tekniği ile bezenmiştir.

3.2.1.1. Testi Kaideleri

Alanya Kalesi seramiklerinde 6 seramik örneği (17, 18, 20, 21, 22, 23) bu gruba dahil edilmiştir. Kaideler halka tipli, dışa taşkın ve düz dipli ayrı alt başlıklar altında değerlendirilmektedir. Tek renk sır tekniği ile yapılmış ve bezemesizdir.

Halka tipli kaideler grubunda 2 seramik örneği (17- 18) bulunmaktadır. Kaide örneklerinin (17, 18) çapları 7 cm, yükseklikleri 1,1 cm'dir. Bu seramiklerin benzer örnekler baz alındığında testi formunda olduğu düşünülebilir. İç yüzeyleri tek renk sırlı, dış yüzeyleri mevcut parçalarda sırsızdır. Benzer örneklerini Anadolu'da 12-13. yüzyıllarda testi formlarında görebilmekteyiz.[153]

ışa taşkın kaideler grubunda 2 seramik örneği (20, 21) bulunmaktadır. Testi kaideleri halka tipindedir ve iki örnekte aynı profile sahiptir. Yüksek kaide ayakları dışarıya yuvarlak bir kavis ile kıvrılmaktadır. Kaide çapları 7,4 cm ile 9.2 cm ebatlarındadır. Kaide yükseklikleri 2,0 cm ile 3.0 cm'dir. Benzer testi örneklerini genellikle baskı ve barbutin

[153] Polat, 2019: 827, tab.8.

tekniği uygulanmış seramiklerde görülmektedir. Form açısından benzerler örnekleri Anadolu Ortaçağ kentlerinde görülmektedir.[154]

Düz kaideler grubunda 2 seramik örneği (22, 23) bulunmaktadır. Seramikler düz kaide formuna ve gövdeleri yukarıya doğru genişleyen bir profile sahiptir. Kapların iç kısmı sırlı, dış kısımları mevcut parçalarda sırsız ve yarıya kadar sırlıdır. Düz dipli kaideler benzer örneklerinde tüm formları belirgin iken sınıflandırmaya tabii tutulabilmektedir. Alanya Kalesi seramiklerinde yalnızca kaide formlarına ulaşabildiğimiz için gövdenin formu hakkında yorum yapılamamaktadır. Benzer örneklerini 11. yüzyıldan 15. yüzyıla birçok kentte görülebilmekteyiz.[155] Buluntu yerleri baz alındığında bu örnekleri 13-14. yüzyıllara tarihlendirebilmekteyiz.

Tablo 3 1. Testi Halka Kaideler

	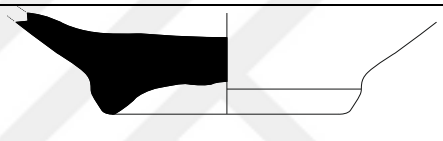
Katalog No. 17	Katalog No. 18

Tablo 3 2. Testi Kavisli Halka Kaideler

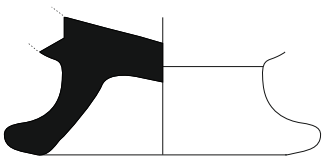	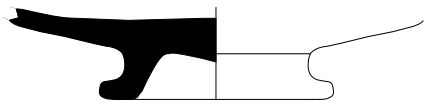
Katalog No. 20	Katalog No. 21

Tablo 3 3. Testi Düz Kaideler

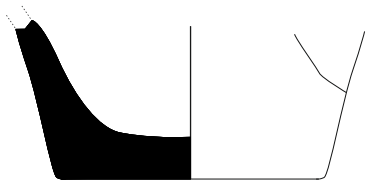	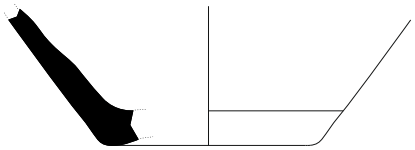
Katalog No. 22	Katalog No. 23

[154] Gök-Gürhan, 2007: 33, tab. 9; Polat, 2018: 193, kat.no.DK3; Tunçel, 1992: 356-375; Türe, 2014: 20-22.; Karamağaralı ve Yazar, 2007: 124, çiz.2; Redford, 1995: 69 fig.5, 70, fig.6, 72, fig.7/P-Q-R.

[155] Karamağaralı ve Yazar, 2007: 124, Çiz. 1; Çeken, 2005: 352, kat.no.473; Apaydın, 2022:74, tab.5; Yılmaz, 2011: 42.

3.2.1.1.Testi Boyun ve Ağız Parçaları

Alanya Kalesi seramiklerinde 5 seramik örneği (24, 25, 26, 27, 139) bu gruba dahil edilmiştir. Testilerin ağız çapları 5,8 cm (24), 9,4 cm (25), 13,4 cm (26), 28,4 cm (27) ve 8,8 cm (129)'dir. Seramiklerin iç ve dış yüzeyleri yeşil renk sırlıdır ve kat.no. 139 slip bezeme örneği hariç hepsi bezemesizdir. Testi boyun ve ağız parçaları kendi içlerinde gövdesi oluklu (24), ağızdan gövdeye dışbükey inen (25), ağızdan gövdeye içbükey inen (26, 139) ve ağızdan dışa küresel olarak açılan (27) olarak sınıflandırılmaktadır.

Benzer örneklerini Anadolu'da birçok kentte ve Anadolu dışında özellikle form ve bezeme olarak Kıbrıs üretimi seramiklerde 12-14. yüzyıllarda görülmektedir.[156] Buluntu yerleri baz alındığında bu örnekler 13-14. yüzyıllara tarihlendirebilmekteyiz.

Tablo 3 4. Testi Ağız Parçaları

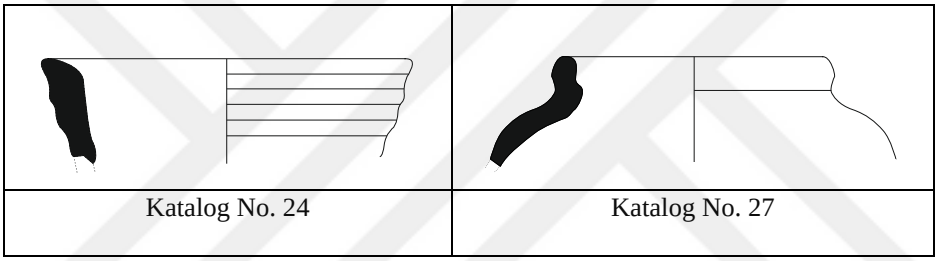

Katalog No. 24 | Katalog No. 27

Tablo 3 5. Testi Boyun ve Ağız Parçaları

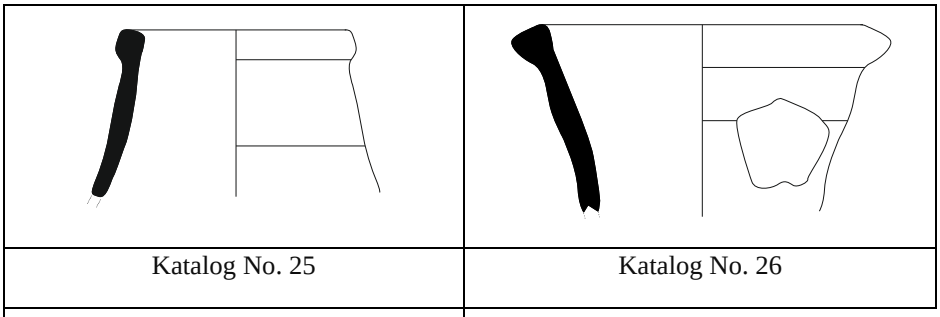

Katalog No. 25 | Katalog No. 26

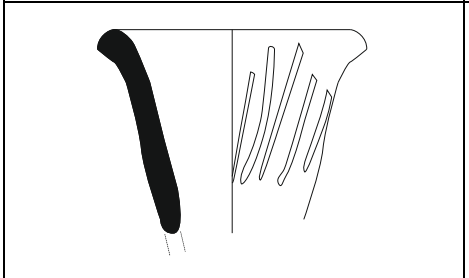

Katalog No. 139

[156] Avissar ve Stern, 2005: 31, Fig.11 no.7, Fig. 23/6, 40, 42, 45/7-8; Arık, 2000: 174. 4; Böhlendorf,2004, taf.157/826; Karamağaralı ve Yazar, 2007: 124, Çiz.1.; Karamağaralı, N. 2007: 139, tablo 2.; Karasu,2022:306, Tab.1/21; Pringle 1997:145, Fig. 12:70; Vionis ve Poblome ve Cupere ve Waelkens, 2010: 444, Fig.17; Waksman, 2014: 259, fig.3 no. BYZ 74; Yılmaz,2011:51, KVN.2.4.1.2.;

3.2.1.2.**Testicik**

Alanya Kalesi seramiklerinde 1 seramik örneği (19) bu gruba dahil edilmiştir. Testicikler, testilerden daha küçük boyutta ve aynı işleve sahip seramiklerdir. Seramik örneği düz dipli kaide üstünde küresel olarak içe doğru yükselen basık formludur. İç ve dış yüzeyleri mevcut parçada yeşil renk sırlı ve bezemesizdir. Benzer örneklerini Anadolu'da birçok kentte görmekteyiz.[157]

Tablo 3 6. Testicik

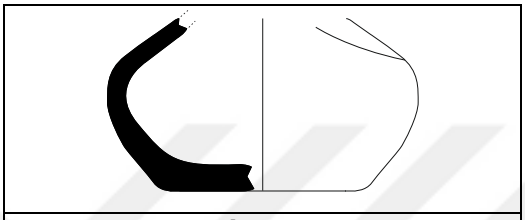

Katalog No. 19

3.2.1.3.Akıtacaklı testi?

Alanya Kalesi seramiklerinde bir seramik örneği (29) belirli bir grup içerisinde değerlendirilememekteyiz. Üst bölümünde kırık ibrik ağızlarına benzer ucu kıvrılmış formu ve alta doğru konik bir biçimde inen düz gövde profili ile bir kavis ile dışa açılan geniş alt bölüm vardır. Ağız kısmında bir tutma yerine ait kırık olduğunu düşündüğümüz bölüm bulunmaktadır. İbrik parçası için oldukça büyük forma sahiptir. Tahminimizce sıvılar için kullanılan akıtacaklı bir testi olabilir.

Tablo 3 7. Akıtacaklı Testi?

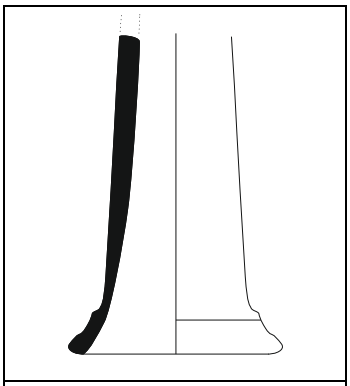

Katalog No. 29

[157] Duruk, 2021: 38; Karamağaralı, N., 2007:142.

3.2.2. Kandil

İçine yağ koyularak bir fitil yardımı ile yakılan, aydınlanma amacı taşıyan nesnelere kandil denir.

Alanya Kalesi seramiklerinde 1 seramik örneği (28) bu gruba dahil edilmiştir. Kadehvari formda, çanak ve kaideden oluşmaktadır. Yağ yakma haznesinden yukarıya doğru yükselerek açılmaktadır. Gövdenin ortasında yağın birikmesi için çukur bulunmaktadır.

Alanya Kalesinde bulunan kandil örneğinin benzerleri birçok kentte karşımıza çıkmakta ve 14. yüzyıl'a tarihlendirilmektedir.[158]

Tablo 3 8. Kandil

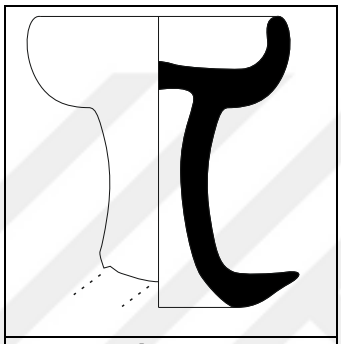

Katalog No. 28

3.2.3. Kapak

Alanya Kalesi seramiklerinde 1 seramik örneği (164) bu gruba dahil edilmiştir. Üst kısmı koni, alt kısımları silindirik formdadır. Üst ve alt kısımları içbükey bir kavisle birleşmektedir. Firuze renk sırlı, beyaz astarlı seramiğin alt kısmında usta işareti dikkat çekmektedir. Aynı alanda belirgin üç ayak izleri vardır. Bezeme ve form bakımından 18. yüzyıl Kütahya üretimi seramiklerine tarihlendirilmektedir.[159]

3.2.4. Derin Kaplar

Alanya Kalesi seramiklerinde 38 örneği (2, 3, 7, 8, 11, 15, 16, 30, 32, 34, 35, 39, 46, 51, 52, 56, 58, 59, 60, 70, 74, 75, 80, 88, 89, 94, 95, 96, 138, 144, 145, 146, 149, 150, 157, 163, 168, 172) bu gruba dahil edilmiştir. Seramiklerin çoğu bütün halde ele geçmediği için gövde uzantısı olan, gövde formu veren ve tüm olan seramikler derin kaplar grubunda alt başlıklar ile sınıflandırılmıştır.

---

[158] Çeken, 2005:345, kat.no. 459; Karamağaralı, 1982: 401-402, res. 27; Papanikola-Bakırtzis, 1993: 117; Redford, 1986: 130, res. 12; Türe, 2014:211, kat.no.30; Yalman, 1977: 53.
[159] Kürkman, 2005: 236-237, 271.

3.2.4.1. Kademeli-Konik Çukur Gövdeli Kaplar

Alanya Kalesi seramiklerinde 7 seramik örneği (7, 8, 32, 34, 35, 52, 56) bu gruba dahil edilmiştir. Bu grupta yer alan seramiklerde kaide gövdeye geçişte dışa doğru taşıntı yaparak keskin bir profil çizmektedir. Gövde yukarıya doğru konik biçimde uzanmaktadır.

Seramiklerde 5 örnek (7, 8, 32, 34, 35) kaide profili vermektedir. Kaideler halka tipli ve 2,4 (8) 1,8 cm (32), 1,5 cm (34), 1,8 (35), 2 (7) cm yüksekliğindedirler.

Seramiklerde 4 örnek (7, 34, 52, 56) ağız profili vermektedir. Seramikler gövdenin devamı olarak dışa doğru uzanan ince dudaklı ağız profiline sahiptirler. Bir örnekte (7) ağız kenarı dışa doğru uzanmaktadır. Cidar kalınlıkları 0,3 cm ile 0,9 cm arasında değişmektedir.

Konik-kademeli çukur gövdeli kapların benzerlerini Anadolu'da ve Anadolu dışındaki örneklerde görebilmekteyiz.[160]

Tablo 3 9. Kademeli-Konik Çukur Gövdeli Kaplar

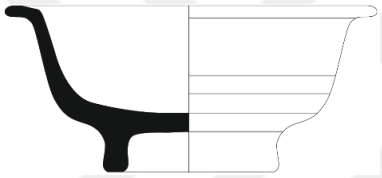	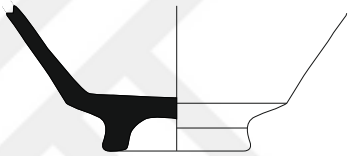
Katalog No. 7	Katalog No. 8
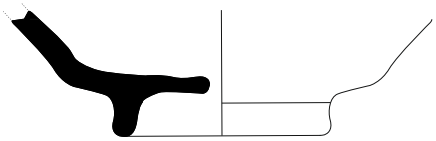	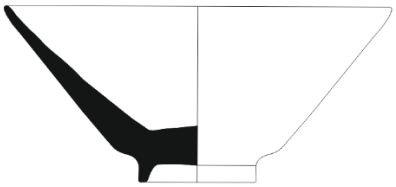
Katalog No. 32	Katalog No. 34
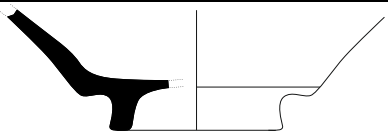	
Katalog No. 35	Katalog No. 52
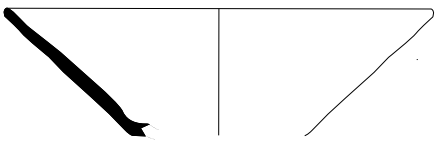	
Katalog No. 56	

[160] Bulut, 1991: şek.202, Bulut, 2000: 25, şek.2, 28, şek.5; Redford, 1995: 76, fig. 10-PP; Karamağaralı, 1982: 448, şek. 3a, 4b; Karamağaralı, 1991:72, 84c, 87c, 92a-b, 55b, 94c, 106c; Porter, 1981: 6, fig.5; Jenkins, 1983:22.

3.2.4.1. Kademeli Çukur Gövdeli Kaplar

Alanya Kalesi seramiklerinde 5 seramik örneği (15, 39, 51, 60, 94) bu gruba dahil edilmiştir. Bu grupta yer alan seramiklerde gövde kaideye yakın ya da orta bölümde bir kademe yapmakta ve kademe yaptığı bölümden itibaren dik olarak yükselmektedir.

Seramikler bu grupta gövdenin devamı olarak kavis yaparak ağız kısmına doğru yükselmektedir. Seramiklerde ağız formu keskin kavis yaparak uzanan (15, 39, 60, 94), yumuşak kavisle ağız kenarına uzanan (51) örnekler vardır. Örneklerde kavis ağız kenarına yakın bir yerde başlamaktadır. Bir örnekte (94) ise kavis gövdeden başlamaktadır. Ağız kenarı içe doğru kalınlaşan örnek (51) vardır. Cidar kalınlıkları 0,3 cm ile 0,9 cm arasında değişmektedir. Kaide formu veren bir örnekte (39) halka kaideli ve orta yüksekliktedir.

Kademeli çukur gövdeli kapların benzerlerini Anadolu'da ve Anadolu dışındaki örneklerde görebilmekteyiz.[161]

Tablo 3 10. Kademeli Çukur Gövdeli Kaplar

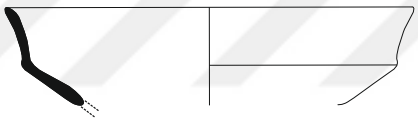	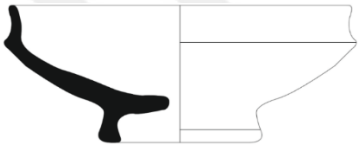
Katalog No. 15	Katalog No. 39
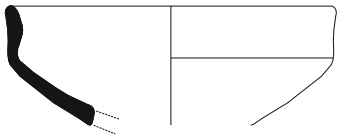	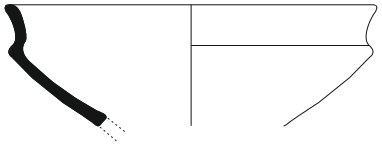
Katalog No. 51	Katalog No. 60
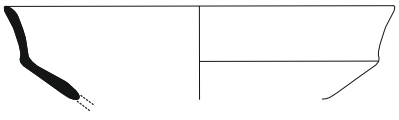	
Katalog No. 94	

[161] Gök-Gürhan, 2007: 28, tab. 6; Doğer, 2010:174, tab. 4, no.19; Türe,2014: 128-129; Karamağaralı, 1991: 139, Tab. 1; Bursalı, 2007:179, lev. 13, form KIV; L. Bulut, 1996: 42; Bulut, 1991: şek. 194, 195; Frantz, 1938: 466, fig. 3/a65; Waksman ve Teslenko ve Zelenko, 2009:854, Fig. 10; Rice,1966:214, kat.no.9/I.

3.2.4.2. **Konik Çukur Gövdeli Kaplar**

Alanya Kalesi seramiklerinde 6 seramik örneği (46, 70, 74, 75, 80, 157) bu gruba dahil edilmiştir. Bu grupta yer alan seramikler alçak bir kaide üzerinden dışa doğru genişleyen ve benzer örnekleri ince bir dudakla sonlanan konik çukur gövdeye sahiptirler. Gövde kaideden dışa doğru konik bir şekilde yükselmektedir.

Kaidelerin yükseklikleri 0,8 cm (46), 1 cm (74), 1,5 cm (80), 1,6 cm (75), 2 cm (70) olarak alçak, orta ve yüksek boyutlara sahiptirler. Gövde profilleri dışarıya doğru kalınlaştırılmış (74, 157) ve düz (46, 70, 75, 80) şekilde uzanmaktadır.

Konik çukur gövdeli kapların benzerlerini Anadolu'da ve Anadolu dışındaki örneklerde görebilmekteyiz.[162]

Tablo 3 11. Konik Çukur Gövdeli Kaplar

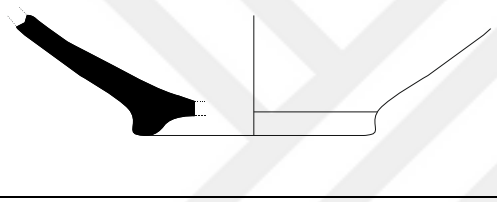	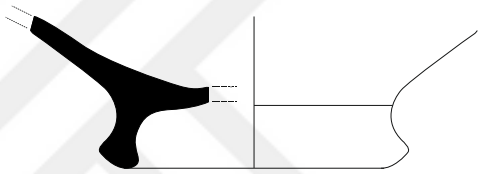
Katalog No. 46	Katalog No. 70
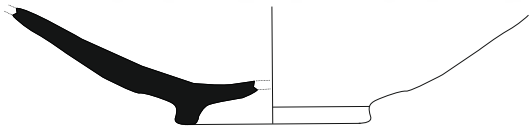	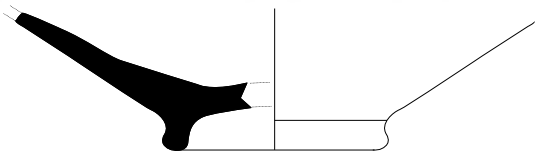
Katalog No. 74	Katalog No. 75
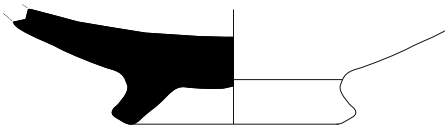	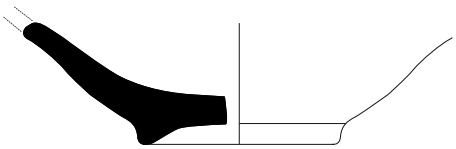
Katalog No. 80	Katalog No. 157

3.2.4.3. Yayvan Gövdeli Kaplar

Alanya Kalesi seramiklerinde 12 seramik örneği (11, 16, 58, 59, 95, 96, 138, 144, 145, 149, 150, 163) bu gruba dahil edilmiştir. Bu grupta yer alan seramiklerde gövde yayvan bir

[162] Bulut, 2000:25, şek.2/b,d; Bursalı, 2007:172-173, lev.6; Gök-Gürhan, 2007:24, tab.2; Parman, 1980 :336, lev. I; Frantz,1938:466, fig.3, A2/67.

profil yapmaktadır. Kaideden başlayarak ağız kısmına doğru genişlemekte ve ağız kısmında kavis ile dışa açılmaktadır. Ağız kenarları geniş, yüzeyleri açık profilli örneklerdir.

Seramiklerde ağız profilleri dışa içten kavisle açılan (59, 95, 96) ve dışa keskin bir kavisle dıştan açılan (11, 16, 58, 138, 144, 145, 149, 150, 163), ağız kenarları uzun olan örnekler (11, 58, 138, 59) ve kısa, kalınlaştırılmış olan örnekler (16, 95, 96, 144, 145, 149, 150, 163) vardır.

Kaidesi olan 2 örnek (144, 163) vardır. Halka tipli, alçak ve basık kaideli profile sahiptirler. Gövdeye yuvarlak bir şekilde geçiş sağlamakta ve ağız kısmına doğru dışa açılmaktadır.

Yayvan gövdeli kapların benzerlerini Anadolu'da ve Anadolu dışındaki örneklerde görebilmekteyiz.[163]

Tablo 3 12. Yayvan Gövdeli Kaplar

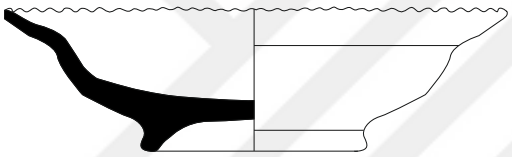	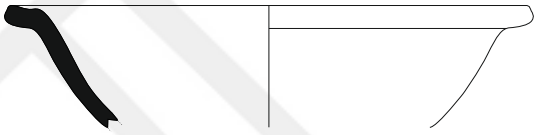
Katalog No. 11	Katalog No. 16
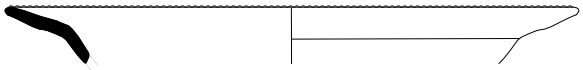	
Katalog No. 58	Katalog No. 59
Katalog No. 95	Katalog No. 96
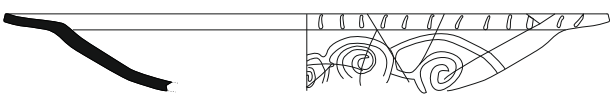	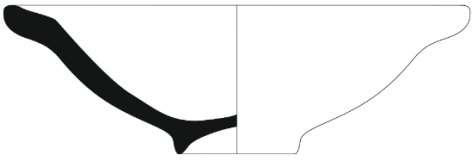
Katalog No. 138	Katalog No. 144

[163] Gök-Gürhan, 2007: 27, tab.5; Bulut, 1996: 33, şek. 2e; Bulut, 2000:25, şek.2, 28, şek.5; Çeken, 2005: 406, tab. 9-10; Karamağaralı, 1991: şek. 10,11,16,25,36,57,93/b; Waksman ve Teslenko ve Zelenko,2009:854, fig.11; Frantz,1938:466, fig.3, A45; Porter, 1981:6, fig.3-4. Türe,2014:126. François, 2001:150, Plt.2/4-5.

	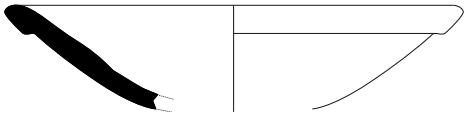
Katalog No. 145	Katalog No. 149
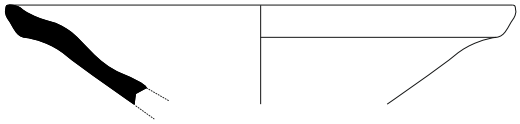	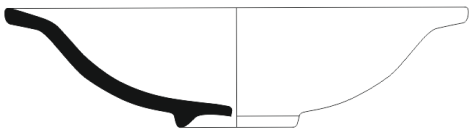
Katalog No. 150	Katalog No. 163

3.2.4.4. Yarı Küresel Gövdeli Kaplar

Alanya Kalesi seramiklerinde 4 seramik örneği (2, 3, 30, 172) bu gruba dahil edilmiştir. Seramikler kabın dip kısmından başlayarak yarı küresel şekilde yukarıya doğru bir profil çizmektedir. Örneklerin 2 tanesi tüm (2, 173), 2 tanesi (3, 30) kaide formu vermektedir.

Kaidelerin hepsi halka tiplidir. Kaideler büyük çaplı (3, 2, 172) küçük çaplı (30) cm arasında değişmektedir. Kaide yükseklikleri 0,7 cm (2, 172) 1,7 cm (30) ve 1,8 cm (3)'dir. Ağız kenarı örnekleri gövdenin ortasında keskin bir kavis ile uzanmaktadır. Ağız profili içten kalınlaştırılmış (2) ve düz uzanan (172) örnekler vardır.

Yarı küresel gövdeli kapların benzerlerini Anadolu'da ve Anadolu dışındaki örneklerde görebilmekteyiz.[164]

Tablo 3 13.Yarı Küresel Gövdeli Kaplar

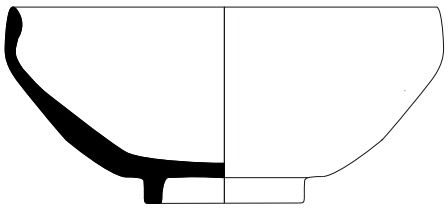	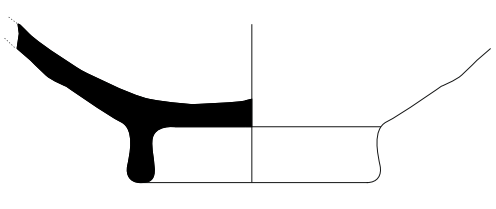
Katalog No. 2	Katalog No. 3

[164] Bakırer, 1980:Plt. 74-80, 81; Bulut, 1996: 42, şek. 2b; Bulut, 2000: 26, şek. 3, J; Bursalı, 2007:177; Doğer, 2010: 173, tab.3, no.11; Gök-Gürhan, 2007: 26, tab.4; Fındık, 2008:319, çiz.2, tip ÇII, 334, Tip DII; Karamağaralı ve Yazar,2007:124, çiz.4; Karamağaralı,N., 2007:139, Tab.1-2; Ölçer,2020:145; Türe,2014:124; Frantz,1938:466, fig.3, A36, A67; Mason, 1997: 53, fig.10; Waksman ve Teslenko ve Zelenko, 2009: 855, fig. 13; Rice, 1966: 212, C/D.

.

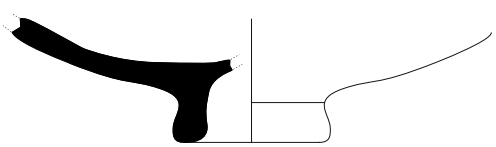	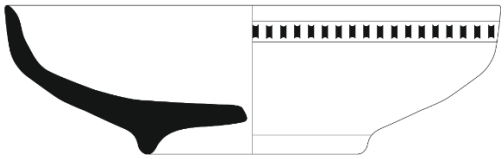
Katalog No. 30	Katalog No. 172

3.2.5. Ağız Formları

Derin kaplar bölümünde kaide ve gövde ile incelenen ağız formları gövdenin formuna göre şekillenir. Ağız formları ince veya kalın kenarlı, dik, kavisli veya yayvan uzanan profil çeşitliliğine sahiptir. Benzer formlara sahip olan seramiklerin aynı dönemlerde üretildiği, benzer bezeme kompozisyonlarına sahip olduğu söylenebilir.

Düz bir profil veren ve gövdeye konik bir şekilde uzanan seramik örneklerinin (34, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 93, 131) hepsi sgraffito tekniğinde yapılmıştır. Bu seramiklerde bezeme kompozisyonlarının hepsi aynı sınıflandırma içerisinde değerlendirilmektedir. Ağız kenarlarında stilize bitkisel, geometrik motifler ile figürleri anlaşılamayan figüratif bezemeler bulunmaktadır. Seramikler dönemsel bağlamda 13-14. yüzyıl'a tarihlendirilmektedir.

Kavisli bir profil veren ve gövdeye konik ve küresel uzanan seramik örnekleri (2, 15, 39, 50, 51, 60, 94, 172) sgraffito ve sıçratma tekniği ile yapılmıştır. Bu grupta ağız kenarı keskin bir kavis ile dik uzanan örnekler (15, 39, 60, 94), ağız kenarı daha yumuşak bir kavisle uzanan örnekler (2, 50, 51, 172) ve ağız kenarı içe doğru kalınlaştırılmış (2, 51) örnekler vardır.

Yayvan bir profil veren ve ağız kenarı dışa içten keskin ve kısa uzanan seramik örnekleri (7, 16, 144, 145, 163) ayrı bir grubu oluşturmaktadır. Seramiklerin ağız uçları profilden dışa kısa ve keskin bir geçiş yapmaktadır. Ağız kenarı uçları dıştan kalınlaştırılmış örnekler (16, 144, 145) ve düz bir şekilde uzanan örnekler (7, 163) vardır. Bu grup seramiklerinin yayvan gövdeli ve ağız kenarı dışa uzayan örneklerden ayrılma sebebi ağız kenarının daha kalın ve daha kısa uzamasıdır.

Dışa yayvan ve ince-uzun uzanan seramik örneklerin (11, 58, 95, 138, 150) ağız kenarı içten yumuşak bir kavisle açılmaktadır. Gövdeye yayvan uzanan örneklerde ağız kenarları ince (11, 58, 138), kalın (95, 150) ve dilimli (11, 58) örnekler vardır.

Dış profilden düz uzanan içten çıkıntı olarak kavis yapan ağız profilleri (59, 96) yayvan gövdeli seramikler örnekleridir. Form özellikleri 14. yüzyılda birçok örnekte karşımıza çıkmaktadır.

Dıştan katlanmış ağız profilli (148, 149) seramik örnekleri Çanakkale/Dimetoka üretimli seramiklerde karakteristiktir. Bu seramiklerin profilleri dışa doğru katlanmış ve ağız kenarının ortasında kavislidir.

Tablo 3 14. Ağız Formları

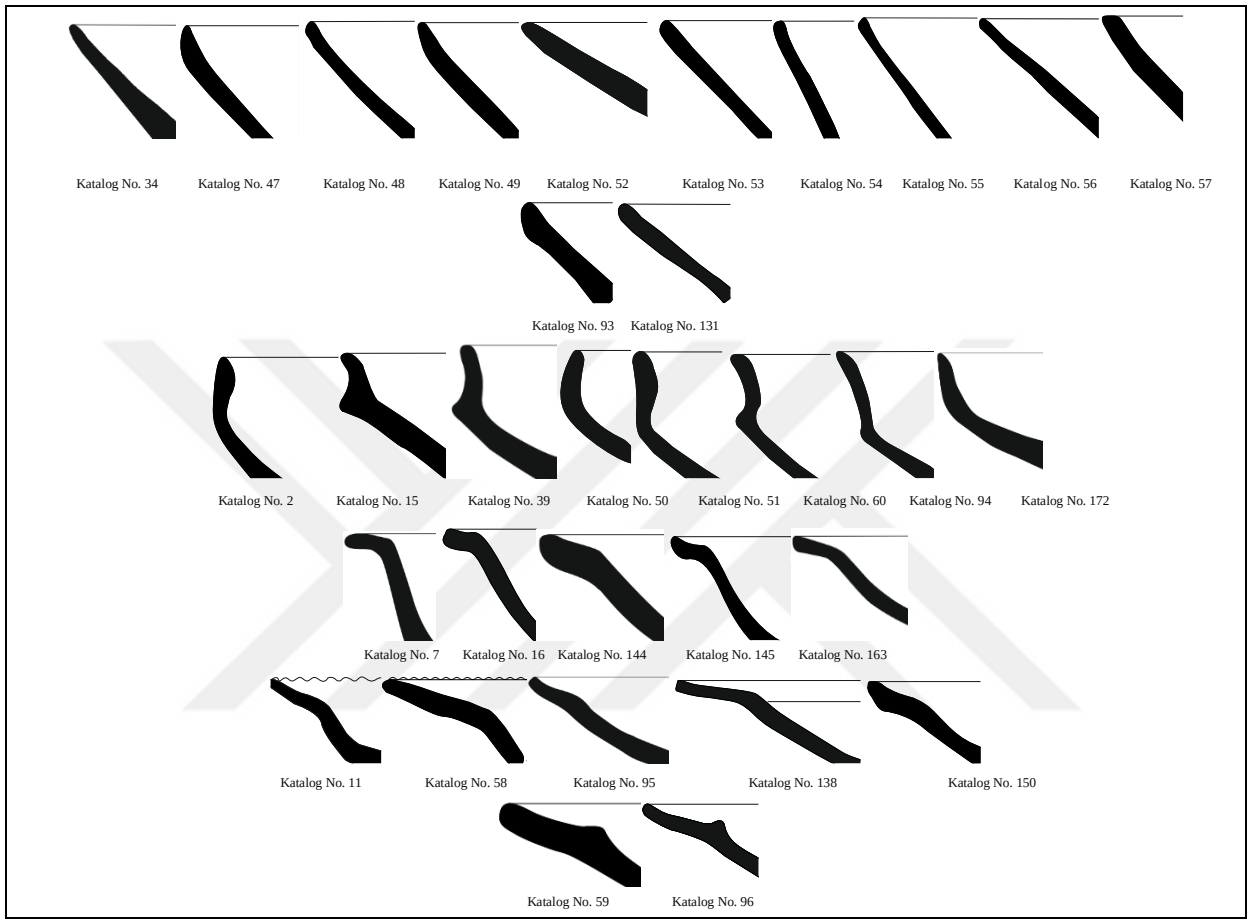

3.2.6. Kaide Formları

İncelenen seramik örneklerinden 98 adet kaide parçası bulunmaktadır. Bu kaideler yüksekliklerine, çaplarına ve tarih sıralamasına göre alt başlıklar altında değerlendirilmiştir.

Kaidelerin tamamı halka tipli ve içleri boştur. Yükseklik ve çap boyutlarına göre sınıflandırılabilmektedir.

1- **Yüksekliklerine Göre**

Kaideleri yüksekliklerine göre gruplandırdığımızda 1 cm'in altındaki örnekler alçak kaideli, 1-1.5 cm arasındakiler orta kaideli ve 1.5 cm üstündekiler yüksek boyutlu kaidelerdir.

a- **Alçak Kaideler**

Alçak kaideye sahip 26 örnek (kat.no. 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 46, 64, 79, 86, 143, 144, 146, 147, 152, 157, 158, 163, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172) bulunmaktadır. Bu kaide örneklerinin yüksekliği 0,2 cm ile 0,9 cm arasında değişmektedir.

b- Orta Yükseklikteki Kaideler

Orta yükseklikteki kaideye sahip 31 örnek (1, 5, 17, 18, 34, 37, 40, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 81, 74, 76, 77, 81, 84, 87, 126, 127, 129, 136, 137, 151, 154, 155, 159, 161, 175) bulunmaktadır. Bu kaide örnekleri 1 cm ile 1,5 cm arasında değişmektedir.

c- Yüksek Kaideler

Yüksek kaideye sahip 38 örnek (3, 6, 7, 8, 20, 21, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 62, 63, 65, 70, 71, 75, 82, 83, 85, 88, 89, 90, 92, 128, 130, 133, 134, 160) bulunmaktadır. Bu kaide örnekleri 1,6 cm ile 5,3 cm arasında değişmektedir.

2- Çaplarına Göre

Kaideleri çaplarına göre gruplandırdığımızda 5 cm altındaki küçük, 5 – 8 cm arasındaki orta, 8 cm üstündekiler büyük çaplı kaidelerdir.

a- Küçük Çaplı Kaideler

Küçük çaplı kaideye sahip 5 örnek (12, 19, 30, 89, 144) bulunmaktadır. Bu örnekler 4 cm ile 4,4 cm arasında değişmektedir.

b- Orta Çaplı Kaideler

Orta çaplı kaideye sahip 48 örnek (1, 2, 17, 19, 22, 3, 2, 6, 7, 8, 20, 21, 9, 10, 11, 31, 32, 35, 36, 39, 40, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 85, 86, 92, 126, 128, 136, 137, 143, 146, 147, 151, 152, 154, 155, 157, 158, 163, 167, 170, 175) bulunmaktadır. Bu örnekler 5,4 cm ile 8,4 cm arasında değişmektedir.

c- Büyük Çaplı Kaideler

Büyük çaplı kaideye sahip 46 örnek (4, 5, 21, 13, 14, 23, 33, 34, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 63, 68, 69, 81, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 82, 83, 84, 87, 88, 90, 127, 129, 130, 133, 134, 141, 159, 160, 161, 165, 166, 168, 171, 172) bulunmaktadır. Bu örnekler 8 cm ile 13,9 cm arasında değişmektedir.

Kaide formları tarihsel olarak kendi döneminin içerisinde yapılmış olan seramik formlarının içinde değerlendirilebilir. Buna göre Alanya Kalesi seramik kaide formları bezeme teknikleri ve bunların alt başlığı olarak tarihsel bir sınırlandırma içerisinde değerlendirilmiştir.

Tek renkli sır tekniğinde 12-14. yüzyıl'a tarihlenen seramik örneklerinde (1, 5, 4, 3, 2, 6, 7, 8, 9, 10) kaideler halka tipli, orta ve büyük çapta, alçak ve orta boyuttadır. Kaide cidarları orta incelikte ve kalın (9, 10) olarak görülür. Dönemsel bağlamda hem Anadolu'da hem de doğu Akdeniz üretimlerinin seramik formlarına paralellik göstermektedir.[165] Tek renkli sır tekniğinde 17-19. yüzyıllar arasına tarihlendirilen seramikler içinde bulunduğu sanatsal koşullar, üretim yerleri ve dönemin anlayışı baz alındığında benzer form özellikleri göstermektedirler. Bu dönem seramikleri genellikle tek renkli sır tekniği ile yapılmış olan örneklerin merkezinde tek veya birden fazla içe içe daire baskıları görülmektedir. Form olarak tabak, sığ kaseler, çanaklar, alçak halka kaideli örneklerdir. Gövde kaideden yatay bir düzlemde uzanmaktadır. [166]

Tek renk sırlı sgraffito teknikli 12-14. yüzyıla tarihlenen seramiklerin formları geniş ağızlı kase ve tabaklarda dışa dönük, halka tipli, orta ve geniş çaplı, orta ve yüksek boyutta kaidelerdir. Dönemsel bağlamda birçok kentte görülen seramik kaide formları ile benzerlik göstermektedir.[167] Tek renk sgraffito teknikli seramiklerin bir alt grubu Zeuxippus taklidi seramiklerin, ortası yuvarlak çıkıntılı, halka kaideli, derin kase örnekleri bulunmaktadır.[168]

Tek renk boyalı sgraffito teknikli seramiklerde formlar geniş kaseler ve tabaklarda halka tipli yüksek ve orta boyutta, dışa dönük, köşeli kaidelidir. Bu seramikler 12-13. yüzyıllarda Kıbrıs dahil birçok kentte üretimi yapılmıştır.[169] İki renk boyalı sgraffito teknikli seramiklerde formlar kaseler, ayaklı kadehler ve fincanları içermektedir. Alanya Kalesi seramiklerinde 2 seramik örneği (88, 89) yüksek kaideli, dışa taşkın yayvan tabanlı ve kavislidir. Benzer örnekler dikkate alındığında örneklerin kadehvari içki kaplarına ait parçalar oldukları düşünülebilir. Bu formlar litürjik uygulamalar için kullanılan kaplarda görülmektedir.[170] Kıbrıs'ta yüksek kaideli konik kademeli kadeh formlu kaplar çoğunlukla renkli sır akıtma tekniği ile birlikte kullanılmıştır.[171] 13-14. yüzyıl Kıbrıs Paphos, Lapithos, Baf, Lemba üretimi olan seramiklerde karakteristik olarak halka tipli, dışa dönük, içi oyuk, yüksek ve kadehvari kaideler yapılmıştır.

Sıraltı tekniklerinde Anadolu Selçuklu dönemine tarihlenen örneklerde dönem içerisinde kullanılan benzer formlar, kase, tabaklar orta yükseklikte ve orta çaplı, halka tipli

[165] Bilici, 2006: 513-515.
[166] Vroom, 2019: 152-153.
[167] Bilici, 2006: 513-515; Böhlendorf, 2004; Papanikola-Bakitzis, 1989: 233-246.
[168] Böhlendorf, 2004: taf. 46, 57, 144, 147, 148; Vroom, 2019: 112-113; Mercangöz ve Doğer, 2009: 89-90.
[169] Böhlendorf,2004: Taf.58/81,Taf.68/122 Taf.95/325; Yener,2017: 64.
[170] François, 2001: 162, Plt.7/79-80; Öztaşkın, 2013: 106; François, 2001: 162, Plt.7/79-80.
[171] Köroğlu, 2012: 18.

kaideler görülmektedir.[172] Sıraltı teknikli seramiklerde 14-15. yüzyıla tarihlendirilen ve Milet işi olarak adlandırılan seramik grubu içerisinde Alanya Kalesinde 4 örnek (157, 159, 160, 161) vardır. Form olarak tabak, çanak ve açık formlu kaseler, alçak ve halka tipi kaidelidir. Bu örnekler Milet, İznik, Kütahya gibi bölgelerde üretilerek, birçok kente yayılım göstermiştir.[173] Aynı teknikte 17-19. yüzyılları kapsayan dönemde Çanakkale üretimli seramikler, mermer/ebru desenli, sıçratma boya desenli seramiklerde tek renk sırlı seramiklerde olduğu gibi halka tipli, alçak boyutta, küçük ve geniş çapta, gövdeye yatay geçişi olan seramik formları vardır.[174]

3.3.SÜSLEME TEKNİKLERİ

Alanya Kalesi seramikleri tek renkli sır, tek renk sgraffito, boyalı sgraffito, slip (astar), sıraltı, sır üstü teknikleri ile çeşitli şekillerde bezenmiştir. Bu seramik teknikleri ayrı başlıklar altında incelenerek açıklanmıştır.

3.3.1. Tek Renk Sır Tekniği

Tek renk sırlı seramik tekniğinde, seramikler şekillendirilip fırınlandıktan sonra şeffaf tek renk sır ile kaplanarak uygulanmıştır. Astarlı veya astarsız örnekleri vardır.

Alanya Kalesi seramiklerinde 29 seramik örneği bu gruba dahil edilmiştir. Çoğunlukla beyaz ve tonları renklerde astar kullanılmıştır. Her dönemde tercih edilen bir teknik olması tarihlendirme açısından karışıklığa sebep olmaktadır. Hamur, sır kalitesi ve formlara bakılarak yakın tahminler yapmak mümkündür. Seramikler günlük kullanım, depolama ve aydınlatma işlevlerine göre değerlendirilmiştir.

Günlük kullanım özelliği gösteren seramikler kase/tabak ağız ve kaide formları (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16) depolama seramikleri testi ağız ve kaide formları (17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27), akıtacaklı testi? (29), aydınlatma seramikleri kandil (28) olarak alt başlıklar altında sınıflandırılmaktadır.

Depolama seramikleri olarak sınıflandırdığımız örneklerde kaide formları (17, 18, 19, 20, 21, 22, 23), testi ağız parçaları (24, 27), boyun parçaları (25, 26), akıtacaklı testi? (29) ve testicik (19) ele geçmiştir. Kaide formlarının gövde kısımlarına ulaşamadığımız için belirli tam bir form içerisinde değerlendirilememektedir. Seramiklerin tamamı yeşil renk sırlı ve bir örnek (27) şeffaf sırlıdır.

---

[172] Yener, 2017: 144-145.
[173] Vroom, 2019: 158-159.
[174] Vroom, 2019: 166-167.

Aydınlatma grubu seramiklerde yeşil renk sırlı kadehvari bir kandil (28) örneği vardır.[175] Depolama ve aydınlatma seramik gruplarındaki örneklerin benzerlerini Anadolu'da birçok kentte 12-14. yüzyıllar arasında görmekteyiz.[176]

Günlük kullanım seramiklerinde kaide formları (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14) ve ağız formu (15, 16) ele geçmiştir. Seramiklerde sır, iç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı (1, 3, 4, 5, 7), iç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey sırsız (2, 6, 8), iç ve dış yüzey yeşil renk sırlı (11, 12), iç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız (9, 10, 13, 14, 15) olarak uygulanmıştır. Alanya Kalesi özellikle Orta Çağ içerisinde çeşitli uygarlığa ev sahipliği yapmasından ve ticari hayatının yoğun olmasından dolayı tek renk sırlı seramiklerin çeşitliliği oldukça fazladır. Bu seramikler buluntu yerleri ve benzer örnekleri baz alınarak, 12-14. yüzyıl arasına tarihlendirilmektedir. Anadolu'da birçok kentte benzer örneklerini görebilmekteyiz.[177]

Geç dönem seramik örneklerinde (11, 12, 13, 14) merkezi konumda ve merkezi vurgulayan baskı tekniği ile yapılan dairesel motifler görülmektedir. Alanya Kalesi seramiklerinde bu grupta yer alan örneklerin tarihlendirmesi bulunduğu alanlarda ele geçirilen Osmanlı sikkeleri ile aynı katmanı paylaşması etkili olmuştur. Bu bağlamda örnekler 18-19. yüzyıllar arasına tarihlendirilmektedir. Anadolu'da benzer örneklerini birçok kentte görebilmekteyiz.[178]

3.3.2. Sgraffito Tekniği

Sgraffito (Kazıma) tekniğinde şekillendirilen seramiğin üzeri astar ile kaplanarak kabın üzerine ince ya da kalın uçlu bir alet ile kazıma işlemi yapılır. Astar kazındığı örnekler olduğu gibi seramik hamurunun kazındığı örneklerde mevcuttur. Bezemesi tamamlanan seramik hamuru şeffaf ya da renkli sır ile kaplanarak kazımış alanlar belirginleştirilir. Süsleme açısından tek renk sır, tek renk boyalı, iki renk boyalı seramikler olmak üzere üç başlık altında incelenmektedir.

Alanya Kalesi seramiklerinde 114 seramik örneği bu gruba dahil edilmiştir. İşçilik ve sır kalitesi bakımından oldukça iyi örnekler vardır. Form ve bezeme üslupları açısında

---

[175] Çeken, 2005:345, kat.no. 459.; Türe, 2014:211, kat.no.30.

[176] Çeken, 2005: 352, kat.no.473; Karamağaralı ve Yazar, 2007: 124, Çiz. 1; Özdemir, 2020: 99; Polat,2019:827, Tab.8; Yılmaz, 2011: 42; Vionis ve Poblome ve Cupere ve Waelkens, 2010: 438 Fig.9/g,h,e,i; François, 2001: 163, Pl. 8.

[177] Arık,2000, 165-176.; Böhlendorf, 2004, taf.129/600; Çeken, 2007, E :111-119.; **F**ındık,2008, Lev.8/171; Özcan, 2019: 108-109, kat.no. 40.

[178] Doğer, 2008:50, Tab. VIII/a.; Doğer,2009:228, Şek.4.; Özdemir,2020: 207, Kat.no.64.; Yener, 2017, res.no.4/a-b, 15/a-b, 17/a-b; Köroğlu ve İnanan, 2018, tab. 3/d.; Uçar,2014:264, Kat.no.Ç14; François,2001: 170, Fig.2/139.; François ve Ersoy, 2011:413, Fig.8/5.

çoğunlukla Kıbrıs merkezli üretim söz konusu olsa da Bizans yerel üretimler ve Anadolu'da üretilen örnekler de mevcuttur.

Seramikler nizam açısında "Tek Renk Sırlı Sgraffito, Boyalı Sgraffito ve Champleve "olarak üç gruba ayrılmıştır.

3.3.2.1. Tek Renk Sırlı Sgraffito Tekniği

Alanya Kalesi seramiklerinde 31 seramik örneği bu gruba dahil edilmiştir. Seramik örnekleri benzerlikleri baz alınarak ayrı gruplarda değerlendirilmiştir.

Seramik örneklerinde sır, iç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı (31, 35, 40, 43, 44, 47, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 58), iç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımlarda sırsız (30, 39, 51, 60), iç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sarı renk sırlı (32, 33, 34, 37, 48, 49, 57, 61), iç ve dış yüzeyler yeşil renk sırlı (38, 41, 42, 59) ve iç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sırsız (36, 45, 46) olarak uygulanmıştır. Süslemeler seramiklerin iç yüzeylerinde yer almaktadır. Sır kalitesine baktığımızda Ortaçağ için "Lüks Ürünler" veya "Saray Seramikleri" olarak adlandırabileceğimiz ölçüde ince cidara ve kaliteli sır özelliklerine sahiptir.

Alanya Kalesi seramiklerinde Bizans döneminde Kıbrıs üretimi Suriye ekollü seramik örnekleri oldukça yoğun bir grubu oluşturmaktadır. Seramiklerde karakteristik olarak geometrik ve stilize bitkisel motifler kabın merkezinde ve ağız kenarlarında görülmektedir. İnce ve iyi pişirimli bu örneklerde sır iç ve dış yüzeye tamamen uygulanmıştır. Benzer örneklerini 13-14. yüzyıl'da Al Mina, Misis, Hama, Paphos'ta ve tüm Akdeniz'de görebilmekteyiz.[179] Alanya Kalesinde bu örnekler 13. yüzyıl'a tarihlendirilmektedir.

Form ve bezeme özelliklerinden dolayı "Zeuxippus Taklidi Seramikleri" grubuna dahil ettiğimiz örneklerin (39, 40, 41, 42, 43) iç yüzeylerinde ince kazıma ile yapılmış iç içe daireler, ağız kenarlarında birbirini takip eden sıralı daireler bezeme olarak karakteristik Zeuxippus seramiklerini yansıtmaktadır. Megaw'ın sınıflandırmasına göre Zeuxippus IB-IC grubuna giren seramikler, Alanya'ya, Kıbrıs, Pergamon gibi merkezlerden ithal edilmiş olabilir. Akdeniz kıyılarında Alanya Kalesi seramiklerine benzer örnekler bulunmaktadır.[180]

Seramiklerde görülen madalyonda ışınsal şeritler, kafes tarama, spiral, çiçek, figürlü bezemeler, ağız kenarlarında enli bant içerisinde geometrik-bitkisel motifler, 13. yüzyıl Bizans seramiklerinin Anadolu'da yerel üretim örnekleri ile benzerlik göstermektedir. Seramiklerden kat.no. 37 örneğinde

[179] Böhlendorf, 2004: 125-130.; Papanikola-Bakirtzis, 1999: 44 (29), 45 (30), 46 (31).; Mimaroğlu,2008:206, Lev.3/34; Lane,1937, plt. XXI (1,2).; Megaw ve Taylor, 1951: Plt. V, Plt. VII, Plt. VIII.

[180] Avissar ve Stern, 2005:51, fig.20/2; Böhlendorf,2004: Taf.46/11-12-13, 57/70, 82/235-236, 119/525, 131/625; Doğer,2005: 118, PI.XII; Fındık,2014:136, Tab. 2/238; Vroom, 2014: Fig.1; İnanan,2021:630, fig. 3/a; François, 1995, 197-198, Ab. 25, Nr. C162, c164, c172; Stern ve Waksman 2003, 172-fig.6.; Saccardo, Lazzarini ve Munarini, 2003:408-Fig.11/25.; Megaw, 1968: 72, Pl.14-g.8-9.; Yener,2017: res.25 a-b.

kaide altında usta işareti bulunmaktadır.[181] Anadolu'da ve Anadolu dışında birçok merkezde tek renk sırlı sgraffito seramikler üretilmiştir.[182]

Tarihsel bağlamda form, sır, üslup açısından incelendiğinde yoğun olarak Kıbrıs merkezli üretimler, Bizans ve Suriye etkili Bizans yerel üretimleri görmekteyiz. Bu bilgiler ışığında Alanya Kalesi Tek renk sırlı sgraffito seramiklerini 12. yüzyıl ortalarından 14. yüzyıla arasına tarihlendirilebilir.

3.3.2.2. Boyalı Sgraffito Tekniği

Alanya Kalesi seramiklerinde 64 seramik örneği bu gruba dahil edilmiştir. Bu seramiklerde 32 tanesi kaide (62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 81, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92), 5 tanesi ağız parçası (93, 94, 95, 96, 97) ve 27 adet form vermeyen gövde parçası (98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125) bulunmaktadır. Bu grup kendi içerisinde mevcut seramik parçalarında görülen boyalar baz alınarak "Tek renk boyalı" ve "İki renk boyalı" olarak ayrılmaktadır. Bu gruplandırma seramiklerin daha iyi değerlendirilebilmesi için önemlidir.

3.3.2.2.1. Tek Renk Boyalı Sgraffito Tekniği

Alanya Kalesi seramiklerinde 6 seramik örneği bu gruba dahil edilmiştir. Bu seramiklerde iç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı, (63, 67), iç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımlarda sırsız, (65), iç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey yeşil renk sırlı, (62, 64), İç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey şeffaf sırlı, (66) olarak uygulanmıştır. Seramiklerde bezemeler iç yüzeyde yer almaktadır. Bezemelerde kompozisyon olarak düzenli veya dağınık şekilde yeşil renk boya uygulanmıştır. Seramik örneklerinin benzerlerini Kıbrıs üretim merkezlerinde, 13. yüzyıl'da görebilmekteyiz.[183]

3.3.2.2.2. İki Renk Boyalı Sgraffito Tekniği

Alanya Kalesi seramiklerinde 57 seramik örneği bu gruba dahil edilmiştir. Bu seramiklerde iç ve dış yüzeyler sarı renk sırlı, (70, 71, 76, 78, 79, 80, 88, 89, 91, 93, 95, 98, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 113, 116, 117, 118, 119, 121, 123, 125), iç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımlarda sırsız, (68, 69, 72, 81, 74, 75, 77,

[181] Bu işaretlerin muhtemelen ustanın baş harfleri olduğu düşünülüyor (Morgan,1942: 49 – 61).
[182] Böhlendorf, 2004: Lev.148/768, 115/484; Parman, 1978: Res. 63; Gök-Gürhan, 2007: 36; Çeken, 2005: 311-312; Bursalı, 2007, Lev. 61; Redford ve Blackman, 2005: 130.; Bakırer, 1980, Plt. 110.
[183] Papanikola-Bakirtzis,1989: 233-246; Megaw, 1968: 71-72, 85-86.

82, 83, 84, 85, 86, 90, 97, 99, 110, 114, 120, 122, 124), iç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey yeşil renk sırlı, (73, 94, 96, 100), iç yüzey sarı renk sırlı, dış yüzey kahverengi sırlı (115), iç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey sarı renk sırlı, (92), iç yüzey yeşil renk sırlı, dış yüzey mevcut kısımlarda sırsız, (87) olarak uygulanmıştır. Seramiklerde bezemeler iç yüzeyde yer almaktadır. Seramiklerin genellikle iç yüzeylerine uygulanan boyalar yeşil ve sarı renklerdedir. Bu boyalar seramiğin yüzeyine damlatma ve püskürtme yöntemleri ile uygulanmıştır. Sırlar genellikle şeffaf sarı ve şeffaf yeşil renkte olmasının yanında mor renk (87, 92, 96) ve kahverengi (95) boyalar da kullanılmıştır.

Seramikler sır, pişirim, motif, kompozisyon bazında karakteristik Bizans seramiklerinin özelliklerini göstermektedir. Seramikler Anadolu ve Anadolu dışında birçok kentte eş zamanlı olarak görülmektedir.[184] En yoğun grubu 1192-1489 yılları arasında Lusignan döneminde endüstri merkezi olan Kıbrıs seramiklerinden ithal edilen örnekler oluşturmaktadır. Bu dönemde yeşil, kahverengi kurşun sırlı Bizans seramiklerinin geleneği Suriyeli ustaların üslupları ile sentezlenerek yeni bir karakter kazanmıştır.[185] Kıbrıs bölgesinde Lemba, Enkomi, Laipthos kentleri önemli seramik üretim merkezlerini oluşturmaktadır. [186]

"Yeşil ve Erguvan Lekeli" olarak Spieser[187] tarafından tanımlanan seramik grubu da Alanya Kalesi seramik örneklerinde görülmektedir. "Geçiş Dönemi" olarak adlandırılan seramik grubunda görülen form, bezeme gibi unsurların Bizans'ın son dönemi ile Beylikler ve Erken Osmanlı dönemi seramikleri ile yakından benzerlik göstermektedir.[188] Alanya Kalesi seramiklerinde bu gruba dahil 2 örnek vardır. Kazıma alanları koyu kızıl-kahverengi tonlardadır. Boya olarak koyu-açık yeşil, mor ve sarı kullanılmıştır. Tabak parçasının (Kat.no. 96) ağız kenarında tek sıra bant içerisine sıralı üçgen motif uygulanmış ve bunların içerisi spiral şeklinde ince kazıma motifler ile dolgulandırılmıştır. Tabağın alt bölümünde kafesleme denilen motif görülmektedir. Boyalar seramiğin üzerine serbest şekilde akıtılmıştır. Bir başka tabak formundaki seramik örneği (Kat.no.95) ağız kenarında bant içerisinde çeşitli sayılarda ve aralıklarla çizgiler ile kazıma yapılmıştır. Burada renkler daldırma ile seramiğe işlenmiştir.

---

[184] Bulut, 2000: 31-46; Bulut, 1998: 343-355, şek. 191, 196; Yener, 2017; 65-66. Karamağaralı, 1991, Şek.15b; Parman, 1978, res. 59/a, 62b.

[185] Suriye stilinin etkilerini izleyebildiğiniz 14-15. Yüzyıl Kıbrıs seramiklerinin 13. Yüzyıl'da doğu Akdeniz kıyılarına (Al Mina, Hama, Antakya vb.) göç eden Suriyeli sanatçılar ile sentezlendiği iddiaları olsa da yerel bir üretimin yaratıldığı anlaşılmaktadır (Lane, 1938: 52-53).

[186] Papanikola-Bakirtzis, 1999: 197; Papanikola- Bakirtzis, 1989: 233-246; Piltz, 1996: 18, n1, 19, n2; Vroom, 2019: 120-121.

[187] Spieser,1996: 49-50.

[188] Bu dönem için bazı araştırmacılar "*Byzlamic"* tanımlamasını kullanmışlardır (Crane, 1987: 50).

Benzer örnekleri Bergama, Efes, Kıbrıs, Anaia, İstanbul ve birçok Anadolu ve Kıyı Ege-Akdeniz kentlerinde görülmektedir.[189]

3.3.3. Champleve Tekniği

Bu teknikte seramik hamuru şekillendirilerek astarlanır. Yüzey geniş bir alet ile derin oyulur ve fırınlanır. Bezemelerde krem rengi astar üzerine kalın kazınmış yivlerin içi slip ile dolgulandırılır. Daha sonra seramikler sır ile kaplanır.

Alanya Kalesi seramiklerinde 6 seramik örneği (126, 127, 128, 129, 130, 131) bu gruba dahil edilmiştir. Bu seramiklerde 5 adet kaide, 1 adet ağız parçası değerlendirilmiştir. Seramik örneklerinde merkezi madalyonda işlenen bozulmuş palmet motifi ve belirli kompozisyonları 13-14. yüzyıl seramiklerde görülmektedir. Bu yüzyıllarda Bizans geleneğini sürdüren Doğu Akdeniz'de yerel üretim olarak değerlendirilebilmektedir.[190]

3.3.4. Boyalı Sgraffito ve Slip Tekniği

Alanya Kalesi seramiklerinde 1 seramik örneği (132) bu gruba dahil edilmiştir. Seramik kavisli gövde formundadır. İç yüzeyi yeşil ve sarı renk boyalı sgraffito tekniği ile dış yüzeyi slip tekniği ile yapılmıştır. Bu seramiklerin benzer örnekleri 13. yüzyıl Kıbrıs ithal seramiklerinde görülmektedir.[191]

3.3.5. Tek Renk Sırlı Kazıma ve Slip Tekniği

Bu seramik grubu geç 12. yüzyıl sonları ve 15. yüzyıl başına kadar Anadolu'da farklı üslupların sentezlenmesiyle karakteristik özellikler kazanmış üretimlerin yapıldığı, form, hamur ve desen açısından farklılık gösteren Zeuxippus tipi seramiklerdir. "Zeuxippus Taklidi", "Zeuxippus Türevleri", "Kalın Zeuxippus" olarak da isimlendirilebilir.[192]

A.H.S. Megaw'ın sınıflandırmasıyla "Class I" grubuna giren seramiklerin iç ve dış yüzeyleri beyaz astar üzerine koyu sarı renk sır ile kaplıdır. Merkezde iç içe geçmiş dairelerin arasına yan yana dizilmiş kabarık nokta motifleri yer almaktadır. Bu motifler çift sıra daireler ile sınırlandırılmıştır.[193]

---

[189] Böhlendorf, 2004: Lev. 75/159, 72/144; Doğer, 2005:127. Res.7; Öztaşkın,2009: 533, Lev. 2; Parman, 1978: Res. 56.
[190] Böhlendorf, 2004: Taf.53/54; Papanikola-Bakirtzis, 1986: 78-79, 134-135, 136-137, 138-139; Tömöry,1977: Fig.4.; Thompson, 2006: Plt.4; Yener,2017: res.40 a-b.
[191] Avissar ve Stern,2005:62, Fig. 25/1.; Fındık, E., 2013: kat.no. 309/6.
[192] Vroom, 2019: 113.
[193] Megaw ve Taylor, 1951: 5; Megaw, 1968: Plt.21/c; François, 1997:424-425, fig.6/79.

Alanya Kalesi seramiklerinde 2 seramik örneği (133, 134) bu gruba dahil edilmiştir. Tek Renk Sgraffito ve Slip Bezemenin bir arada kullanıldığı örneklerde merkezi noktadan itibaren art ardına sıralanan halkaların içine noktalar halinde astarın sürülmesi ile tasarlanmıştır.

Alanya Kalesi'ndeki örnekler 13. yüzyıla tarihlendirilmekte ve Kıbrıs Lemba üretimi ithal seramiklerden olduğu düşünülmektedir. Benzer örnekleri Efes'te, Kyaneai kentinde 13.-14. yüzyıla,[194] Paphos'da yerel üretim olarak 13. yüzyıla, İznik'te 11-13. yüzyıl'a tarihlendirilmektedir.[195] Akdeniz ve Ege kıyı bölgelerinde yerel üretim ve ithal olarak 13. yüzyılda görmekteyiz.[196]

3.3.6. Slip Tekniği

Seramikler biçimlendirip fırınlandıktan sonra desenler kalın sürülen ve renklendirilen slip ile işlenmektedir. Slip uygulanan bölgeler kuruduktan sonra seramik renkli veya şeffaf sır ile kaplanarak tekrar fırınlanmaktadır. Kalın uygulanan slip nedeniyle bu bölgeler hafif kabartma oluşturmaktadır.

Alanya Kalesi seramiklerinde 14 seramik örneği (135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149) bu gruba dahil edilmiştir. Seramiklerde (135, 138, 140, 141) iç ve dış yüzeyleri, (136, 137, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149) yalnızca iç yüzeyleri ve (139) yalnızca dış yüzeyleri slip ile bezenmiştir.

Sarı renk sırlı seramiklerde (138, 140, 141) dalga motifleri, birbirine bitişik büyük spiral motifleri ile bezenmiştir. Yeşil renk sırlı seramiklerde (135, 136, 137, 139) örneğinde iç yüzeyi tamamen kaplayan dağınık halde noktalar ve dış yüzeyde motifleri belli olmayan slip bezemeler yer almaktadır. Kat.no. 136 örneğinde merkezi konumda beyaz renk slip ile yapılmış stilize çiçek motifi [197], Kat.no. 137 örneğinde iç yüzeyde "V" biçimli slip bezeme[198], Kat.no. 139 testinin boğaz parçası seramik örneğinde dış yüzeyde birbirine paralel slip bezeme[199] örnekleri, kap formları, bezeme ve sır renkleri baz alındığında 13. yüzyılda Akko'da Kıbrıs ithal seramikleri arasında gösterilmektedir.[200]

---

[194] Böhlendorf, 2000: 142, abb.43/5. Böhlendorf,2004: taf.126/574.
[195] Megaw,1968:85.
[196] Waksman,2014: 266, BYZ114; Vroom, 2019: 113.; Megaw,1968:85,86,PI.21c.; Walksman ve François, 2004:715, Fig.18/BYZ75-114-176; Tömöry,1980: Plt.75,Fig.1; Fındık,2007: 6, örn.26-28; Meriç ve Meriç, 2021: 60, Fig.9/3-4.
[197] Avissar ve Stern, 2005:59, Fig.23/3,4; Papadopoulou ve Tsouris,1991:248, I2B; Boas,1994:110, Fig.6; Pringle,1997: Fig. 12/68.
[198] Fındık, E., 2013, Kat.no. 312/4.; Avissar ve Stern, 2005: 59, Fig.23/3.
[199] Avissar ve Stern,2005:59 Fig.23/6.; Pringle 1997:145, Fig. 12:70.
[200] Avissar ve Stern, 2005: 59, Fig. 23.3.; Waksman ve Teslenko ve Zelenko, 2009: 854, Fig.8; Bilici, 2002: 149, şek.14.; Papadopoulou ve Tsouris, 1991: Fig. 5-6.; Taylor,1938, Fig.39.; François,1997:428, Fig.8/87.

Anadolu'da birçok kentte slip bezemeli seramiklerin benzerlerini görmekteyiz.[201]

Alanya Kalesi'nde bir diğer grup olan geç dönem Çanakkale üretimli astar boyalı seramikler (142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149) oluşmaktadır. Yüzeylerde dağınık şekilde veya ağız kenarından merkeze doğru düz çizgilerin akıtılması şeklinde astar boya uygulanmıştır. Bu seramikler yeşil renk sırlı ve sarı renk sırlı olarak iki gruba ayrılmaktadır. Yeşil renk sırlı seramik örneklerinde sır hamur üzerinde koyu yeşil, beyaz astar üzerinde açık yeşil görülmektedir. Sarı renk sırlı seramik örneklerinde hamur üzerinde kahverengi, beyaz astar üzerinde sarı renge dönüşmektedir. Bu seramik örneklerinde ağız kenarları dış katlanmış, üçgen profilli, dışa dönük ve düz açılan gövde yapısına sahiptirler. Kat.no. 148 örneğinde seramiğin merkezi konumdaki deliği dikkat çekmektedir. Bu deliğin onarım amacıyla açılmış olabileceği düşünülmektedir.[202] Alanya Kalesinde bu seramik örnekleri 19-20. yüzyıl'a Çanakkale üretimli ithal seramik olarak tarihlendirilebilir. Benzer örneklerini Çanakkale, İstanbul, Ganos, Kıbrıs, Al Mina, Milet, Efes ve Anadolu dışında Atina, Akka, Mısır gibi geniş bir coğrafyada görmek mümkündür.[203]

3.3.7. Sıraltı Tekniği

Sıraltı tekniğinde şekillendirilen seramik fırınlanır ardından siyah, mavi, firuze, kahverengi gibi çeşitli renkli boyalar ile bezenip üzerine şeffaf sır ile sırlanarak tekrar fırınlanarak bezenmektedir. Alanya Kalesi seramiklerinde 14 seramik örneği (151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164) bu gruba dahil edilmiştir.

Seramiklerde sır, iç yüzey şeffaf sırlı, dış yüzey yeşil sırlı (151), iç ve dış yüzeyler turkuaz renk sırlı (152, 153), iç yüzey şeffaf sırlı dış yüzey mevcut kısımlarda sırsız (154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164) olarak uygulanmıştır.

Anadolu Selçuklu dönemine tarihlendirilen seramik örneklerinde diğer Anadolu kentlerinde görülen örneklerde de olduğu gibi firuze renk sır kullanımı karakteristiktir. Alanya Kalesi'nde (151, 152, 153, 154, 155, 156) örnekleri bu döneme tarihlendirilmektedir. Benzer örneklerini Anadolu'da Kubad Abad, Ahlat, Ani, Akşehir, Samsat, Hasankeyf başta olmak üzere birçok kentte görmekteyiz.[204]

---

[201] Öney, 1992: 133, Res. 89.; Gök-Gürhan,2007:67-68.; Çeken,2007:111-119, Fot.8.; Karamağaralı ve Yazar, 2007:123-131.
[202] Fındık,2008a:466.
[203] Avissar ve Stern,2005: 1, 41, PIt.VI/8; Barışta, 1998, 128-139; Böhlendorf,2004: taf. 88/280-281; Doğer,2008:Tab.III/d; Hayes, 1992: 380; Kontoginnas ve Arnavati, 2008: 359, Fig.10a. Uçar ve Uçar, 2018:6, Tab.1-b.; Uçar, 2014: 228; Vroom, 2019: 189; Yılmaz, 2012: 173.
[204] Baş, 2012: 178; Bulut, 2007: 184; Çeken, 2007: 117; Doğer, 2020: 77; Duruk, 2021: 189; Fındık, 2008: 27; Gök-Gürhan, 2007: 167; Gök-Gürhan, 2009a:54, tab. 5; Gök-Gürhan, 2010b: 59-83; Karamağaralı, 1982: 425.; Karamağaralı ve Yazar, 2007: 127; Türe, 2014: 81.

Beylikler ve Erken Osmanlı dönemi seramik sanatı içerisinde önemli bir seramik grubunu içeren Milet tipi seramikler Alanya Kalesinde (157, 158, 159, 160, 161, 162) örneklerinde görülmektedir. Örneklerde iç yüzeyde beyaz astar üzerine mavi, siyah renk ile yapılan motifler şeffaf sır ile kaplanmıştır. Bu seramiklerin örneklerinin benzerleri Anadolu'da birçok kentte görülmekte ve 15. yüzyıla tarihlendirilmektedir.[205]

Geç dönem seramiklerinde Çanakkale üretimi seramik grubuna dahil olan bir tabak örneği (163) vardır. Beyaz astar üzerine şeffaf sır ile kaplanarak yapılan örnekte, karakteristik mangan moru renginde serbest kalın fırça yöntemi ile yapılan stilize bitkisel motif bezeme görülmektedir. Bu seramikler 17-18. yüzyıl Çanakkale yerel üretim olup benzerleri birçok Anadolu kentinde görülmektedir.[206]

Kat.no. 164 örneğinde görülen kapak formu firuze renkli sır ile kaplanmıştır. Kapağın alt bölümünde yer alan usta/atölye imzası Kütahya seramiklerinde görülen "*ayvaz*" imzası ile benzerlik göstermektedir. Benzer örnekleri bulunmasa da yapısal olarak 18. yüzyıl Kütahya'da erken dönem üretimleri arasında değerlendirilebilmektedir.[207]

3.3.8. Ebru/Mermer Dekorlu Seramikler

Ebru/Mermer dekorlu seramikler iç ve dış yüzeyler beyaz astar üzerine sarı, yeşil, kahverengi renkleriyle düzensiz sıçratmalar ve damlatmalar ile sallanmasıyla mermer-ebru deseni görünümüne sahip olmaktadır.

Alanya Kalesi seramiklerinde 7 seramik örneği (165, 166, 167, 168, 169, 170, 171) bu gruba dahil edilmiştir. Seramikler yeşil renk astarlı (166, 167, 168, 169) ve sarı renk astarlı (165, 170, 171) olarak iki gruba ayrılmaktadır.

Bu seramikler Kuzey İtalya'da çeşitli merkezlerde 16-17. yüzyıl ile üretilmeye başlanmıştır. Daha sonra birçok bölgede yayılım göstererek İstanbul Eyüp'te taklitleri yapılmıştır. 19. yüzyılda Osmanlı ebru desenli seramikleri dışa çekik ağız kenarlı, merkezde mermer desenli tabaklar Çanakkale üretimleri olarak bilinmektedir.[208] Dimetoka merkezli üretimlerde de benzerleri görülmektedir. Mermer dekorlu seramiklerin bu denli hızlı yayılım

---

[205] Aslanapa, 1965: Lev.14, 23; Gök-Gürhan, 2007, kat.no.39,51,53.; Gök-Gürhan, 2009:60a, Tab.8; Fındık,2007:237, Foto.4; Özdeniz,2019: 130-135, kat.no. 52-53; Ölçer, 2018: 289, Res.62/64.; Polat,2016, tab.1/5.; Şahin ve Gülsefa, 2017:92, 99, Res.20; Yörür,2019:51, kat.no.18.; Yenişehirlioğlu, 2021: 38; Yılmazyaşar ve Karasu, 2022, Tab. X/182.; Yılmaz, 2010: 39-55; Vroom, 2019: 158-159.; Watson,2004:428.

[206] Ayda,1997, Res2; Doğer,2008: Tab.II/ d; Doğer,2009:227, Şek.1; Ekiz,2020:310; Öney,2007:360, Foto. 3; Takaoğlu,2021:92, Res.35/a-b, 36; Vroom, 2019:182-183.

[207] Kürkman, 2005: 236-237, 271.

[208] Öney, 1971, res.25; Başaran, 2001: 382, res.5.

göstermesinin sebeplerini Kontogiannis ve Böhlendorf estetik ve görsel kültürün uygunluğuna ve düşük maliyetine bağlamaktadır.[209]

Benzer örneklerini 17-19. yüzyıllarda Akdeniz kıyılarında, İstanbul'da ve Anadolu'da görebilmekteyiz.[210]

3.3.9. Boya Dekorlu

Alanya Kalesi seramiklerinde 3 seramik örneği (173, 174, 175) bu gruba dahil edilmiştir. Kat. No. 173, 174 örneklerinde iç yüzey tamamen dış yüzey yarıya kadar beyaz astar üzerine yeşil ve koyu sarı renk boya ile bezenmiş ve şeffaf renk sır ile kaplanmıştır. Sarı renk şeffaf sır ile kaplanan kat.no. 175 seramik örneğinde kaide altında yer alan usta/atölye imzasından 13. yüzyıl Bizans seramikleri ile değerlendirilmektedir.[211] Benzer örneklerini 12-13. yüzyıla tarihlenen Anadolu'da birçok kentte görmekteyiz.[212]

3.3.10. Sır üstü Tekniği

Sır üstü tekniğinde seramik sır ile kaplanarak fırınlanır. Daha sonra üzeri boyalar ile bezenerek tekrar fırınlanır.

Alanya Kalesi seramiklerinde 1 seramik örneği (176) bu gruba dahil edilmiştir. Çanakkale lüks üretim seramiklerinde karakteristik hayvan başlı testilerden kırık at başı formu ele geçmiştir. Bu seramik kırmızı hamurlu, tornada çekilmiş, krem rengi astar üzerine kahverengi sırlı ve sır üstüne sarı, turuncu, yeşil boyalar ile bezenmiştir. Bazı kaynaklarda at başı testilerin ortaya çıkmasında "Truva Atının" etkili olduğuna dair bilgiler vardır.[213] Benzer örneklerini 19. yüzyıl sonu ile 20. yüzyıl başı arasında Çanakkale üretimli seramiklerde görmekteyiz.[214]

3.4. SÜSLEME

Alanya Kalesi Kazısında bulunan seramikler bitkisel, geometrik, yazı ve figürlü olmak üzere dört grupta incelenmektedir. Süsleme tekniklerinin hepsinde farklı kompozisyonlarla kullanılmışlardır.

---

[209] Kontogiannis ve Böhlendorf,2021: 15.
[210] Vroom, 2019:166-167; Doğer, 2008: Tab.III/d.; Kontoginnas ve Arnavati, 2008: 359, Fig.10/a.; Özdemir, 2020:203, kat.no. 57; Uçar ve Uçar, 2018:6, Tab.1-b; Yenişehirlioğlu, 2007: 361; Barışta, 1998: 128-139; Yenişehirlioğlu, 2000:49.
[211] Morgan,1942:59.; Rice,1930:74-75.
[212] Doğer,2015:58, Pl. I. No. 1; Yalman, 1990: 323, R.22; Yener,2017: 191, Res.no. 46 a-b.;
[213] Ekiz, 2020: 301
[214] Ayda, 1997:383, Res.32-33; Altun, Akalın, Demirsar-Arlı ve Yılmaz, 1996: 113, n-163; Öney, 2007:373-375; Takaoğlu, 2021: 114, Res.60/c.

3.4.1. Geometrik

Seramiklerde kullanılan geometrik motiflerin çoğu belirli bir kompozisyon oluşturmamaktadır. Bazen tek başına bazen ise bitkisel ve figürlü bezemeler ile kullanılmıştır. Genel olarak dikey ve yatay ince çizgiler, spiral, helezon, üçgen, tarama motifleri ile oluşturulan kompozisyonlar görülmektedir.

Sgraffito Teknikli seramikler geometrik motifli grubun en yoğun grubunu içermektedir. Geometrik motiflerin ağırlıkta olsa da bitkisel motiflerle birlikte kullanıldığı örnekler de vardır. Seramikleri iç ve dış yüzeylerinde motifler görülmekle birlikte özellikle ağız kenarlarında oldukça yoğun bir bezeme programı vardır. Merkezi konumda helezon (40), arma (68), tek sıra ve daha fazla daireler (39, 41, 42, 43, 52, 133, 134), düğüm motifi (104, 105, 106) ve yatay ve dikey birbirini kesen karolar (88, 121), madalyondan yukarıya doğru çıkan şeritler ve ışınsal çizgiler (32, 63, 64, 65, 69), dolgu spiraller (34, 36, 44, 49, 53, 54, 55, 56, 59, 61, 70, 73, 81, 74, 78, 83, 89, 96, 98, 101, 102, 103, 105, 107, 109, 110, 111, 112, 118, 113, 116, 117, 119, 121), kafes tarama (38, 45, 46, 90, 92, 96), dalgalı, eğrisel, düz çizgiler (33, 37, 44, 49, 50, 76, 77, 83, 93, 95, 108, 114, 119, 120, 122, 123, 124,), üçgenler (36, 67, 70, 81, 79, 99, 103, 107, 115, 118), ters-yüz V motifi (58, 96, yıldız (74, 103), yelken veya kalkan (99) kullanılmıştır.

Champleve tekniğinde merkezi madalyondan çıkan ışınsal şeritler (126, 127, 128), düğüm motifi (130) ve tabak ağız kenarında enli bant içerisinde birbirini takip eden üçgen motifler (131) görülmektedir.

Slip teknikli seramiklerin hepsinde geometrik bezemeler iç ve dış yüzeylerde kullanılmıştır. Bunlarda eğrisel şeritler (137, 138, 139, 140, 141), helezon motifleri (138, 140, 141), dalga motifi (138, 140) ve özellikle nokta motifi (135, 138, 140, 141) oldukça yoğun kullanılmıştır. Slip tekniği sgraffito ile kullanılan örneklerde çizgisel motifler ve nokta motifi tercih edilmiştir.(133) İç ve dış bezemeler aynı renk olup sarı, yeşil, açık kahverengi ve beyaz renk astar boyalar tercih edilmiştir. Kat.no. 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150 örneklerini kapsayan geniş gruptaki seramiklerde kabın ağız kenarından merkeze doğru akan veya sıçratma ile rastgele yapılmış renkli astar bezemeler vardır. Koyu yeşil üzerine açık yeşil astar ve koyu kahverengi üzerine koyu sarı astar boya ile bezemeler yapılmaktadır. Kat.no. 142 örneğinde seramiğin merkezi konumdaki delik dikkat çekmektedir. Bu deliğin onarım amacıyla açılmış olabileceği düşünülmektedir.[215]

[215] Fındık,2008:466.

Sıraltı teknikli seramiklerde iç yüzeylerinde geometrik motifler kullanıldığı gibi bitkisel motiflerinde bir arada kullanıldığı örnekler vardır. Seramikler beyaz astar üzerine kobalt mavisi renginde boya ile bezenmiştir. Seramikler iç yüzeylerde madalyondan çıkan ışınsal şeritler (155), ağız kenarında birbirini takip eden sıralı dairesel motifler (156), iç içe geçmiş üçgen motifleri (158, 164), helezon (159, 160), birbirini kesen dikey yatay şeritler (159), dalga motifleri (162) görülmektedir.

Mermer/Ebru desenli seramiklerde (165, 166, 167, 168, 169, 170, 171) iç ve dış yüzeylerde renkli boyaların karıştırılması ile oluşturulmuş mermer/ebru desenli motifler görülmektedir. Sıçratma Tekniği ile yapılmış (172) bir örnekte yeşil renk boya ile dağınık şekilde seramik yüzeyine bezeme uygulanmıştır.

3.4.2. Bitkisel

Alanya Kalesi seramiklerinde en yoğun grubu bitkisel bezemeli kompozisyonlar oluşturmaktadır. Bu bağlamda seramikler süsleme teknikleri ile ayrı bağlıklar altında değerlendirilecektir.

Sgraffito Teknikli seramikler bitkisel motifli grubun en yoğun grubunu içermektedir. Seramikleri iç ve dış yüzeylerinde motifler görülmekle birlikte özellikle ağız kenarlarında oldukça yoğun bir bezeme programı vardır. Çarkıfelek motifi (32, 69), ağız kenarlarında enli bant içerisinde birbiri ardına sıralanmış ve gövde kısmında stilize yaprak motifleri (34, 55, 56, 57, 61), merkezi konumda bozulmuş palmet motifi (34), stilize bitkisel motifler (74, 109, 110, 111), stilize palmet (75, 79, 80, 91), ince yapraklı bitkisel motifler (94, 125) belirli kompozisyonlar ile kullanılmıştır. Bitkisel motiflerin boş kalan alanları spiral dolgular ile doldurulmuştur. Ağız kenarında enli bantlar içerisinde yer alan stilize bitkisel motifler 13. yüzyıl'da Al Mina, Hama, Misis ve Kıbrıs'ta görülmektedir.

Champleve tekniğinde merkezi madalyonda bozulmuş palmet (126, 127) motifi görülmektedir. Merkezi madalyonda yer alan bozulmuş palmet motifleri 13-14. yüzyıl'da Akdeniz'de Bizans ekolünün örneklerindendir.

Sıraltı tekniğinde bitkisel motifli kompozisyonlar seramiklerin iç yüzeylerinde yer almaktadır. Merkezi madalyonda yer alan siyah kontur ile çizilmiş kobalt mavisi ile renklendiriliş stilize çiçek motifi (151), ince kıvrım dallar (154) Anadolu Selçuklu döneminde karakteristik bitkisel kompozisyonlar ile benzerlik göstermektedir. Merkezi madalyonda serbest fırça yöntemiyle yapılmış stilize yaprak motifleri (157), zemine yayılmış stilize bitkisel motifler (161), meyve çiçeği motifleri (162) Milet işi olarak anılan mavi – beyaz seramik gruplarındaki örnekler ile benzerlik göstermektedir. Merkezi konumda serbest fırça

ile yapılmış stilize bitkisel motifler (163) ise Çanakkale üretimi seramiklerde benzer örneklerini görmekteyiz. Kapak formundaki örnekte (164) merkezi konumda tutma yerinin üzerine ince siyah-lacivert renk boya kullanılarak ince fırça ile çeşitli stilize meyve motifleri, yanlarına uzanan stilize rumi, palmet, yaprak motifleri ile kompozisyon oluşturulmuştur.

Slip tekniğinde bir örnekte (136) bitkisel motif görmekteyiz. Merkezi konumda beyaz astar boya ile yapılmış stilize çiçek motifi ve onun etrafında motifleri belirsiz bezemeler yer almaktadır. Benzer motif örneği Kıbrıs'ta 13. yüzyıl'da ve Bizans seramiklerinde görebilmekteyiz.[216]

3.4.3. Figüratif Bezemeler

3.4.3.1.İnsan Figürü

Alanya Kalesi seramiklerinde bir örnekte (71) merkezi konumda insan başı figürü görülmektedir. Yüzün kaşları, gözleri, burnu ve ağzı oldukça belirgindir. Anadolu Selçukluda yoğun olarak gözlemlenen insan figürlü seramikler ile benzer özelliklere sahiptir. İnsan figürleri çoğunlukla sgraffito bezemelerde görülmektedir.[217] Gürcü ve Haçlı dönemi seramiklerinde de benzer figürler kullanılmıştır. Alanya Kalesi seramiklerinde benzerleri Kıbrıs seramiklerine yakındır. Anadolu'da Akşehir, Ahlat, Kale hisar, Korucutepe, Konya Kalesi, Kubad Abad, Port Saint Symeon[218] seramik örneklerinde benzer insan yüzü formları aynı zamanda mask olarak geçmektedir.[219]

3.4.3.2.Hayvan Figürü

Alanya Kalesi seramikleri kataloğunda bu grup içerisinde 1 örnekte sıraltı, 3 örnekte sgraffito tekniği ile yapılmış 3 adet kuş figürlü seramik bulunmaktadır. ,

Kuş motifleri kat.no. 62 ve 161 örneklerinde merkezi konumda görülmektedir. Kat.no. 62 örneğinde sgraffito tekniğinde yapılmış kuş figürünün mevcut parçada kafa kısmı görülmektedir. Kat.no. 98 gövde parçası örneğinde mevcut parçada kuşun kanatları olarak düşündüğümüz çerçevede spiral dolgular görülmektedir. Anadolu ve diğer bölgelerdeki seramik örneklerinde kuş kanatları bu şekilde bezendiği için bu örneği kuş olarak almakta sakınca görmedik. Bu seramiklerin benzer örneklerini Anadolu'da Bizans etkili seramiklerde

[216] Avissar ve Stern, 2005:59, Fig.23/3,4; Papadopoulou ve Tsouris, 1991: 248, I2B; Boas, 1994: 110, Fig.6; Pringle, 1997: Fig. 12/68.
[217] Karamağaralı, 1991: 36.
[218] Arık, 2000: 195; Gök-Gürhan,2007: 177; Öney, 1983: 86-112.
[219] Karamağaralı, 1982: 31/a, 32/c.

ve Port Saint Symeon seramik örneklerinde görmekteyiz. Bu bağlamda motif bazında örnekler 13-14. yüzyıla tarihlendirilmektedir.[220]

Sıraltı tekniğinde yapılan merkezi madalyondaki kuş motifi , kobalt mavisi renk ile çizilmiş, ince uzun bacaklı, kanatları kafesleme tekniğinde yapılmış stilize balıkçıl kuşunu anımsatmaktadır. Milet seramikleri grubuna dahil edilen örneği 14. yüzyıl özelinde birçok kentte görmekteyiz.[221]

Kat.no. 48 örneğinde mevcut parçada tam olarak ne olduğu anlaşılamayan figüratif bezeme örneği vardır.

3.4.4. Yazı

Alanya Kalesi seramiklerinde yazı taklidi örnekler (101, 102) sgraffito tekniği ile yapılmış, geniş bordürlerin içerisinde yuvarlak hatlar ile yazılmış, boş kalan alanlar spiraller ile dolgulandırılmıştır. Alanya Kalesi seramikleri Bizans dönemi ve İslam seramikleri ile benzerlik göstermektedir. Bu dönemde yazı ve yazı taklidi seramikler yoğun olarak üretilmiştir. [222]

3.5. Usta İşaretleri

Usta işaretleri, Bizans sırlı seramiklerinde çoğunlukla kâselerin ve tabakların kaidelerinin altında, çeşitli şekillerde ince çizgiler ile kazınmış olarak görülmektedir. Zengin ve soylu aileler tarafından sipariş edilen seramiklerde karşımıza çıkmasına karşın günlük işlevli seramiklerde de monogramlar görülmekte, bu yüzden tam olarak sipariş edenin belirlenmesine olanak sağlayamamaktadır. Morgan bu işaretlerin bir marka olduğunu, üretilmiş olan atölyeye veya çömlekçiye ait olabileceğini belirtmiştir.[223] Kat.no. 60 örneğinde seramiğin kaide altında yarısı belli olan ve tahminen haç işareti olabileceği düşünülen usta işareti hem seramiğin bezeme ve form bakımından hem de usta işaretinin tasarımı bakımından Bizans dönemine tarihlendirilebilmektedir. Kat.no. 186 örneğinde yine kaidenin alt kısmında elips şeklinde ve ortasından bir çizgi geçecek şekilde tasarlanmış usta işareti bulunmaktadır. Kat.no. 173 kapak formundaki seramiğin altında 18. yüzyıl Kütahya üretimi seramiklerde karşımıza çıkan “ayvaz” yazılı usta işaretlerine benzerliği dikkat çekicidir.

---

[220] Böhlendorf, 2004: taf. 86/265, 282-284; Duruk, 2021: 127; Frantz, 1938: 429-467, Plt. 8; Karamağaralı, 1982: 49, Kat.no.35.
[221] Arık, 2000: 165-174; Fındık,2007: 237; Fındık, 2001: 420; Polat, 2016: 213-247.
[222] Bulut, 1996: 40-46, res.2; Gök-Gürhan, 2007: 90-91; Karamağaralı, 1991: res. 57, 58; Karamağaralı, 1982: 412, res.5.
[223] Morgan, 1942: 59-60.

Tablo 3 15. Seramiklerde Usta İşaretleri

Katalog No. 37	Katalog No. 175	Katalog No. 164

SONUÇ

Alanya Kalesi Kazısında 1985-2021 kazı sezonlarında yapılan çalışmalar neticesinde bulunan sırlı seramikler konulu yüksek lisans tez çalışmamda, 176 parça seramik parçası değerlendirilmiştir. Seramikler benzer örnekleri baz alınarak, şekil kritiği yapılarak elde edilmiş bulgular neticesinde hamur, form ve bezeme gibi unsurlar da göz önüne alınarak tarihlendirme yapılmıştır. Seramiklerde mineralojik analiz yapılmamış olup hamur renk, katkı ve diğer unsurlar çıplak göz ile tespit edilmiştir.

Alanya Kalesi, tarihsel süreçlerde Akdeniz ticaret bölgesindeki en parlak limana sahip olması diğer bölgelerdeki kültürel yapılar ile yoğun bir etkileşimde bulunduğunu göstermektedir. Özellikle Anadolu Selçuklu fethi sonrası Kıbrıs ve Venedik ile yapılan denizaşırı ticari anlaşmalar, bölgenin geniş coğrafyalara açılmasını sağlamıştır. Seramik örneklerinin kazılar sonucu en yoğun bulunduğu Tersane, Kızılkule, Tophane bölgeleri de bu ticaretin yoğunluğunu kanıtlar niteliktedir.

Alanya Kalesi'nin sur duvarlarında en erken Helenistik dönem izlerine rastlanılmıştır. Bu dönemden itibaren birçok uygarlığın hüküm sürdüğü bir bölge olduğu bilinmektedir. Bu uygarlıkların izleri seramik buluntuları ile kanıtlanabilmektedir. Değerlendirmede seramik örnekleri bezeme tekniklerine göre gruplandırılmıştır. Bu gruplandırma içerisinde seramiklerin hamur yapıları, formları, bezeme teknikleri incelenmiştir. Buluntu yerleri ile tarihlendirmeler karşılaştırılarak Alanya Kalesine hangi yollarla geldiği veya bir üretimin olup olmadığı kanısı üzerinde durulmuştur.

Seramik örneklerinde Tek renkli sır tekniği, Sgraffito Tekniği, Slip Tekniği, Sıraltı Tekniği ve Sır üstü tekniği kullanılmıştır. Kırık olarak elen geçen seramik örneklerinin mevcut parçaları göz önüne alındığında sır ve astar genellikle iç yüzeye uygulanmıştır. Dış yüzeyde ağız kenarlarında ve az örnekte dış yüzeylerin tamamında sır görülmektedir. Bezemeler genellikle iç yüzeyde, merkezi konumda veya ağız kenarlarında enli bant içerisinde görülmektedir. Slip tekniğinde dış yüzeylerde de bezeme yoğun olarak kullanılmıştır. Bezeme kompozisyonunu oluşturan motifler ağırlıklı olarak geometrik şekillerden oluşmaktadır. Aynı zamanda bitkisel motifler tek başına veya figüratif bezemeler ile kullanılmıştır.

Tek renk sır tekniği (monochrome) seramiklerde en çok uygulanan ve en temel tekniktir. Bu sebeple tarihsel bağlamda tek başına yeterli bir kanıt sunmamaktadır. Seramiklerin hamur yapısı, formu, sır renkleri ve bulunduğu bölgelerin tarihsel süreçleri baz alınarak belirli dönemlere tarihlendirmeler yapılabilmektedir. Bizans, Anadolu Selçuklu, Osmanlı ve her uygarlıkta şeffaf renksiz ve şeffaf renkli (yeşil, sarı, kahverengi vb.) sırların

kullanıldığı görülmektedir. Alanya Kalesi seramiklerinde 12. yüzyıldan başlayarak 19. yüzyıla sonuna kadar olan süreçte bu sır renkleri izlenebilmektedir. Seramik örneklerinde günlük kullanım seramikleri olarak kâse ve tabak formları ve depolama seramikleri olarak testi, testi kaide ve ağız parçaları bulunmaktadır. Tarihsel bağlamda 12-15. yüzyıllara tarihlendirilen seramik örneklerinde hamur rengi açık kiremit, gri ve kırmızı tonlarında, ince gözenekli, katkılı hamur yapısı görülmektedir. Bu örneklerde astar bazen iç ve dış yüzeye bazen sadece iç yüzeye uygulanmıştır. Sır genellikle iç yüzeye uygulanmış. Her iki yüze uygulanan örnekler de bulunmaktadır. Sır renkleri yeşil tonlarında, sarı ve şeffaf renktedir.

Geç dönem 18-19. yüzyıla tarihlendirilen tek renk sır teknikli seramiklerde kırmızı ve kahverengi tonlarında hamur rengi, katkılı, ince gözenekli ve sık dokulu hamur yapısı görülmektedir. Form olarak alçak boyutta ve küçük çaplı kaideler, dışa çekik geniş ağız kenarları ile kase ve tabak formları görülmektedir. Bir örnekte ağız kenarları dilimlidir. Sırlar iç ve dış yüzeye uygulandığı gibi sadece iç yüzeye uygulanan örnekler de vardır. Buluntu yerleri Tophane Şapel A, İçkale Saray bölgeleridir. Form yapısı ve buluntu yerleri baz alındığında bunlar 18-19. yüzyıllara tarihlendirilebilmektedir.

Katalogda yer alan örneklerde en yoğun grubu kımızı kilden yapılmış ve sgraffito tekniğinde süslenmiş seramikler oluşturmaktadır. Bu seramikler değerlendirme açısından kolaylık sağlanması ve tarihlendirmede karışıklık olmaması için "*Tek Renk Sırlı Sgraffito*", "*Tek Renk Boyalı Sgraffito*" ve "*İki Renk Boyalı Sgraffito*" olmak üzere gruplandırılmıştır.

Tek Renk Sırlı Sgraffito tekniğinde yapılmış olan seramikler kırmızı ve tonları, açık kiremit, kahverengi tonları ve kavuniçi, pembe hamur renklerinde, ince gözenekli, ince yapıda ve katkılı örneklerdir. Seramiklerde genellikle iç yüzeye beyaz renk astar uygulanmıştır. Sırlar şeffaf yeşil, sarı ve tonlarında renkli ve renksiz şeffaf olarak görülmektedir. Form olarak halka tipli, orta ve geniş çaplı, orta-yüksek boyutta kaide formları, dışa dik olarak açılan, düz ve kavisli geniş ağız formları ile orta çaplı, çukur-konik ve küresel gövdeli kase formları mevcuttur (kullanılmıştır). Bezemeler iç yüzeyde merkezi madalyon içerisinde tek ve çift sıra kontrast daireler, figürlü motifler, ağız kenarında ters-yüz stilize bitkisel motifler, dolgu spiraller ve üçgen motifleri şeklindedir (görülmektedir). Dış yüzeyler mevcut parçalarda bezemesizdir. 13. yüzyılda sgraffito tekniği ile üretilen seramiklerde parlak bir dönem yaşanmıştır. Buluntu yerleri genellikle İçkale Saray, Kilise, Tonozlu Mekan, Tersane olan örnekler aynı zamanda bezeme üslupları, formları da baz alınarak 12-13. yüzyıllar arasında Kıbrıs da Bizans dönemi Suriye Ekolü ile benzerlik göstermektedir.

Tek Renk Sırlı Sgraffito tekniğinde incelenen seramiklerde bir başka grup içerisinde değerlendirmesi gereken örnekler Zeuxippus Taklidi/Türevi seramiklerdir. Bu seramikler

halka tipli, orta çaplı ve orta-yüksek boyutta kaide kırığı örnekleridir. İç yüzeyde yer alan bezemeler merkezi konumdaki madalyonda tek veya birden fazla kontrast dairenin iç içe veya spiral şekilde kazınması ile oluşmaktadır. Form ve bezeme özelliklerinden dolayı Megaw'ın sınıflandırmasında IB-IC grubuna girmekte ve "Zeuxippus Taklidi Seramikleri" olarak adlandırılmaktadır. Alanya'da bulunan Zeuxippus Taklidi/Türevi seramikler Kıbrıs üretim merkezlerinde taklidi yapılan örnekler ile benzer özellikler taşımaktadır. Aynı zamanda üçayak izleri ile benzer örnekleri Bergama ve Anai'de bulunmuş örneklerle benzerlik göstermektedir.

Yukarı da belirtildiği gibi boyalı sgraffito teknikli seramikler kendi içerisinde *Tek Renk Boyalı* ve *İki Renk Boyalı* olarak ayrılmaktadır. Ancak kazılarda bulunan mevcut parçalarda bu ayrımı yaptığımızda için seramiğin kalan kısımları hakkında bilgimiz olmadığından tüm örnekler *Boyalı Sgraffito Teknikli* olmak üzere tek bir grup içerisinde değerlendirilmiştir.

Boyalı Sgraffito Teknikli seramikler Alanya Kalesinde en yoğun grubu oluşturmaktadır. Seramikler hamur kırmızı tonları, açık kiremit, pembemsi tonlarda renklere sahip, iyi pişirimli, sık dokulu, katkılı ve ince gözenekli örneklerdir. Genellikle iç yüzeylerde beyaz astar kullanımı görülmektedir. Sırlar şeffaf yeşil ve özellikle şeffaf açık-koyu sarı ve renksiz şeffaf renkte, iç ve dış yüzeylerde uygulanmıştır. Form olarak Kıbrıs'ta 14. yüzyıl üretimi seramiklerde karakteristik olarak görülen kadehvari şekilde, yüksek kaideli kase formları mevcuttur, bunun dışında geniş, çukur-konik-küresel gövdeli tabaklar, ince, dik ve kavisli ağız kenarları, halka tipli, küçük-orta çaplı ve orta-yüksek kaideli kase, tabak formları görülmektedir. Bezemeler kaselerin merkezi konumda madalyonların içerisine veya ağız kenarlarında enli bant içerisine yapılmaktadır. Beyaz astar üzerine enli bant içerisine uygulanan motifler stilize bitkisel; palmet, çiçek, yaprak, lotus, geometrik motifler; spiral, çizgiler, helezonlar, "V" şeklinde şeritler, üçgenler ve kufi yazı taklitleridir. Merkezi madalyon içerisinde figürlü bezemeler, kafes/tarama, arma, helezon, dama, stilize palmet, çiçek, spiral, yarım daire motifleri, figüratif hayvan ve insan yüzü motifleri görülmektedir. Bu motiflerin üzerine merkezi konumda dikey olarak düzenli veya dağınık şekilde, ağız kenarından düzenli şekilde demir oksit (yeşil) ve bakır oksit (sarı renk) boyalar ile akıtmalar yapılmıştır. Bu seramiklerin bulunduğu bölgeler Tersane, Kızılkule çevresi, Tophane bölgesi ve İçkale'de yer alan Kilise, Saray ve Tonozlu Galeri bölümleridir. Bu alanlarda özellikle limanın çevresinde bulunan Tersane, Kızılkule ve Tophane bölgelerinde Doğu Akdeniz denizaşırı ticari faaliyetleri yoğunluk gösterdiği için seramiklerin Kıbrıs veya Akdeniz'e kıyısı olan kentlerden gelmiş olabileceği olasıdır. İçkale bölgesinde 10-11. yüzyıl aralığında

inşa edilmiş olan kilisede ve İçkale'de Bizans'ın son dönemlerine denk gelen saray inşa faaliyetlerinde Kıbrıs'ta yerel üretim Bizans Ekolü sırlı seramiklerin bulunması yine dönem içerisindeki seramik ekolüyle bağlaşmaktadır. 11-12. yüzyılda Bizans seramiklerinde görülen İslam sanatı ekolüne ait enli bant içerisinde kufi yazı taklitli seramikler Alanya Kalesinde Tersane ve Tersane-Kilise arasındaki bölümde bulunmuş olmasından ve benzer örnekler baz alındığında bunların 11-13. yüzyıllar arasında üretilmiş olabileceği düşünülmektedir. Merkezi madalyonda insan yüzünün tasvir edildiği örnek birçok dönemde Anadolu'da ve Anadolu dışında örneklerde görülmektedir. Seramiğin form yapısı ve figürün yüz şekillerinin tasvirinden anlaşılacağı üzere Haçlı merkezli Akdeniz havzası üretimli seramik örnekleriyle benzerlik göstermesinden dolayı 13. yüzyıl'a tarihlendirilebilmektedir. Genel olarak baktığımızda seramiklerde hamur yapısı, form, bezeme anlayışları göz önüne alındığında 14. yüzyılda Kıbrıs üretim merkezli Lemba, Hama gibi bölgelerde, Al Mina, Anamur, Kyaneai, Sillyon, Kelenderis gibi Doğu Akdeniz'deki birçok Haçlı yerleşmesindeki örneklerde benzerlik teşkil etmektedir. Alanya tersanesinin bu dönemde aktif olması ve birçok kent ile ticaretinin yoğun olması sebebiyle bu seramiklerin de denizaşırı ticaret ile kente gelmiş olması olasıdır.

Boyalı Sgraffito Teknikli bir başka grup seramik Yeşil ve Erguvan lekeli seramiklerdir. "Geçiş Dönemi" olarak adlandırılan dönemde görülen örnekler, Beylikler ve Erken Osmanlı dönemi ile Bizans'ın son yıllarına ait seramikler ile yakından benzerlik göstermektedir. Bu örneklerde kazıma alanları koyu kızıl-kahverengi tonlarında, boya olarak koyu yeşil, mangan oksit ve sarı renk kullanımı görülmektedir. Form olarak yayvan ağızlı tabaklar ve halka tipli, orta yükseklikte kaideli kase formları görülmektedir. Seramiklerde bezeme olarak ağız kenarlarında çizgiler ile oluşturulmuş üçgenler, düz çizgiler, spiraller, gövdede ve merkezi konumda kafes/tarama motifi ile birbirini kesen şeritler görülmektedir. Seramikler İçkale Saray bölümünde bulunmuştur. Benzerlerini 14-15. yüzyıllarda, Bergama, Efes, Anai, İstanbul, Kıbrıs ve birçok Anadolu ve Kıyı Ege-Akdeniz kentlerinde görmekteyiz. Bu nedenle Alanya seramik örneklerini de 14-15. yüzyıllara tarihlendirebiliriz.

Slip tekniğinde üretilmiş olan seramik örneklerinde hamur rengi kiremit kırmızısı renginde, katkılı, ince yapıda ve seyrek gözeneklidir. Kap formları yayvan gövdeli, geniş ağızlı tabaklar, halka tipli, orta çaplı ve alçak-orta yükseklikte kaideli kase parçaları olarak karşımıza çıkmaktadır. İç ve dış yüzeylerdeki süslemeler yoğun kıvamda astarın akıtılmasıyla yapılmış dalga, nokta, çeşitli türden çizgiler ve spiral motiflerden ibarettir. İslam sanatında 9-10. yüzyıllardan itibaren kullanılmaya başlanan Slip tekniği Bizans sanatında 11. yüzyıldan itibaren örneklerini görmekteyiz. Alanya Kalesinde buluntular Kızılkule, Tophane, Tersane,

İçkale Saray bölgelerinde karşımıza çıkmıştır. Bu seramik örnekleri sır kalitesi, bezeme üslubu ve formları bakımından 13. yüzyılda Akko'da Kıbrıs ithal seramikleri arasında gösterilebilmektedir.

Slip tekniği ile yapılmış seramik örnekleri ayrı bir grup oluşturmaktadır. Bu seramiklerde ağız kenarından merkeze doğru akıtma yapılarak veya seramiğin her yerine dağınık şekilde akıtmalar yapılarak kompozisyon oluşturulmaktadır. Seramik hamurları açık kiremit tonlarında, ince yapılı, sık dokulu ve ince gözeneklidir. Form olarak halka tipli, küçük çaplı ve alçak boyutlu kaideler, küresel gövdeli kaseler ve karakteristik olarak bilinen ağız kenarının dışa katlanmış şekilde formlar görülmektedir. Bu Seramikler Tophane ve Konstantin Kilisesi bölgelerinde bulunmuştur. Seramikler Çanakkale, Ganos, İstanbul ve belki Kıbrıs merkezli üretimlerdir. Seramiklerin form ve bezeme açısından diğer benzerleri Dimetoka'da 17. yüzyılda üretilmiştir. Alanya Kalesinde bulunan seramikler muhtemelen Çanakkale seramiklerinin denizaşırı ticareti ile taşınmış olabileceği düşünülmektedir. Bu seramikler buluntu yerlerinin Osmanlı yapılaşması ile örtüşmesi ve seramiklerin karakteristik olarak benzerlerine uygun olması sebebiyle 19-20. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

Anadolu Selçuklu fethi sonrası bölgede artan ticari faaliyetler ile Türk-İslam kökenli seramik geleneğinin yansıması olan seramiklere de buluntular arasında rastlanmaktadır. Muhtemelen silisli kompozit çamurdan yapılan bu seramikler sıraltı tekniği ile süslenmiştir. Seramiklerde hamur açık kiremit, kirli beyaz, pembesi gri ve krem renklerinde, gevşek dokulu, kuvars, feldspat katkılı, kumlu, iri gözenekli, kalın yapılıdır. İç ve dış yüzeylere beyaz renk astar uygulanmıştır. İç ve dış yüzeylere uygulanan sır şeffaf firuze (turkuaz) ve açık yeşil renklerindedir. Bezemeler seramiklerin iç yüzeylerinde stilize bitkisel ve geometrik motiflerle oluşturulmuş kompozisyonlardır. Bazı örneklerde bezeme yoktur. Anadolu'da aynı yüzyıllar içerisinde Alanya Kalesi Anadolu Selçuklu seramiklerinin benzer örneklerini görmek mümkündür. Bu dönemde sultanın kışlık sarayı olarak kullanılan İçkale bölümü ve buradaki Saray mekanlarında ortaya çıkarılan seramik örnekleri devletin varlığını ve örneklerin yüzyıl bağlamında doğruluğunu kanıtlar niteliktedir. Bu dönemde Kubad Abad, Samsat, Ahlat, Ani gibi Anadolu kentlerinde görülen çini seramik anlayışı ile Alanya Kalesi seramikleri benzer özellikler göstermekte bu sebeple 13. yüzyıl'a tarihlendirilmektedir.

Sıraltı tekniğinde yapılmış olan 14-15. yüzyıllara tarihlenen ve "Milet İşi" olarak adlandırılan seramik grubu örnekleri de Anadolu'da yerel üretim olarak karşımıza çıkmakta ve Alanya Kalesi seramik örnekleri ile benzerlik göstermektedir. Bu seramikler kırmızı tonlarında, açık kiremit renklerinde, ince-orta dokulu, katkılı, ince gözenekli yapıdadır. Beyaz astar mevcut parçalarda iç yüzeye uygulanmıştır. Sırlar şeffaf renksiz ve şeffaf açık yeşil

tonlarında iç yüzeye tamamen uygulanmıştır. Bezemeler merkezi konumda serbest fırça tekniği ile yapılmış stilize bitkisel motifler, ince fırça ile yapılmış figüratif ve bitkisel motiflerden oluşmaktadır. Form olarak halka tipli, alçak boyutlu, orta çaplı kaideler, küçük kase formları görülmektedir. Seramikler İçkale, Kızılkule, Tersane ve Ehmedek Hisar bölgelerinde bulunmuştur. Karakteristik özellikler baz alındığında 14-15. yüzyıl'da Milet, İznik, Kütahya üretim merkezli seramiklerde benzerlerini görebilmekteyiz. Alanya Kalesi seramiklerini buluntu yerleri ve benzer örnekler açısından 14-15. yüzyıllara tarihlendirebiliriz.

Sıraltı tekniğinde yapılmış olan kırmızımsı kahverenginde, gözeneksiz, sık dokulu, halka tipli, küçük boyutta, orta çaplı kaideye sahip dışa çekik ağız kenarlı kase seramik formu çalışmada bir örnekte görülmektedir. Bu seramik örneğinde merkezi konumda mangan moru ile serbest fırça yöntemiyle yapılmış stilize bitkisel motif ve ağız kenarlarını kuşatan çift sıra şeritler ile bezenmiştir. Seramik form, bezeme, kompozisyon olarak karakteristik 18-19. yüzyıl'da Çanakkale üretim merkezlerinde görülen seramik örnekleriyle benzerlik göstermektedir. Bu seramikler ticaretin yoğun olduğu adalarda ve büyük kentlerde görülmektedir. Alanya'ya da Kıbrıs'ta Kukla, Potamia bölgelerinde dağılım gösteren merkezlerden gelmiş olabileceği düşünülmektedir.

Sıraltı tekniklerinin ayrı bir grubu olan Ebru/Mermer desenli (Polychrome Marbled Ware), Eyüp İşi olarak da anılan seramik grubudur. Bu seramiklerin hamurları kırmızı tonları, açık kiremit ve pembe renklerinde, ince katkılı, sık dokulu, ince gözeneklidir. Seramiklerin iç ve dış yüzeylerine beyaz astar uygulanmıştır. Sır genellikle şeffaf yeşil veya sarı renktedir. Seramiklerin iç ve dış yüzeylerinde bezeme uygulaması olarak farklı renklerde astar ve sırların akıtılarak yada sallanarak karıştırılması sonrası çıkan ebru deseni bezemeyi oluşturmaktadır. Form olarak geniş ağızlı, sarkık ağız kenarlı, halka tipli, küçük-orta çaplı, alçak boyutlu kaideli kase ve tabaklar kullanılmıştır. İlk olarak 16. yüzyılda İtalya'da üretimi olan ve tüm Akdeniz'e yayılım gösteren ebru/mermer desenli seramiklerin Ortaçağ kalesinde varlığı dikkat çekicidir. İstanbul Eyüp kazılarında ortaya çıktığı için Eyüp işi ismi alan seramik grubu ve daha sonra Çanakkale üretim merkezlerinde İtalyan mermer desenli ürünleri taklidi olarak ortaya çıkarılan yerel üretim ebru/mermer dekorlu seramikler, Alanya Kalesi'nde Osmanlının imar faaliyetleri gösterdiği bölgelerde bulunmuştur. Bu seramiklerin benzerleri Çanakkale, İstanbul, Dimetoka, Kıbrıs gibi kentlerde görülmekte ve buraya 18-20. yüzyıllar arasında Alanya limanından Doğu Akdeniz ticaret ilişkileri ile gelmiş olabileceği düşünülmektedir.

Seramik buluntular arasında münferit örnek halinde bulunan firuze renkli sır ile kaplı kapak formu yer almaktadır. Kırmızı kilden yapılmış bu parça kırmızı renkli, gözenekli, gevşek dokulu hamur yapısına sahiptir. Kapağın tutacak bölümünden yayılım gösteren ince fırça ile yapılmış siyah renkli stilize bitkisel motifler, sıralı üçgenler ile bezenmiştir. Alt kısımda usta/atölye imzası bulunmaktadır. Bu imza 18. yüzyıl ve sonrasında Kütahya seramiklerinde sıkça görülen ve karakteristik olan imzalar ile benzerlik göstermektedir. Her atölye veya usta için ayrı özellikler gösteren bu imzalar da genellikle *"ayvaz*" mahlası okunmaktadır. Bu seramik örneğinin tamamen benzeri kaynaklarda bulunamamıştır. Ancak bezeme ve imza bazında değerlendirdiğimizde yakın örneklerini 18. yüzyılda Kütahya merkezli üretimlerde görmek mümkündür. Ancak kesin bir yargıda bulunmak doğru değildir.

Sır üstü tekniğinde yapılmış bir seramik örneği karakteristik Çanakkale merkezli üretimli "Lüks Üretim" seramiklerinde görülen at başı formunda muhtemelen bir testinin tutacak bölümünü oluşturan örnektir. Bu seramik kırmızı hamurlu, krem rengi astar üzerine kahverengi sırlı ve sır üstüne sarı, turuncu, yeşil boyalar ile bezenmiştir. Benzer örnekleri 19-20. yüzyıllarda Çanakkale merkezli üretimlerde görmek mümkündür. Alanya örneği Tophane Şapel B buluntusu olarak geç Osmanlı döneminde kullanılan bir bölgede bulunmuştur. Bu da hem form hem de buluntu yeri bazında 19-20. yüzyıl tarihini doğrular niteliktedir.

Seramik örneklerinde sır üretim hataları, üç ayak izleri ve İçkale Köşk Hamamında bulunan kırık seramik çöp havuzu yerel üretimin izlerini taşımakla beraber bir üretim fırını bulunmasından dolayı bu yargıya varmak henüz doğru değildir. Aynı zamanda Anadolu ve Güney kıyı kesimlerinde Alanya Kalesi seramiklerine benzer örnekler bulunması, bu bölgelerde Suriye'den gezici ustaların davet edilmiş olabileceğini düşündürür.

Dolayısıyla, Alanya Kalesi seramik buluntuları incelendiğinde, kalenin denizaşırı ticaret yolları üzerinde olmasının belirleyici bir etken olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle buluntular arasında deniz yolu ile gelmiş olduğu düşünülen Kıbrıs ve Çanakkale seramik örneklerine rastlanılmaktadır. Dönemsel olarak 12-19. yüzyıl arasına tarihlendirilebilen bu örneklerin geniş teknik ve form çeşitleri, üretildikleri merkez ve tarihlerin kültürel ekollerini yansıtmaktadır. Seramiklerin sanatsal niteliği ise Alanya Kalesinin mevcut dönemi boyunca seramik üretim merkezlerinden uzaklığı ile ilişkilendirilebilir.

KAYNAKLAR

Abu'l Farac. (1950). *Abu'l Farac Tarihi*, Türk Tarih Kurumu, II, Ankara.

Alishan, P.L.M. (1899). *Sissouan Ou L'armeno-Cilicia*, Venice.

Altun, A., Akalın, Ş., Demirsar-Arlı, V.B. ve Yılmaz, H. (1996). *Çanakkale Seramikleri*, Suna&İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri, İstanbul.

Anılmert, B. ve Rona, Z. (1997). "Seramik", *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, (Ed. Nejat F. Eczacıbaşı) , 3, Yem Yayınları, İstanbul.

Anonim, (2014). *Tarih-İ Al-İ Selçuk/Selçukname*, Atıf Yayınları.

Apaydın, D.T. (2022). "Beçin Kalesi Kazısında Ortaya Çıkarılan (2014-2021) Tek Renk Sırlı Seramik Kapların Form Özellikleri", *Sanat Tarihi Yıllığı*, 31, 57-82.

Arık, M. O. (1986). "Alanya Kalesi 1985 Yılı Kazı Çalışmaları", *8. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları,* 2, Ankara, 335-347.

Arık, M. O. (1987), "Alanya Kalesi 1986 Yılı Kazı Çalışmaları", *9. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 365-378.

Arık, M. O. (1988). "Alanya Kalesi 1987 Yılı Kazı Çalışmaları", *10. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 421-435.

Arık, M. O. (1993). "Alanya Kalesi 1992 Yılı Kazı Çalışmaları" *15. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 579-583.

Arık, M. O. (1994). "Alanya Kalesi 1993 Yılı Kazı Çalışmaları", *16. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 389-391.

Arık, M. O. (1995). "Alanya Kalesi 1993 Yılı Kazı Çalışmaları", *17. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 389-392.

Arık, M. O. (1998). "Alanya Kalesi 1996 Yılı Kazı Çalışmaları" *20. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 651-654.

Arık, M. O. (1999). "Alanya Kalesi 1997 Yılı Kazı Çalışmaları", *21. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 557-558.

Arık, M. O. (2000). "Alanya Kalesi 1999 Yılı Kazı Çalışmaları", *22. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 421-428.

Arık, M. O. (2001). "Alanya Kalesi 2000 Yılı Kazı Çalışmaları", *23. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 171-186.

Arık, M. O. (2002). "Alanya Kalesi 2001 Yılı Kazı Çalışmaları", *24. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 510-534.

Arık, M. O. (2003). "Alanya Kalesi 2002 Yılı Kazı Çalışmaları" *25. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 123-126.

Arık, M. O. (2004). "Alanya Kalesi 2003 Yılı Kazı Çalışmaları", *26. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 37-42.

Arık, M. O. (2005). "Alanya Kalesi 2004 Yılı Kazı Çalışmaları", *27. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 206-228.

Arık, M. O. (2007). "Alanya Kalesi 2005-2006 Yılı Kazı Çalışmaları", *29. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 2, Ankara, 91-107.

Arık, M. O. ve Bilici, K. Z. (2008). "Alanya Kalesi 2007 Yılı Çalışmaları, *30. Kazı Sonuçları Toplantısı, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları*, 4, Ankara, 15-24.

Arık, R. (2000). *Kubad Abad Selçuklu Saray ve Çinileri*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Aslanapa, O. (1965). *Anadolu'da Türk Çini ve Keramik Sanatı*, Baha Matbaası, İstanbul.

Aşık Paşazade. (2003), *Osmanoğulları Tarihi*, K Kitaplığı, (Haz. Kemal Yavuz – M.A. Yekta Saraç), İstanbul.

Avissar, M. ve Stern J. E. (2005). *Pottery Of The Crusader, Ayyubid, And Mamluk Periods İn Israel*, Iaa Reports, 26, Israel Antiquities Authority Jerusalem.

Ayda, D. (1997). "Çanakkale Seramikleri", *Vakıflar Dergisi*, 26, 373-389.

Bakırer, Ö. (1980). "The Medieval Pottery And Baked Clay Objects", *Korucutepe,* (Ed. Maurits N. Van Loon), 8, Amsterdam, 189-249.

Barışta, H. Ö. (1998). "Taşıyla Toprağıyla İstanbul'dan Eski Bir Semt: Eyüp Sultan'da Yeni Bulgular Üzerine. Iı." *Eyüp sultan Sempozyumu Tebliğler*, Eyüp sultan Belediyesi Yayınları, İstanbul, 128-139.

Barışta, H. Ö. (2000). "Eyüp Sultan'dan Ebru Desenli Seramik ve Çiniler", *Tarihi Kültürü ve Sanatıyla Eyüp sultan Sempozyumu Iıı,* Eyüp sultan Belediyesi, İstanbul, 156-163.

Baş, G. (2012). *Bitlis Kalesi Kazısı Sırlı Seramikleri*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.

Başaran, S. (2001). "Enez (Ainos) 1999 Yılı Kazı Çalışmaları" *22. Kazı Sonuçları Toplantısı, Kültür Bakanlığı Yayınları,* 2, Ankara, 371-386.

Baykara, T. (1990). *Anadolu'nun Selçukluları Devrindeki Sosyal ve İktisadi Tarihi Üzerine Araştırmalar*, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir.

Beaufort, S. F. (1818). *Karamania,* A Brief Description Of The South Coast Of Asia Minor, London.

Bilici, S. (2002). "Alanya-Selçuklu Sarayı Seramikleri", *Uluslararası Sanat Tarihi Sempozyumu, Prof. Dr. Gönül Öney'e Armağan*, 10-13 Ekim 2001, Bildiriler, İzmir, 139-154.

Bilici, S. (2002). "Alanya-Selçuklu Sarayı Seramikleri", *Uluslararası Sanat Tarihi Sempozyumu*, İzmir, Türkiye, 10 - 13 Ekim 2001, 139-154.

Bilici, S. (2006). "Sırlı Seramik Sanatı", *Anadolu Selçukluları ve Beylikler Dönemi Uygarlığı (Mimarlık ve Sanat),* (Ed. Ali Uzay Peker ve Kenan Bilici), 2, Ankara, 513-523.

Bilici, Z. K. (1993). 'Seyahatnamelerde Alanya', *Prof.Dr. Yılmaz Önge Armağanı*, Konya, 307-318.

Boas, J. A. (1994). "The Import Of Western Ceramics To The Latin Kingdom Of Jerusalem", *Jstor*, 44, 102-122.

Bozkuş, M.A. (2016). "Ortaçağ Alanya'sında Ticaret ve Ticari Yollar", *Disiplinlerarası Akdeniz Araştırma Dergisi Phaselis*, II, 209-223.

Böhlendorf-Arslan B. (2018). "Gülpınar Pottery Again: Towards A Re-Evaluation Of Local And Imported Wares", *Xıth Congress Aıecm3 On Medieval And Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings*, 1, Vekam 52, 19-24 Ekim 2015, İstanbul, 279-290.

Böhlendorf-Arslan, B. (2002). "Ein Neuer Typ Der Çanakkale Ware", P*rof. Dr. Gönül Öney'e Armağan, Uluslararası Sanat Tarihi Sempozyumu 10-13 Ekim 2001*, İzmir, 31-43.

Böhlendorf-Arslan. B. (2004). *Glasierte Byzantinische Keramik Aus Türkei*, Iıı, İstanbul.

Bulut, L. (1991). *Samsat İslami Devir Sırsız ve Tek Renk Sırlı Seramikleri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Bulut, L. (1998). "Selçuk (Ayasuluk) Kazılarında Ele Geçen İslam Devri Seramikleri", *Birinci Geçmişten Günümüze Selçuk Sempozyumu*", 4-6 Eylül 1997, İzmir, 343-355.

Bulut, L. (2000). *Samsat Ortaçağ Seramikleri*, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İzmir.

Bulut, L. (2007). "Samsat Kazısı Buluntuları", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı,* (Ed. Gönül Öney, Zehra Çobanlı), T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 173-198.

Bulut. L. (1996). "Samsat Ortaçağ Sgraffito ve Champlevé Seramikleri", *Prof. Dr. Şerare Yetkin Anısına Çini Yazıları*, İstanbul, 31-46.

Burlot. J. And Waksman, S.Y. (2021). "Cultural, Technological And Economic Changes İn Western Anatolia: Observing The Byzantine-Ottoman Transition (13th-15th Centuries) Through Glazed Tablewares", *Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Topraklarında Kültürel Üretim Aracı Olarak Sırlı Kaplar, 13. Uluslararası Anamed Yıllık*

Sempozyumu, (Ed. Nikos D. Kontogiannis, Beate Böhlendorf-Arslan, Filiz Yenişehirlioğlu), Anamed, İstanbul.

Bursalı, M. (2007). *Eskişehir Karacahisar Kalesi Sgrafitto Dekorlu Ortaçağ Seramikleri*, Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi A.B.D., Eskişehir.

Crane, H. (1987). "Some Archaeological Notes On Turkish Sardis." Bu*lletin Of The American Schools Of Oriental Research*, 4, 43–58.

Çavuşdere, S. (2009). 'Selçuklular Döneminde Akdeniz Ticareti, Türkler ve İtalyanlar', *Tarih Okulu*, IV, 53-75.

Çeken, M. (2005). *Hasankeyf (1991, 2001-2003 Yılı) Kazı Buluntusu Fırın ve Atölyeleri İle Seramik Malzemeleri*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

Çeken, M. (2007) "Kubad Abad Sarayı Kazısı Selçuklu Seramikleri" A*nadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, Ankara, 111-119.

Çomak, K. (2023). *Eskihisar Kalesi Bizans Seramikleri*, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli.

Dark, K. (2002). *Byzantine Pottery*, Tempus Pub Ltd.

Doğer, L. (2002). "Bizans Eserlerinde Bezeme Öğesi Olarak Kufi Yazı Taklidi Eserler", *Uluslararası Sanat Tarihi Sempozyumu, Prof. Dr. Gönül Öney'e Armağan 10-13 Ekim 2001*, İzmir, 247-260.

Doğer, L. (2004), "Anaia-Kuşadası Kadıkalesi Kazısı 2002 Yılı Bizans Dönemi Seramik Buluntuların Ön Değerlendirmesi." *Sanat Tarihi Dergisi, Aydoğan Demir'e Armağan*, 1-31.

Doğer, L. (2005) "Kuşadası, Kadıkalesi (Anaia) Kazısı 2003 Yılı Bizans Dönemi Seramik Buluntuları", *Sanat Tarihi Dergisi*, XIV-I, 105-133.

Doğer, L. (2008). "İzmir Agorası Kazılarından 17-19. yüzyıl Seramik Buluntuları Üzerine Bazı Gözlemler", *Sanat Tarihi Dergisi*, Xvıı/I, 23-54.

Doğer, L. (2009). "İzmir Agorası Kazılarından Geç Osmanlı Dönemi ve Avrupa Seramik Buluntuları" (Ed. Géza David ve Ibolya Gerelyes), *Thirteenth International Congress Of Turkish Art, Hungarian National Museum*, Budapest, 211-229.

Doğer, L. (2010). "Daskyleion Kazılarından Yeni Buluntular: Beyaz Hamurlu Yeşil ve/veya Kahverengi Boyalı Bizans Seramikleri (Sırlı Beyaz Mal Iv-Gww Iv)", *Bizans ve Çevre Kültürler, Prof.Dr. Yıldız Ötüken'e Armağan,* (Ed. Sema Doğan ve Mine Kadiroğlu), Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, 164-176.

Doğer, L. (2015). "Late Byzantine And Ottoman Pottery From Nif-Olympus", *Recent Studies On The Archaeology Of Anatolia, British Archaeological Reports, International Series 2750*, Oxford, 57-70.

Doğer, L. ve Armağan, M.E. (2020). "Amorium, Yukarı Şehir İç Sur Alanı Kazısından Geç Ortaçağ Sırlı Seramikleri Üzerine İlk Gözlemler/First Observations On The Glazed Pottery Of The Late Medieval Period From The Excavation Internal Wall Of Upper City At Amorium", *Art-Sanat Dergisi*, İstanbul, 71-110.

Doğer, L. ve Canko, M.D. (2021). "İzmir Kadifekale (Smyrna Akropolisi) Bizans Sarnıcı Buluntusu "Milet Tipi" Seramikler", *Sanat Tarihi Dergisi,* 1301-1333.

Duggan, T.M.D. (2004). "A Short Account Of Recorded Calamities (Earthquakes And Plagues) İn Antalya Province And Adjacent And Related Areas Over The Past 2,300 Years – An Incomplete List, Comments And Observations", *Adalya,* VII, 122- 170.

Duruk, B. (2021). *Adıyaman Müzesi'nde Bulunan İslami Dönem Sırlı Seramikleri*, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmayan Yüksek Lisans Tezi, Van.

Ekiz, D. (2020). *Atina Benaki Müzesi'nde Bulunan Çanakkale Seramikleri*, Karabük Üniversitesi Yayımlanmayan Yüksek Lisans Tezi, Karabük.

Eravşar, O. (2021). "Askeri Bir Tahkimat Olarak Alanya Kalesi", *Kalon Oros/Alanya Ortaçağ Arkeolojisi, Türk Arkeoloji ve Kültürlü Miras Enstitüsü,* Ankara.

Eravşar, O. ve Tay, L. (2019). "Alanya Kalesi 2018 Yılı Çalışmaları" 41. Kazı Sonuçları Toplantısı, 3, Ankara, 623-644.

Ercenk, G. (1992). "Pamphylia Bölgesi ve Çevresi Eski Yol Sistemi", *Belleten*, Lvı, (216), 361-381.

Ersan, M. (2007). *Selçuklular Zamanında Anadolu'da Ermaniler*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Evliya Çelebi, (2011). *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, (Haz. Seyit Ali Kahraman), Yapı Kredi Yayınları, 1, İstanbul.

Fındık, E.F. (2002). *Demre Aziz Nikolaos Kilisesinde Ele Geçen Bizans Sırlı Seramikleri (1989-2000)*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Fındık, E.F. (2013). *Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Sırlı Seramikleri (1989-2009),* Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

François V. ve Vallauri L. (2001). "Production Etconsommation De Céramiques À Potamia (Chypre) De L'époque Franque À L'époque Ottomane", *Bch*, 125, 523–546.

François, V. (1995). *La Céramique Byzantine À Thasos, Études Thasiennes*, Ecole Française D'athenes, Etudes Thasiennes XVI, 16.

François, V. (1997). "Les Ateliers De Céramique Byzantine De Nicée/Iznik Et Leur Production (Xe -Début Xıve Siècle)", *Bulletin De Correspondance Hellenique*, 121 (1), 411-442.

François, V. (2001). "Eléments Pour L'histoire Ottomane D'aphrodisias : La Vaisselle De Terre". *Anatolia Antiqua Ix,* 147—190.

François, V. ve Ersoy, A. (2011). "Fragments D'histoire : La Vaisselle De Terre Dans Une Maison De Smyrne Au Xviiie S", *Bulletin De Correspondance Hellenique*, 135 (1), 337-419.

Frantz, M. A. (1938). "Middle Byzantine Pottery İn Athens", *Hesperia: The Journal Of The American School Of Classical Studies At Athens*, 7, No.3, 429-467.

Gök - İpekçioğlu, S. ve Buğdaycı, B. ve Duğan, S.A. (2020). "Kütahya Kalesi Türk Dönemi Seramikleri (2019 Yılı Buluntuları)", *Kütahya Arkeoloji, Sanat Tarihi ve Tarih Araştırmaları*, Bilgin Kültür Sanat, 200-217.

Gök-Gürhan, S. (2007). *Akşehir Taş Medrese Müzesi'ndeki Türk Dönemi Seramikleri (2000-2001 Anıt Meydan'da Yapılan Kurtarma Kazısı Seramikleri),* Ege Üniversitesi, Türk ve İslam Sanatları Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Gök-Gürhan, S. (2008). "Beylikler Dönemi'ne Ait Sgraffito Teknikli ve Tek Renk Sırlı Kaplar", *Sanat Tarihi Dergisi*, XVII, (2), 59-83.

Gök-Gürhan, S. (2009a). "1995-2009 Yılları Arasında Beçin Kazısı'nda Ortaya Çıkarılan Seramiklerin Değerlendirilmesi", *Sanat Tarihi Dergisi*, Xvııı (2), 45-70.

Gök-Gürhan, S. (2010a). "Balat İlyas Bey Külliyesi Kazısında Ortaya Çıkarılan Seramiklerin Değerlendirilmesi (2007—2008)", *In Proceedings Of The Xıuth Symposium Of Medieval And Turkish Period Excavations And Art Historical Researches.* Ege Yayınları, 291-305.

Gök-Gürhan, S. (2010b). "Beylikler Dönemine Ait Sgraffito Teknikli ve Tek Renk Sırlı Kaplar (Manisa Gülgün Hatun Hamamı Buluntuları)", *Sanat Tarihi Dergisi,* Sayı:17/2, İzmir, 58-83.

Gök-Gürhan, S. (2011). "Akdeniz Ticaretinin Önemli Belge Buluntuları: Seramikler", *Sanat Tarihi Dergisi*, XX, (2), 61-100.

Gürbüz, A. (2001). "Xvı-Xvıı. yüzyıllarda Alaiye Kalesi", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (10), 207-226.

Hacıgökmen, M. A. (2012). "I. Alaeddin Keykubat'ın (1220-1237) Kayınpederi Kir Fard Hakkında Bir Araştırma", *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 2 (1), 121-130.

Hayes, J.W. (1992). *Excavations At Saraçhane İn İstanbul*, 2.

Hellenkemper, H. ve Hild, F. (2004). *Lykien Und Pamphylien Tabule Imperii Byzantini 8*, Wien: Verlag Der Österreichischen Akademie Der Wissenschaften.

Heyd, W. (1885). *Histoire Du Commerce Du Levant Au Moyen Age*, Paris.

Heyd, W. (2000). *Yakın Doğu Ticaret Tarihi*, (Çev. E. Z. Karal), Ankara.

Homsy Gottwalles, G. (2017). "Beyrouth Post-Médiévale.Étude De Cas : La Céramique", *Поливнаякерамика Средиземноморьяи Причерноморьях*, XVIII, II Kazan.

Honigmann, E. (1942). "The Original Lists Of The Members Of The Council Of Nicaea, The Robbersynod And The Council Of Chalcedon", *Jstor*, 20-80.

İbn Battuta. (2004). *Seyahatname*, (Çev. A. Sait Aykut), Yapı Kredi Yayınları, I, İstanbul.

İbni Bibi. (1941). *Anadolu Selçuki Devleti Tarihi*, Uzluk Basımevi, Ankara.

İnanan, F. (2010). *Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Kazısı Zeuksippus Tipi Seramikleri*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

İnanan, F. (2021). "Yeni Buluntular Üzerinden Bıthynıa-Mysıa Bölgelerinde Kullanılan Bizans Seramikleri", *Yalova Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı*, 626-635.

Jenkins, M. (1983). *Islamic Pottery A Brief History*, The Metropolitan Museum Of Art, New York.

Joinville, J. (2002). *Bir Haçlının Hatıraları*, Yeditepe Yayınevi, (Çev. Cüneyt Kanat), Ankara.

Karamağaralı N. (2007). "Ahlat Sırlı Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Keramik Sanatı*, (Ed. G. Öney-Z. Çobanlı), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 134-153.

Karamağaralı ve Yazar, (2007), "Ani Kazısı Buluntuları", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Keramik Sanatı*, (Ed. G. Öney-Z. Çobanlı), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 123-134.

Karamağaralı, B. (1982). "Ahlat Seramik Ekolü", *İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*, S. V, Ankara, 391-462.

Karamağaralı, N. (1991). *Ahlat Kazılarında Ortaya Çıkarılan Seramikler*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Karasu, E.Y. (2022). "Niğde/Tyana (Kemerhisar) Kazısı Türk-İslam Dönemi Seramikleri", *Sanat Tarihi Yıllığı*, 31, 277-217.

Kontogiannis, D. N. ve Böhlendorf-Arslan, B. (2021), "Kültürel Üretim Aracı Olarak Sırlı Kaplar: Geçmiş Araştırmalar, Güncel Durum ve Gelecekteki Sorunlar", *Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Topraklarında Kültürel Üretim Aracı Olarak Sırlı Kaplar, 13. Uluslararası Anamed Yıllık Sempozyumu,* (Ed. Nikos D. Kontogiannis, Beate Böhlendorf-Arslan, Filiz Yenişehirlioğlu), Anamed, İstanbul, 3-26.

Kontogiannis, N.D-Arnavati, S. (2008). "The Medieval Kato Kastro (Lower Castle) Of Andros: Excavation Data And Ceramic Material", (Ed. B. Böhlendorf-Arslan, A.O. Uysal, J. Witte-Orr), *Çanak*, İstanbul, 344-362.

Konyalı, İ.H. (1946). *Alanya (Alaiyye)*, Ayaydın Basımevi, İstanbul.

Köroğlu, G. (2012). "Kızkalesi Kazılarında Ele Geçen 12.-15. yüzyıl Arasına Tarihlenen Orta Çağ Seramikleri", *Selevcia*, 2, 1-32.

Köroğlu, G. ve İnanan, F. (2018), "Sinop Balatlar Kilisesi Kazılarında Ortaya Çıkarılan Seramikler", *Xı. Congress Aiecm3 On Medieval Anad Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings 19-24 October*, 1, Antalya, 319-328.

Kürkman, G. (2005). *Ateş, Toprak, Sır Tarihsel Gelişimi, Atölyeleri ve Ustalarıyla Kütahya Çini ve Seramikleri*, Suna ve İnan Kıraç Vakfı, İstanbul.

Lane, A. (1937). Medieval Finds At Al Mina İn North Syria, *Archaelogia*, 87, London.

Lane, A. (1938). "The Early Sgraffito Ware Of The Near East". *Transactions Of The Oriental Ceramic Society*, 33-56.

Leake, W.M. (1824). *Journal Of A Tour İn Asia Minor With Comparative Remarks On The Ancient And Modern Geography Of That Country*, London.

Liaros, N. (2018). "Late Ottoman Tableware From Didymoteicho And Some Notes On Pots' From, Function And Identity", *Xı. Congress Aiecm3 On Medieval Anad Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings 19-24 October*, 1, Antalya, 203-216.

Lloyd S. ve Rice S.R. (1989). *Alanya (Alaiyya)*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Mackay T.S. (1967). "More Byzantine And Frankish Pottery From Corinth". *Hesperia* 36, 249-320.

Mason, B. R. (1997). "Early Mediaeval Iraqi Lustre-Painted And Associated Wares: Typology İn A Multidisciplinary Study", *Jstor*, 15-61.

Mason. R. (1989). 'The Medici-Lazara Map Of Alanya', *Anatolian Studies*, (39), 85-105.

Megaw A. H. S. (1968). "Zeuxippus Ware", *The Annual Of The British School At Athens*, 63, 67-88.

Megaw A.H.S. - J. Du. Plat Taylor. (1951). "Cypriot Medieval Glazed Pottery" *Report Of The Department Of Antiquities*, Cyprus, Nicosie 1951, 1-13.

Mercangöz, Z. ve Doğer, L. (2009). "Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Bizans Sırlı Seramikleri", I. Odtü Arkeometri Çalıştayı, Türkiye Arkeolojisi'nde Seramik ve Arkeometrik Çalışmalar, Prof. Dr. Ufuk Esin Anısına 7-9 Mayıs 2009, Bildiriler Kitabı, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ankara, 83-101.

Merçil, E. (1993). *Müslüman Türk Devletleri Tarihi*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Meriç, A.Z. ve Meriç, A.E. (2021). "2012-2019 Yılları Arasında İznik Roma Tiyatrosu'nda Bulunan Bizans Sırlı Seramiklerinin Değerlendirilmesi", *Sdü Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 54, 49-66.

Mimaroğlu, S. (2008). "Sırlı Seramikler Işığında Güney Aiolis Bizans Dönemi Yerleşimleri",-*IV.Ulusal Arkeolojik Araştırmalar Sempozyumu*, Anadolu / Anatolia Ek Dizi No.2 / Supplement Series Nr.2, III, Ankara, 185-206.

Morgan, C.H. 1942. *Corinth Xı. The Byzantine Pottery.* Cambridge: Harvard University Press.

Morosini, A. (1898). *Chronique D'antonio Morosini*, (1396-1413), C. 1, (Çev. Leon Dore), Paris.

Munsell, A.N. (1966). *Munsell Book Of Color – Glossy Finish Collection.*

Ölçer, S. (2018). "15 ve 16. yüzyıl Mavi-Beyaz Seramikleri: Osmanlı, Safevi ve Çin Hanedanlığı Örneklerinin Üslup Bağlamında Karşılaştırılması", *Std*, Xxvıı, 265-301.

Ölçer, S. (2020). *Harran Kazıları İslami Dönem Seramikleri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Öney, G. (1971). "Türk Devri Çanakkale Seramikleri, Çanakkale Seramik Fabrikaları A.Ş. Yayınları, İstanbul.

Öney, G. (1976). *Türk Çini Sanatı/Türkish Tile Art*, Yapı Kredi Bankası Yayınları, İstanbul.

Öney, G. (1983). "Bir Grup Selçuklu Seramiğinde İnsan Tasviri", *Sanat Tarihi Dergisi*, 2, (2), 86-112.

Öney, G. (1992). *Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara.

Öney, G. (2007). "Çanakkale Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, Ankara, 365-376.

Özal, Ç.H. (2004). *Mersin Yumuktepe Höyüğü Xıı. yüzyılda Tarihlendirilen I ve Ia Yapı Katı Sırlı Seramikleri (1993-1999)*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Özcan, Z. (2019). *Konya Zindankale (Ahmedek) Kazı ve Buluntuları (Selçuklu Dönemi Buluntuları)*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.

Özdemir, H. (2020). *Silifke Kalesi Kazısı Seramikleri (2011-2014)*. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

Özdeniz, H.H. (2019). *Gevale Kalesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Seramikleri*, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Özkul-Fındık, N. (2001). *İznik Roma Tiyatrosu Kazı Buluntuları (1980-1995) Arasındaki Osmanlı Seramikleri*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Özkul-Fındık, N. (2007a). "Slip Painted Iznik Ceramics", *Çanak*, Byzas 7, 1-13.

Özkul-Fındık, N. (2007b). "Beylikler ve Erken Osmanlı Devri Seramik Sanatı", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, (Ed. Gönül Öney, Zehra Çobanlı), T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 233-244.

Özkul-Fındık, N. (2008). *Hasankeyf Seramikleri (2004-2006)*, Çardaş Yayınevi.

Özkul-Fındık, N. (2008a). "Anadolu'da Seramik Bezemesinde ve Onarımında Kullanılan Bazı Teknikler", *Ekev Akademi Dergisi*, 34, 463-470.

Özkul-Fındık, N. (2011). "Ortaçağ Sivas'ında Sırlı Seramik", *Anadolu ve Çevresinde Ortaçağ 5*, Anadolu Kültür Varlıklarını Araştırma Derneği, Ankara, 185-220.

Özkul-Fındık, N. (2013). "Artuklu-Eyyubi Dönemlerinde Hasankeyf'te Seramik Atölyeleri ve Üretimleri", *Journal Of Faculty Of Letters/Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 30 (2), 43-60.

Özkul-Fındık, N. (2014). *İznik Sırlı Seramikleri: Roma Tiyatrosu Kazısı (1980-1995)*, Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Özkul-Fındık, N. (2020). "Kemah Kalesi Seramik Buluntuları", *Erzincan Kemah Kalesi Kazıları*, Erzincan, 225-251.

Öztaşkın, M. (2009). "Eskişehir Karacahisar Kalesi Ortaçağ Seramiklerinden Bir Grup Yeşil ve Erguvan Lekeli Seramikler", *Xıu. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri 14-16 Ekim 2009*, 525-535.

Öztaşkın, M. (2013). *Stratonikeia ve Lagina Kazılarında Bulunan Bizans Seramikleri (2008—2010 Yılları)*, Anadolu Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Yayımlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir.

Öztaşkın, M. (2017). "Byzantine And Turkish Glazed Pottery Finds From Aphrodisias", *Поливная Керамика Средиземноморья И Причерноморья*, X—XVIII, 2, Kazan.

Öztürk, H. ve Perk, H. (2015). *Alaiye Beyliği Sikkeleri Xv. yüzyıl*, Haluk Perk Müzesi Yayınları, İstanbul.

Palalı, M. (2015). *Eskişehir Karacahisar Kalesi 2011-2014 Yılları Kazı Buluntuları*, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

Papadopoulou, B. ve Tsouris, K. (1991). "Late Byzantine Ceramics From Arta: Soma Examples", *La Ceramica Nel Mondo Bizantino Tra Xı E Xv Secolo E İ Suoi Rapporti Con L'ıtalia. Atti Del Seminario*, Siena.

Papanikola- Bakirtzis, D. (1989). *Medieval Cypriot Pottery*, Preface.

Papanikola-Bakırtzis D. (1993). "Cypriot Medieval Glazed Pottery: Answers And Questions", *The Sweet Land Of Cyprus*, Nicosia.

Papanikola-Bakirtzis, D. (1999). "Cypriot Medieval Ceramics: A Contribution To The Study Of Individual Artists", *Medieval Cyprus, Studies İn Art, Architecture*, (Ed. N. Patterson Ševčenko), Princeton.

Parman, E. (1978). *Bizans Seramik Sanatı ve Ayasuluk Tepesinde Bulunan Bizans Sırlı Seramikleri,* Hacettepe Üniversitesi, Sanat Tarihi Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

Parman, E. (1980). "Ayasuluk'ta Bulunan Sırlı Bizans Keramikleri", *Bedrettin Cömert'e Armağan Kitabı, Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi, Beşeri Bilimler Dergisi,* Özel Sayı, Ankara.

Piloti, E. (1950). *L'egypte Au Commencement Du Quinzieme Siecle D'apres Le Traite D'emmanuel Piloti De Crete*, Kahire.

Piltz, E. (1996). *The Von Post Collection Of Cypriote Late Byzantine Glazed Pottery, Studies In Meditterranean Archaeology*, Cxıx, Jonsered.

Piri Reis, (2013). *Kitabül Bahriye*, (Ed. Bülent Özkan), İstanbul.

Pliny, (1893), *Natural History*, London.

Plutarkhos Pompey. (1917). *Plutarch's Lives*, Cambridge, Ma. Harvard University Press William Heinemann Ltd, London.

Polat, T. (2016). "Milet İşi Seramiklerde Form Tipolojisi Üzerine Bir Deneme", *Std*, Xxv, 2, 213-247.

Polat, T. (2018). *Marmaray Projesi Kazılarında Ortaya Çıkarılan Osmanlı Seramikleri (Üsküdar, Sirkeci, Yenikapı, İstasyonları ve Haliç Metro Ayakları),* Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Marmaray Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Polat, T. (2019). "Erzincan Müzesi'nde Sergilenen Sgrafitto ve Tek Renk Sırlı Ortaçağ Seramiklerinin Buluntu Yeri ve Köken Problemi Üzerine Bir Değerlendirme", *Akdeniz Sanat Dergisi*, 13, (23), 817-834.

Porter, V. (1981). *Medieval Syrian Pottery*, Ashmolean Museum, Oxford.

Pringle, D. (1997). "Excavationsin Acre, 1974: The Pottery Of The Crusader Period From Site D", *Jstor*.

Pseudo, Skylax, (2012). *Peripleous, Mediterranean Journal Of Humanities*, (Çev. Murat Arslan), Antalya.

Raptis, K. T. (2015). "Brick And Tile Producing Workshops İn The Outskirts Of Thessaloniki From Fifth Until Fifteenth Century: A Diachronic Study Of The Firing Technology That Has Been Continuously Applied İn The Ceramic Workshops Of A Large Byzantine Urban Center", *Actas Do Congresso A Ceramica Medieval No Mediterraneo Silve.*

Redford, S. (2021). "Giriş: "Bir Bukalemun Tabiatı" Alanya, Coğrafya ve Mimarlık Tarihi Üzerine Düşünceler", *Kalon Oros/Alanya Ortaçağ Arkeolojisi, Türk Arkeoloji ve Kültürlü Miras Enstitüsü*, Ankara.

Redford, S. (1986). "Excavations At Gritille (1982-1984) The Medieval Period, A Preliminary Report", *Anatolian Studies,* 36, 103-136.

Redford, S. (1995). ''Medieval Ceramics From Samsat, Turkey'', *Archeologie Islamıque*, 55-80.

Redford, S. (2001). "Excavations At Medieval Kinet", *Turkey-A Preminary Report, Ancient Near Eastern Studies,* Xxxvııı, Usa, 59-138.

Redford, S. (2014) *İktidar Simgeleri: Sinop İçkalesindeki 1215 Tarihli Selçuklu Yazıtları*, Koç Üniversitesi Yayınları, (Çev. Barış Cezar), İstanbul.

Redford, S. ve Blackman, M.J. (2005). "Neutron Activation Analysis Of Medieval Ceramics From Kinet, Turkey, Especially Port Symeon Ware", *Ancient Near Eastern Studies*, 42, 83-186.

Rice, D.T. (1930). *Byzantine Glazed Pottery,* At The Clarendon Press, Oxford, 115-166.

Rice, D.T. (1966). "Late Byzantine Pottery", *Dumbarton Oaks Papers,* 20, Washington, 209-219.

Saccardo, F., Lazzarini, L, Munarini, M. (2003). "Ceramiche İmportate A Venezia E Nel Veneto Tra Xı E Xıv Secolo", *Vıue Congrès International Sur La Céramique Médiévale En Méditerranées*, 395-420.

Simon De Saint-Quentin, (1965). *Histoire Des Tartares,* (Ed. Jean Richard), Paris.

Spieser, J.M. (1996). *Die Byzantinische Keramik Aus Der Stadtgrabung Von Pergamon*, Walter De Gruyter, Berlin.

Stern E.J. ve Waksman S.Y. (2003). "Pottery From Crusader Acre: Atypological And Analytical Study (Ed. C.Bakirtzis), V*ıue Congrès İnternational Sur La Céramique Médiévale En Méditerranée. Thessaloniki, 11-16 Octobre 1999*. Athens. 167-180

Strabon.(2000). *Geographika (Antik Anadolu Coğrafyası)*, Xıı – Xııı- Xıv, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

Şahin, D. ve Gülsefa, G. (2017). "Bursa Tophane Seramikleri", *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 (32), 77-101.

Takaoğlu, A. (2022). *Gelibolu Yarımadası'nda Yapılan Arkeolojik Kazılarda Ele Geçen Çanakkale Seramikleri,* Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.

Takaoğlu, T. ve Takaoğlu, A. (2021). *Çanakkale Seramikleri 1670-1915 Bir Kentin Sessiz Tanıkları*, Ege Yayınları.

Taylor, J. D. P. (1938). "Medieval Graves İn Cyprus", *Ars Islamica*, 5 (1), 55-87.

Texier C. (2002). *Küçük Asya, Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi*, Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, Ankara.

Thompson, J.A. (2006*). Death And Burial İn The Latin East: A Study Of The Crusader Cemetery At 'Atlit,* Israel. Phd Thesis, Cardiff University.

Titus Livius. (1823). *The History Of Rome*, II, New York.

Tömöry, T. (1977). "Medieval Sgraffiato Ware From Anemurium İn Cilicia", *Belleten*, 161, 29-40.

Tömöry, T.A. (1980). *A Study Of Medieval Glazed Pottery From Aphrodisias And Cilicia*. Department Of History Of Art, Phd Thesis. University of Toronto, Toronto.

Tunçel, G. (1992). *Anadolu'da Türk Devri Prese Süslemeli Sırsız Seramikler (Xıı. yüzyıl Sonuna Kadar)*, Ankara Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Anabilim Dalı Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

Turan, O. (1964). "Ortaçağlarda Türkiye-Kıbrıs Münasebetleri", *Belleten*, Xxvıı/110, 209-227.

Turan, O. (1988). *Türkiye Selçukluları Hakkında Resmî Vesikalar*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Turan, O. (2003). *Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti*, İstanbul.

Turan, Ş. (1990). *Türkiye-İtalya İlişkileri I Selçuklulardan Bizans'ın Sona Erişine*, İstanbul.

Turgut, M (2021). "Roma Döneminde Alanya'nın Genel Görünümü", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 8 (4), 1884-1921.

Türe, S. (2014). *Ayasuluk Kalesi Doğu Kapısı Çevresindeki 2000-2002 Kurtarma Kazılarından Ele Geçen Seramikler*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne.

Türker, Ç.A. (2013). "Byzantine Pottery From Dardanos And Kepez İn The Hellespontus", *Δελτίον Χριστιανικήσ Αρχαιολογικήσ Εταιρείασ*, Aohna.

Uçar H. ve Uçar, A. (2018). "Tire Kutu Han Kazısı Beylikler ve Osmanlı Dönemi Seramikleri", *Sanat Tarihi Dergisi*, XXVII, 1, 1-33.

Uçar, H. (2014). *Edirne Yeni Saray Kazısı Seramikleri*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Uçar, H. (2019). "Edirne Yemiş Kapanı Kazısından Bir Grup Osmanlı Seramiği", *Yaşar Erdemir'e Armağan Sanat Tarihi Yazıları, Literatürk,* İstanbul.

Uzunçarşılı, İ. H. (1984). *Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 509-541.

Uzunçarşılı, İ.H. (2003). *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Vionis, A., Poblome, J., Cupere, D.B., Waelkens, M. (2010). "A Mıddle–Late Byzantıne Pottery Assemblage From Sagalassos", *Hesperia*, 79, 423-464.

Vroom, J. (2014). "Human Representations On Medieval Cypriot Ceramics And Beyond The Enigma Of Mysterious Figures Wrapped İn Riddle", *Cypriot Medieval Ceramics*, Nicosia, 153-187.

Vroom, J. (2019). *Bizans'tan Modern Döneme Ege'de Seramik 7.-20. yüzyıllar: Bir Giriş ve El Kitabı*, Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi.

Waage, F.A. (1933). "The American Excavations İn The Athenian Agora, First Report: The Roman And Byzantine Pottery", *Hesperia* 2 (2), 279-328.

Waksman, S.Y., Erhan, N., Eskalen, S. (2009). "Les Ateliers De Céramiques De Sirkeci (Istanbul). Résultats De La Campagne 2008", *Anatolia Antiqua*, CVII, 457-467.

Waksman, Y.S. (2014), "Archaeometrıc Approaches To Ceramıcs Productıon And Imports In Medıeval Cyprus", *Cyprıot Medıeval Ceramıcs Reconsiderations And New Perspectives*, (Ed. Demetra Papanikola-Bakirtzi ve Nicholas Coureas), Nicosia, 257-333.

Waksman, Y.S., Teslenko, I., Zelenko, S. (2009). "Glazed Wares As Main Cargoes And Personal Belongingsin The Novy Svet Shipwreck (13th C. Ad, Crimea):A Diversity Of Origins İnvestigated By Chemical Analysis", *Actas Del Vuı Congreso Internacional De Cerámica Medieval. Ciudad Real*, Tomo II, 851-856.

Walksman S.Y. ve François, V. (2004). "Vers Une Redéfi - Nition Typologique Et Analytique Des Céramiques Byzantines Du Type Zeuxippus Ware", *Bch*.

Watson, O. (2004). *Ceramics From Islamic Lands: Kuwait National Museum The Al-Sabah Collection*, Thames &Hudson.

Yalman, B. (1977). "İznik'te Yeni Bulunan Bizans Seramikleri", (Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü), *Mtre Bülteni*, 3 (9), İstanbul, 49-53.

Yalman, B. (1988). "İznik Tiyatro Kazısı,1987", *X. Kazı Sonuçları Toplantısı*, II, Ankara, 339-382.

Yalman, B. (1990). "İznik Tiyatro Kazısı 1988", *XII Kazı Sonuçları Toplantıları*, Ankara.

Yener, A. (2017). *Antalya-Kaleiçi Sırlı Seramikleri*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Yenişehirlioğlu, F. (2000). "Eyüp Çömlekçiler Mahallesi Araştırmaları", *Tarihi Kültürü ve Sanatıyla 3. Eyüp Sultan Sempozyumu, 28–30 Mayıs 1999*, İstanbul, 42–51.

Yenişehirlioğlu, F. (2007). "Tekfur Sarayı Çinileri ve Eyüp Çömlekçiliği", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, Ankara, 349-364.

Yenişehirlioğlu, F. (2021) "Değişim Anları, Akötürler ve Yorum: Seramik Ustaları, İznik Üslubu ve Yeniden Yorumlamalar", *Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Topraklarında Kültürel Üretim Aracı Olarak Sırlı Kaplar, 13. Uluslararası Anamed Yıllık Sempozyumu*, (Ed. Nikos D. Kontogiannis, Beate Böhlendorf-Arslan, Filiz Yenişehirlioğlu), Anamed, İstanbul, 27-64.

Yılmaz, G. (2009). "Edirne Zindanaltı Kurtarma Kazılarında Bulunan Erken Osmanlı Seramikleri - I", *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi,* 9, Ankara, 25-42.

Yılmaz, G. (2010). "Edirne Zindanaltı Kurtarma Kazılarında Bulunan Erken Osmanlı Seramikleri – II", *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi,* 10, Ankara, 39-55.

Yılmaz, G. (2011). *Hasankeyf Kazılarında 2007-2009 Yıllarında Bulunan Aydınlatma ve Depolama İşlevli Sırlı Seramik Kaplar*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Yılmaz, G., (2012), *Edirne Müzesi Osmanlı Seramikleri, Zindanaltı Buluntuları*, Edirne.

Yılmazyaşar, H. ve Karasu, E. Y. (2022). "Ortaçağ Seramik Sanatı Bağlamında Karacahisar Kalesi Seramikleri", *Art-Sanat*, 5 (2), 336-367.

Yörür, M. (2019), *Kütahya Çini Müzesinde Bulunan 14. ve 15. Yy. Ait Milet İşi Seramiklerinin Kataloglanması,* Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak.

İnternet Kaynakları

https://www.scribd.com/document/395304403/BA%C5%9EKUMANDAN-S%C4%B0MBAT-VEKAY%C4%B0NAMES%C4%B0-pdf

https://www.scribd.com/document/395304403/BA%C5%9EKUMANDAN-S%C4%B0MBAT-VEKAY%C4%B0NAMES%C4%B0-pdf

https://www.atlasdergisi.com/kesfet/bilim-haberleri/piri-reis-ve-haritasi.html

https://books.google.com.tr/books?id=6c4GAAAAQAAJ&printsec=frontcover&hl=tr#v=onepage&q=167&f=false

https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k1030814.texteImage

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI	Roksan İSEL
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Tekirdağ Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, 2016
Lisans Diploması	Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi, 2020
Yabancı Dil/Diller	İngilizce